

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

25'inci Toplantı
27 Kasım 2020 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Sayıştay raporundaki iddialar için basın açıklamasıyla cevap vermesi konusunda üzüntüsünün ve uyarısının dikkate alınmasını istediğine ilişkin açıklaması

2.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, bazı bakanlıkların verilen süre içerisinde sorulara cevap vermediğinden oturumun ertelenip cevaplar geldikten sonra kapanış oturumunun yapılmasını önerdiğine ilişkin açıklaması

3.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, bazı bakanlıkların sorulara cevapları henüz vermediğine ve bu konunun üzerinde hassasiyetle durulmasının faydalı olacağına düşündüğüne ilişkin açıklaması

4.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, bugün bütçeleri görüşülen kurumların çoğunun başkanlarının toplantıda bulunmadığına ve sonraki toplantılara en üst seviyede katılınmasının daha iyi olacağına ilişkin açıklaması

5.- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın (1/280) ile (1/281) esas numaralı Kanun Tekliflerinin görüşmelerinde son söz milletvekilinindir anlayışı içinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

6.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, 26/11/2020 tarihinde İçişleri Bakanlığı bütçesi görüşmelerinde kendisinin barolarla ilgili yaptığı konuşma üzerine İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun verdiği cevaba ilişkin açıklaması

7.- Konya Milletvekili Abdüllatif Şener'in, 2021 yılı bütçesinin hayırlı olmasını dilediğine ve katkı veren, emeği geçen, mesai harcayan herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

8.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, halkın taleplerini bu bütçeye

yansıtamadıklarına ve katkı veren, emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

9.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 2021 yılı bütçesinin hazırlanmasında ve görüşmelerinde katkı veren, emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ve Cumhurbaşkanlığı başta olmak üzere kamu idarelerine hayırlı olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ettiğine ilişkin açıklaması

10.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, 2021 yılı bütçesinin hazırlanmasında ve görüşmelerinde katkı veren, emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ve bütçenin ülkeye, millete hayırlar getirmesini dilediğine ilişkin açıklaması

11.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, Komisyonun 26/11/2020 tarihli 24'üncü Toplantısında söylediği bir ifadeyi düzelttiğine; 2021 yılı bütçesinin hazırlanmasında ve görüşmelerinde emeği geçen, katkı veren herkese teşekkür ettiğine, bütçenin hayırlı olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ettiğine ilişkin açıklaması

12.- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın, 2021 yılı bütçesinin hazırlanmasında ve görüşmelerinde emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ülkeye ve millete hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

13.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Komisyon üyeleri olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığıyla ilgili çok bilgiye ihtiyaç duyduklarına ve işi kolaylaştırmak için bir temas noktasının verilmesinin gerekli olduğuna ilişkin açıklaması

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, usulle ilgili olarak, tartışmaların kişiselleştirilmemesi ve birbirimize karşı ses tonumuzun yükseltilmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, bütçe görüşmelerinin Tören Salonunda yapılmasına; katkı veren, emeği geçen herkese Başkanlık Divanı adına teşekkür ettiğine ve 2021 yılı bütçesinin millete, memleketeye hayırlı, bereketli olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

IV.- SUNUMLAR

1.- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunumu

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleeri

a) Cumhurbaşkanlığı

b) Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı

c) Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği

ç) Diyanet İşleri Başkanlığı

d) Devlet Arşivleri Başkanlığı

e) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı

f) Strateji ve Bütçe Başkanlığı

g) İletişim Başkanlığı

ğ) Savunma Sanayii Başkanlığı

h) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

ı) Yatırım Ofisi Başkanlığı

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) (Gelir Bütçesi, Maddeler)

3.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) (Maddeler)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

25'inci Toplantı
27 Kasım 2020 Cuma

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.10'da açılarak üç oturum yaptı.

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu,

Karayolları Genel Müdürlüğünün Sayıştay raporundaki iddialar için basın açıklamasıyla cevap vermesi konusunda üzüntüsünün ve uyarısının dikkate alınmasını istediğine,

Bugün bütçeleri görüşülen kurumların çoğunun başkanlarının toplantıda bulunmadığına ve sonraki toplantılara en üst seviyede katılınmasının daha iyi olacağına,

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan,

Bazı bakanlıkların verilen süre içerisinde sorulara cevap vermediğinden oturumun ertelenip cevaplar geldikten sonra kapanış oturumunun yapılmasını önerdiğine,

Halkın taleplerini bu bütçeye yansıtamadıklarına ve katkı veren, emeği geçen herkese teşekkür ettiğine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta,

Bazı bakanlıkların sorulara cevapları henüz vermediğine ve bu konunun üzerinde hassasiyetle durulmasının faydalı olacağını düşündüğüne,

2021 yılı bütçesinin hazırlanmasında ve görüşmelerinde katkı veren, emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ve Cumhurbaşkanlığı başta olmak üzere kamu idarelerine hayırlı olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ettiğine,

Komisyon üyeleri olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığıyla ilgili çok bilgiye ihtiyaç duyduklarına ve işi kolaylaştırmak için bir temas noktasının verilmesinin gerekli olduğuna,

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay,

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın ((1/280) ile (1/281) esas numaralı Kanun Tekliflerinin görüşmelerinde son söz milletvekilininidir anlayışı içinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

2021 yılı bütçesinin hazırlanmasında ve görüşmelerinde emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ülkeye ve millete hayırlı olmasını dilediğine;

Antalya Milletvekili Cavit Arı, 26/11/2020 tarihinde İçişleri Bakanlığı bütçesi görüşmelerinde kendisinin barolarla ilgili yaptığı konuşma üzerine İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun verdiği cevaba,

Konya Milletvekili Abdüllatif Şener, 2021 yılı bütçesinin hayırlı olmasını dilediğine ve katkı veren, emeği geçen, mesai harcayan herkese teşekkür ettiğine,

Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı, 2021 yılı bütçesinin hazırlanmasında ve görüşmelerinde katkı veren, emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ve bütçenin ülkeye, millete hayırlar getirmesini dilediğine,

Manisa Milletvekili Uğur Aydemir, Komisyonun 26/11/2020 tarihli 24'üncü Toplantısında söylediği bir ifadeyi düzelttiğine; 2021 yılı bütçesinin hazırlanmasında ve görüşmelerinde emeği geçen, katkı veren herkese teşekkür ettiğine, bütçenin hayırlı olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ettiğine,

İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz,

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Usulle ilgili olarak, tartışmaların kişiselleştirilmemesi ve birbirimize karşı ses tonumuzun yükseltilmemesi gerektiğine,

Bütçe görüşmelerinin Tören Salonunda yapılmasına, katkı veren, emeği geçen herkese Başkanlık Divanı adına teşekkür ettiğine ve 2021 yılı bütçesinin millete, memlekete hayırlı, bereketli olmasını dilediğine,

İlişkin açıklama yaptı.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunum yapıldı.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

Cumhurbaşkanlığının,

Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının,

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin,

Diyanet İşleri Başkanlığının,

Devlet Arşivleri Başkanlığının,

Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının,

Strateji ve Bütçe Başkanlığının,

İletişim Başkanlığının,

Savunma Sanayii Başkanlığının,

2021 yılı bütçeleri ile 2019 yılı kesin hesapları kabul edildi.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280), maddelerinin de görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi. Gelir bütçesi kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 21.37'de toplantıya son verildi.

27 Kasım 2020 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.10

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Cumhurbaşkan Yardımcımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın çok değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 25’inci Birleşimini açıyorum.*

Gündemimizde, Cumhurbaşkanlığı, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Devlet Arşivleri Başkanlığı, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, İletişim Başkanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları; Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği bütçe ve kesin hesabı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Yatırım Ofisi Başkanlığı Sayıştay raporları bulunmaktadır. Ayrıca bugün, Cumhurbaşkanlığının bütçe görüşmelerinin tamamlanmasını müteakiben, 2021 yılı gelir bütçesi, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin maddeleri bulunmaktadır. Dolayısıyla yoğun bir gündemimiz var.

Bugün de Komisyonumuzdaki bütçe maratonunun son gününü, inşallah, hep birlikte yaşayacağız, geçireceğiz. Ben bu günümüzün de verimli bir şekilde geçmesini temenni ediyorum.

Şimdi sunumunu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, ben...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usul hakkında söz talebi var.

Affedersiniz, görmedim.

Buyurun Bülent Bey.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu’nun, Karayolları Genel Müdürlüğü’nün Sayıştay raporundaki iddialar için basın açıklamasıyla cevap vermesi konusunda üzüntüsünün ve uyarısının dikkate alınmasını istediğine ilişkin açıklaması

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, Sayın Başkanım; hatırlıyorsunuz, biz geçen haftanın başında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Karayolları Genel Müdürlüğü bütçelerini görüşmüştük. Bütçeler sırasında da Sayıştay raporlarında -ki ağır eleştiriler vardı- toplam 97 eleştiri vardı Karayolları Genel Müdürlüğü ve Ulaştırma Bakanlığı için. Bunların hiçbirisinin dikkate alınmadığını, Sayın Bakanın her iki konuşmada da bu konularla ilgili hiçbir cevap vermediğini gördük. Bunun üzerine bekledik, bir hafta da süre verildi

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

kendilerine. Bu süre içerisinde de cevap verilmeyince, biz Plan ve Bütçe Komisyonu CHP Grubu olarak bir basın toplantısı yaptık, Sayıştay raporlarındaki iddialara cevap verilmesini istedik. Şimdi, dün akşam mesai sonrası Karayolları Genel Müdürlüğü bir açıklama yapmış, iddialara cevap verdiğini söylüyor. Bunlar Sayıştayın iddiaları, Sayıştay raporunda yer alan konular. Bunların usulü, Millet Meclisinde, burada, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesidir. Basın yoluyla mı buna cevap verilir? Yani buranın muhatap alınması lazım, yanlıştır bu iş. Biz basın toplantısında Sayıştay raporlarındaki iddialara cevap verilmesini istedik ve örnekler sunduk. Bu şekilde basına açıklama yapılarak cevap verilmesi yanlıştır. Bunun dile getirilmesi lazım, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Karayolları Genel Müdürlüğünün uyarılması lazım. Oradaki iddialardan hiçbirisi bize ait değil ama oradaki iddiaları burada sormak, gündeme getirmek, Sayın Bakanın da cevaplaması görevidir, millet iradesi, demokrasi onu gerektirir. Bu üzüntümü ve bu uyarımı lütfen dikkate alalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mesajınızı iletmış oldunuz. Biz de bakanlıklarımıza bir an önce sorulan sorulara yazılı cevap vermeleri ve üyelerimize bunun iletilmesi hususunu hatırlatıyoruz. Tekrar bu konuyu gündeme getireceğiz.

Sayın Paylan, siz de usul hakkında söz istediniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, bazı bakanlıkların verilen süre içerisinde sorulara cevap vermediğinden oturumun ertelenip cevaplar geldikten sonra kapanış oturumunun yapılmasını önerdiğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, günaydın.

Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı, değerli bürokratlar; Komisyonumuza hoş geldiniz.

Değerli basın emekçileri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, az sonra Cumhurbaşkanlığı bütçesini görüşeceğiz ve Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısına eleştirilerimiz olacak. Eleştirilerimizin pek çoğu da kuvvetlerin birbirini dengelemesi ve denetlemesi konusunda olan eşitsizlik konusunda olacak ve Cumhurbaşkanlığı sistemi üzerinde, yürütmenin üzerinde yasamanın bir frenleme mekanizması göremediği üzerine olacak ve yürütmenin de yasamaya karşı olan saygısı konusunda veya saygısızlığı konusunda eleştirilerimiz olacak Sayın Başkan. Bakın, biz bir ayı aşkın süredir burada gece gündüz bütçeyi görüşüyoruz. Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı ilk gün geldi sunumunu yaptı, bir aya yakın gece gündüz görüşüyoruz öyle değil mi Sayın Başkan? Bakın, biz burada on ikişer saat konuşuyoruz, sonra Sayın Bakanlar daha çok “icraatın içinden” konuşmaları yapıp gidiyorlar ve siz “Sayın Bakanlar, bir hafta içinde yazılı cevap verebilirsiniz.” diyorsunuz değil mi Sayın Başkan? Bakın, liste elimde burada, şikâyet gibi olacak Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısına da ama, Bakanlarımızın bir hafta içinde cevap vermeyenlerini okuyorum: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Gençlik ve Spor

Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı verilen bir haftalık süre içerisinde cevapları vermemiş Sayın Başkan ve bugün kapanış oturumunu yapıyoruz, maddeleri konuşacağız. Yaptığımız eleştiriler konusunda belki verilecek cevaplarla -değil mi- biz buna göre eleştirilerimizi yapacakken cevapları süresi içinde vermiyor. Bu, yürütmenin Meclise olan bir saygısızlığıdır Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, açıkça söylüyorum. Bizim verdiğimiz binlerce soru önergesine de ya süresi içinde cevap verilmiyor ya da eksik, kifayetsiz cevaplar veriliyor Sayın Başkan. Bu konuda, benim önerim değerli arkadaşlar, bakın, bir değerlendirme toplantısı yapacağız. Sayın Başkan, bütün arkadaşlara önerimdir. Bakın, sayın yürütme şöyle düşünüyor: “Ben bütçeyi gönderdim, nasıl olsa buradan bir virgüli bile değişmeyecek, sorsanız da sorularınıza cevap verilmeyecek.” diye düşünüyor. Bakın, arkadaşlar, değerli arkadaşlar; bu cevaplar gelmediği sürece benim önerim bütün arkadaşlara, bu oturumu erteleyelim arkadaşlar. Yürütme görsün ki yaşamaya saygısızlık yaptığı zaman bu bütçe buradan geçmiyor. Üç gün beklesin, beş gün beklesin, cevaplar gelsin öyle bu bütçeyi Komisyondan geçirelim Sayın Başkan. Bir de, kapanışta biliyorsunuz maddeler üzerine konuşacağız, bu maddeler üzerine konuşmalarımızda yeni önergelerimiz olacak yani verilecek cevaplara göre bu önergelerimiz değişebilirdi Sayın Başkan. Bu açıdan size önerim, bütün arkadaşlara önerim bu oturumu erteleyin, cevaplar geldikten sonra kapanış oturumunu yapalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- *Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Tabii gönderen arkadaşlarımız, bakanlıklarımız, kurumlarımız da var, dediğiniz gibi maalesef geç kalan kurumlarımız da var. Biz, günlük olarak bunu Komisyon Divanı olarak takip ediyoruz, uyarılarımıza devam edeceğiz. Bir an önce bu yazılı cevapların gelmesi konusunda dediğiniz gibi hep birlikte... Bu partilerle ilgili bir şey değil, tüm Komisyonumuzun bu yönde beklentisi ortak. Kurumlarımızdan, bakanlıklarımızdan bir an önce cevapları bekliyoruz ama bir taraftan da bütçe sürecimizi, tartışmalarımızı yürütmeye devam edeceğiz. Erteleme gibi bir usulümüz yok ama bu konuda daha sıkı bir şekilde, inanın günlük takibi devam ettiriyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir tavır koymazsanız ama...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bazı Coviden dolayı sıkıntılar var, Bakan onayında olan hususlar var, günlük olarak takip ediyoruz onu söyleyeyim.

Erhan Bey, sizin de bir usul hakkında talebiniz var.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- *Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, bazı bakanlıkların sorulara cevapları henüz vermediğine ve bu konunun üzerinde hassasiyetle durulmasının faydalı olacağını düşündüğüne ilişkin açıklaması*

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de aslında bu sorular konusunu gündeme getirmek istiyordum. Yani tabii son gün, aslında bizim oradan aldığımız cevapları da bugün burada kullanabilmemiz gerekiyordu, son birkaç bütçenin dışındakileri, bir hafta süresi dolmayanları demiyorum tabii ki ama onu kullanma imkânımız olmadı Sayın Başkan. Çok az sorularımız cevaplandı, çok az kurumdan cevap geldi, gelenlerden de mesela, ben, bugün Cumhurbaşkanlığıyla ilgili olarak o tür eleştirilerimi de yapacağım. Buraya da bir mekanizma geliştirmemiz lazım yani “Cevap gönderildi.” diyor ama soru soru değil yani bizim sorduğumuz soru değiştirilmiş acaba ben mi anlatamadım diye ben dün tutanakları istettim. Tutanaklardan bakıyorum, tutanağa doğru geçilmiş fakat bizim soru değiştirilmiş, kafasına göre bir şeye cevap veriliyor yani çoğu

zaman yetersiz, işine geldiği kadarıyla oluyor. Tamam, bazı soruların cevabı verilemeyebilir belki onu anlayabiliriz ama çok rahat çalışma yapılarak verilebilecek sorular, hem sorularımız değiştiriliyor... Bu konuda da bireysel olarak biz ne yapabiliriz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Belki, gruplar olarak bir araya gelip tekrar bu konuyu bir değerlendirelim.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu konu çok uzadı Sayın Başkan, yani hakikaten bu önemli bir şey oradan aldığımız cevaplar bizim için önemli yani bunlar devletin, milletin faydasına olan işler. Bu konunun üzerinde bir hassasiyetle durulmasının faydalı olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Evet, değerli arkadaşlar, şimdi sunumlarını yapmak üzere Cumhurbaşkan Yardımcımız Sayın Fuat Oktay’a söz veriyorum.

Sayın Oktay, süreniz otuz dakikadır.

Buyurun.

IV.- SUNUMLAR

1.- Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunumu

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sunuma başlamadan önce hemen usulle ilgili kısımda dile getirilen konuya çok kısa cevap vermek istiyorum, özellikle, yürütmenin yasamaya saygısıyla alakalı konuya. Ben çok iyi hatırlıyorum, bütçe sunuş konuşmamda da bizim yürütme olarak yasamaya olan saygımız sonsuzdur, yasamaya olan saygımızın en az onda 1’ini yürütme olarak da yasamadan beklediğimizi ben özellikle ifade etmiştim. Gerek hitap tarzları gerek konuşmalar gerekse konuşma şekli ifadesiyle bunu her fırsatta da dile getirmiştım, bir kez daha dile getiriyorum. Soru önergeleriyle ilgili, zaten sunuş metninde de - bu konuda, özellikle basın aracılığıyla şahsıma yönelik neredeyse yoğun bir kampanyaya dönen cevaplanmadığıyla alakalı kısım var- buna yine rakamlarla cevap vermiş olacağım. Normalde Millet Meclisinde de göreceğiniz resmî rakamlardır.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun çok değerli üyeleri, değerli basın mensupları; hepinizi öncelikle saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Sözlerimin başında, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı görevini devralan Sayın Cevdet Yılmaz’ı tebrik ediyor, Komisyona verdiği tüm katkılar için Hazine ve Maliye Bakanı olarak atanan ve bütçe görüşmelerindeki her türlü katkısı için önceki Komisyon Başkanımız Sayın Lütfi Elvan’a da şükranlarımı sunuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi ve 2019 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifleri üzerine gerçekleştirdiği çalışmaların bu son gününde, Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların bütçe ve kesin hesapları ile Sayıştay raporlarının görüşülmesi için bir aradayız.

Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kurumların bütçesi, Dijital Dönüşüm Ofisi, Savunma Sanayii Başkanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı gibi faaliyetleriyle milletimizin göğsünü kabartan, gurur vesilesi kurumlarımızı içermektedir.

Hükümetimize stratejik perspektifler sunan politika kurulları ile ofislerin yanı sıra köklü tarihimizin hafızası Devlet Arşivleri Başkanlığı ve ecdadımızın emanetlerini yaşatan Milli Saraylar İdaresi Başkanlığımız Cumhurbaşkanlığı bütçesine dâhildir.

Görüşmekte olduğumuz bu bütçe, içerisinde barındırdığı Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığıyla ülkemizin marka değerini, Strateji ve Bütçe Başkanlığıyla kalkınma yolculuğumuza yön veren rotayı temsil etmektedir.

Türkiye'nin en büyük kütüphanesi olan ve zengin kaynaklarıyla ülkemizin yüz akı olmuş Millet Kütüphanemiz, tüm vatandaşlarımızın talep ve şikâyetlerini anında çevrim içi iletebildiği CİMER portalımız ve yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız da dâhil olmak üzere milletimize din hizmetleri sunan Diyanet İşleri Başkanlığımız, yine görüşülecek bu bütçemize dâhildir.

Bütçemiz, milletimizden ve hukuktan aldığı yetkiyle daha güçlü bir Türkiye için durmadan çalışan Cumhurbaşkanımızın, devletin başı ve yürütme erki olarak gerçekleştirdiği faaliyetlerin kaynağını oluşturmaktadır. Tüm organlarıyla yürütme erkini ve böylesine stratejik öneme sahip kurum ve kuruluşlarımızı barındıran Cumhurbaşkanlığı bütçesi, salgının değiştirdiği şartlara uyumlu olarak, ülkemizin bölgesel ve küresel stratejik öncelikleri, kalkınma hedefleri ve katma değer faktörleri göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.

Bütçe sunumumda, Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların 2021 yılı bütçeleri ve 2019 yılı kesin hesapları, gerçekleştirilen faaliyetleri ve projeleri ile Sayıştay raporları hakkında bilgiler paylaşacağım.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı ile ofislerinin 2019 yılı kesin hesabına göre harcaması 3 milyar 919 milyon 821 bin liradır. 2021 yılı bütçesindeyse bir önceki yılın başlangıç ödeneğine göre yüzde 28,1 oranında artışla 4 milyar 39 milyon 453 bin lira tahsis edilmesi öngörülmüştür. Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 1,5 milyar lirası İçişleri ve Millî Savunma Bakanlığınca kullanılan barışı destekleme ve koruma hizmetlerine, 175 milyon lirası acil destek giderlerine ve 384 milyon lirası ise Cumhurbaşkanlığı ofisleri bütçesine aktarımlar olmak üzere ayrılmıştır. 2019 yılı Sayıştay Raporu'nda, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığıyla ilgili herhangi bir bulguya yer verilmemiştir.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde politikaların daha etkin şekilde oluşturulmasını ve faaliyetlerin hızlı ve dinamik bir biçimde uygulanmasını sağlamak amacıyla Cumhurbaşkanlığına doğrudan bağlı olarak kurulan 7 başkanlık, 1 genel sekreterlik, 4 ofis ve 9 politika kurulu çalışmalarını sürdürmektedir. Politika kurullarımızın 2020 yılı faaliyetleri çerçevesinde, 15 Kasım 2020 tarihine kadar toplam 130 adet rapor ve politika belgesi hazırlanmış olup 26 adet politika belgesinin hazırlıklarına da devam edilmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu, bu yıl içinde Covid-19 salgınının etkisiyle öne çıkan gıda arz güvenliği, biyogüvenlik, siber güvenlik ve iletişim altyapısı, tıbbi cihaz ile ilaç ve aşı geliştirme gibi alanlarda çalışma grupları oluşturarak stratejik yönlendirmelerde bulunmuştur. Bunun yanı sıra yükselen teknolojilerin belirlenmesine yönelik "2035 Teknoloji Öngörüsü" çalışması başlatılmıştır. Bu kapsamda önümüzdeki on beş yıl ve sonrasına ilişkin ekonomik, sosyal, kültürel, teknolojik ve ekolojik değişim sinyallerinin analizi ve küresel ana eğilim öngörü çalışmaları yürütülmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu, üstün zekâlı ve yetenekli çocuklarımızın, vatandaşlarımızın erken aşamalarda tespiti, kabiliyetlerini en etkili şekilde kullanmalarını temin etmek ve beyin göçünün önüne geçebilmek amacıyla “Özel Yeteneklilere İlişkin Politika Belgesi” çalışmasını tamamlamıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, Yatırım Ofisi, Finans Ofisi ve İnsan Kaynakları Ofisi; Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin sonuç odaklı yapısına uygun şekilde konu bazlı ve nokta atışı kamu hizmetlerini hızlı şekilde hayata geçirmektedir. Dijital Dönüşüm Ofisi, Dijital Türkiye Portalı çalışmaları, büyük veri, siber güvenlik ve yapay zekâ alanında yaptığı çalışmalarla siber vatanda ve dijital alanda egemenliğimizi güçlendirmektedir. Ofis, ülkemizde dijital teknolojilerin kullanımını her alanda geliştirerek, ekonomik ve sosyal refahın artırılmasına yönelik, insan, iş süreçleri ve teknoloji unsurlarında bütüncül bir dönüşümü gerçekleştirmek amacıyla çalışmaktadır. Bu çerçevede, Dijital Türkiye Platformu üzerinde Kasım 2020 itibarıyla 51,5 milyon kullanıcı sayısına erişilmiş olup, 691 kurum ve kuruluşa ait toplam 5 bin 287 kamu hizmeti sunulmaktadır. 16-30 yaş arası nüfusumuzun yüzde 75’i -bu, altı çizilmesi gereken bir husus aslında- 30-45 yaş arası nüfusumuzun ise yüzde 91’i Dijital Türkiye Platformunu aktif olarak kullanmaktadır.

Ülkemiz, Birleşmiş Milletler 2020 yılı e-Devlet Gelişmişlik Endeksi’nde 193 ülke arasında, Çevrimiçi Hizmet Endeksi’nde 22’nci e-Katılım Endeksi’nde ise 23’üncü sıraya yükselmiştir. Diğer taraftan, AB 2020 Yılı e-Devlet Endeks çalışmasının genelinde ülkemiz 26’ncı sıradan 13’üncü sıraya yükselmiştir. Fransa, ülkemizin ardından 14’üncü, İngiltere 22’nci ve Almanya 26’ncı sırada yer almıştır. Dijital Türkiye Portalı üzerinden sunulan dijital kamu hizmetlerinde verimlilik çalışmalarımız sürmekte, vatandaşlarımızın aynı konudaki hizmetlere tek ekranda ulaşabilecekleri bütünleşik kamu hizmetleri hayata geçirilmektedir. Aslında bu, bizim aynı zamanda da “bürokrasinin azaltılması” diye eş zamanlı yürüttüğümüz bir projenin parçası. 9 Haziran 2020 tarihinde sunulmaya başlanan ilk bütünleşik hizmet olan “Araçlarım” bugüne kadar 57 milyondan fazla sayıda kullanılmıştır. Bu dijital kamu hizmetinden tüzel kişiler de yararlanabilmektedir.

Bunun yanı sıra önümüzdeki dönemde yine, tek ekranda, tek bir yerde topladığımız bütünleşik dijital kamu hizmetlerini çeşitlendirecek “Çalışma Hayatım” ve “İkametgâhım” ekranlarını da hayata geçireceğiz. Yani çalışma hayatınızla veya bulunduğunuz ikametgâhla ilgili hangi kamu hizmeti söz konusu ise; bu okullar olabilir çocuklarınızın okullarıyla ilgili, elektrikle ilgili, suyla ilgili veya aklınıza gelebilecek tüm hizmetleri tek bir ekrandan tamamını alabilecek, yönetebilecek konuma geleceğiz.

Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi hazırlık çalışmaları tamamlanmış olup strateji belgesi de yakın zamanda yayımlanacaktır. Yapay zekâ algoritmaları ile MR görüntülerinin saniyeler içinde değerlendirilmesine imkân sağlayan Türk Beyin Projesi de yine, Gazi Üniversitesi ve Dijital Dönüşüm Ofisi iş birliğinde yürütülmektedir.

İlkokul, ortaokul ve lise düzeylerinde de 1,5 milyon öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilen Siber Zekâ Yarışması, 81 İl’de 81 Siber Kahraman Projesi, siber güvenlik eğitimleri, girişimciliği destekleyen fikir ve bitirme projesi yarışmaları, kamu spotları ve sosyal medya paylaşımlarıyla ülkemizde siber güvenlik alanında farkındalık ve kapasite geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Dijital Dönüşüm Ofisinin 2019 yılı kesin hesap gideri 14,5 milyon lira olmuştur. Ofisin 2020 yılı başlangıç ödeneği 80,5 milyon lira olup 2021 yılı bütçesi için 96,6 milyon lira ödenek tahsisi öngörülmüştür.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri; Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, ekonomik büyüme ve kalkınma hedeflerimize ulaşmada ihtiyaç duyduğumuz yatırımların özendirilmesi ve ülkemize daha çok uluslararası yatırım çekilmesi yönünde çalışmalarını sürdürmektedir.

Yatırım Ofisi öncülüğünde, uluslararası düzeyde yürütülen yatırım destek ve tanıtım faaliyetleri çerçevesinde 2019 yılında toplam değeri 576 milyon dolar olan 27 yatırım projesi faaliyete geçmiştir. 2020 yılı Ekim sonuna kadar ise toplam değeri 388 milyon dolar olan toplam 18 yatırım projesi faaliyete geçmiştir.

Ülkemize kazandırılan projelerin 12’si sıfırdan yatırım, 2’si genişleme yatırımı ve 4’ü yerel ofis olmak üzere çeşitli sektörlerde gerçekleşmiştir. Bu yatırımlar başta İspanya, Almanya, İtalya ve Güney Kore olmak üzere 9 ülkeye aittir.

Yatırım Ofisinin 2019 yılı kesin hesap gideri 68,3 milyon lira olmuştur. Ofisin 2020 yılı başlangıç ödeneği 155,5 milyon lira olup 2021 yılı bütçesi için 190 milyon lira ödenek tahsisi öngörülmüştür.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; günümüzde birbiriyle entegre özellik taşıyan ve oldukça çeşitlilik arz eden finans piyasalarında Türkiye’nin konumunu güçlendirmek amacıyla kurulan Finans Ofisi, kamu ve özel sektörden ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla koordineli bir şekilde başta İstanbul Finans Merkezi olmak üzere pek çok çalışma yürütmektedir.

İstanbul Finans Merkezi Projesi kapsamında finansal piyasaların derinleşmesi, düzenlemelerin uluslararası uygulamalarla uyumlu hâle getirilmesi ve İstanbul Finans Merkezine dair mevzuatın oluşturulması çalışmalarına başlanmıştır. Finansal Teknoloji (FinTek) ekosistemimizin gelişmesine yönelik yol haritasını oluşturmak amacıyla ilgili özel ve kamu kurum ve kuruluşlarıyla koordinasyon hâlinde Millî Finansal Teknolojiler Strateji Belgesi çalışmaları devam etmektedir.

2021 yılında İstanbul Finans Merkezinin yatırımcılar için cazip hâle getirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir. Ayrıca, ülkemizde FinTek alanındaki ekonomik, akademik ve organizasyon faaliyetlerinin artırılması amacıyla İstanbul Finans ve Teknoloji Üssü kurulacaktır.

Finans Ofisinin 2019 yılı kesin hesap gideri 7,8 milyon lira olmuştur. Ofisin 2020 yılı başlangıç ödeneği 25,2 milyon lira olup 2021 yılı bütçesi için 50 milyon lira ödenek tahsisi öngörülmüştür.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından kamuda hizmet içi eğitimin geliştirilmesi ve kaynakların etkin kullanılması amacıyla “Uzaktan Eğitim Kapısı” hayata geçirilmiştir. Bu ortak platformun kullanımıyla 143 milyon lira tasarruf öngörülmektedir.

2018 yılında 53 olan üniversite kariyer merkezi sayısı, Kasım 2020 itibarıyla 200’e ulaşmıştır. Üniversite öğrencilerine yönelik staj programı hayata geçirilmiş, program OECD’nin 2020 Gençlik ve Kuşaklararası Adalet İçin Yönetişim Raporu’nda “kamu insan kaynağı ve kariyer yönetimi” alanında örnek uygulama olarak gösterilmiştir. 2021 yılında 50 bin öğrenciye staj imkânı sağlanması planlanmaktadır. Bu yıl içinde 4 ilde bölgesel kariyer fuarı düzenlenmiştir.

İnsan Kaynakları Ofisinin 2019 yılı kesin hesap gideri 10,6 milyon lira olmuştur. Ofisin 2020 yılı başlangıç ödeneği 69 milyon lira olup 2021 yılı bütçesi için 72 milyon lira ödenek tahsisi öngörülmüştür.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte kurulan ve Türkiye markasını güçlendirme misyonuyla yola çıkan Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, stratejik iletişim yaklaşımıyla ulusal ve uluslararası düzeydeki temel meselelere ilişkin Türkiye’nin tezlerini ortaya koymak, ülkemizin tanıtımını yapmak ve kamuda söylem birliğini sağlamak için kamusal iletişim politikalarını belirleyen ve yürüten bir çatı kuruluşu hâline gelmiştir.

İletişim Başkanlığı iç ve dış kamuoyuna yönelik olarak başta terörle mücadele, sınır ötesi askeri operasyonlar, Covid-19’la mücadele, mülteciler, Doğu Akdeniz ve benzeri uluslararası meselelerde kamu diplomasisinin araç ve yöntemlerinden yararlanarak, Türkiye’nin hak ve menfaatleri doğrultusunda stratejik iletişim faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Ayrıca Başkanlık, ülkemize karşı farklı mecralarda yürütülen kara propaganda, manipülasyon ve dezenformasyon çabalarını

engellemek için çalışmalar yürütmektedir. İletişim Başkanlığı yazılı, görsel ve yeni medya alanında diğer ülkelerdeki muhataplarıyla ikili ilişkileri geliştirmek için de ciddi çalışmalar yürütülmektedir. Türkiye ve Azerbaycan'a yönelik dezenformasyon girişimleriyle mücadele etmek için Türkiye-Azerbaycan Medya Platformu'nun kurulması ve İslamofobiye karşı Türkiye-Malezya-Pakistan ortaklığında güçlü bir uluslararası medya ve iletişim merkezi kurulması, İletişim Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen iş birliği örnekleridir.

İletişim Başkanlığının önemli görevlerinden birisi de kamuda söylem birliğinin tesis edilmesidir. İletişim Başkanlığı millî bayramlar ve anma etkinliklerinde ülke çapında gerçekleştirilen kutlama ve etkinliklerin koordinasyonunu üstlenmektedir. İletişim Başkanlığı, bünyesinde faaliyetlerine devam eden, vatandaş ile devlet arasında köprü vazifesi gören CİMER'e yapılan başvuru sayısı 2020 yılı Ekim ayı sonu itibarıyla yaklaşık 5 milyon olarak gerçekleşmiştir. Başvuruların yüzde 90'ı cevaplanmış olup bu süre zarfında kurumların ortalama işlem süresi on altı gün olarak gerçekleşmiştir.

İletişim Başkanlığının 2019 yılı kesin hesap gideri 377,8 milyon lira olmuştur. 2020 yılı başlangıç ödeneği 368,1 milyon lira olan Başkanlığa, 2021 yılı için 422,8 milyon lira ödenek tahsisi öngörülmüştür.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; İslam diniyle ilgili güvenilen, insanlığın barış ve huzuruna katkı sağlayan bir kurum olmak vizyonuyla hareket eden Diyanet İşleri Başkanlığı, yurtdinde ve yurt dışında tüm vatandaşlarımızla daima yakın temas hâlinde din hizmetleri sunma çalışmalarını sürdürmektedir. Başkanlık, yürüttüğü hizmetlerde kadın hakları, engelli ve yaşlılar, çevre duyarlılığı, çocuk ve gençlik, aile yapısının korunması gibi birçok konuda bilinç oluşturmaya yönelik çalışmalar yapmaktadır. Başkanlık, başta Kur'an-ı Kerim mealî olmak üzere, dinî yayınlar alanında 44 dil ve lehçede 600 eserin basımını gerçekleştirirken, İslam'ın mesajını tüm kesimlere ulaştırmak için Diyanet TV ve radyo yayınlarını hayata geçirmiştir. Başkanlığın yaygın din eğitimi faaliyetleri, salgın sebebiyle internet üzerinden ve Diyanet TV aracılığıyla uzaktan eğitim şeklinde gerçekleşmiş, 677 bin kişi bu eğitimden yararlanmıştır. Yurt dışı temsilcilikleri aracılığıyla diğer ülkelerdeki hizmetlerini koordine eden Başkanlık, 100'ü aşkın ülkede başta din hizmeti olmak üzere, insani ve sosyal yardım faaliyetlerini sürdürmektedir. Başkanlığın 2019 yılı kesin hesap gideri 10,2 milyar liradır, 2020 yılı ödeneği 11,6 milyar lira olup, 2021 yılı bütçesi için teklif edilen ödenek tutarı 13 milyar liradır. Başkanlığın bütçesinin yüzde 96'sı personel maaş ve prim giderlerinden oluşmaktadır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; tarihî ve kültürel mirasımızın uluslararası standartlara uygun olarak korunması, yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması amacıyla faaliyetlerini yürüten Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı, 2019 ve 2020 yıllarında Ankara Palas, Yıldız Şale Köşkü, Dolmabahçe Sarayı Süfera Salonu ve Veliaht Dairesi, Yıldız Sarayı Çit Kasrı, Yavcran Dairesi ve Set Köşkü, Beylerbeyi Sarayı, Topkapı Sarayı Harem ve Hazine Bölümleri, Beykoz Cam ve Billur Müzesi ve Maslak Kasrı restorasyon işlerini gerçekleştirmiştir. 2021 yılında da başta Topkapı, Yıldız ve Dolmabahçe Sarayları olmak üzere tarihî yapılarımızda bir dizi restorasyon çalışması gerçekleştirilecektir. 2019 yılında toplamda 2 milyon 685 bin 326 ziyaretçi kabulüyle turizm gelirlerine önemli ölçüde katkı sağlamış olan Millî Saraylar, bu yıl Covid-19 salgını nedeniyle 15 Mart- 1 Haziran tarihleri arasını kapalı geçirmesine ve yurt dışı ziyaretçi kısıtlarına rağmen 1 milyon 103 bin ziyaretçi sayısına ulaşmıştır. Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının 2019 yılı kesin hesap gideri 45,7 milyon lira olmuştur. 2020 yılı başlangıç ödeneği 157,4 milyon lira olan Başkanlığa, 2021 yılı bütçesi için 230,4 milyon lira ödenek tahsisi öngörülmüştür.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri; devlet arşivlerinin tek çatı altında toplanması hedefi doğrultusunda Devlet Arşivleri Başkanlığımız çalışmalarını sürdürmektedir. Bu çerçevede, kamu kurumlarında yapılan tespit sonrasında 2 milyon belge Başkanlığa intikal

ettirilmiştir. Salgın süreci de dikkate alınarak tamamlanan çalışma sonucunda araştırmacılar, 42 milyon belge görüntüsüne elektronik ortamda uzaktan erişebilmektedir. Arşiv işlemlerinin modern arşivcilik standartları ile günümüz teknolojik imkânları doğrultusunda ve aynı zamanda yerli ürünler kullanılarak yeniden düzenlenmesine imkân sağlayacak olan Bütünleşik Arşiv Yönetim Sistemi Projesi başlatılmıştır. 2020 yılı başından Kasım ayına kadar 1,5 milyon belgenin tasnifi tamamlanmış ve 3 milyon belge görüntüsü dijital ortama aktarılmıştır. Uluslararası arşivcilik faaliyetleri kapsamında, 2020 yılında 5 ülkeyle arşivcilik alanında iş birliği protokolü imzalanarak toplam protokol sayısı 53'e çıkarılmış, ayrıca 3 farklı kitap hazırlanarak bilim camiasının istifadesine sunulmuştur. Devlet Arşivleri Başkanlığının 2019 yılı kesin hesap gideri 99,4 milyon lira olmuştur. Başkanlığın 2020 yılı başlangıç ödeneği 101,6 milyon lira, 2021 yılı bütçesi için 172,7 milyon lira ödenek tahsisi öngörülmüştür.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanan Yeni Ekonomi Programı 29 Eylül 2020 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin üçüncü yıllık programı olan 2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, ilgili kuruluşlarla iş birliği içinde hazırlanmış ve sizlerle birlikte olduğumuz 27 Ekim 2020 tarihindeki oturumda Komisyonunuza sunulmuştur. Ayrıca, 2020-2022 yıllarını kapsayan Katılım Öncesi Ekonomik Reform Programı, ilgili bakanlık ve kurumların katkılarıyla hazırlanmıştır. Çıktı ve sonuç odaklı bir bütçeleme sistemi olan performans esaslı program bütçeye geçişimize ilişkin süreç, Strateji ve Bütçe Başkanlığı bünyesinde, son iki yılda hız verilen çalışmalarla neticelendirilmiştir.

Performans esaslı program bütçeyle, harcama önceliği geliştirilmesi, bütçenin girdilerden ziyade sonuç odaklı bir yaklaşımla hazırlanması ve bütçenin daha sade, anlaşılır ve değerlendirilebilir bir yapıya kavuşmasını hedefledik.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi, performans esaslı program bütçeye uygun olarak hazırlanmıştır. Program bütçenin ilk uygulama yılı olan 2021'de uygulama ve izleme süreçlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

2019 yılı Yatırım Programı toplam proje maliyeti 978 milyar lira ve başlangıç ödeneği 65 milyar lira iken, 2020 yılında proje maliyeti 1 trilyon 59 milyar liraya, başlangıç ödeneği ise 77 milyar liraya ulaşmıştır. 2019 yılında 2.964 proje Yatırım Programı'na dâhil edilmişken 2020 yılında bu sayı 2.994 olmuştur.

2020 yılı Kasım ayı itibarıyla Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından toplam 35 adet stratejik plan değerlendirilmiş olup ilgili idarelere değerlendirme raporları aracılığıyla geri bildirimde bulunulmuştur. Ayrıca, belediyelere stratejik plan hazırlık ve uygulama ile izleme ve değerlendirme aşamalarında yardımcı olmak amacıyla Belediyeler İçin Stratejik Planlama Rehberi yayımlanmıştır

Başkanlık tarafından 2020 yılında küresel ve ulusal gelişmeler takip edilerek ekonomimizdeki gelişmelerin izlenmesi ve etkilerinin analiz edilmesi suretiyle ekonominin makro büyüklüklerine ilişkin tahminler ve bütçe gerçekleştirme süreçlerinin izlenmesine düzenli olarak devam edilmektedir.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; Ankara merkezli ve Sayın Cumhurbaşkanımızın Başkanı oldukları İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK), İslam ülkeleri arasında ticaretin artırılması, ekonomik iş birliği potansiyelinin hayata geçirilmesi ve ortak kalkınma sorunlarına çözümler bulunması amaçlarına yönelik İslam dünyasının en önemli iktisadi ve ticari platformudur.

İSEDAK ve Uluslararası Kalkınma İşbirliği Genel Müdürlüğü, Strateji ve Bütçe Başkanlığımız bünyesinde teşkilatlanmıştır.

Teşkilat üyesi ülkeler arasında ticari ve yatırım uyumsuzluklarının çözümlenebileceği bir platform olarak kurulan İstanbul Tahkim Merkezinin fiilen çalışmalarına başlamasına yönelik hazırlıklar, İSEDAK proje finansman çalışmaları, helal gıda konusunda iş birlikleri, İSEDAK Altın ve Gayrimenkul Borsası Projesi ve İslam İşbirliği Teşkilatı Tercihli Ticaret Sistemi çalışmaları İSEDAK bünyesinde yürütülen önemli projelerden sadece birkaçıdır.

Covid-19 salgını sürecine rağmen bu yıl içinde İSEDAK çatısı altındaki çalışma grupları çalışmalarını sürdürerek salgının tarım, turizm ve ticaret gibi önemli sektörlere yönelik etkilerini analiz edip önemli iş birliği önerileri getirmişlerdir.

Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2019 yılı kesin hesap gideri 833,5 milyon lira olmuştur. Başkanlığın 2020 yılı başlangıç ödeneği 8,8 milyar lira tutarındaki yedek ödeneğin Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinde yer alması nedeniyle 9,1 milyar lira olmuş; 2021 yılı bütçesi için ise Başkanlığa 10,1 milyar lira ödenek tahsisi öngörülmüştür. Bu tutarın yüzde 97,3'ü yedek ödenek tertibi için kullanılacaktır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Savunma Sanayii Başkanlığımız, Sayın Cumhurbaşkanımızın “Türkiye, savunma sanayisindeki tüm stratejik ihtiyaçlarını kendisi tasarlayabilir, geliştirebilir, üretebilir, bunların ihracatını yapabilir hâle gelene kadar durmayacağız, dinlenmeyeceğiz, gece gündüz çalışacağız.” sözleriyle ortaya koyduğu vizyon çerçevesinde çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedir. Türk savunma sanayisinin başarıları, hem istatistiki bilgilerde hem de sahada kendini göstermektedir. Bu çerçevede, 2019 yılında sektörün cirosu yaklaşık 11 milyar dolar, ihracat tutarı ise 3 milyar dolar seviyesine ulaşmış olup yürütülen savunma sanayisi projesi sayısı 700’ü aşmıştır, sadece son beş yılda yaklaşık 350 yeni proje başlatılmıştır. Bu veriler, savunma ihtiyaçlarımızı daha fazla yerli ve millî imkânlarla karşıladığımızı ve ürünlerimize yönelik uluslararası talebin artmakta olduğunu göstermektedir.

Gerek yurt içinde gerekse sınırlarımızın ötesinde ülkemizin menfaatlerini koruyabiliyorsak bu millî savunma sanayimizin katkılarıyla da gerçekleşmektedir.

ATAK helikopterimiz, Bayraktar TB2 ve ANKA İHA’larımızın seri üretim ve teslimatları devam ederken, GÖKBAY helikopterimiz ve Akıncı İHA’nın seri üretimine yönelik test faaliyetlerinde son aşamaya gelmiştir. İHA’larımız için yerli ve millî imkânlarla geliştirilen PD-170 motorumuzun teslimatları devam etmektedir.

Test ve eğitim gemimiz TCG UFUK’un deniz kabul testleri başlatılmış, MİLGEM Projemizin beşinci gemisi TCG İSTANBUL Fırkateyni’nin inşaa faaliyetleri hızlandırılmıştır.

Bu ay içerisinde Yeni Tip Denizaltı Projemiz için stratejik süreçlerden birisini daha tamamladık. Proje kapsamında inşa edilmekte olan 6 denizaltımızda kullanılacak yerli ve millî imkânlarla geliştirdiğimiz Denizaltı Bilgi Dağıtım Sistemleri’nin üretimini başarıyla gerçekleştirdik.

BAŞKAN CEVDETYILMAZ – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, normal süreniz tamamlanmıştır. Sunumunuzu yapmanız, devam ettirmeniz açısından on beş dakika ek süre veriyorum.

Buyurun lütfen.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu ay içerisinde Yeni Tip Denizaltı Projemiz için stratejik süreçlerden birisini daha tamamladığımızı ifade etmişim.

Katmanlı hava savunma mimarimizin oluşturulması amacıyla; HİSAR-A menzil ve irtifa yönünden geliştirilerek HİSAR-A+ seviyesine çıkarılmış; HİSAR-O'nun artırılmış menzil ve ilave arayıcı başlık yetenekleriyle seri üretim faaliyetleri başlatılmıştır. KORKUT sahada aktif olarak kullanılmakta olup SUNGUR portatif hava savunma füzemizin harp başlıklı atış testi başarıyla gerçekleştirilmiştir.

Uzaya bağımsız erişimimizin sağlanması amacıyla ilk yerli sonda roketi fırlatılmış, 130 km irtifaya ulaşarak ilk kez uzayın sınırı kabul edilen 100 km seviyesi aşılmıştır.

Türkiye'nin ilk millî hava füzesi GÖKTUĞ'da uçak üzeri testlere, ilk millî deniz füzemiz ATMACA'da seri üretim sürecine başlanmıştır. Mini akıllı mühimmatlarımız ile güdüm kitlerimizin üretim, teslimat ve ihracatları sürmektedir.

AR-GE projeleriyle, katmanlı imalat, kızılötesi, lazer ve elektromanyetik, elektro optik, yapay zekâ, geniş bant haberleşme, enerji malzemeler ve KBRN teknolojileri konularında çalışmalar sürdürülmektedir.

2021 yılı itibarıyla Akıncı, AKYA, KARAOK ve ATMACA projelerimizde teslimat faaliyetlerine başlamayı, TCG ANADOLU'yu envantere almayı planlıyoruz.

Savunma Sanayii Başkanlığının 2019 yılı kesin hesap gideri 107 milyon lira olmuştur. 2020 yılı başlangıç ödeneği 100,8 milyon lira olan Başkanlığa 2021 yılı için ise toplam 120,1 milyon lira ödenek tahsisi öngörülmüştür.

Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların 2019 yılına ilişkin Sayıştay denetimleri neticesinde Savunma Sanayii Başkanlığında 2 adet, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığında 3 adet ve Devlet Arşivleri Başkanlığında 1 adet olmak üzere toplam 6 adet bulguya rastlanmıştır. Söz konusu bulgulara ilişkin kurumlarımız çalışmalarını yürütmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, istihbaratın tüm dallarından, koordinasyonundan ve istihbarat diplomasisinden sorumlu gurur vesilesi kurumlarımızdan birisidir.

Başkanlık, görev ve sorumluluğunun bilincinde olarak; millî güvenliğimizi ve çıkarlarımızı hedef alan tehditlere karşı en nitelikli şekilde cevap verebilme ve dünya ölçeğinde bir istihbarat servisi olma vizyonuyla faaliyetlerini sürdürmektedir.

Ülkemiz, aynı anda PKK/KCK, FETÖ, DEAŞ, El Kaide ve DHKP-C gibi farklı ideolojilere ve dış desteğe sahip silahlı terör örgütleriyle eş zamanlı mücadele eden nadir ülkelerdendir.

Ayrıca, küresel ve bölgesel düzeyde etkili olan belli başlı aktörler, Türkiye'nin içeride istikrarsızlaştırılması, dışarıda da önünün kesilmesi amacıyla çeşitli yöntemler kullanmaktadır.

Bu tehditler ve sınamalar karşısında, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığımızca gelişmelerin doğru ve anlık takibiyle ön alıcı istihbarat üretildiğini, zamanında ve etkili istihbarat çalışmaları yürütüldüğünü, yurt içinde ve yurt dışında başarılı ve sonuca ulaşan operasyonel faaliyetler gerçekleştirildiğini memnuniyetle müşahade etmekteyiz.

Başkanlığın teknik kapasitesinin artırılarak elektronik ve sinyal istihbaratı kabiliyetlerinin güçlendirilmesi ve bu yeteneklerini insan istihbaratıyla desteklemesi, başarının sağlanmasında önemli rol oynamıştır ve bu başarı artmaya da devam edecektir.

Tüm bu çalışmaları için 2019 yılı kesin hesap gideri 2,4 milyar lira olan Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığımıza 2020 yılı başlangıç ödeneği olarak 2,2 milyar lira, 2021 yılı bütçe teklifi olarak da 2,6 milyar lira ödenek tahsisi öngörülmüştür.

Sayın Başkan, değerli üyeler; ulusal güvenliğimizle ilgili bir diğer stratejik kurum olan Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, millî güvenliğin sağlanması ve millî hedeflere ulaşılması amacıyla sekretaryasını yaptığı kurulun belirlediği görüşler dâhilinde iç ve dış güvenlik ile savunma siyasetine ilişkin hareket tarzlarına ait esasları kapsayan Millî Güvenlik Siyaset Belgesi'ni hazırlamaktadır. Genel Sekreterlik, ayrıca, seferberlik ve kendi alanında NATO'yla ilgili çalışmaları yürütmektedir.

2019 yılı kesin hesap gideri 31,4 milyon lira, 2020 yılı başlangıç ödeneği 34,8 milyon lira olan Genel Sekreterliğin yukarıda zikredilen amaç ve hedeflerine ulaşabilmesi için 2021 yılı bütçe teklifinde ödenek tutarı 38,1 milyon lira olarak öngörülmüştür.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; dünyanın en büyük ve modern kütüphanelerinden biri olan Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi 20 Şubat 2020 tarihinde açılmış olup 15 Mart 2020 tarihine kadar yedi gün yirmi dört saat hizmet vermiştir.

Kütüphane koleksiyonunda kayıtları yapılmış 1 milyon 699 bin basılı kitap, 13 bin 191 basılı dergiye ait 1 milyon 910 binin üzerinde süreli yayın sayısı bulunmaktadır. Yayınların büyük kısmı devir ve bağışla sağlanmıştır. Kayıt girişi yapılacak 400 bine yakın yayın bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; konuşmamı tamamlamadan önce yine bugün de gündeme getirilen ve öncesinde de yine sürekli gündeme taşınan soru önergeleri konusuna da bu vesileyle açıklık getirmek istiyorum.

9 Temmuz 2018 tarihinden bu yana –özellikle şahsımla ilgili, Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığıyla ilgili- doğrudan Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığına yöneltilen soru önergelerinin cevaplanma oranı yüzde 91'dir. İlgili bakanlıklara cevaplanmak üzere tevzi ettiğimiz -yani doğrudan bizi ilgilendirmeyen, bakanlıkları ilgilendiren soru önergeleriyle ilgili- ve ilgili bakanlıklarca da cevaplandırılan soru önergeleri dâhil edildiğinde toplam cevaplanma oranı yaklaşık yüzde 75 olarak gerçekleşmiştir.

Burada, özellikle de hemen hemen her platformda yürütülen “Hiç cevap verilmiyor. Hiçbir şekilde dikkate alınmıyor. Bu, yasamaya saygısızlık.” şeklinde ifade edilen şeylerin gerçek olmadığını bu rakamlar çok açık ve net bir şekilde gösteriyor diye ümit ediyorum.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – “Yüzde 72” yazıyor.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Tekrardan tamamlandı. Yüzde 75'lik kısmı henüz belki Meclis tarafından gerçekleştirilemeyen şey olabilir. Yani bugün sabah itibarıyla söylüyorum: Yüzde 75.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Süresinde, on beş günlük süre içerisinde...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Şimdi, bazı şeyler var ki siz burada “Henüz gelmedi.” dediğinizde henüz bize ulaşmamış bile oluyor yani o, kendi iç işleyişiyle de alakalı. Ama tekrar ediyorum: Şahsımı doğrudan ilgilendiren, Cumhurbaşkanlığını yani doğrudan bizim makamımızı ilgilendiren kısımla ilgili cevaplanma oranı yüzde 91 ve diğer bakanlıkları ilgilendiren ve tevzi ettiğimizde onlar tarafından cevaplandırılanları da dâhil ettiğimizde yaklaşık yüzde 75 ve bunu da hâlâ daha artırmak için de çok ciddi şekilde çalışıyoruz.

Ayrıca, 27 Ekimde gerçekleştirmiş olduğum bütçe sunumu kapsamında burada şahsıma yöneltilen 151 soru ve eleştirinin de hemen hemen tamamına yakınına cevap verilmiştir.

Konuşmamı burada sonlandırırken Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımıza ve siz değerli milletvekillerimize bugünkü çalışmalarınız ve özellikle yapıcı eleştiriler olmak üzere sunacağınız her türlü katkı için teşekkür ediyorum.

Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların bütçe ve kesin hesaplarının ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyor, hepinizi bir kez daha saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımıza sunumları için teşekkür ediyorum.

Şimdi, müzakerelere başlayacağız ama başlamadan önce gelen bürokrat arkadaşlarımızı da tanımak istiyoruz.

Ön sırada olanların mikrofonlarını ben açacağım.

Buyurun lütfen.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bürokrat arkadaşlarımıza da Komisyonumuza hoş geldiniz diyorum tekrar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir şey söyleyeceğim müsaade ederseniz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bülent Kuşoğlu bir kısa şeyiniz var galiba.

Buyurun.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- *Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, bugün bütçeleri görüşülen kurumların çoğunun başkanlarının toplantıda bulunmadığına ve sonraki toplantılara en üst seviyede katılınmasının daha iyi olacağına ilişkin açıklaması*

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dikkat ettiğiniz gibi bugün Cumhurbaşkanlığı dâhil 12 kurum görüşüyoruz ama çoğunun başkanları en üst düzeyde burada değil. Normalde bütçe görüşmelerine en üst düzeyde katılım esastır biliyorsunuz, bunların kanunda yazmasına da gerek yok, gelenek olarak böyledir. Bundan sonraki toplantılara bu seviyede katılınırsa daha iyi olur, en üst seviyede.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- *2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleri(x)*

a) *Cumhurbaşkanlığı*

b) *Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı*

c) *Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği*

ç) *Diyanet İşleri Başkanlığı*

d) *Devlet Arşivleri Başkanlığı*

e) *Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı*

f) *Strateji ve Bütçe Başkanlığı*

g) *İletişim Başkanlığı*

ğ) Savunma Sanayii Başkanlığı

h) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

ı) Yatırım Ofisi Başkanlığı

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, şimdi müzakerelere başlıyoruz.

Önce her gruptan birer arkadaşımıza, ardından da talep eden milletvekillerimize söz vereceğiz. Buradaki usulümüzü tekrar hatırlatmak istiyorum: Gruplar adına konuşacak arkadaşlarımıza yirmi dakika, Komisyon üyesi olarak konuşacak arkadaşlarımıza onar dakika, Komisyonumuzun dışından gelip söz alan arkadaşlarımıza da beşer dakika olmak üzere söz vereceğiz. Komisyon dışından gelen arkadaşlarımıza saat dörtten önce genellikle sıra gelmiyor, onu da tekrar hatırlatmak istiyorum.

Covid şartlarından dolayı salonumuzu da olabildiğince ferah tutmamızda fayda var, o konuda da herkesin anlayışını beklediğimi ifade etmek istiyorum.

Şimdi, gruplar adına sırasıyla söz vereceğim.

İlk sözü Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Abdüllatif Şener’e veriyorum.

Sayın Şener, süreniz yirmi dakikadır.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, değerli milletvekillerimiz, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Komisyonumuzda bütçe görüşmelerinin sonuna geldik. Her şeyden önce bu bütçenin ülkemiz açısından hayırlı olmasını dilerim.

Bildiğiniz gibi, bütçeler halktan toplanan vergilerin ve bu toplanan kaynakların hükümet tarafından, idare tarafından nasıl harcadığını, nerelere harcadığını gösteren belgelerdir. Ancak bu devasa bir büyüklüğü ifade eder. Toplanan gelirler, devletin topladığı vergi ve diğer gelirler bu yıl ve önümüzdeki yıl bütçelerinde yüzde 33 civarında görünmektedir millî gelire oranı itibarıyla. Çok büyük bir kaynaktır bu ve bunların harcanması da önemlidir. Hiçbir firma toplam millî gelirin yüzde 1’i kadar bile bir ciroya sahip değildir, bir gelire asla sahip değildir. Dolayısıyla, ülkedeki en büyük ekonomik faaliyet devlete aittir. Bu nedenledir ki ülkedeki ekonominin gidişiyle ilgili olarak sorumlu olanlar bu ekonomi politikalarını uygulayanlardır yani hükümetlerdir. Ekonominin doğrudan doğruya sorumlusu hükümetlerdir, iktidarlardır. Çünkü belirttiğim gibi, bir taraftan çok büyük miktarda gelir toplarlar, bunu harcarlar. Topladıkları gelirin, yaptıkları harcamanın miktarını ve bileşimini belirlerken doğrudan doğruya ekonomiyi de etkilerler. Bunun dışında, iktidarların elinde para politikası araçları vardır; toplam para hacmini belirler, faiz kur üzerinde etki yapar, bu da ekonominin gidişi üzerinde belirleyici etkiler meydana getirir. Ama iş bununla da bitmez; iktidar gücünün yasamayla birlikte başta ekonomi konuları olmak üzere düzenleme yapma yetkisi vardır, kurallar koyma yetkisi vardır, cezalar verme yetkisi vardır ve bunun da ötesinde kamu işletmeleri vardır. Kamu işletmeleri de bizim gibi ülkelerde ekonominin içerisinde çok büyük bir hacme sahiptir. Tüm bunları birlikte değerlendirdiğimizde bu Hükümetin asla kötü gidişten sorumluluğunu itiraf etmeyişi, kabullenmeyişi doğru, mantıklı, ekonominin kurallarına uygun bulmadığımızı belirtmek istiyorum. Şu son dönemlerde yaşanan olumsuzluklar da dâhil şu andaki kötü gidişin bir numaralı sorumlusu mevcut Hükümettir. Demek ki bir şeyleri yanlış yapıyor. “Efendim, pandemi var, bu pandemi dünyayı etkiledi, işte bizi de etkiledi.” gibi bir mazeret olamaz çünkü ekonomideki kötü gidiş, son yılların eseridir, pandemi başlamadan önce

de bu ülkede kriz çıkmıştı, bu kriz bir buçuk yılı bulmuştu. Daha önceki hiçbir kriz bir yılı geçmezken, bir yıl içerisinde ekonomi toparlanırken 2018 krizi bir buçuk yılını buldu ve pandemiye ülke ekonomisi, krizle birlikte yakalandı.

Şimdi, rakamlara bakıyoruz, doğrusu rakam konuştuğumuz zaman, statik olarak hele konuştuğumuzda, çok fazla bir şey söylemeye gerek yok, yani tek kelimeyle berbat. Bakıyorsunuz bütçeye; faiz ödemeleri 180 milyar bulmuş, bütçe açığı 245 milyar bulmuş, bütçe açıkları millî gelirin yüzde 4'üne, 5'ine ulaşmış. Bir bütçe dengesi açısından bunun sağlıklı bir şey olmadığını açıklıkla söyleyebiliriz ama makro dengeler de çok kötü. Bakın, millî gelirin bugün ulaştığı nokta bundan yedi yıl önceki millî gelir düzeyinin 250 milyar dolar altındadır yani yedi yıldır küçülen bir ekonomi var. Veya kişi başına düşen millî gelire bakıyorsunuz, 8 bin dolarlık... Şu andaki kişi başına millî gelir -işte bundan dediğim gibi yedi yıl falan öncesine göre- 4 bin dolar daha düşük, yüzde 50 daha düşük yani kötü giden şeyler var.

İstihdam berbat çünkü nüfus artıyor, bakıyoruz istihdam edilenlerin sayısına, istihdam düzeyi sürekli azalıyor. Bir ülkede nüfus artarken istihdam edilenlerin sayısı düşer mi Allah aşkına? Veya işsizlik oranı son iki yıldır -verdikleri rakam- yüzde 14 civarındadır, bu da çok büyük.

İhracata bakıyoruz, ihracatta büyük kayıplar var. Hiçbir kriz ortamında dış ticaret dengesi, cari açık bu kadar bozuk çıkmamıştır. Daha önceki kriz yıllarına bakın; bir taraftan doların yükselmesi, bir taraftan talebin düşmesi sebebiyle sürekli olarak cari açık kapanmıştır, dış ticaret açığı kapanmıştır ama maalesef bu yüksek kura rağmen, dış ticaret açığı yüksek seyreden, cari açığı yüksek seyreden bir ekonomiyle baş başayız. Yani bu aslında bir anlamda felaket görüntüsüdür, mevcut Hükûmetin ülkeyi yanlış idare ettiğinin bir göstergesidir ama maalesef bir taraftan da “O, ekonomimiz uçuyor, kaçıyor.” diye beyanlarda bulunmak da Hükûmet çevrelerinde alışkanlık hâline gelmiştir.

Bu sahneleri seyrettikçe hep aklıma Vahdettin'in cuma selamlığından çıkışı gelir. Biliyorsunuz, Osmanlı padişahları cuma selamlığından çıkarken etrafına insanlar toplanırlar ve “Gururlanma padişahım, senden büyük Allah var.” derler. Yine bir cuma selamlığından çıkarken Vahdettin de bu tezahüratla karşılaşınca geri dönüyor ve “Gururlanacak neyimiz kaldı?” diye kalabalığı susturuyor. İstanbul işgal edilmiş, işgalcilerin savaş gemilerinin namluları saraya doğru doğrulmuş, saray bir emir erine dönüşmüş ve hâlâ şakşakçılar “Gururlanma padişahım, senden büyük Allah var.” diyor. Arkadaşlar, bu ekonomiyle gururlanacağımız, destanlar yazacağımız “Şöyle başarılıyız, böyle başarılıyız.” diyeceğimiz bir tablo değildir. Bunu iktidar, muhalefet herkesin kabul etmesi lazım.

Korkunç ekonomik sorunlar var, bu ülke -otuz yıldır siyasetin içerisindeyim- hiç bu kadar perişan olmamıştır. Nereye giderseniz gidin, hangi gelir grubuyla konuşursanız konuşun insanlar kan ağlıyor. Emegin para etmediği, mala paranın yetişmediği bir dönemi yaşıyoruz arkadaşlar, bütün mutfaklarda yangın var. Emek para etmiyor, iş bulmak imkânsız, gençlerin umudu kalmamış; umutsuzlar, işsizlikten daha kötü bir şey ve böyle bir tabloda “Aman ekonomi iyidir.” demenin imkânı yoktur. Bu tablo aslında sadece Türkiye olarak değil İslam dünyası olarak da kendimizi hesaba çekmemiz gereken bir noktayı işaret ediyor. Dün Katar geldi, borsaya girdi, başka şeyler falan filan aldı. Nedir bu İslam dünyasının hâli diye ben bir ara merak etmişim. İslam İşbirliği Konferansı var, biliyorsunuz, Türkiye onun ev sahipliğini yapıyor. 57 İslam ülkesi var İslam İşbirliği Teşkilatına üye. Merak edip bu 57 ülkenin millî geliri nedir diye incelediğimde, sadece Japonya kadar görünüyordu. Şimdi rakamlar değişti mi bilmiyorum ama 57 ülke Japonya kadar üretiyor. Toplam dünya millî geliri içinde payı nedir diye baktığımda, kırkta 1 gördüm yani sanki dünya zekâtını Müslümanlara bırakmış. Dış ticaret hacminde payı nedir diye inceledim; petrolü, doğal gazı, bu ülkelerin kendi kendilerine yaptıkları ticareti çıkarırsanız geride fitre

orani kadar bir miktar kalıyor. Dış ticarete de fitresini bırakmış dünya Müslümanlara. Şimdi Katar aşkıyla saldırap duruyoruz yani bakalım, bu Amerikancı Katar ileride başımıza hangi belayı açacak; onu da merak ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bir reel, gerçek siyaset vardır, bir de ideal siyaset vardır. Bu reel siyasetin çapul siyasetine dönmemesi lazım. İdeal siyaset, siyaset yapan insanların çıkarlarından vazgeçebildiği durumu ifade eder yani tabutu kadar insan olmaya isyan etmeyi gerektirir. Bu ülkenin bugünü ne olacak, geleceği ne olacak? “Küresel rekabet” dediğimiz bir şey var, dünyada iyi olmadığınız sürece hiçbir şey iyi olmaz yani Türkiye’nin iyi olabilmesi için dünyadaki konumunun iyi olması lazım. Ben, Hükûmetin izlediği rakamların Türkiye’nin dünyadaki konumunu iyileştirdiğiyle ilgili bir şey görmüyorum, geriye gidiyorsunuz. Dünyada korkunç bir rekabet var; siz iyiyi yaptığınız sürece ayakta kalamazsınız, en iyiyi yapmak zorundasınız. Siz iyiyi yaptığınız sürece, daha iyisini yapanlar olduğu sürece siz geri kalırsınız, ezilirsiniz dünyada. E, rakamlara bakıyorum, gerçekten Türkiye’nin en iyisini yaptığını söylemek mümkün değil. İşte, dünya ekonomisinden aldığı pay kırk sene önce de aynı, şimdi de aynı. 1980’de dünya ekonomisinden aldığı pay 0,86; 2019’da da 0,86 yani milimi milimine aynı. Patinaj yaparak Türkiye bir yere varamaz. Gelişmiş ekonomiler içerisinde aldığı pay da düşüyor üstelik ve gelişmiş ekonomilerin dünya ekonomisinden aldığı pay arttığı hâlde. “Ama bunların içinde Çin var.” dersiniz Çin’i çıkarıyorsunuz, Çin dışındaki gelişmiş ekonomiler içerisindeki payı da düşüyor. Ülkeyi palyatif, güñübirlik politikalarla yönetmeye kalktığınız zaman ortaya çıkan tablo bu.

E, bakıyoruz, dünyanın her tarafında ülkeler orta gelir seviyesine geçtikten belli, makul bir süre sonra, ortalama yedi yıl, on yıl gibi bir süre sonra ileri yüksek gelir noktasına ulaşıyorlar kişi başına gelir açısından. 21 ülke var böyle. Bakıyoruz Türkiye’nin hâline, hâlâ yıllardır, on yıllardır orta gelir seviyesinden ileri gelir seviyesine geçememiş, patinaj yapıp duruyor. Bu iyi bir tablo değil.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız anlattılar, Yatırım Ofisinden bahsettiler. Değerli arkadaşlar, Türkiye’ye gelen doğrudan yatırımları çekmek için kurulmuş bir ofis bu. Bu Ofis herhâlde yanlış çalışıyor. Nasıl yanlış çalışıyor? Bakıyorum Türkiye’ye gelen doğrudan yatırımların sektörlere göre dağılımına, 2003 yılından bugüne kadar elimde tablo var, imalat sanayisine gelenin 2 katı, 3 katı, 4 katı miktarında gayrimenkule geliyor yabancı sermaye. Ya, gayrimenkule yabancı sermayenin gelişinin bu ülkeye ekonomik hangi katkısı varsa bana bir söyleyin. Bakın, 2018’de 15 milyar dolar imalat sanayisine, 45 milyar dolar da gayrimenkule gelmiş, yani 3 kat. 2017’de 10 milyar dolar imalat sanayisine, 40 milyar dolar gayrimenkule gelmiş, 4 katı. Yani, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisinin işi gücü herhâlde gayrimenkul pazarlamak. Bununla bir yere varılmaz ki.

İmalat sanayisine bakıyorsunuz, yerli imalat sanayisine, gerçekten rakamlar korkunç. İmalat sanayisinde istihdam edilenlerin sayısı beş yıl önceyle şu anda aynı arkadaşlar. Böyle bir tablo olur mu? “Bu tabloda küresel rekabette yerimiz nedir, nereye gidiyoruz?” dediğimizde, olumlu olarak söyleyebileceğimiz bir şey bulabilir miyiz? Bulamayız. Onun için Hükûmetin güñübirlik, palyatif tedbirlerle günü kurtarmaya çalışma politikaları, kendisini kurtarmaya çalışma politikaları bu ülkenin geleceğini karartmaktadır, bu ülkenin geleceğine zarar vermektedir, bu huydan vazgeçmesi lazım.

Evet, sunumlara baktığımızda sürekli “Strateji, strateji, strateji...” diyor. Ben, hep şunu tespit etmişimdir: Birinde ne yoksa en çok onu tekrar ediyor. Bu Hükûmet ne kadar çok stratejiden bahsediyorsa, uzun vadeli stratejisi o kadar eksiktir, bir şey çıkmıyor ortaya çünkü. Üretken, rekabet eden bir ekonomi arıyoruz biz. Daha önce de söyledim, bakın, başka hiçbir hükûmete nasip olmayan veya başka hiçbir hükûmetin ulaşamadığı kadar çok kaynak kullanmış bir Hükûmetten bahsediyorum. Bir hükûmetin en önemli kaynağı nedir? Yaşayanlardan topladığı vergilerdir ve vergi dışı diğer gelirlerdir. Ya, bu ülkede sanayi devrimini gerçekleştiren, cumhuriyetin ilk dönemi Atatürk’ün öncülüğündeki Cumhuriyet Halk

Partisinin iktidar olduğu dönemde, Hükümetin kullandığı kaynak millî gelirin yani, vergiler ve diğeri gelirler, yüzde 7'si ya, yüzde 10'u bile yok. Şimdi, bakın orta vadeli program var önümde, devletin gelirleri millî gelirin yüzde 33'ü şimdi. 4,7 katı cumhuriyetin ilk dönemine göre daha fazla yaşayan insanlardan vergi toplamış bir hükümetten bahsediyoruz. Bu kadar çok kaynak toplayacaksınız, sonra ıskalayacaksınız bunu, küresel rekabette memleketi geri bırakacaksınız, çocuklarınızı işsiz bırakacaksınız, Türkiye'nin geleceğini karartacaksınız... Olmaz bu ya. Sadece vergiler olsa...

Bakın, bu Hükümet geçmişlerin, yani mezardaki geçmişlerimizin biriktirdiklerini de harcadı. KİT'lerin özelleştirilmesi dediğimiz nedir? Geçmiş kuşakların biriktirdiklerinin harcanması demektir. 60 milyar, 70 milyar derler ama gerçekte, hesabını yaparsanız 80 milyar dolarlık da özelleştirme, kamunun kullanım hakkını devrinden bunların faiz gelirleriyle vesaire oluşan gelirler var, bu da devasa bir kaynak arkadaşlar. İlave olarak, bakın cumhuriyetin ilk dönemiyle karşılaştırıyorum. Cumhuriyetin ilk dönemindeki kuşak geçmişin kaynaklarını kullanmadı. Ülkeyi yüzde 3 okuryazar oranıyla devraldı, mühendisi bir avuç kadardı, doktoru aynı şekildeydi. Şimdi cumhuriyetin yüz yıldır biriktirdiği insan potansiyeli var, sanayi devrimini gerçekleştirmiş sanayi geleneği var, ticaret geleneği var. Tüm bu birikimlerle birlikte ahyorsunuz, üstelik de hem mevcut yaşayanlardan daha çok kaynak topluyorsunuz hem ölmüş geçmişlerimizin kaynağına el atıyorsunuz. Cumhuriyetin ilk nesli böyle geçmiş kuşaktan bir kaynak elde etmedi, üstelik demir yolu, limanlar gibi bir ton yabancılara ait işletmeler vardı; Osmanlı yarı sömürge hâlindeydi. Bunları da parasını vererek devletleştirdi, millileştirdi. Yani geçmişten bir şey kullanmadığı gibi geçmişin borçlarını ödedi. Ama şimdi ki Hükümet yani bu Hükümet, bir de daha para kazanmamış, doğmamış, gelir elde etmemiş çocuklarımızın, torunlarımızın kazanmadığı paraları harcıyor. Bu kadar çok borçlanma var mı? İç borcun hâline bakın -rakamlara boğmayacağım sizi- dış borcun hâline bakın. O yetmiyor, kamu-özel iş birliği kuruluşları var ta gelecek... Lütfen Sayın Cumhurbaşkanım -burada vekâlet ettiğiniz için öyle hitap ettim Cumhurbaşkanı Yardımcım- şu kamu-özel iş birliğinin bu ülkenin geleceğine getirdiği yükümlülüklerin miktarını verir misiniz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, iki dakika ek süre veriyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - Bu şehir hastanelerinin yükümlülüğü nedir? Bu hava yollarının, havaalanlarının yükümlülüğü nedir? Köprülerin, otobanların yükümlülüğü nedir? Şunu düzgünce bir verir misiniz? Ne kadar geleceğe ait borcumuz var? Bilelim yani hesapları ne üzerinden yaptığınızı.

Osmangazi Köprüsü “35 -bilmem- dolardan geçiş garantisi.” diyorsunuz, hesabı ona göre yapıyorsunuz ama sürekli, her yıl artıyor. Bunun ortalaması ne? Artış oranı ne? Nasıl artıyor? 1,2 milyar dolarlık maliyeti olan köprü dört yılda 2 katına çıkarıyor ya. Böyle bir yükümlülük altına devlet sokulabilir mi?

Geçmiş kuşakları borçlandırıyorsunuz. Bakın, cumhuriyetin ilk yıllarında geçmiş kuşaklara borç devredilmedi, üstelik Osmanlı'nın dış borçları ödendi. Ne kadardı bu dış borçlar? Bugüne eskale ettiğiniz zaman Türkiye'nin bir yıllık millî geliri kadardır. Yani sizin ilk on sekiz yıl ile cumhuriyetin son on sekiz yılını karşılaştırıyorum; biri küresel rekabette sanayi devrimini gerçekleştirmiş, uçak fabrikası bile yapmış 1950'ye kadar, kapatılana kadar 105 tane savaş uçağı üretmiş bir ülke.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kim kapattı?

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Kim kapattı?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - 50'den sonra kim kapatır ya? Sen bilirsin, Demokrat Parti döneminde.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşmayalım arkadaşlar zaten süre dolmuştur.

Sayın Şener, tamamlarsanız çok sevinirim ek süreniz de dolmuştur.

Toparlarsanız Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - Demir çelik sanayisinde...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bak, ben hiç müdahil olmadım, cevap ver devam edelim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Verdim, duymadın, yanındakiyle konuşuyordun.

Böyle bir şey olmaz. Biri sanayi devrimini gerçekleştiriyor; siz parazit yapıyorsunuz, geride kalıyorsunuz, patinaj yapıyorsunuz affedersiniz. Üstelik ilk on sekiz yılın kullandığıyla kıyaslanmayacak devasa kaynaklar harcıyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, çok teşekkür ediyorum Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - Hem geçmişi hem yaşayanları hem geleceği ipotek altına alıyorsunuz ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Şener, sağ olun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi HDP Grubu adına Sayın Garo Paylan’a söz veriyorum.

Sayın Paylan, süreniz yirmi dakikadır.

Buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim arkadaşlar.

Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı, değerli bürokratlar, basın değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, Cumhurbaşkanlığı hükümet sitemine geçerken referandumda “Bize oy verin, tek adam rejimine geçelim, Türkiye’yi uçuracağız.” Dediler, iki buçuk yıl süre geçti arkadaşlar Türkiye’imiz şu andan derin bir siyasi, toplumsal ve ekonomik kriz içinde. Vatandaşlarımız hem özgürlükleriyle ilgili çok daha fazla muzdarip hem de sofralarından ekmekleri eksilmiş durumda. İşsiz sayımız 2’ye katlanmış durumda ve çalışanlarımızın da büyük çoğunluğu... Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, dün açlık sınırı açıklandı takip etmişsinizdir. Yani 4 kişilik bir ailenin yalnızca tenceresini kaynatması için... Arkadaşlar, bakın, 4 kişilik bir ailenin yalnızca karnını doyurması için 2.520 liraya ihtiyacı var. Yine, 4 kişilik bir ailenin ulaşım, sağlık, giyim kuşam gibi temel ihtiyaçlarını karşılaması için de gıdalla beraber 8.200 TL’ye ihtiyacı var arkadaşlar. Şu anda asgari ücretimiz 2.320 TL. Yani, aileler karınlarını bile doyuramıyorlar arkadaşlar, onlar da çalışanlar. Bakın, çalışanlar, şanslı olanlar; belki kuru ekmeğe talim ediyorlar. Sayın Cumhurbaşkanının bir, çay simit hesabı vardı; bir günde, bir çay simidi her öğünde bile yiyemiyorlar, şu andaki hesaba göre.

Bakın, bir de çalışmayanlar var yani hiç geliri olmayanlar var. Hani bugünlerde Cumhurbaşkanlığının kapattığı iş yerlerinde milyonlar insanımız daha eve götürüldü “Evde kal.” denildi ama çalışmayanlar var, kayıt dışı çalışanlar var, onlarla ilgili 5 kuruşluk bir tedbir almayan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi var. Bu vicdansızlıktır arkadaşlar ve bütçemizde bunlarla ilgili de 5 kuruşluk bir tedbir yok. Neden? Çünkü tercihler var arkadaşlar, bütçeler tercihleri içerir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi de belli tercihlerini buraya gönderdi, öyle değil mi? Bir bütçe tercihiyle buraya geldi. Ne var o bütçelerde? Saraylar var -çok güzel- şatafat var, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, diğer bakanlar gibi 10 milyonluk Mercedeslerle Meclisimize geliyor, 14 tane uçan saraylarla bir yerlere gidilip geliniyor, yüzen saray var, yazlık saray var, kışkık saray var; bunlardan vazgeçilmemiş. Sayın Cumhurbaşkanının 88 bin liralık maaşından vazgeçilmemiş, artı, bir de 35 bin lira emekli maaşı alıyor, 123 bin liralık maaşından vazgeçilmemiş.

Bakın, Yeni Zelanda Hükûmeti şöyle bir karar aldı: Covid döneminde vatandaşlarla ilgili alınacak sosyal tedbirlerle ilgili “Milletvekilleri, Cumhurbaşkanı, üst düzey bürokratların tamamı; bu yıl maaşlarının yarısını alacak.” dediler. Bakın, Yeni Zelanda, zengin bir ülke, sosyal adaleti daha fazla olan bir ülke –bilirsiniz- yani bu kadar eşitsizliklerin olmadığı bir ülke. Yeni Zelanda, vatandaşlarını açlığa teslim etmiyor, vatandaşlarına destek veriyor ama ona rağmen Cumhurbaşkanı ve milletvekilleri diyor ki: “Covid var, tedbir almamız lazım, daha çok sosyal politika uygulamamız lazım, bunun için biz maaşlarımızın yarısını alıyoruz.” Hatta biz, daha fazlasını söylemeliyiz. Ya, niye milletvekilleri 25 bin lira maaş alıyor bu bütçede? Niye Cumhurbaşkanı 123 bin lira maaş alıyor arkadaşlar, niye yüzlerce yüten, yürüyen saraylarda geziyor? Niye Cumhurbaşkanı Yardımcımız 10 milyonluk Mercedes’le Meclisimize geliyor? Bakın Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Sayın Cumhurbaşkanı vatandaşımızdan sabır istiyor, bunu istiyor “Sabredin.” diyor. Değerli arkadaşlar, ya, bin odalı sarayda oturan gecekonduda oturandan sabır isterken önce o tasarruf gösterecek, onun göstermesi lazım. Bütçede bu tercihler yok arkadaşlar.

Peki, arkadaşlar, size şunu söyleyeyim: Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Cumhurbaşkanlığı böyle vicdansız tercihlerde bulunmuş olabilir, fark etmiyor olabilir, halktan kopuk olabilir. Peki, biz her gün milletin içindeyiz, millet... Arkadaşlar, siz Ağrı’nın sokaklarında, Van’ın sokaklarında, efendim, Manisa’nın, İzmir’in, Adana’nın sokaklarında yürüdüğünüzde vatandaşlar size ne diyor? Bakın, Denizli’deki esnaf ne diyor? “Gebermek istiyorum, siftohsız dükkân kapatıyorum, geçen gün yalnızca 15 lirayla kapattım. Açım, aç!” diyor. Vatandaşlarımız “Açım, işsizim.” diyor. Biz her gün milletin içindeyiz. Şimdi, Cumhurbaşkanlığı böyle vicdansız tercihlerde bulunmuşsa bizim ne yapmamız lazım? Bu tercihleri değiştirmemiz lazım değil mi? Covid şartları var, esnafımız zor durumda, işçi zor durumda, çiftçi zor durumda; bu tercihleri değiştirmemiz lazım.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, AKP’li ve MHP’li milletvekillerine göre siz çok muhteşem bir bütçe göndermişsiniz. Ya, bakın, onlarca önerge verdik, dedik ki: Ya, vatandaşlarımız aç açıkta, Covid sorunları var, onları destekleyecek adımlar atalım.

Emeklilikte yaşa takılanların dertleri var mesela dedik.

Gençlerin Kredi Yurtlar Kurumuna borçları var, bunları silelim dedik.

Bakın, pek çok önerge verdik, çiftçilerle ilgili destekleri artıralım, 2 katına çıkaralım dedik; çiftçiler tarlalarını ekemiyor.

Efendim, emekliler, açlık sınırının altında maaşa sahip, bunların gelirlerini artıralım dedik.

Memurların 3600 ek gösterge hakkı, söz vermenize rağmen bu bütçede yok. Gelin, bunu bütçeye koyalım dedik.

Bakın, bu bütçede kadınlar yok Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, sizin oradaki fotoğrafta olduğu gibi 1-2 kadın arkadaşımız var, bir erkek bütçeyle karşı karşıyayız. Kadınları toplumsal hayatta destekleyecek bütçeleme yani “gender budgeting”i yapalım, gelin bunu yapalım dedik, bununla ilgili önergeler verdik, kabul etmediler.

Emeklilikte yaşa takılanlar “Emekli olmak istiyoruz.” diye feveran ediyor bütün vekillerimize. Gelin bunları yapalım dedik, kabul etmediler.

Bakın, vatandaşlarımız depremde enkaz altında kalıyor dedik Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, öyle değil mi? Tabut evlerde yaşıyorlar, özellikle yoksullar, evlerini depreme güvenli hâle getiremiyorlar. Ya, gelin bunları depreme güvenli hâle getirmek için bütçe tercihlerini değiştirelim dedik, kabul etmediler arkadaşlar. Sizin bu tercihlerinizi çok adaletli ve çok vicdanlı buldular ve bugüne kadar bir virgül değiştirmedik Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı.

Bakın, arkadaşlar, bugün hepinize önerimdir: Hâlâ şansımız var -çünkü Genel Kurulda değiştirme şansımız yok ama burada var- gelin bu bütçe tercihlerini tekrar sorgulayalım. Bakın, biz bunları söylediğimizde, emeklilikte yaşa takılanlar, Kredi ve Yurtlar Kurumuna borçlu gençler, ataması yapılmayan öğretmenler dediğimizde ne diyorsunuz? “Kaynak yok.” diyorsunuz değil mi Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı? “Kaynak yok.” Oysa kaynak var, sorun sizin tercihlerinizde arkadaşlar.

Bakın, bu bütçe israfın, lüksün ve şatafatın bütçesidir, net, bundan asla vazgeçilmemiştir. Sayın Cumhurbaşkanının o meşhur cümlesi “İtibardan tasarruf olmaz.” vecizesi aynen bu bütçeye yansımıştır arkadaşlar, Covid şartlarında bile itibardan tasarruf olmamıştır. Nasıl bir itibarsa bu, vatandaş aç ve açıktayken itibardan tasarruf olmuyor.

Değerli arkadaşlar, bu bütçe yandaşların bütçesidir. Bakın, olağanüstü şartlardayız, olağanüstü şartlar olağanüstü tedbirleri gerektirir. Sayın Cumhurbaşkanı, vatandaşlara keyif çayı veriyor ya, değerli arkadaşlar, o keyif çayını yandaşlar içiyor. Bakın, kamu-özel iş birliği projeleriyle, köprü-otayol projeleriyle yandaşlar dolar ve avro bazında garanti ödemelerine sahipler. Bakın, düşünün ki arkadaşlar Covid şartlarındayız ve bir arkadaşımız ayakkabı satıyor değil mi? Günde 50 çift ayakkabı satıyorsa bu, 5 çiftte düşüyor değil mi? Zarar ediyor. Ama bu müteahhitler çok şanslılar. Niye? Çünkü Hükümet onlara garanti vermiş. Düşünsenize diyor ki: Her gün senden 50 ayakkabı alacağım, her gün. Aynen bunu diyor otayollarda, diyor ki: Her gün 40 bin araba, 50 bin araba garantisi veriyorum, milyarlarca avro, dolar olarak sana garanti veriyorum. Bakın, bunlardan vazgeçilmedi. Biz dedik ki: Gelin bu projeleri kamulaştıralım, onlar gitsinler Londra mahkemelerine, sözleşmelerinde yazdığı gibi, haklarını arasınlar. Biz de 1 liralık iş 10 liraya ihale edilmiş, siz zaten hakkınızı fazlasıyla aldınız, bu millete borçlusunuz diyelim o 5 yandaş müteahhide. Ama bunu, bu bütçe söylemiyor, bu açıdan yandaşların bütçesiyle karşı karşıyayız.

Başka? Güvenlikçi politikaların bütçesi arkadaşlar bu. 200 milyar TL'nin üzerinde güvenlik politikalarında harcama var yani Savunma Sanayii Destekleme Fonu'yla beraber bu harcamalar var. Ya, diyeceksiniz ki: Güvenlik olmasın mı? Ya, elbette güvenlik olacak. Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı, beş yıl önce 40 milyar lirayla bütün ülkenin güvenliğini sağlıyorduk. Bakın ben, askerlere, özellikle polislere soruyorum “Ben öğretmenlik mezunuyum, ben mühendisim.” diyor polislerin çoğu ama mühendisliğe atama yok, öğretmenliğe atama yok, yalnızca nerede atama var? Polisliğe atama var. Bu yüzden öğretmenlerimiz polis oluyorlar, öğretmen olarak çocuklara hizmet edemiyorlar polis oluyorlar. Yazık değil mi bu çocuklarımıza? Güvenlik, özgürlük dengesini sağlayabilseydik yani toplumsal barış, iç barış ve bölgesel barış konusunda daha fazla adım atabilseydik arkadaşlar, bakın güvenlik harcamaları şu anda en fazla 60-70 milyar TL olacaktı ve 130 milyar TL tasarruf edip değerli arkadaşlar, 200 bin öğretmen atayabilirdik, emeklilikte yaşa takılanları emekli edebilirdik, Kredi ve Yurtlar Kurumuna borçlu gençlerin borçlarını silebilirdik ama bu tercihleri yapamıyoruz. Niye? Çünkü güvenlikçi politikalarla hapsolmuş durumdayız.

Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı bütçesinin sunumunda “Şöyle füze yaptık, böyle tank yaptık.” dedi. Tamam, bunlar yapılabilir ama güvenlikçi politikalarla bu kadar hapsolmek, bütün bütçe kaynaklarını silaha, savaşa bu kadar ayırmak doğru değil arkadaşlar. Size net olarak soruyorum: S-400 füzesi aldınız. Efendim, Rusya'dan belki de bir fidye olarak alındı bu veya Amerika'ya bir tehdit olarak alındı; 2,5 milyar dolar verdiniz. Ya, gerçekten, evimize bir televizyon aldığımızda bile o televizyonun fişini takarız “Çalışıyor mu?” diye bakarız. Bir buçuk yıl geçti, 2,5 milyar dolar ödediniz, kuramıyorsunuz ve kuramayacaksınız. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bakın, o 2,5 milyar dolarla kuramadığınız, depoda çürüttüğünüz o S-400 füzesiyle 200 bin öğretmen ataması yapılabilirdi. 600 bin öğretmen şu anda atama bekliyor, 200 bin öğretmen ataması yalnızca S-400'le yapılabilirdi,

Patriot füzeleri ülkemizde, güvenlik problemi yok bu anlamda, NATO kurmuş Patriot füzelerini burada duruyor. Yani bütçe tercihlerimizi bu konuda harcadığımız için 200 bin öğretmenimiz atanamıyor, öğretmenlerimiz intihar ediyor.

Bakın, bu bütçe bir yandan da arkadaşlar faizin bütçesi, açıkça söyleyeyim. Net olarak bu faizin bütçesidir. 180 milyar lira diyorlar ama en az 240 milyar lira faiz ödeyecekler, iddiayla söylüyorum. Çünkü niye? Yüzde 10'a, 11'e göre faiz hesabı yapıldı, yüzde 15 şu anda ve yüzde 17-18 diye yükselecek çünkü ülkemiz bir faiz, enflasyon, kur sarmalına girmiştir. Bu bir faiz bütçesidir, AKP döneminde ilk kez bütçenin bir numaralı bakanlığı faiz bakanlığı olmuştur, net olarak söylüyorum; ne eğitimidir ne sağlıktır ne sosyal politikalar; faiz bakanlığıdır bir numaralı bakanlık. Niye? Güveni yok ettiğiniz için arkadaşlar. Dünyada faiz şu anda sıfır, Amerika sıfır faizde arkadaşlar, Avrupa Birliğinde eksi faiz var; Hazineimiz yüzde kaçla borçlanıyor? Yüzde 6, yüzde 7, yüzde 8 dolar faiziyle borçlanıyor. Niye? Risk primimiz yüksek. Niye risk primimiz yüksek? Çünkü, tek adam rejimine ne Türkiye'de ne dünyada kimse güvenmiyor arkadaşlar.

Bakın, kendi vatandaşlarımız güvenmiyor ya. Ya, faizleri yüzde 15'e yükselttiler, zaten kendi vatandaşlarımız dolara para yatırmış durumda büyük oranda. Dolar bir miktar düştü son bir haftada 3-4 milyar dolar daha kendi vatandaşımız dolara yatırım yaptı arkadaşlar, 3-4 milyar daha, bir hafta içinde, biraz düştü diye, aman yeniden alayım diye. Niye? Fırlayacak dolar diye. Niye? Bu iktidara güvenilmiyor çünkü. Düşünebiliyor musunuz, bir ülkenin vatandaşları milli parasına güvenmiyor. Tasarruflarının yüzde 80'ini, yüzde 90'ını, yastık altındakilerle beraber dövizde tutuyorlar, kendi milli parasına güvenmiyor. Niye? Bu iktidara güvenmiyor çünkü arkadaşlar o yüzden de faizimiz yüksek. Dünyadaki yatırımcılar da güvenmiyor, tefeci faiziyle borçlanıyorlar arkadaşlar, net olarak söylüyorum.

Bakın, bir ülke kasasındaki parayı tükettiğinde, -bir esnaf için de bu böyledir- bir esnaf kasasındaki parayı tükettiğinde ne yapar? Tefeciye gider. Eğer ki risk primi de yüksekse piyasadaki dolar faizi yüzde 1, yüzde 0,5 ise tefeci yüzde 6'yla borç verir, bu iktidar tefeciye düşmüştür. Yüzde 6'yla, yüzde 7'yle dolarla borçlanmaktadır arkadaşlar ve kaynaklarımız faize gitmektedir.

Bunu gidermenin yolu nedir? Arkadaşlar, niye güvenmiyor yabancı yatırımcılar buraya, niye kendi vatandaşlarımız güvenmiyor? Çünkü hukukun üstünlüğü yok arkadaşlar. Bakın, size net olarak söyleyeyim, yani Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde biz neredeyiz? 128 ülke içinde 109'uncu sıradayız. Küresel Barış Endeksi'nde 150'nci sıradayız, Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 154'üncü sıradayız. Bu yüzden kimse bize güvenmiyor arkadaşlar. Kuvvetler birbirini dengeleyip denetleyemiyor. Hukuk, yargı bir sopa olarak iktidar tarafından kullanılıyor, bu yüzden kimse bize güvenmiyor. Hukukun üstün olmadığı ülkelerde arkadaşlar tefeciler kol gezerler, o ülkeye kimse güvenmez ve faiz lobisinin önünde maalesef bu anlamda "Onlar ne talep ediyorsa verelim arkadaş." diye bir tavır ortaya konulur. Bakın arkadaşlar, Covid'de birinci dalgada bu iktidar vatandaşımızı ayazda bıraktı. Şimdi, ikinci dalgaya giriyoruz. Ya, 650 bin iş yerini niye kapattılar ya da dükkânının çalışmasını niye kısıtladılar? Peki, bütçede 5 kuruşluk bir tercih var mı arkadaşlar? Ticaret Bakanlığı bütçesinde size gösterdim, 2 milyonluk bir rakam var, 2 milyon esnafımız var. Esnaf başına 1 lira düşüyor. Bir tedbir yok. Siz ilinize gittiğinizde, Ağrı'ya gittiğinizde, Erzurum'a gittiğinizde esnaf size demiyor mu: "Ya, benim kahvehanemi kapattı bu iktidar. Benim lokanta mı kapattı, kafemi kapattı. Ben kiramı nasıl ödeyeceğim, vergilerimi nasıl ödeyeceğim?"

SALİH CORA (Trabzon) – Kapanalım diyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Bakın, dünya ne yapıyor bu durumda? Destek veriyor arkadaşlar, kira desteği, vergi desteği, doğrudan gelir destekleri veriyor. Biz ne yapıyoruz? Efendim, saraylardan, şatafattan vazgeçmiyoruz, yandaşlardan vazgeçmiyoruz, faizden, güvenlikçi politikalar

vazgeçmiyoruz, bu yüzden vatandaşlarımıza 5 kuruşluk bir destek veremiyoruz. Bakın değerli arkadaşlar, vatandaşlarımıza evde kalın diyorsunuz, kim evde kalıyor? Zenginler evde kalıyor. İşte bu iktidar yüzde 1'in bütçesini yapmış durumdadır, o yüzde 1'i evde tutabiliyor ama yoksullar evde duramıyorlar Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Yoksullar "Bir ay çalışmazsam açım." diyor. Ne yapıyorlar, o minibüslerde görüyorsunuz değil mi? 15 kişilik minibüsten 35 kişi çıkıyor. Niye binmek zorunda minibüse? Çünkü iş yerinde olmak zorunda. 35 kişi minibüse biniyor, orada 1 tane Covid'li varsa 35'i birden Covid'li oluyor. İş yerine gidiyor herkesle aynı yemekhanede, daracık yemekhanede yemeğini yiyor, evine gidiyor, Covid'i evine götürüyor, yaşlılarını öldürüyor. İşte, böyle vicdansız bir iktidarla karşı karşıyayız. Zenginleri evde oturtuyor, yoksullara karşı da hiçbir tedbir ortaya koymuyor. Oysa, biz birinci dalgada biz önerdik "Gelin, tam bir kapanmaya gidelim yani temel ihtiyaçlar dışında bütün sektörlerde kapanmaya gidelim." dedik, yapmadılar. O dönemde "Elektriği, suyu, doğal gazı, interneti ücretsiz verelim, vatandaşlarımıza temel bir gelir sağlayalım, evde tuttuğumuz vatandaşa süresi boyunca en az 2.500 liralık bir gelir sağlayalım ve Covid'i tamamen sıfırlayalım." dedik, yapmadılar. Ne yaptılar? Corona vakalarını düşük gösterdiler. Niye? Turist gelecek. Vatandaşın canının bir kıymeti yok. 980 gösterdiler, 950. Bir ay boyunca nasıl doları 6,85'te tuttularsa, Merkez Bankası kaynaklarını tükettilerse coronayı da tam binin altında bir ay boyunca tuttular. Niye? Turist gelecek efendim. Bakın, binlerce vatandaşımız hayatını kaybetti. Niye kaybetti? Çünkü tedbirler gevşedi. "Nasıl olsa binin altında vakalar, nasıl olsa fazla bir vaka yok." dendi, herkes gevşedi ve bu çerçevede "Ekonominin gazına basalım, vatandaşın canı önemli değil." dendi ve bu çerçevede insanlarımızı kaybettik arkadaşlar, bu iktidar vatandaşına doğruyu söylemediği için kaybettik.

Bakın, 3-4 bin açıklıyorlardı bir anda 29 bine çıktı muhalefetin baskısıyla. Her gün 29 bin vaka, o da test yaptıranlar, artı semptom göstermeyenleri de kattığımızda her gün en az 50 bin vaka var. Niye bu gerçek aylarca vatandaşımızdan gizlendi? Niye vatandaşlarımızın ölümüne sebebiyet verildi? Bu iktidarın bu tercihleri konusunda her bir ölümün vebali bu iktidarın boynunadır arkadaşlar. Ve bu konuda gerekli ekonomik tedbirleri almadığı için de vebali boynunadır, aç bıraktığı, açıkta bıraktığı, iş yerini kapattığı, iş yerleriyle ilgili, esnaflarla ilgili hiçbir tedbir almadığı için de vebali boynunadır. İşte bu tercihleri değiştirmek için hâlâ şansımız var. Esnaflara, gençlere, kadınlara, emeklilikte yaşa takılanlara, ilgili, gerekli tedbirleri alabiliriz arkadaşlar.

SALİH CORA (Trabzon) – Nasıl alacaksın?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bütçe tercihlerini değiştirerek alabiliriz, bütçe tercihlerini gelin değiştirelim.

SALİH CORA (Trabzon) – Terörle mücadele etmeyelim öyle mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Mercedes'e binmesin de efendim yerli bir yüz bin liralık arabaya binsin ne olacak? Gelin değiştirelim.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu bütçenin ikinci boyutu toplumsal adalet ve barış için bir bütçeleme olmamasıdır. Bu bütçede toplumsal adalet ve barış yoktur, net olarak söylüyorum. Bakın, hepimiz vergi veriyoruz öyle değil mi? Yani bu ülkenin bütün vatandaşları vergi veriyor. Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesine bakalım mesela. Müslümanlar da var bu ülkede, Hristiyanlar da var, Museviler de var, Aleviler, Sünniler, inanmayanlar var mesela, 84 milyon vatandaş vergi veriyoruz ve bir kasada toplanıyor. Bu vergiyle ilgili Diyanet İşleri Başkanlığına büyük bir bütçe veriliyor –verilmesin demiyoruz, olabilir, ihtiyaçtır- ama hepimiz vergi verirken şu ülkedeki on binlerce Sünni Müslüman'ın dinî hizmet aldığı camiye hizmet veriliyor, milyarlarca lira, ya şu ülkede 150-200 tane kilise var, efendim 30-40 tane

de havra var, yüzlerce cemevi var, “Bunlara da hizmet verelim.” diye bir ihtiyaç görmüyor bu bütçe arkadaşlar. Bu bütçe tekçi bir bütçe, tek dinin bütçesi maalesef ve ayrımcı bir bütçe bu çerçevede arkadaşlar.

İkincisi, eğitim bütçesine bakalım, ya Tevhidi Tedrisat çıkarılmış, tekçilik, tek dil anlayışı devam ettirilmiş eğitimde. Bu ülkede Kürtçe de var, Ermenice, Lazca, Çerkezce, Rumca, onlarca dil var ve ana dil temelli çok dilli eğitim diye bir yöntem var. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı bunu çok iyi bilir, dünyada bu uygulamalar var. Anaokulundan başlayarak eğitime ana dilde başlanır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sayın Paylan, iki dakika ek süre veriyorum, lütfen tamamlayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, ben bir Ermeni okulunda eğitime başladım, hayatıma Ermenice olarak başladım. Sonra hayatıma Türkçe girdi, onu da öğrendim. Bakın konuşabiliyorum değil mi, fena da konuşmuyorum Türkçeyi? Sonra hayatıma İngilizce girdi, sonra İspanyolca’yı da öğrendim, Fransızca’yı da az çok bilirim. Yani diller beynimde gayet barış içinde yaşıyor, Kürtçeyi de öğrenmeye çalışıyorum, çok dilliyim ve bu bana bir zenginlik kattı. Yani ana dil temelli bir eğitim aldığınız zaman diğer dilleri de çok daha kolay öğrenirsiniz, Türkçeyi de İngilizceyi de. Bakın, dünyada en kötü İngilizce eğitim veren ülkeyiz. Niye? Dillerden korkuyoruz çünkü, dilleri bir öcü olarak gösteriyoruz. Bunlar doğru değil arkadaşlar. Bakın, bu eğitimde tek dil var, çoğulculuk yok arkadaşlar. Oysa bu bütçe çok dilli olmalı, çok dinli olmalı, çok kültürlü, çok inançlı olmalı ama böyle bir bütçeleme görmüyoruz.

Değerli arkadaşlar, son olarak şunu söyleyeyim: Adalet ve özgürlük tercihiyle ilgili bu bütçede herhangi bir bütçeleme yok. Çünkü iktidar yargıyı bir sopa olarak görüyor, net olarak söylüyorum. Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki dün: “Hiçbir makam yargıya talimat veremez.” Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, size net olarak soruyorum: Türkiye’de bu maddeyi en çok ihlal eden kişi kim? Recep Tayyip Erdoğan. Sürekli mahkemelere talimat veriyor “Onları bırakmayız.” diyor, “Yargı bu konuda gereğini yapmalıdır.” diyor. Neredeyse her gün yargıya talimat veren bir Recep Tayyip Erdoğan var; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına rağmen, Anayasa Mahkemesi kararlarına rağmen. Selahattin Demirtaş’ı özel hedef almış, açıkça söylüyor; net bir şekilde hedef almış, niye? Çünkü Türkiye’deki en etkin siyasetçilerden birisi, çünkü “Seni Başkan yaptırmayacağız.” dedi, onu 7 Haziran seçimlerinde kaybettirdi; bu yüzden onu kişisel hedefleştirmiş durumda ve “Selahattin Demirtaş’ı ben cezaevinden çıkartmayacağım.” dedi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, ek süreniz de dolmuştur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Toparlayayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yargıya da bu konuda açıkça talimat veren bir Recep Tayyip Erdoğan var, açıkça talimat veriyor, bütün kararlara rağmen.

Bir de Osman Kavala’yı hedefleştirmiş. Ya, Osman Kavala bu ülkenin toplumsal barışı için hayatı boyunca mücadele etmiş bir insan; benim de arkadaşımdır on yıllardır. Bu ülkenin pek çok sivil toplum örgütleriyle beraber çalışmalar yapmıştır hatta kamu kuruluşlarıyla beraber çalışmalar yapmıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bakın, kendisi, önce Gezi’yi planlamaktan dolayı defalarca hedef gösterdi. Ya, yargı beraat ettirdi, Sayın Cumhurbaşkanımızın haberi yok muydu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dün yine çıkmış “Osman Kavala Gezi’nin finansörüydü.” diyor. Osman Kavala bu isnattan beraat etti, altı ay önce.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi de darbeyi planlamaktan dolayı... Hatırlatın Sayın Cumhurbaşkanına, şu anda da darbeyi planlamaktan dolayı suç isnat ediyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, tamamlamış olduk.

Şimdi Sayın Mustafa Kalaycı’ya söz vereceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani gerçekten inanılmaz bir şekilde Osman Kavala’ya bu tip adımlar... Yani yargıyı sopa olarak göstermeniz ülkemize büyük zarar veriyor. Bütçeniz yine de hayırlı olsun ama ben bu bütçenin ülkemize bir hayır getirebileceğini düşünmüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, şimdi de Milliyetçi Hareket Partisi Grubundan Sayın Mustafa Kalaycı’ya söz veriyorum.

Sayın Kalaycı, süreniz yirmi dakikadır.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, kıymetli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, dünyanın ve içinde bulunduğu bölgenin çetin ve zorlu şartlarında olağanüstü bir diriliş ve yükseliş azmiyle öne çıkmaktadır. Terörle mücadele insanüstü bir gayret ve kahramanlıklarla devam etmektedir. Libya’da, Suriye’de, Irak’ta, Doğu Akdeniz’de, Kafkasya’da, hatta yurt içinde millî ve ahlaklı politikalarla bekamıza, güvenliğimize, egemenlik haklarımıza, elbette tarihî mirasımıza meşru ve hukukî sınırlar dâhilinde sahip çıkılmaktadır. Nerede bir mazlum varsa, nerede hakkı yenmiş, barış ve huzura susamış bir mağdur bulunuyorsa Türkiye bütün gücüyle oradadır.

Türkiye, otuz ayı aşkın süredir Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle yönetilmektedir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi ile parlamenter sistemin ağırlıkları tasfiye edilmiş, dezavantajları giderilmiştir. Her alanda hızlı ve etkili karar mekanizmasının işlemesi gereken günümüz koşullarında Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle bu sağlanmış, Türkiye vesayet odaklarından arındırılmış, ayak bağlarından kurtulmuş, öz güvene kavuşmuştur. Türk milletinin karakterine ve tarihî müktesebatına en uygun idare şekli olan cumhuriyet, en az bu kadar milletimizin ruh kökünü yansıtan Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle iyice güçlenmiş, sağlam ve sağlıklı bir bünyeye kavuşmuştur

Türkiye yoğun bir şekilde maruz kaldığı bölgesel ve küresel dayatmalara, ekonomik ve siyasi baskılara sistemin sağladığı imkânlar çerçevesinde alınan etkili tedbirler sayesinde karşılık verebilmiştir. Türkiye, dış politikada gerek bölgesel planda gerekse küresel ölçekte belirleyici aktör hâline gelmiştir.

Güçlendirilmiş parlamenter sistem özlemleri boşuna bir taleptir. Türkiye geriye gitmeyecektir. Bugün muhalefet partileri “Güçlendirilmiş, iyileştirilmiş, demokratik parlamenter sistem.” diyorlar, ama ne olduğunu, içeriğini bilen, anlatan yok. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini karalamak için klişe ve şablon ezberlerle “tek adam”, “saray rejimi”, “Türkiye yönetilemiyor.” gibi sözler söylenmekte, Meclisin etkisizleştiği, yargının tarafsız ve bağımsız olmadığı yönünde algı operasyonu yapılmaktadır. Öncelikle milletimize güvenilmeli, millî iradeye saygı duyulmalıdır. Yeni sistemde, Cumhurbaşkanının arkasında milletimizin, millî iradenin çoğunluğunun kararının bulunduğu asla unutulmamalıdır. Ayrıca, çok partili dönemde parlamenter sistemin Cumhurbaşkanları tarafsız mıydı? Parti üyeliğinden istifaları hep kâğıt üzerinde kalmış, hiçbirisi tarafsız olmamıştır. Siyaset dışından gelenlerin, ideolojileri

doğrultusunda nasıl taraflı olduğunu da yaşadık. Yine, parlamenter sistemde başbakan partilidir ve icranın başıdır. Başbakan tek adam değil de çok adam mı? Partili değil miydi? Tarafsız olmak, partisiz olmak değil, milletimizin tamamına hizmet etmek demektir.

Dünyada başkanlık sistemlerinde rutin olarak uygulandığı üzere, yürütme yetkisine tek kişi sahip olmakta ve yürütme alanıyla ilgili kararname çıkarabilmektedir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde de Cumhurbaşkanı yürütme alanında düzenleme yapma yetkisine sahiptir. Ancak kararname yetkisi sınırsız ve yasama yetkisini ihlal eden bir yetki değildir. Anayasa’da açık bir şekilde yer alan bu yetkilerin çerçevesini, sınırlarını ve hukuki normlar içindeki yerini biraz okuma yazma bilenler dahi okuyup anlayabilirler.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde yürütme Meclis içinden çıkmamakta, güvenoyunu bizzat milletten almaktadır. Yürütme görev ve yetkisi seçimle verilmekte ve yine, ancak seçimle değiştirilebilmektedir. Buna da doğrudan milletimiz karar vermektedir.

“Türkiye yönetilemiyor.” diyorlar ya, bir anlamda doğru; iç ve dış güç merkezleri, vesayet odakları artık Türkiye’yi yönetemiyor, diledikleri hükûmeti yıkıp istedikleri hükûmeti kuramıyorlar. Zaten sistemi itibarsızlaştırmaya çalışan bazı odakların derdi de bu. Türkiye’yi yönetecek iktidarı sadece ve sadece aziz milletimiz belirliyor, milletimiz dışında hiçbir güç iktidarı değiştiremiyor. İşte, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin öne çıkan özelliklerinden biri bu.

Parlamenter sistemde birtakım iç ve dış vesayet odaklarının tasarımıyla nasıl hükûmetler kurulduğunu, nasıl değiştirildiğini ve nasıl düşürüldüğünü Türk milleti defalarca yaşamıştır. Bu ülke bir ay süreyle, hatta yirmi beş gün süreyle görev yapan hükûmetleri gördü. 1946 ile 2018 yılları arasında yetmiş iki yılda 51 hükûmet görev yapmış olup hükûmetlerin ortalama ömrü yaklaşık bir yıl beş ay düzeyindedir. Tek parti hükûmet dönemlerini dikkate almazsanız bu süre daha da kısadır.

Koalisyon ve hükûmet tartışmaları, hükûmet krizleri ve Cumhurbaşkanı seçimlerinde yaşanan sorunlar yönetim sisteminde tıkanıklıklara yol açmış, önemli zaman kayıplarına ve istikrarsızlıklara neden olmuştur. Siyasal istikrarsızlıklar Türkiye’yi ekonomik ve sosyal yönden de olumsuz etkilemiş, hatta demokrasi dışı müdahalelere zemin hazırlamıştır. Türk milleti darbelerin çok acı ve ağır faturalarına katlanmak durumunda kalmıştır. Darbeler, her defasında, Türkiye’yi tarihin gerisine itmiş, on yıllarımızı kaybettirmiştir. Nitekim, 2016 yılında yaşadığımız 15 Temmuz hain darbe girişimi de ekonomimize ağır bir maliyet yüklemiştir.

Bunun yanı sıra, Türkiye son yıllarda pek çok sorunla da boğuşmuştur; siyasi ve ekonomik baskılara maruz kalmış, hain terörist saldırılara uğramıştır. Hamdolsun, bu saldırıların hepsi bertaraf edilmiştir. Bu gelişmeler hâliyle ekonomimizde olumsuzluklara neden olmuştur. Soruyorum: Darbe girişiminin yaşandığı, büyükşehirlerinde bombaların patladığı, terör saldırılarının yoğun olduğu herhangi bir ülkede yatırım yapan olur mu, turist gelir mi, ekonomi bundan olumsuz etkilenmez mi? Bunları hep yaşadık, geçmişte de yaşadık; ancak, aldığımız tedbirlerle 2019 yılı ikinci yarısından itibaren ekonomimiz güçlü bir şekilde toparlanmış, uluslararası kuruluşlar da bunu teyit etmiştir.

Ekonomimizin yüksek büyüme patikasına girdiği bir dönemde, tüm dünya ekonomilerini sarsan Covid-19 salgınının etkisine, maalesef, ülkemiz de maruz kalmıştır. Bundan dolayı bu yıl nisan ayında dip yapan ekonomik göstergeler, alınan önlemler sayesinde sonraki aylarda toparlanmış olup 2020 yılı üçüncü çeyreğinde yüksek oranda büyüme beklenmektedir.

Türkiye ekonomisi zorlu dalgalanmalara maharetle direnmiş, gerekli önlemleri zamanında ve cesaretle almıştır ve almaya devam etmektedir. Ekonomiyle ilgili beş yıl, on yıl öncesine göre karşılaştırmalar yapılırken ve bekamıza yönelik saldırılar, dayatmalar, yaşanan darbe girişimi, terör saldırıları ve verilen mücadelenin getirdiği ekonomik maliyet mutlaka dikkate alınmalıdır. Vatandaşımızın, işgalin, bölünmenin eşliğinden döndüğü unutulmamalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; parlamenter sistemde, Meclisin yasama yetkisini elinden alan yetki kanununa dayalı kanun hükmünde kararname çıkarma uygulaması yeni sistemle birlikte kaldırılmıştır. Parlamenter sistemde yargı denetimine tabi olmayan Cumhurbaşkanının, her türlü eylem ve işlemleri yeni sistemle birlikte yargı denetimine tabi hâle gelmiştir. Meclis, yürütmeye karşı denetim gücüyle donatılmış, Cumhurbaşkanı Meclise hesap verebilir hâle getirilmiştir. Parlamenter sistemdeki sınırsız yetkili ve sorumsuz Cumhurbaşkanı yerine, her türlü iş ve işlemleriyle ilgili sorumlu, hem yasama hem yargı denetimine tabi hem de millete karşı hesap veren bir Cumhurbaşkanlığı makamı oluşturulmuştur. Yargının tarafsızlığı anayasal hükme bağlanmış, yargıda birlik amacıyla sivil-asker ayrımına son verilmiş, Anayasa Mahkemesinin askerî kökenli 2 üyeliği kaldırılmış, askerî mahkemeler kapatılmıştır. Ayrıca, ara rejim dönemlerini çağrıştıran sıkıyönetim hükümleri kaldırılmıştır. Böylelikle, demokratikleşme yönünde de önemli adımlar atılmıştır. Yargıda kutuplaşmaya ve illegal oluşumların sızmasına zemin hazırlayan yapının ortadan kaldırılması amacıyla HSYK, “Hâkimler ve Savcılar Kurulu” adıyla yeniden yapılandırılarak üyelerinin çoğunluğunu teşkil eden 7 üyenin Türkiye Büyük Millet Meclisinde nitelikli çoğunlukla seçilmesi düzenlenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin temelini oluşturan insan merkezli bir yaklaşımla, ekonomik ve sosyal refahın artırılması için hukuk devleti, demokratikleşme ve iyi yönetim ilkeleri güçlü bir şekilde sahiplenilmeli ve buna yönelik düzenleme ve uygulamalar hayata geçirilmelidir. Bu kapsamda olmak üzere, Siyasi Partiler ve Seçim Kanunları, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü, milletvekili dokunulmazlıkları, siyasi etik düzenlemeleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ilişkin yasa çalışmalarının tamamlanması ve bazı düzenlemelerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Günümüzde hukuk, demokrasi, mülkiyet hakkı, can ve mal güvenliği, insan onuru ile insan haklarına saygı her toplumun, her devletin azami ölçülerde uygulaması gereken evrensel kazanımlardır. Yalnızca tarihimize baksak dahi bugüne örnek olacak pek çok davranış kalıbını görmemiz mümkündür.

Bugün, Türkiye’nin ayak bağlarından tümüyle kurtulması, kronik sorunlarının üstesinden geniş bir mutabakatla gelinmesi her devlet ve siyaset insanının ortak sorumluluğudur. Millî ve manevî müktesebatıyla kıtaları aşan, dinamik, dengeli, atılğan, yeni fikirlere yatkın, girişimcilere fırsat sunan, her konuda ön alan, öncü olan bir Türkiye hepimizin samimi dileğidir. Cumhurbaşkanlığı bu ortak dileği gerçekleştirmek için mücadele etmektedir. Gücüne güç katmış, demokrasisiyle, hukukuyla, ekonomisiyle, iş adamlarıyla, üretim kabiliyetiyle, güvenceli yatırım ortamıyla, üretken karakteriyle, hepsinden mühim millî birlik ve kardeşlik kültürüyle “lider ülke Türkiye” hedefimize kısa sürede ulaşmak samimi gayretimizdir.

Ekonomide açılan ya da açılacak yeni ufuklarla, demokrasi ve hukuk alanlarında yapılacak sağlam ve sağduyulu hamlelerle fasit çemberin kırılacağını, muhteşem bir kalkışın yaşanacağını düşünüyoruz.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, Türkiye’nin aradığı ve ihtiyaç duyduğu tarihi bir yönetim reformu olarak devrededir. Gereken ve planlanan diğer reformların birbirine eklenerek ifa ve icrası Türkiye’nin hızına hız katacaktır. Biz gelecekte umutluyuz, yarının bugünden daha iyi olacağını düşünüyoruz. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, geleceğin daha güçlü ve büyük Türkiye’sinin yönetsel mimarı olacaktır.

Cumhur İttifakı, Türkiye’yi yükseltmeye ve yükselen değer yapmaya coşku ve heyecan içinde azmetmiş, söz vermiş, bu uğurda da gecesini gündüzüne katmaktadır. Cumhur İttifakı, yoluna ve Türkiye’ye hizmetine azimle, inançla, imanla devam etmektedir.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, kamu hizmetlerinin, kullanıcı talep ve ihtiyaçlarına uygun olarak değer üretecek şekilde tasarlanması, elektronik ortamda sunulması ve kullanımının artırılmasına yönelik çalışmaları çok önemli görüyoruz. Kamuda siber güvenliğin koordinasyonunun tek çatı altında toplanarak etkinliği artırılmalı, kamu verisinin paylaşımına yönelik düzenlemeler yapılmalıdır. Yönetim sistemimizin kalitesi kadar, sistemi işletecek olan insan gücü kalitesi de önemlidir. Kamu çalışanlarının motivasyonunun yükseltilmesi, kamuda hizmet sunumunda verimlilik ve etkinliğin artırılması, kamu kurumlarının insan kaynakları yönetimi konusunda kapasitelerinin güçlendirilmesi ihtiyaçları devam etmektedir.

Kamuda statü ve istihdam karmaşasını giderecek, işe girişte, ilerleme ve yükselmeye objektiflik, liyakati esas alacak bir personel rejimi uygulamaya konulmalıdır. Kamuda ücret adaleti sağlanmalı, kamu çalışanlarının özlük haklarıyla ilgili sorunlar çözüme kavuşturulmalı, ek gösterge çalışması hızla tamamlanarak adaletsizlikler giderilmelidir. Kamuda güvencesiz, sözleşmeli, geçici, vekil, fahri, ücretli ve kısmi zamanlı personel çalıştırılması son bulmalıdır, mevcut çalışanlar kadrolara alınmalıdır. Yardımcı hizmetler sınıfı tümden kaldırılmalı ve bu sınıfta görev yapan personel, kurumlarında genel idare hizmetleri kadrolarına alınmalıdır.

Diyanet teşkilatımızda kadrolu, sözleşmeli, vekil, fahri, geçici gibi çeşit çeşit statüler bulunmaktadır. Vazifeleri aynı olmakla birlikte aldıkları maaş, hakları ve imkânları farklıdır. Aynı görevlerde aynı işi yapan çalışanlar arasında ayrımcılık yapılması Diyanet teşkilatına yakışmamaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığında vekil ve geçici statüde çalışan imam-hatip veya müezzin kayyumlar ile vekil ve fahri olarak çalışan öğreticiler kadroya alınmalıdır.

Ülkemizin yüksek teknolojiye dayalı savunma sanayisinde yerlilik ve millilik oranının artmış olması sevindiricidir. Millî İHA’lar, İKU’lar, SİHA’lar, TİHA’lar, ATAK helikopter, FIRTINA obüs, gemiler, zırhlı araçlar ve silahlar göğsümüzü kabartıyor. İnşallah yeni nesil savaş uçağımız da geliyor. Millî bir motorun üretilmesi çalışmaları da devam etmekte olup, böylelikle dışa bağımlılığımız minimuma indirgenecektir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin silah ve teçhizat yönünden ihtiyaçlarını, azami ölçüde millî teknolojiler ve yerli imkânlarla karşılamak üzere savunma sanayi ekosistemi daha da güçlendirilmeli ve savunma sanayisinde edinilen becerilerin sivil sektöre yayılımı sağlanmalıdır.

Basın ve yayın kuruluşlarımızın önemli sorunları vardır. Bu sorunların çözülmesi, demokrasimiz açısından önem arz etmektedir. Basın çalışanları, kendine özgü bir meslek yasasına sahip değildir. Teknolojik gelişmeler ve internet haberciliği de göz önüne alınarak gerekli yasal düzenleme yapılmalıdır. Basın ve gazetecilik mesleğinde çalışanların tanımı yapılarak bu meslekte çalışanların tamamı fiilî hizmet süresi zammından yararlandırılmalıdır.

Covid-19 salgını medya sektörünü de olumsuz etkilemiştir. Sektöre ve özellikle, çok zor durumda olan yerel medyaya yönelik ek tedbirler alınması gerekmektedir. Yerel medyaya uygun koşullarda kredi desteği verilmeli, bu destek, teknolojik gelişimi ve yatırım ihtiyaçları göz önüne alınarak uzun vadeli olmalı ve sektörde istihdamı desteklemelidir. Kamu kurumlarının resmî ilan statüsünde olmayan reklamlarına ayrılan bütçeden yerel medyaya özel pay ayrılmalıdır. Basın sektörünün vergi ve sigorta primlerinde indirim yapılmalıdır. Özellikle, reklamlar ile resmî ilanlara uygulanan katma değer vergisinde indirimle gidilmeli, gazete kâğıdı, gazete mürekkebi ve kalıp gibi ürünlerin gümrük

vergilerinde gazetelere kolaylıklar getirilmelidir. Uydu bedeli ödemelerinde indirim yapılmalıdır. Ayrıca, RTÜK Yasası, günümüz koşullarına göre yeniden ele alınmalıdır. İstihdam sağlayan, gerçek anlamda habercilik yapan ve kurumsallaşan internet haber siteleri desteklenmelidir.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Kabinesine hizmetlerinden dolayı şükranlarımızı sunuyor, Milliyetçi Hareket Partisi olarak lider ülke Türkiye, süper güç Türkiye yolunda tam destek verdiğimizi ifade ediyorum.

Cumhurbaşkanlığı ve bağlı kuruluşlarının 2021 yılı bütçelerinin hayırlı ve bereketli olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Kalaycı.

Şimdi, öğleden önceki son konuşmacımız Sayın Erhan Usta, İYİ PARTİ’den.

Sayın Usta, buyurun lütfen.

Süreniz yirmi dakikadır.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, kurumlarımızın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlarım.

Tabii, bir aylık bir maratonun son gününe geldik. Bugün, hem Cumhurbaşkanlığına bağlı ilgili ve ilişkili kuruluşları ile Cumhurbaşkanlığı bütçesini hem de gelir bütçesini görüşeceğiz. Bugünkü çalışmalarımızın da hayırlı olmasını temenni ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Şimdi ben de bir kısım rakamsal değerlendirmeler yaparak aslında bu yeni sistem bize ne getirdi ne götürdü, onu anlatmaya, onu izah etmeye çalışacaktım. Aslında güzel de oldu, Milliyetçi Hareket Partisi sözcüsü Sayın Kalaycı’nın da yeni sistemi övücü veya doğruluğuna ilişkin ifadelerinden sonra belki rakamlarla bakmak, değerlendirmek hakikaten uygun olacak diye düşünüyorum.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, ona geçmeden, hemen burada, bizim yaşadığımız bir kısım sıkıntılar oldu; bu muhtemelen sistemden veya sistemin uygulanma şeklinden, kurgusundan da olabilir, uygulanma şeklinden de olabilir. Mesela, biz, burada, birçok olayda bakanlıklar arasında bir koordinasyonun olmadığını gördük çünkü her bakan geliyor, konuşuyoruz, değerlendirme yapıyoruz, soru-cevap oluyor. Ondan sonra, özellikle bu ikincil düzenlemelerin Sayın Cumhurbaşkanının önünde çok fazla bekliyor olması -çünkü artık yönetmeliklerin bile birçoğu Cumhurbaşkanı tarafından imzalanıyor- dolayısıyla burada ciddi sıkıntılar olduğunu gördük. Mesela, iki buçuk yıl oldu bu sistem geleli, bu ülkede yeni sisteme göre bir protokol listesi yok. Yani protokol listesi olmayan bir devlet olabilir mi? Bir protokol listesi yok. Bakan yardımcısının protokoldeki yeri nedir? Biz bunu bilmiyoruz. Herkes rastgele, illerde rastgele... Bakan yardımcısı eski sistemdeki müsteşar yardımcısıdır -bana göre-bakan da müsteşardır. Fakat illere gidiyorsunuz -bununla iktidar partisinden arkadaşlar da karşılaşmıştır- bakan yardımcısı valinin de üstünde, milletvekilinin de üstünde bir protokol sıralaması yapılıyor. Böyle bir şey olabilir mi? Veya böyleyse de bunu lütfen bir yazın.

Dün Dışişleri Bakanlığından sordurdum “Bu protokol listesi ne oldu kardeşim, nerede?” filan diye -herkes hayali bir şey yapıyor, Wikipedia’da var protokol listesi, o da kendine göre bir protokol listesi yapmış- “Sayın Cumhurbaşkanının önünde imzada, hâlâ çıkmadı.” deniliyor. İllaki sistemden böyle bir şey doğması da gerekmiyor ama işte uygulama -dedim ya- bazıları kurgudan bazıları uygulamadan kaynaklanan ciddi sıkıntılar var ama Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, protokol listesi meselesi önemlidir. Böyle, efendim, işte kim güçlüyse, şahsa göre değil... Ya, protokol listesi dediğimiz

şey, örfüdür, âdettir -eski bizim- yani örf'e göre herkes oturacağı yeri bilecek, kalkacağı yeri bilecek, ne bileyim, hangi sırayla ne olacak; mesele esas itibarıyla bu. Ya, şimdi, bunun olmadığı bir devlet olabilir mi? Yani sadece burada yapacak çok eleştiri var ama vaktim de az olduğu için onun üzerinde durmayacağım.

Şimdi, bakanlar siyasi iradeyi temsil etmiyor maalesef. Uygulamada illa böyle olması gerekmiyor -diyorum ya- hem kurgu hem uygulama, ikisi birden kötü çalışıyor. Şimdi, bakanların bir kısmı teknisyen, gayet güzel, bir kısım arkadaşlar da kamuoyunca bilinen, geçmiş hizmetleri itibarıyla takdir de edilebilecek arkadaşlar fakat bakıyorsunuz, altındaki bakan yardımcılarının hepsi siyasi. 3 dönem bakan yardımcılığı yapmış birisi teknisyen bir bakanın altında bakan yardımcısı, gel de siz bu devleti çalıştırın. Nasıl çalıştıracaksınız? Bana bunu birisi söylesin, çalışmaz bu devlet, ayrı bir şey... On yıl, on beş yıl milletvekilliği yapmış birisinin artık bakış açısında... Siyasetçi kötü olduğu için demiyorum, o zaman teknisyen bakanın altında siyasetçi bakan yardımcısı olur mu? Burada bir yanlışlık var. Biz, bakanları siyasi olmaktan... Sistem öyle dedi, işte bir sürü mazeretler ifade ettik -ben de bunların içerisindeyim- bir sürü mazeretler söyledik: Ne bileyim “Bakanlar popülist davranıyor, şöyle oluyor, böyle oluyor. Artık, teknisyen kökenli olacak, popülist davranmayacak. Sadece kendi iline değil Türkiye’ye hizmet edecek...” Altındaki bakan yardımcısı işin tuhaflığı. Bu sistemde bakanların Meclise gelip... Ben şurada sadece sistemin geneline ilişkin bir değerlendirme yapmıyorum, çok kapsamlı değerlendirme yapılabilir, çok konum da değil, kamu yönetimi değilim ama bizzat şu bütçe sürecinde yaşadıklarımızı söylüyorum Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım. Hakikaten bu bakanların Meclise gelip hesap vermemesi meselesi ciddi sorun oluşturuyor. Yani şuraya sadece bütçede bile geliyor olması -ben eminim- hele ilk gelen bakanlar açısından... İlk gelen bir bakanımız vardı, sonradan anladı mesela, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ne demek olduğunu anladı yani olmaz böyle şey. Burada bakanların gelip bu sistemi yani bir nöbetçi bakanlık gibi bir şey oldu... Ama daha sistematik olarak buna bir çare bulmamız gerekiyor diye düşünüyorum.

Tabii, mesela, sistemde ne denildi? Denildi ki: Evet, Cumhurbaşkanına kararname yetkileri verdik, teşkilat şemaları kurduk, teşkilat yapma yetkisi Cumhurbaşkanına verildi ama merak etmeyelim, Cumhurbaşkanı herhangi bir yanlış yaptığında Meclis derhâl olaya el koyacak ve kanunla kararnameyi geçersiz hâle getirecek. İki buçuk yıl içerisinde bir defa yaşandı mı bu? Yaşanmadı. Hata yapılmadı mı? Çıkan Cumhurbaşkanı kararnamelerine bakın Allah aşkına ya, her biri kendisini düzelten kararname. Bu kadar hatanın hiçbirisi Meclis tarafından bir kanunla niye düzeltilmedi, düzeltilmedi? Bu da hem sistemin kendi kurgusu, emniyet sibobunun olmaması hem de uygulama sorunu; uygulamadan ne kastettiğimi anlıyorsunuzdur.

Şimdi, tabii, bu sistemle alakalı değil, yeni sistemde bakanlıklar kuruldu, bunları, bakanlıklar geldiğinde uzun uzadıya kendileriyle konuştuk ama siz Cumhurbaşkanlığı olduğunuz için bu konudaki görüşlerimi size de ifade etmekte fayda var. Bakanlıkların yeni yapısında ciddi sorun var, bakanlıklar çok hantallaştı. Yani bakanlar şurada verilen bir saat süre içerisinde -o yarım saat bir saate kadar çıktı-konuşma süresi olarak bile, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, o kadar dallı budaklı ki konuları yani bir Aile Bakanlığı olsun, ne bileyim, diğerleri filan, hakikaten konuşma metnine küçük küçük bir şeyleri bile koyamadılar kendi konularında, bırakın bir konuyu derinlemesine analiz etmeyi. Ticaret Bakanlığı yine aynı şekilde, özellikle Aile ve Ticaret Bakanlığı bu anlamda çok hantal, buralara tekrar bakılmasının faydalı olacağını düşünüyorum. Tabii, işte “hızlı karar” dedik, hızlı kararın da ne kadar doğru sonuçlar verdiğini de, daha doğrusu vermediğini de görüyoruz.

Şimdi, bu yeni sistemde -ben bunu defalarca söylüyorum, tekrar burada söyleyeceğim bıkmadan usanmadan çünkü biz bunun maliyetine millet olarak katlanıyoruz- bir ekonomi yönetimi yok, sağlıklı bir ekonomi yönetimi yok bu sistemde. Lütfen, bana birisi söylesin, Türkiye'nin makroekonomik yönetiminden sorumlu olan kimdir? Yani Cumhurbaşkanı “Ekonomiden ben sorumluyum.” diyor, bir şey olduğu zaman hemen bir günah keçisi buluyor, gönderiyor, işte Merkez Bankası Başkanı öyle, Hazine Bakanı öyle. Ama Cumhurbaşkanını demiyorum, Cumhurbaşkanı zaten her şeyden sorumlu, onu anladık ama onun dışında birisinin daha sorumlu olması lazım bu ekonomi yönetiminden. Böyle bir şey olabilir mi? Bir koordinasyon olması lazım kurumlar arasında. Teknik koordinasyonu Strateji ve Bütçe Başkanlığının yapıyor olması lazım. Ne kadar yapıyor, ben bilmiyorum. İki buçuk yıl içerisinde, bugüne kadar hiç makroekonomiyle ilgili ağızlarından çıkmış bir tane beyanat duymadık biz Strateji ve Bütçe Başkanlığının. İletişim Başkanı her gün siyasilere laf yetiştiriyor, Strateji ve Bütçe Başkanı bir defa olsun -siyasilere laf yetiştirme anlamında demiyorum- “Türkiye'nin makrosu şöyle olacak...” Ya, krizden krize giriyoruz, millet fakirleşti, 350 milyar dolar gelirimiz azaldı, bu makroekonomi yönetiminden sorumlu kuruluşun başındakinin bir tane açıklaması yok. Hazine ve Maliye Bakanlığı bunu yapacakmış gibi göründü geçmiş Bakan döneminde, biraz da kendi aile ilişkilerinden dolayı. E, altında ne bir kurumsal kapasite var bunu yapacak ne de hukuki bir yetki var. Tabii, hukuk olmadan da işlerin götürülüyor olduğunu biz bu dönemde görüyoruz ama bunlar doğru şeyler değil, işte bunların sonuçları maalesef hep yanlış oluyor. Burada bir şey yapmak lazım. Bizim önerimiz belli, bu işle ilgili kurumlar arasında koordinasyonu yapacak ve teknik olarak da Strateji ve Bütçe Başkanlığının altında çalışacak bir Cumhurbaşkanı Yardımcısı ivedilikle atanmalıdır, ekonomi yönetimiyle ilgili olarak. Bu, mutlak surette olması gereken bir şeydir. Bakın, bu kadar yıl devlet tecrübemiz var, bu konuya ilişkin tecrübemiz var, herkesin burada devlet tecrübesi var da ama özellikle alanımız bu. Bu olmadan bu işleri düzeltme imkânı yok. Ha, bu olsa düzeltilebilir ayrı bir şey ama en azından bundan daha kötü olmaz. Dolayısıyla, bütçenin sahibi yoktu, bütçenin sahibi neyse yavaş yavaş ortaya çıkmaya başladı. Yani iki yıl Hazine ve Maliye Bakanı... Hazine ve Maliye Bakanlığı ne makroekonomiyi yapabilir ne de bütçe büyüklüklerini, orasının vazifesi bütçenin uygulanmasıdır hem gelir ve gideriyle hem de finansmanı. Yani bu yapılan kurgunun eleştirilecek yanları olabilir, çok yanlış olmayabilir. Bana göre, keşke Hazine Müsteşarlığı kaldırılmasaydı ama bu da bir yöntemdir, bu olabilir. Bütçe bütünlüştür, geliri, gideri, finansmanı ama bunun ötesinde bir şey değildir Hazine ve Maliye Bakanlığı. Bakıyoruz, bugün Lütfi Elvan yine makroekonomi yönetiminden sorumlu Bakan olarak hareket ediyor, etmek de durumunda çünkü başka birisi yok ortada ama yapamaz. Yani şahısla alakalı değil, şahıstan kaynaklanan sorunları var, Sayın Berat Albayrak'tan kaynaklanan ciddi sıkıntılara bu ülke düştü ama şu anda sistemin hem kurgusu hem de uygulanaşıyla ilgili.

Şimdi, Cumhurbaşkanı İletişim Başkanlığı, ben bu kurumu anlayamadım. Yani Cumhurbaşkanlığı Basın Sözcülüğü gibi veya ne bileyim ben Cumhurbaşkanı Sözcülüğü gibi konuşuyor ama kanuna bakıyorsun, kurumlar arası koordinasyondan yani Cumhurbaşkanlığının iç idari yapısıyla ilgili bir kurum değil, tamamen, aslında Türkiye’de iletişimle ilgili bir koordinasyon yapan, birtakım politikalar üreten kurum. Ama İletişim Başkanının bu yaptığı şey son derece yanlıştır, siyasilere özellikle laf yetiştirmesi yanlıştır ama onun da ötesinde kendi kurumuyla ilgilenmesi lazım, Cumhurbaşkanlığı Basın Sözcülüğü gibi davranılmasının yanlış olduğu ortaya çıkıyor.

Şimdi, sistemle ilgili sorun ne? Bunları yaşadıkça görüyoruz. Şimdi, Varlık Fonu... Bunun illa böyle olması da gerekmiyordu tabii, bir kısmı da uygulama sorunu diyorum. Varlık Fonunun Yönetim Kurulu Başkanı kim? Cumhurbaşkanı. Efendim, Cumhurbaşkanı burada hem vesayet makamı hem de vesayete tabi makam. Çünkü mesela stratejik planına bakıyorsun, diyor ki: “Cumhurbaşkanı onayıyla yürürlüğe girer.” Cumhurbaşkanı stratejik planı kabul ediyor, Varlık Fonu Stratejik Planını. Kim

hazırlar? Yine aynı dokümanda bakıyorsun, yönetim kurulu hazırlar. Yönetim kurulunun başındaki kim? Cumhurbaşkanı. Yani hem vesayete tabi olan hem de vesayet makamı olarak, böyle bir şey olabilir mi? Ondan sonra yine denetimde de aynı şey, Cumhurbaşkanının hem denetim yetkisi var hem de denetleniyor faaliyetlerinden dolayı Varlık Fonu bağlamında. Dolayısıyla, böyle bir şey olmaz, bunları düzeltmek lazım. Bu kadar da kötü uygulanması gerekmiyordu, yani kurgusal hataları olduğu ortaya çıktı fakat uygulama hataları belki de kurgu hatalarından daha fazla.

Şimdi, az önce söyledim, tabii, bu kendi çalışmamız değil ama şöyle bir çalışma var: 55 tane Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkartıyor bir buçuk yıl süre için -şu an için benim elimde yok- 55 kararnamenin 31'i Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde değişiklik yapan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi. Yani Cumhurbaşkanlığı kararnameleri sürekli birbirini değiştirecek. Niye? İşte hızlı karar alıyoruz ya, istişare yok, bakanlıklar arası koordinasyon yok, bu çok önemli çünkü kim götürürse kararnameyi o çıkartıyor, öbür bakanlık çıktıktan sonra görüyor hopluyor bu sefer, haydi gel onu düzeltelim. Bunlar yönetmeliklerde bile yaşıyordu, şimdi, hem kararnamede hem de yönetmeliklerde bunu görüyoruz.

Tabii, bütün yüksek yargının partili Cumhurbaşkanı ve ittifak partilerinin Meclisteki tercihleri doğrultusunda atanmış olması da, bunun da böyle olması gerekmiyordu, o da ayrı bir sıkıntı çıkardı ve şu anda yargı da tamamen yürütmenin. Dolayısıyla, kuvvetler ayrılığının olmadığı, yürütmenin tamamen denetimine girmiş bir yargı hatta bir Parlamentoyla bugün Türkiye baş başa.

Şimdi, bunu nereden çıkartıyorsun, bu kadar niye çok iddialı şey söylüyorsun? Konumuz makro, burası da bütçe olduğuna göre verilere de bakıyorsun veriler de öyle. Bütün aylık olanlarda 2018 Temmuz yani yeni sistemin ve yeni Bakanın yani o zamanki yeni Bakanın, yani Hazine Bakanının damat Bakanın, göreve başladığı tarihle bugünü mukayese etmeye çalışacağım. Aylık olmayan verileri de yıllık kullanacağım.

Şimdi, faizlerin... Vergi topluyoruz değil mi? Memleket zaten giderek fakirleşiyor, 83 milyondan topladığımız vergileri elbette bir yerlere harcıyoruz. “Faize harcanan kısmı ne kadar?” diye bakıyorsunuz. Bu elbette önceden daha fazlaydı, biz bunlara bir şey demiyoruz. Burada kamu maliyesiyle ilgili daha önceden başlatılmış olan ve AK PARTİ hükümetlerinde 2007-2008’e kadar yüksek performans sayesinde bütçeye çeki düzen verildi ama yani bir şeyi düzelttiysek bozmak durumunda değiliz. Emek verildi, düzeltildi, bedel ödendi, milletten vergi topladık, şunu yaptık, bunu yaptık, bunları bu kadar kolay bozmamamız lazım, o anlamda söylüyorum. Şimdi, birisi kalkıp bana “Ya bunun, işte 2002 yılında daha fazlası verginin faize gidiyordu.” demesin. Ben kendi içerisinde ve sistemin içerisinde mukayese yapıyorum. Temmuz 2018, topladığımız verginin yüzde 10,5’ini faize yatırırmışuz, şu anda yüzde 20’sini yatırıyoruz. Hiçbir rasyo iki yıl içerisinde 2 katına çıkmaz, bakın, rasyo olarak veriyorum bunu.

Merkezî yönetimin borcu Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, 1 trilyon, şu anda tam rakamını vereyim 1 trilyon 10 milyar 2018 Temmuz, şimdi 1 trilyon 934 milyar, 2 katına çıkmış iki yılda iç artı dış, devletin borcu yani merkezî yönetim borcu. Burada, hele hele Türkiye’nin ta yirmi yıl öncede bıraktığı bu yanlış borçlanma stratejisinden kaynaklanan borçlanma maliyeti Türkiye’ye 135 milyar oldu. Ne demek istiyorum? Altın ve dolara bağlı borçlanmanın, bu Berat Albayrak döneminde başlatıldı, Türkiye, on beş yıldır unutmıştu onu, altın ve dolara bağlı bir borçlanma yaptı. Onun yerine normal- yüksek zaten faizlerimiz- yüksek iç borç faizleriyle borçlanmış olsaydık, bu ne kadar olurdu, diye baktığımızda aradaki fark 135 milyar lira. Yani pandemiyle mücadelede vatandaşa dağıttığımız paranın 15 katını biz sadece bir yanlış borçlanma stratejisinden dolayı bir avuç faiz lobicisine verdik. Dış faizimiz 15 milyar dolara geldi, bu çok daha düşüktü. Vakit az olduğu için hızlı hızlı geçeceğim.

İstihdama bakıyorsunuz, Ağustos 2018-Ağustos 2020; 1,8 milyon kişi istihdamımız azalmış. Bakın, lütfen şu kolaylığa kaçmayalım, bunun ülkeye bir faydası yok: “Ya pandemi geldi, böyle oldu.” değil, bunların her birinin detaylarını konuşabiliriz, daha önce de anlattım, ilgili bakanlıklarda da anlattım. Yani bunlar pandemiden önce başlayan bozulmalar. Pandemi elbette bazı şeyleri artırmış olabilir ama pandemiyle bağlı düşünürsek yani faiz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, salonda bir uğultu var, hatibin daha iyi anlaşılması bakımından rica ediyorum.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1,8 milyon kişi; burada elbette pandemi etkisi var, burada güçlü bir pandemi etkisi var ama 2019’a bakın, 2019’da pandemi filan yok. 2019 da 2018’e göre azalıyor. Dolayısıyla, sadece pandemi demeyelim. Geniş tanımlı işsizlik anlamında 3,2 milyon işsizimiz arttı son iki yılda. Bunlara çare üretmek durumundayız.

Merkez Bankası rezervine bakıyorsunuz, Temmuz 2018 –yani yeni sistem, yeni bakan, o zaman ki yeni bakan- swaplar hariç net Merkez Bankasının rezervini söylüyorum: Artı 30 milyar dolar, şu anda eksi 40 milyar dolar, 70 milyar dolar -uluslararası rezervler daha kötü, sadece Merkez Bankası rezervi anlamında söylüyorum- böyle bir kötüleşme var iki yılda.

Kamu açığına bakıyorsunuz, burada yıllık vermek durumundayız, 2017 yılında rakamsal olarak 56,2 milyar dolar toplam kamunun açığı, 2020 yılında sizin tahmininiz 297 milyar dolar, 5,3 kat artmış. Hani tamam, enflasyon var, rakamlar ne olur? 2 tane yüzde 10, yüzde 10 enflasyon olsa yüzde 20 enflasyonla gelir, hadi biraz daha işler bozuldu gelsin, yüzde 30 artar. Yani 50 olanın ne bileyim 60, 70, 80 olması lazım, 297 olmuş, 5,3 kat kamu açığı artırıyor. Hep söylüyorum, Türkiye 90’lı yıllarda devletin en büyük sorunu olan kamu açığı sorunuyla tekrar 2020 yılında karşılaştı. Dolayısıyla çok ivedi tedbirler alınmazsa bu kemikleşir ve zaten şu an öngörüleriniz de kamu açığını çok fazla düşürme şeklinde değil, işte 2023’te bile yüzde 4’e düşüreceğiz diyorsunuz, onun daha iddialı olması gerekir.

Şimdi şirketlerin yani Türkiye’nin toplam borçluluğuna baktığımızda 30 Eylül 2017 rakamı var -bunlar çeyreklik çıkıyor- millî gelire oranı yüzde 141. Yani bunun içerisinde kamu var, şirketler var, finansal sektör var, hane halkı var, toplam borçluluk anlamında. Millî gelirin yüzde 141 kadarken iki yıl içerisinde -bakın mutlak rakam vermiyorum burada- borçluluğun millî gelire oranı yüzde 167,8’e çıkmış. Yani bunlar çok müthiş yükselişler.

Büyümeyle ilgili 8 tane çeyrek var, yeni sistemden sonra 4’ünde negatif, 4’ünde pozitif büyüme olmuş. Yani yeni sistemde 8 tane büyüme rakamı gelmiş, TÜİK tarafından açıklanmış; 4’ü eksi, 4’ü artı. Toplamda ne kadar büyümüşüz diye baktığımızda, toplamda büyümemişiz, küçülmemiz ise kümülatifte yüzde 5,2, yıllıkta da yüzde 2,6 yeni sistemin uygulandığı dönemde Türkiye küçülmüş.

Faiz oranlarımızı söylemeye gerek yok, dünyada faizlerin sıfır, eksi olduğu bir ortamda -işte Hindistan’da 4, Güney Afrika’da 3,5, Brezilya’da 2, Rusya’da 4,25, Polonya’da 0,1; eksileri söylemiyorum Japonya, İsviçre filan- yüzde 15 faizimiz var. Eğer bugün yarın biraz daha piyasaya itimat veren bir şey olmazsa -bakın, daha önce de bunun, faizin artırılmak zorunda kalacağı söylenmişti- bu yüzde 15’i de Merkez Bankası tekrar artırmak durumunda kalacak, inşallah böyle bir şey olmaz.

Vaktim azaldığı için detay vermeyeceğim ama iş ortamıyla ilgili endeksin dışında -bakın, iyi olanı da söylüyorum- orada güzel bir gelişme oldu, o gelişmeye neden olan şey de benim bürokratlığımda önerdiğim bir şeydi, ben ayrıldıktan sonra yapıldı, çok da güzel oldu. Bakın, orada güzel bir performans

gösterdi ama onun dışında Küresel Rekabet Endeksi'nde, Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde, Yolsuzluk Algı Endeksi'nde, Özgürlük Endeksi'nde diğer uluslararası endekslerin birçoğunda Türkiye patır patır aşağıya gidiyor bu yeni dönemde.

Şimdi, tabii, böyle baktığımızda hiç kimseye hesap vermeyen bir yönetimin sonucu olduğunu düşünüyorum. Bu yönetim şeffaf değil, bu yönetim denetlenmiyor, Sayıştay diye bir şey yok ortada. Yani Allah rızası için söylüyorum, sizler dürüst insanlar olabilirsiniz, varsayalım ki öylesiniz, öylesinizdir de ama 3 milyondan fazla -kaç şu anda kamu görevlisi bilmiyorum- kamu görevlisiyle çalışıyorsunuz. Sayıştayın çalışmadığı bir yerde bu kadar insanı nasıl denetleyeceğiz biz? Sayıştay yok bugün Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, yok, yok, Sayıştay yok. Olanı da zaten takmıyor Bakanlar. Burada Ulaştırma Bakanı, tutanaklardan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Usta, süreniz dolmuştur. İki dakika içinde toparlarsanız çok sevinirim.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Toparlamaya çalışacağım.

Yani dolayısıyla hakikaten Sayıştay'ı etkin hâle getirmemiz lazım. Yani o, 3 defa format yedi; o, yediği formatlara bir bakıp tekrar bir kısım yetkilerini geri vermemiz lazım. Sayıştay denetçilerinin kendilerini serbest hissedebilmeleri lazım, bunun bir miktar denetim anlamında faydası olur.

E, tabii, basın yok, yargı siyasallaştı, TBMM etkisizleşti; bu sonuçlar normal. Dolayısıyla buraların düzeltilmesi lazım.

Şimdi şunu görüyoruz, biraz memnuniyetle görüyorum bunu, Plan Bütçe Komisyonunun iktidar kanadındaki arkadaşlarda da görüyoruz: Bu başarısızlık, eskiden başarısızlık da kabul edilmiyordu, şu son bir hafta, on gündür başarısızlık kabul edildi. Evet, kötü gidiyor. Sayın Cumhurbaşkanının aslında ifadeleri de o, bir itirafır bunlar; teorilerinin iflas ettiğinin, efendim, başarısızlığın itirafıdır, “İşte, reforma başlayacağız.” On sekiz yıldan sonra reform laflarını Hükûmet konuşmaya başladı. Bunlar güzel. Şimdi kabul edilmesi bir aşama, bu harikulade bir şey. Bundan sonra doğru yapmamız gereken şey: Doğru teşhis, ondan sonra doğru tedavi. Yani daha iki aşamamız daha var. Tabii, bu bahaneler; dışarıda şöyle oldu, içeride böyle oldu yahut bir yerde bomba patladı, bir yerde... Bu coğrafya hep zor olmuştur arkadaşlar, bu coğrafya hiç kolay olmadı, biz bu coğrafyaya da yeni gelmedik. Hani, dün gelirsin de bugün işte... Bin yıldır bu coğrafyadayız, bin yıldır bizi bu coğrafyadan kovmaya çalışıyorlar. Hep bu sıkıntılar çekildi. Şimdi geçmişte hiç sıkıntı yoktu, her şey güllük gülistanlıktı, dışarıda içeride sorun yoktu, terör yoktu, bilmem ne yoktu, ondan sonra... Ama şimdi bahane. Bahanelerin birçoğu... FETÖ zaten en büyük bahane, yani FETÖ'yü kim üretti bu memlekette, kimin döneminde FETÖ bu kadar çok efendim, palazlandı, buna bir bakmak lazım. Ne olursa olsun. Sizin isteğinizin dışında olan şeylerden dolayı bir kısım işler olmuş olması lazım. Bunları yönetmek de Hükûmetin görevi. Yani hiçbir şey olmayacak, her şey düzgün olacak diye bir şey yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Usta, ek süreniz de dolmuştur.

Son cümlelerinizi alalım.

ERHAN USTA (Samsun) – Bitiriyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım, Mustafa Bey, benim çok samimi arkadaşım, onun iki dakikasını da onun adına ben kullanabilirim.

Şimdi, finansal sektör konusu önemli bir konu, finansal istikrar konusu önemli bir konu. Bakın, kamu bankalarının üzerinde siyasi iktidarın öyle bir eli var ki yani kamu bankaları... Normal banka olsa zaten şimdiye kadar 40 defa patlardı. Kaç defa? Bakın, 3,3 milyar avro, bugünkü parayla 31 milyar TL ediyor, Nisan 2019'da para verildi. Mayıs 2020'de 21 milyar TL verdi, bugünkü parayla 25 milyar ediyor. 56 milyar TL sermaye enjeksiyonu yaptık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Usta, ek sürenizi de aştınız, son bir cümle alalım lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Bitiriyorum Sayın Başkanım, hemen bitiriyorum.

56 milyar TL yetmedi, Hazine piyasadan fazla para topluyor, gidiyor vadesiz mevduat olarak kamu bankalarına yatırıyor. Saatli bir bomba yani buranın üzerinden siyaset elini çeksin. Bakın, EBRD'nin bir çalışması var, tamamen burası siyasi amaçlarla kullanılıyor. İktidarın yoğun olduğu yerlerde, açıyoruz kredimizi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Başkanım, müsahahanızı... Otuz saniyede bitiriyorum.

Siyasi olarak, çok fazla... EBRD çalışmasına bakın, yani bakmanızda fayda var, çok aşırı siyasileştğini buradan görüyoruz.

Daha başka söyleyeceğimiz konular vardı, kamu-özel iş birliği projeleri meselesi. Size de sorduk, herhangi bir şekilde cevap alamıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu konular çok önemli. Ben bütün bunlara rağmen tabii ki, inşallah akliselim de galip gelir, daha iyi işler yapılır memleketimizde.

Bütçenin de hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyoruz.

Çok teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, değerli arkadaşlar, şimdi 25'inci Birleşimin Birinci Oturumunu tamamlamış durumdayız.

Öğleden sonra saat 13.30'da bir araya gelmek üzere Birinci Oturumumuzu kapatıyorum.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 12.34

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 13.37****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcım, çok değerli Komisyon üyelerimiz, milletvekillerimiz, değerli bürokratlar; 25’inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Sabah oturumunda gruplar adına konuşmalar yapılmıştı, sadece AK PARTİ Grubu kaldı.

Şimdi, AK PARTİ Grubu adına konuşmalarını yapmak üzere Sayın Ekrem Çelebi’ye söz veriyorum.

Sayın Çelebi, süreniz yirmi dakikadır.

Buyurun lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, sayın bürokratlar ve basınımızın güzide mensupları; 2021 yılı Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanına bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların bütçesinin hayırlı olmasını diliyor ve bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, 16 Nisan 2017’de yapılan Anayasa değişikliği ile yönetim sistemimiz kapsamlı bir reforma tabi tutuldu. Aziz milletimizin iradesiyle bu tarihte, ana omurgası güçlü devlet, güçlü yönetim ve demokratik istikrar olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildi.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, çözüm odaklı bir sistemdir. Siyasi ve toplumsal uzlaşmanın ön plana çıktığı, millî iradenin doğrudan tecelli ettiği bir yönetim yapısı olan bu sistemle kuvvetler ayrılığı tahkim edilmiş olup yasama, yürütme, yargı organları kendi içinde daha güçlü, daha etkin ve daha bağımsız hâle gelmiştir. Aslında ülkemiz bu sisteme geçerken ciddi anlamda bir hantallıktan kurtulup, daha hızlı ve seri karar alabilecek pozisyona kavuşmuştur ki bunun en iyi uygulamasını pandemi döneminde hızlı karar alma süreciyle çok net görmüş olduk. Böylece küresel meydan okumalara karşı koyma kabiliyeti de güçlendi, gelen tehditlere karşı çok hızlı bir şekilde aksiyon alıp harekete geçmemizi sağladı. Bu süreçte, Türkiye’nin bölgesel ve küresel gelişmelerin belirleyicisi durumuna geldiği yakın coğrafyamızda, Türkiye’nin onayı ve oluru olmadan hiçbir girişimin gerçekleşme şansının olmadığı da herkesçe anlaşılmıştır. Atatürk’ün Türkiye’yi muasır medeniyet seviyesine çıkarma hayalini gerçekleştiren AK PARTİ’dir, Recep Tayyip Erdoğan’dır ve Cumhurbaşkanlığıdır.

Başka ülkelerden, yabancı otoritelerden demokrasi talebinde bulunmak, hâlâ manda ve himayenin kabul edildiği toplumlarda yaşamayı arzulamak vahim bir yaklaşımdır. Demokrasi anlayışı “ithalat demokrasisi” olan bu anlayış, yabancı otoritelerden meşruiyet tedarik etmeye çalışıyor.

Demokrasi, bir ticari mal değildir; demokratik siyaset, ithalat veya ihracat konusu değildir. Demokrasimiz, bedel ödenmiş ve hak edilmiş bir demokrasidir. 15 Temmuz bunun kanıtıdır.

Bu topraklar yüzlerce yıllık devlet geleneği olan Selçuklu ve Osmanlı’nın devamı olan Türkiye Cumhuriyeti devletidir. Milletimiz, millî iradesinin kimse tarafından gasbedilemeyeceğini demokrasi tarihine silinmeyecek şekilde yazmıştır.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin neden getirildiğini merak edenlere de şunu hatırlatmak istiyorum: AK PARTİ'nin Cumhurbaşkanı seçmesi engellendi. Anayasa Mahkemesinden 367 gibi garabet bir karar çıkarıldı ve yüce Meclisin Cumhurbaşkanı seçmesine engel olundu.

“Parlamentar sisteme yeniden dönelim. Cumhurbaşkanını millet değil, Ankara'nın karanlık dehlizlerinde bir kısım aristokratlar seçsin.” isteniyorsa artık bu tren kaçtı.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, askerî ve bürokratik vesayetin panzehridir. Biz sadece sivil vesayetle mücadele etmedik, aynı zamanda askerî ve bürokratik vesayetle de mücadele ederek bugünlere geldik. İdeolojik yargı organlarının ve yargı mensuplarının Anayasa ve yasaları hiçe sayan uygulamalarıyla mücadele ettik. Türk demokrasi tarihine kara bir leke olarak geçen 27 Nisan e-muhıtrasını hâlâ unutmadık, 15 Temmuz hain FETÖ darbe teşebbüsünü kesinlikle unutmadık; sizler de unutmayın.

Değerli milletvekilleri, 2008 yılında bu ülkenin en büyük partisine, iktidar partisine, hükûmet eden partisine kapatma davası açılarak yargı darbesi yapılmak istendi ama bu sistem sayesinde yasama, yürütme ve yargının birbirinden ayrılmasıyla Türkiye artık bu tür antidemokratik jüristokrasi kararlarıyla karşı karşıya kalmamaktadır.

Bununla birlikte, sağlıktaki sırayla başlık olarak vermek istiyorum işin açıkçası- büyük dönüşüm gerçekleştirdik. Türkiye ve dünya Covid-19 belasıyla uğraşüyor. Dünyanın seyrini değiştiren corona salgını sonrasında oluşan büyük sağlık depreminde birçok Avrupa ülkesinde hastaların hastanelere alınmadığını, hasta seçimlerinin yapıldığını, huzurevleri ve yaşlı bakım merkezlerinde hayatını kaybedenlere günler sonra ulaşıldığını, sosyal güvencesi olmayanların bu tür tedavilerden yararlanmadığı ve maliyetlerin hastalara yüklendiğini hepimiz gördük ve basında da bunu izledik. Ancak Türkiye'de sosyal devlet anlayışıyla yurt içindeki vatandaşlarımızın ve yurt dışından getirdiğimiz tüm hasta vatandaşlarımızın ücretsiz sağlık hizmetinden faydalanmalarını sağladık. Ekonomik destek paketleri ve sosyal yardımlarla vatandaşlarımıza 513 milyar TL destek verdik. Yine, ülkelerin maske korsanlığı yaptığı bu dönemde biz 152 ülkeye yardım elini uzatmanın haklı gururunu yaşadık ve yaşamaktayız. Böylece tüm dünya halklarının takdirine mazhar olduk. Üstelik bu dönemde güçlü sağlık altyapımızı daha da güçlendirdik. Sadece bu yıl hizmete sunulan 17 hastanemiz ile 2.400'ü yoğun bakımlarda olmak üzere 10 binin üzerinde ilave yatak kapasitesini ekledik, sağlık ordumuzu bu vesileyle güçlendirmiş olduk. Tüm bu atılımları, reformları yaparken bize yine de çıkıp “Türkiye'deki sağlık hizmetleri 2002'de çok daha kaliteliydi.” dersiniz söyleyecek hiçbir sözümüz olmaz. Sizleri 2002'de yaşamaya ve o dönemdeki sağlık hizmetlerinden faydalanmaya davet etmekten başka da bir çaremiz yok.

Bugün sabah da özellikle bütçeyle ilgili konuşma yapan arkadaşlarımız vardı. Hepimizin bildiği gibi, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız bu yıl ki bütçe sunuş konuşmasında 2021 yılı bütçemizin misyonunun “tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını sebebiyle siyasi ve ekonomik bakımdan küresel bir yeniden yapılanma sürecinde bulunduğumuz şu dönemde Türkiye ekonomisinin yoluna daha güçlenerek devam etmesi olduğunu” ifade etmişlerdi. Aslında on sekiz yıldır millete hizmeti şiar edinen AK PARTİ hükûmetlerimizin hazırladığı bu bütçe de aynı zamanda yaşlısı, genci, kadını, erkeği, kentlisi, köylüsü tüm Türkiye'nin yani hepimizin bütçesidir. AK PARTİ, bütçelerimizi faiz bütçesi olmaktan çıkarmıştır yüzde 100 halkın bütçesi haline dönüştürdü.

Değerli milletvekilleri, ekonomik gelişmeleri değerlendirecek olursak küresel ekonomi anlamında son birkaç yılda, 2017 yılında, üretim, yatırım ve uluslararası ticaretteki toparlanmaya bağlı olarak yüzde 7,4'lük güçlü bir büyüme performansı gerçekleştirdiğimizi görmekteyiz. 2018 yılında bu büyüme oranı yüzde 2,6'ya geriledi. 2019 yılının son çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6'lık bir büyüme oranı yakalamıştık fakat yılın ikinci çeyreğinde yüzde 9,9'luk bir daralmaya hep

birlikte şahit olduk; tabii, bunun sebepleri ortada. Dünyadaki gelişmelere baktığımızda, ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşlarını, Brexit'e ilişkin belirsizlikler, artan ticari ve jeopolitik gerginlikleri, en önemlisi olarak da tabii ki Covid-19 pandemisini sayabiliriz.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) bölgesinde, küresel olarak Covid-19 salgını önlemek için alınan tedbirlerin etkisiyle, bu yılın ikinci çeyreğinde reel gayrisafi yurt içi hasıla yüzde 9,8 olarak daraldı. Söz konusu bu düşüş, OECD bölgesinde kaydedilen en yüksek düşüş olarak kayıtlara geçti. Geçici veriler baz alınarak yapılan hesaplamada, bu yılın ilk çeyreğine göre ikinci çeyrekteki büyüme oranlarından, büyük ekonomilerden bir iki tane örnek vermek istiyorum: İngiltere'de yüzde eksi 20,4'e, ABD'de yüzde eksi 9,5'e, Almanya'da yüzde eksi 9,7'ye ve Fransa'da yüzde eksi 13,8'e geriledi. Aldığımız tedbirler ve uygulamaya koyduğumuz ekonomik planlar doğrultusunda, 2020 yılını inşallah yüzde 0,3'lük bir büyüme oranıyla kapatacağımıza inanıyorum. 2021 yılında ekonomimizdeki büyümenin yurt içi ve yurt dışı talep arasında dengeli bir görünüm sergilemesini; böylece, yüzde 5,8 oranında bir büyüme gerçekleşmesini hedeflemekteyiz.

Bakınız, AK PARTİ iktidara geldiğinde IMF'ye 23,4 milyar dolar borcumuz vardı. 2013 yılında da bu borcu sıfırladık hatta IMF'nin borç talep ettiği ülkeler arasında yerimizi aldık. Dolayısıyla, yine AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımızın liderliğindeki hükümetlerde, bugün de dâhil Türkiye-IMF ilişkilerinde bilinen bütün ezberleri biz bozduk.

Yerli ve millî ekonomiyi inşa ettik. Esas görülmesi gereken gerçek, geçmişte Türkiye'nin neden IMF'ye teslim edildiğidir. Bunu gerçekten sorgulamak gerekiyor.

Ticarete şöyle bir baktığımızda bugün Türkiye, tüm dünyayı saran Covid-19 salgınına rağmen ihracattaki kapasitesini korumuştur. Ülkemizin bununla kalmayıp yeni ve tarihî rekorlarla hedefleri doğrultusunda güçlü adımlarla ilerlediğini görmekteyiz. Bunun en somut örneği, ekim ayı ihracat rakamlarıdır. Ekim ayı ihracatı, yüzde 5,6 artışla 17 milyar 333 milyon dolar olarak bugüne kadar gerçekleşen en yüksek aylık ihracat rakamı olarak kayıtlara geçmiştir.

Yine Türkiye'deki AR-GE harcamalarında 2004 yılından sonra büyük artışlar gerçekleşmiştir. Ülkemizde gayrisafi yurt için hasıla içerisinde AR-GE harcaması 2003 yılında yüzde 0,47 yani 2 milyar 197 milyon TL iken, 2019'da bu oran bir önceki yıla göre yüzde 19,2 artarak, yüzde 1,06'ya yani 45 milyar 954 milyon liraya yükselmiştir. Türkiye'nin millî teknoloji hamlesi kapsamında attığı adımlarla AR-GE ekosistemi güçlenirken 2023'te AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının 1,8'e çıkarılması hedeflenmektedir. Ayrıca, 2021 yılı bütçemizde, geçen yıl 204 milyon TL olan organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleri altyapı yatırımları için ayırdığımız kaynağı 5,5 kat artırarak 1 milyar 124 milyon TL'ye yükseltiyoruz. Bunun da istihdamımıza çok büyük katkısı olacağına inanıyorum. Keşke Erhan Bey burada olsaydı, dolayısıyla istihdamla ilgili verileri kendisinin de duymasını isterdim.

Enerji konusunda Türkiye'miz, 2023 vizyonu doğrultusunda, her alanda olduğu gibi enerjide de büyüme ve gelişmesini sürdürmektedir. Enerjide yüzde 100 millî politikayla, ülkemizin kaderinde hayati rolü olan enerji alanında jeopolitik hamlelere imza atıyoruz. Türkiye'nin hedeflediği 2023 vizyonu, yer altı zenginliklerimizin ne kadar önemli olduğunu ortaya koyarken Hükümetimiz keşfedilmeyi bekleyen millî servetlere devlet elini yönlendirdi. Ülkemiz, istikrarı, büyüyen ekonomisi, sürdürülebilir enerji politikaları, enerji köprüsü oluşu, bölgesel barışa ve huzura yaptığı katkılarla küresel enerji ticareti için anahtar rol üstlendi. Yeni Türkiye, bu özellikleriyle 21'inci yüzyılın petrol-gaz denkleminin anahtarı olmuştur. Türkiye, enerji piyasasındaki gücünü daha da artırmak ve enerji bağımsızlığı yolunda hızla ilerlemek için 3 sondaj gemisi ve 2 sismik araştırma gemisiyle Doğu Karadeniz başta olmak üzere

denizlerde Türk Bayrağı'nı dalgalandırmaya devam ediyor. Değerli milletvekilleri, Fatih, Yavuz ve Kanuni sondaj gemilerimiz, Barbaros Hayrettin Paşa ve Oruç Reis sismik araştırma gemilerimizle petrol ve doğal gaz arama faaliyetlerini yoğun şekilde sürdürmekteyiz.

Yerlilik ve millilik üzerine AK PARTİ on sekiz yıllık iktidarıyla Türkiye'ye çağ atlattı. Artık Türkiye'nin yeni bir hikâyesi var. Geçen sene bu bütçede özellikle yerlilik üzerine bazı arkadaşlar hep şunu söyledi: "Ya, yapsanız yapsanız herhâlde farklı ülkelerden alabileceğiniz arabalarla..." Bakın, artık bu ülkenin TOGG'u geliyor, 2022 yılında kendi otomobilimiz TOGG'u üretim bandından indirmiş olacağız Allah'ın izniyle. Bizim en büyük özelliğimiz yerlilik ve milliliğe önem vermemizdir, yerli ve millî kaynaklarımızı harekete geçirmemizdir. Yüzde 18 olan savunma sanayisindeki yerli ve millî payımızı yüzde 70'lerin üzerine çıkarmış bulunmaktayız.

Savunma sanayisine baktığımızda, Türkiye, siber güvenlik, yapay zekâ teknolojisiyle büyük adımlar atarken; millî savaş gemisi MİLGEM, ATAK helikopteri, temel eğitim uçağı HÜRKUŞ, modern piyade tüfeğı, millî tank ALTAY, insansız hava aracı ANKA, uzun ve orta menzilli tanksavar füze sistemlerini hamdolsun kendi öz evlatlarının beyin güçleriyle ve kendi toplamış olduğu vergilerle yapmıştır. Terörle mücadelede etkin olarak kullanılan yerli İHA'ları ve SİHA'ları bu Hükûmetimiz üretti. Yıllarca ülkemize İHA'yı vermediler, biz İHA'yı yaptık; SİHA'yı vermediler, "Vermezseniz vermeyin." dedik, SİHA'mızı yaptık ve hamdolsun şu anda TİHA'yı da yaptık. Eğer bu devlete yan bakan olursa bizim göklerimizde gereğini yapacak olan İHA'larımız, SİHA'larımız bu devletin göklerinde uçmaktadırlar. Anlayacağınız, kötü komşular bizi ev sahibi yaptı ve yapmaya da devam edecektir.

AK PARTİ iktidarı olarak, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Türkiye'ye devasa projeler kazandırdık ve gerçekten, Osmanlı'ya baktığınız zaman, birçok Osmanlı padişahı bile bunu hayal etmiş ama gerçekleştiren AK PARTİ ve Sayın Cumhurbaşkanımız. Marmaray'ı, yüksek hızlı treni, İstanbul Boğazı'nın üçüncü gerdanlığı Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nü, Körfez'e Osmangazi Köprüsünü, dünyanın en büyüklerinden İstanbul Havaalanı'nı, Karadeniz ile Doğu ve Güneydoğu'yu birbirine bağlayan Ovit Tüneli'ni yaptık. Yine, 52 tane hidroelektrik santrali, özellikle bu dönemde 498 kilometre bölünmüş yol ve 221 köprü ile pandeminin başladığı günden bu yana 28 yeni hastaneyi ülkemize kazandırdık.

Ülkemiz, Avrupa ve Orta Doğu arasında ticari, siyasi ve kültürel bağlar kurmak bakımından çok önemli bir jeostratejik konumda bulunmaktadır. Bugün, ülke olarak hem ekonomiyle hem de iç ve dış dinamiklerimizle uğraşırken, birçok cephede mücadele ettiğimizi söyleyebiliriz. Türkiye, geçmişte dışardan yönetilen bir ülke konumundaydı ama bugün övünerek söyleyebiliriz ki Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde bölgesinde lider ve tüm dünyadaki mazlumların sesi olmuştur.

Bakınız, ülkemiz; Suriye, Irak ve Libya'daki asrın göçünü yönetmiştir. Dolayısıyla, Suriye'deki 5-6 milyon insanı ensar bilinciyle misafir ettiğimizi, Arap-Kürt-Türkmen ayrımı yapmadan hepsini kucakladığımızı bilmenizi arzu ederim. Bu coğrafyanın hamiliğini, hep Selçuklu ve Osmanlı yapmıştır. Hani Türkiye'ye "Baskıcı, falan filan." deniliyor ya.

Değerli milletvekilleri, hepiniz üniversite mezunu, kültürlü, lisan bilen, ülkeleri gezen, dünya tarihini bilen ve benden daha çok bilginisiniz. Osmanlı Devleti yıkıldıktan sonra 24-25 tane devlet çıktı. Buradan sormak istiyorum: Hangisinin dini değişti? Osmanlı İmparatorluğu altı yüz yıl boyunca dünya sahnesinde hüküm sürdü, altı yüz senede hangi milletin dili değişti? Herkes aynı dilde, aynı dinde fakat bir gün gidin, Afrika'ya bakın, sömürgeci olan bölgelere; biri Fransızca konuşuyor, biri Almanca konuşuyor, biri İngilizce konuşuyor. İşte bizim büyüklüğümüz burada. Osmanlı Devleti milletleri asimile etmeyi bilmiyor muydu? Biliyordu. Türkiye, şimdiye kadar girdiği her yere,

Irak’a, Suriye’ye sadece medeniyet ve yardım götürmüştür, asla ve asla herhangi bir milleti asimile etmeyi düşünmemiştir. Dolayısıyla, bizim ruhumuzda, bizim temelimizde, bizim mayamızda, bizim kültürümüzde, bizim ahlakımızda baskı yoktur. Herkes kendi özgür iradesine göre dilini, dinini seçer. Fatih Sultan Mehmet Han’ın bundan beş yüz elli yedi yıl önce yazdığı Ahidname’mizi kültürümüze çok güzel bir örnek olarak burada sizlere sunmak isterim.

Türkiye, hükümetlerimiz döneminde, hiç kimsenin cesaret edemediği, cesaret etse bile gerçekleştiremediği birçok önemli karara imza atmıştır. Cumhurbaşkanımız ve aziz milletimizin dirayetli duruşu sayesinde, Ayasofya tekrar ibadete açıldı. Bunun yanı sıra geçmişte Kardak krizinde bile gerekli varlığı gösteremeyen Türkiye; bugün Avrupa’nın, Yunanistan’ın, Rum kesiminin -sözüm ona- baskı ve engellemelerine rağmen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndeki kapalı Maraş’ı tekrar açmıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Çelebi, normal süreniz dolmuştur.

İki dakika ek süre veriyorum, toparlayınız lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) - Değerli milletvekilleri, emperyalizm, biat edeni sever. Ama Cumhurbaşkanımız hep şunu söylüyor: “Diklenmeden, dik duracağız.” Biz dik durduk, Ayasofya’yı tekrar cami yaptık, yıllardır kapalı olan Maraş’ı açtık ama maalesef görüyoruz ki, Kıbrıs için büyük bir öneme sahip olan Maraş’ın açılmasına sahip çıkıp da övünç duyulacağına “Yok bizi çağırmadınız.” “Yok şu kadar uçakla gittiniz.” Fındık kabuğunu doldurmamak şeklinde bir propaganda yapıldı; bu da hakikaten bizi ve aziz milletimizi derinden üzmüştür.

Dünya 5’ten büyüktür. İlk defa bir lider ortaya çıktı “Dünya 5’ten büyüktür.” diyerek Birleşmiş Milletlerdeki gelişmiş ülkeler lehine olan haksızlığa ve adaletsizliğe dikkat çekti. Türkiye, artık emir alan bir ülke değildir. Türkiye, artık içine kapanık bir ülke değildir. Türkiye, artık hem bölgesel hem de küresel bir güçtür. Bölgemizde ve dünyada Türkiye’nin atacağı adımlar merakla takip edilmektedir. Türkiye artık arı kovanına çomak sokmaktadır. Suriye’de kurulmak istenen terör devletine çomak sokmuştur. Doğu Akdeniz’de kurulmak istenen şer ittifakına çomak sokmuştur. Libya’da oynamak istenen oyunları bozmuştur. Can Azerbaycan’ın yirmi sekiz yıl sonra, işgal edilmiş Karabağ topraklarını geri almasına destek vermiştir. Zor, oyunu bozar. Biz de Türkiye olarak bölgemizde oynamak istenen oyunları tek tek bozuyoruz.

Türkiye bölgesel ve küresel güç olmaya devam edecektir. Etrafımızda oynamak istenen oyunları, kurulmak istenen tuzakları bozmaya devam edeceğiz. AK PARTİ, on dokuz yıldır kesintisiz bir şekilde devam ettirdiği reform ve değişim odaklı siyasetini, yeni gelişmelere ve yeni ihtiyaçlara uygun şekilde sürdürmekte kararlıdır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın dediği gibi, AK PARTİ reform ve değişim iradesini devam ettirmektedir. Önümüzdeki günlerde de atacağımız adımlarla Türkiye’nin demokrasi ve insan hakları standartları daha da yükselecektir.

Son olarak bir şey belirtmek isterim: AK PARTİ hükümetlerinin 3 Kasım 2002 yılından bu yana ülkemize yaptığı yatırımlar ve milletimize yaptığı hizmetler herkesin takdirine şayandır. Biz özellikle muhalefetten, yapılanları takdir etmesini beklemiyoruz ancak sizden beklediğimiz, ülkemiz söz konusu olduğunda yekvücut olabilmek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ek süreniz de aşımıştır Sayın Çelebi, toparlayalım lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkanım, Şirin Paşam da...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Grup konuşmalarında hiç öyle bir uygulama yapmadık bugüne kadar.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Peki, o zaman şöyle söyleyeyim: Zira başka bir Türkiye yok, başka bir al bayrak yok.

Bu vesileyle, Cumhurbaşkanlığımızın 2021 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Çelebi.

Şimdi Komisyon üyesi arkadaşlarımızın söz taleplerini karşılamak istiyorum ama sisteme girmeleri gerekiyor.

Sayın Bülent Kuşoğlu, buyurun.

Süreniz on dakikadır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Normalde bütçenin son gün görüşmelerinde genel bir değerlendirme yapılır ama bu değerlendirme ekonomik ve mali bir değerlendirme olur. Şimdi, burada Cumhurbaşkanlığı bütçesiyle beraber 12 kurumun bütçesini görüşüyoruz döner sermayelerle birlikte, 12 kurumun; birbirinden de özellikle farklı kurumlar var burada. Şimdi, bunları görüşmek, bunlarla ilgili eleştirilerde bulunmak, ekonomik ve mali eleştirilerin dışında çıkabilmek çok, bayağı bir maharet gerektiriyor kısa zaman içerisinde. Yani, çok uyumlu olmadı Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım bu sistem. Yani, bunu, bütçe görüşmelerini son gün Maliye Bakanlığıyla yapardık normalde. Cumhuriyet döneminde ve ondan önceki dönemlerde bütün bütçeler Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanır, Maliye Bakanlığı tarafından sunulurdu; bütçenin sahibi Maliye Bakanlığıdır ama şimdiki sistemde böyle bir gariplik söz konusu oldu. Son gün bütçenin bütününü ilgili yapılması gereken, konuşulması gereken ekonomik ve mali hususları yeterince irdileyemiyoruz maalesef diğer konulara girmekten. Bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi gerçekten bu konuda da büyük sıkıntılar getirdi; yasama usulü dahi bu açıdan bozulmuş oldu.

Normalde bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini, biraz önce söylediğim gibi, Maliye Bakanlığı getirirdi; uygulamacı Bakanlık çünkü Maliye Bakanlığı yani gelirleri toplayan Bakanlık Maliye Bakanlığı, bütçeyi yapardı. Bütçenin de sahibi; uygulamada da bütçeyi Maliye Bakanlığı götürür. Maliye Bakanlığının 693 milyarlık bir bütçesi var; bunun birkaç milyarı Maliye Bakanlığına aittir, gerisi, 693 milyarın aşağı yukarı 690 milyarı diğer bakanlıklarla ilgili meblağlardır. Maliye Bakanlığı bütçeden aldığı yetkiyi kullanarak onları diğer kurumlara, bakanlıklara gönderir, ödenek aktarır. Dolayısıyla, bütçenin uygulamacısı Maliye Bakanlığı, paranın toplayıcısı Maliye Bakanlığı, harcamayı yapan, ödeneklere izin veren yer orası ama bütçeye sahip olan yer Maliye Bakanlığı olamıyor. Dolayısıyla da bugünkü görüşmelerimiz, bu usulle yapıldığı için maalesef aksıyor.

Şimdi, biraz sonra gireceğim, E Cetveli'yle ilgili sorunlar, sıkıntılar var. Orada da Maliye Bakanlığına önemli yetkiler verilmiş ama Maliye Bakanlığı yok; o eleştirileri kime yapacağım bilmiyorum.

Bütçenin şu anda Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından yapıldığı ve uygulaması farklı olduğu için, dönem başında hani “Bir bütçenin sahipsizliği söz konusudur.” demiştik ya, bütçe sahipsiz kaldı, gerçekten de Meclise bütçe sunulurken hiçbir açıklama yapılmadı. İşte, bu nedenle, iki başlı olması dolayısıyla bütçe sahipsiz kaldı maalesef.

Bir de, bütçe görüşmelerinde şöyle bir sıkıntı var Sayın Cumhurbaşkan Yardımcım: Şimdi, bakanların yani yürütme erkinin Meclise gelip kanun tekliflerini anlattıkları yer, açıkladıkları yer, savundukları tek yer bütçe. Bütçenin dışında, bütçe ve kesin hesap dışında hiçbir şekilde Meclise gelmiyorlar, diğer kanun teklifleriyle ilgili olarak gelmiyorlar ama bundan önceki dönemde günde 2 bakan Mecliste olurdu, nöbetçi olurdu, ayrıca gündem dışı da dâhil olmak üzere o gün hangi konular görüşülüyorsa, hangi komisyonda hangi kanun görüşülüyorsa ilgili bakan gelirdi yani dolayısıyla Mecliste her an 5-6 bakan olmuş olurdu, normal günlerde. Dolayısıyla da milletvekilleri, sorunları, sıkıntıları, kendi memleketleri, bölgeleriyle ilgili sorunları sıkıntıları da anlatabilirlerdi. Şimdi yürütme erkini göremedikleri için, bulamadıkları için, sorunları, sıkıntıları aktaramadıkları için bütçeye geliyorlar. Biz daha önce 3 bakanlığın bütçesini bir günde yapabilirken Plan ve Bütçe Komisyonunda, şimdi tek bakanlığı yetiştiremiyoruz. Çünkü bütün milletvekilleri geliyor, konuşmak istiyor, sorunları, bölge sorunlarını, sıkıntılarını aktarmak istiyor. Yürütme ile yasama, Parlamentoda sistem içerisinde demokrasilerde birlikte çalışır, birlikte çalışmaları gerekir. Yürütme erki tespit eder eksiklikleri, değişmesi gereken kanunları; o kanunların nasıl olması gerektiğini de Mecliste, Parlamentoda tartışılır. Bu olanak bitti, böyle bir imkân yok artık. Dolayısıyla da maalesef büyük sıkıntı var, bütçe görüşmelerine de aksetmiş vaziyette bu sıkıntı. Bugün cuma olduğu için, haftanın son günü olduğu için, pandemi de var, herkes memleketine gitmiş vaziyette, onun için çok kalabalık değil. Normal bir gün olsaydı bizim bugün bunu yetiştirme imkânımız olmazdı, gerçekten olmazdı.

Biraz önce söyledim, E Cetveli’ni konuşmak istiyorum. Şimdi, bunu normalde Maliye Bakanlığına sunmam lazımdı, sormam lazımdı. Şimdi, E Cetveli içerisinde öyle bir düzenleme yapılmış ki birçok madde yeni bir fon ihdas edilmiş gibi kullanılmış, yeni fonlar ihdas edilmiş. Bu tabii bütçe birliği ilkesine aykırıdır; hukuki değil, Anayasa’ya da aykırı bunlar. Bakın, mesela 5’inci madde şöyle: “Varlık Fonuna aktarılan kuruluşlara kamu adına yapılacak sermaye mahiyetindeki ödemeler Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan tertiplerden karşılanabilir.” Şimdi, Varlık Fonu, bütçenin dışına çıkarılmış vaziyette, 5018’e de tabi değil. Farklı bir usulle yani ikinci bir hazine yaratılmış vaziyette. Sayın Başkanım, siz de bu konuları gayet iyi bilirsiniz. Şimdi, Varlık Fonu ayrı bir fon, ikinci bir hazine; sistemin dışına çıkarılmış ama burada E Cetveli 5’inci maddede diyor ki: “Varlık Fonuna aktarılan kuruluşlara kamu adına yapılacak sermaye mahiyetindeki ödemeler Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan tertiplerden karşılanabilir.” Bunun burada olmaması lazım, bunun doğrudan bütçeyle de ilgili bir husus olmaması lazım, bunun için ayrı tartışmamız, görüşmemiz, konuşmamız, bir kanun çıkması lazım. Dün Varlık Fonuyla ilgili önemli bir satış gerçekleşti. Borsa İstanbul’un ki Borsa İstanbul yüzde 90 küsur hissesi Varlık Fonuna aittir; onun yüzde 10’u satıldı. Kaça satıldı? Nasıl satıldı? Nasıl bir ödeme söz konusu olacak? Bunlarla ilgili hiçbir şekilde bilğimiz yok. Bakın, bu da aynı şekilde, Varlık Fonuyla ilgili bu düzenleme de hazinenin, bütçenin birlik ilkesine aykırı bir düzenlemedir.

13’üncü madde: “Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinden Vakıf üniversitelerinin araştırma altyapısı projelerini destekleme ve geçmiş yıllarda bu kapsamda desteklenerek kurulan araştırma altyapılarının idamesi amaçlarıyla kullanmaya, bu tertipten yapılacak harcamalar ile projelerin izleme ve değerlendirme süreçlerine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.” Şimdi, bu da benzer şekilde sıkıntılı, bunun da E Cetveli’nde olmaması gerekiyor. Vakıf üniversitelerinin araştırma altyapısı projelerini destekleme ve geçmiş yıllarda bu kapsamda desteklenerek kurulan araştırma altyapılarının idamesi amaçlarıyla... Bununla ilgili bir kanun, düzenleme yapılması gerekiyor Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcım. Bunlar düzenlenmeden... Bunlar korsan kanun gibi, Anayasa’ya göre, bütçe kanunu içerisinde yer almaları mümkün değil.

Sürem bitmiş. Şimdi, bunlarla ilgili...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, bir dakika ek süre veriyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, bakın, 13, 16, 21, 46, 53, 57, 76, 77, 78... İtirazım olan o kadar çok madde var ki bunların hiçbirini görüşemeyeceğiz. Şimdi, 46'da "taşımali eğitim yemek giderleri" diyor. Taşımali eğitimle ilgili aşağı yukarı 3 milyar liraya yakın Millî Eğitime buradan para aktarılıyor; bunlarla ilgili sormak istiyordum. Öğle yemeği için taşımali eğitim kapsamında 1 milyar 463 milyon lira para aktarılacak. Şimdiye kadar bu para nasıl kullanıldı? 1 milyar 463 milyon lira nasıl kullanıldı? Bu sene de böyle bir para koyduk ama bu nasıl kullanılıyor? Taşımali eğitim çok farklı farklı yerlerde, bununla ilgili epey sorunlar olduğunu biliyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kuşoğlu, ek süreniz de dolmuştur.

Bu hususları belki maddelere geçtiğimizde de yine tartışabiliriz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Maddelere geçtiğimizde de görüşemiyoruz Sayın Başkanım. Bunlar geçen yıl da görüşülemedi ama çok kısa olarak şunu söyleyeyim: TMSF'yle ilgili olarak Sayıştay raporunun muhakkak dikkate alınması lazım. Senelerdir benzer eleştiriler yapılıyor, maalesef hiçbir şekilde dikkate alınmıyor; çok önemli eleştirileri var Sayıştayın ama hiçbir şekilde dikkate alınmıyor, buradan geliyor geçiyor. Millet iradesinin tezahür ettiği yere burada dikkate alınması, bunların konuşulması lazım. Ya oturacağız "TMSF haklıdır." diyeceğiz ya da diyeceğiz ki "Sayıştay haklıdır." Her sene aynı konuların bulgu konusu yapıp buraya gelmemesi lazım ama bunları da konuşmuyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyoruz Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, bu usul maalesef doğru değil.

Bütçelerinizin hayırlı olmasını diliyorum Sayın Cumhurbaşkan Yardımcım.

Teşekkür ediyorum, sağ olun Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun, teşekkür ediyorum.

Şimdi, bakıyorum, üyelerimizden bir söz talebi yok.

Komisyon dışından gelen arkadaşlarımız var.

Bekir Kuvvet Erim Bey'in söz talebi vardır.

Sayın Erim, süreniz on dakikadır, buyurun.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkan Yardımcım, kıymetli Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri, Cumhurbaşkanlığımızın değerli bürokratları ve yöneticileri, kıymetli basın mensupları; sözlerime başlamadan önce Cumhurbaşkanlığı bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Cumhurbaşkan Yardımcım, değerli milletvekilleri; dünyada ve bölgemizde tarihî bir yeniden yapılanma sürecinin sancılarının yaşandığını hepimiz görmekteyiz. Siyasi ve ekonomik değişim dalgası, sınırlarını aşan sonuçlar doğurarak etki alanını ve gücünü artırmaktadır. Türkiye'yi son on sekiz yılda tarihinin en büyük demokrasi ve kalkınma reformlarıyla tanıştırmış bir yönetim olarak, ülkemizi yeni döneme hazırlamanın da en başta gelen görevimiz olduğu inancıyla hareket ediyoruz. Geçmişte devlet içine çöreklenmiş olan vesayetlin ve kullandığı araçların tüm izleri gizli ajandalarıyla, paralel hatlarıyla, örgütsel aidiyetleriyle, ucu dışarılara kadar uzanan dayatmalarıyla artık tarih olmuştur. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde tüm engelleri aşarak gerçekleştirdiğimiz değişim ve reform başarılarımızı on sekiz yıldır sürdürdük, sürdürüyoruz. AK PARTİ olarak bugüne kadar hep adalet ile kalkınmayı, hukuk ile ekonomiyi, özgürlük ile güvenliği birbirini tamamlayan iki olgu olarak kabul eden bir anlayışla milletimizin huzurunda olduk. Bunun yanında eğitimden sağlığa, adaletten emniyete, ulaşımdan enerjiye, tarımdan sanayiye, sosyal güvenlikden çevreye kadar her

alandaki tarihi reformları hayata geçirdik. En önemlisi de iki yüz yılı bulan demokrasi arayışlarımızda, doğrudan milletimizin iradesiyle hayata geçirilen Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemidir. Yeni sistemde, demokrasinin sacayağı olan yürütme, yasama ve yargı organları arasındaki ilişkileri çok daha netleştirdik. Böylece, her erkin kendi alanında ülkeye ve millete en iyi hizmeti vermesini sağladık. Nitekim Türkiye, yeni sistemle birlikte bölgesel ve küresel krizlere karşı daha etkin, daha hızlı ve daha kapsamlı refleksler verebilme imkânına kavuşmuştur.

Bütçe görüşmelerinde hemen hemen her gün söz alarak on sekiz yıldır yapılan “sessiz devrim” olarak nitelendirdiğim yatırım ve reformlarımızı dilim döndüğünce sizlere ifade ettim. Tabii, yapılan hizmetlerin hepsini anlatmaya başlasak günler, haftalar sürer.

CAVİT ARI (Antalya) – Hangileri? Birkaç tane örnek verir misiniz?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Anlatacağım birazdan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşmayalım lütfen.

Sayın Erim, siz devam edin.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sizlere kısaca önemli başlıklar hâlinde bahsetmek istiyorum.

Öncelik ekonomi. 2003-2019 arasında ekonomimizi, görülmemiş boyuttaki küresel krize rağmen yıllık ortalama yüzde 5,3 oranında büyüttük. Ekonomik büyüklük olarak 2001 yılında dünyada 23’üncü sırada yer alan ülkemizi 2019 yılı itibarıyla 19’uncu sıraya yükselttik. Küresel krizden sonra 2010-2019 döneminde ortalama yüzde 5,8 oranında büyüdük. Dünyadaki pek çok gelişmekte olan ülkeyi geride bırakarak, 2018 yılında ortaya çıkan ekonomik sorunlara karşı aldığımız önlemler ve ekonomide başlattığımız dengelenme, disiplin ve değişim süreci sayesinde bu sorunların olumsuz etkilerini 2019 yılının ikinci yarısından itibaren atlatmaya başladık. 2019 yılının ikinci yarısında başlayan toparlanma sayesinde yılı Yeni Ekonomi Programı’ndaki hedeflerimize çok yakın bir oran olan yüzde 0,9 oranında büyüyerek kapatmayı başardık. Tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgınına rağmen üçüncü çeyrekte başlayan güçlü V tipi toparlanma sayesinde 2020 yılını da pozitif büyümeyle kapatabileceğimizi öngörüyoruz.

Millî gelirimizi 3,2’ye katlayarak 238 milyar dolardan 2019 yılında 760 milyar dolara çıkardık. 2021-2023 dönemi için öngördüğümüz yıllık ortalama yüzde 5,3’lük büyüme hedefiyle ekonomide yeniden dengelenmeyi sağlamayı ve refah seviyemizi daha da artırmayı amaçlıyoruz. 2002 yılında 36,1 milyar dolar olan ihracatımızı 2019 yılında 180,8 milyar dolara ulaştırdık ve cumhuriyet tarihinde yeni bir rekor daha kırmış ve cıtaayı daha ileriye taşımış olduk. Ülkemiz imalat sanayisi katma değeriyle 2002 yılında dünyada 21’inci, Avrupa’da 10’uncu sırada yer alırken 2019 yılında dünyada 16’ncı, Avrupa’da ise 6’ncı sıraya yükselmiştir. 2002 yılında yüzde 11,5 olan merkezî yönetim bütçe açığının millî gelire oranı 2019 yılında yüzde 2,9 seviyesine geriledi. 2020 yılı itibarıyla Covid-19 salgınına karşı alınan önlemlerin de etkisiyle bütçe açığının millî gelire oranının 4,9 seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

İstihdamın artırılmasına yönelik politikalarımız doğrultusunda 2005 yılında iş gücüne katılım oranı yüzde 44,9 iken 2020 yılı Temmuz ayında yüzde 50,3’e yükselmiştir. 2005 yılı Ocak ayından itibaren iş gücüne toplam 10,8 milyon kişi katılmıştır. Kadınlarımızın iş gücüne katılma oranı 2002 yılında yüzde 23,3 iken, 2019 yılında yüzde 34,4’e yükselmiştir. 2009-2019 arasındaki son on yılda, yaşanan küresel krizlere rağmen 7,5 milyon ilave istihdam oluşturduk. Bu da göstermektedir ki ekonomimiz yaklaşık olarak yıllık ortalama 750 bin ilave istihdam oluşturmaktadır. Bu seviyeyle küresel kriz sonrasında en yüksek istihdam artışı sağlayan OECD ülkesi olduk.

2003 yılından önceki son on yedi yılda yıllık enflasyon ortalaması yüzde 66,33 idi, 2003 yılından itibaren geçen on yedi sene boyunca yıllık enflasyon ortalaması yüzde 9,62 olarak gerçekleşmiştir. Memurlarımızı, asgari ücretlilerimizi, engelli vatandaşlarımızı, yaşlılarımızı, işçilerimizi, esnafımızı ve çiftçilerimizi unutmamak ve enflasyon karşında da asla ezdirmedik.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, değerli milletvekilleri; 2002 yılında 1,8 milyar Türk lirası olan tarımsal destekler, 2020 yılı bütçesinde 21,9 milyar Türk lirasına yükselmiştir. 2002 yılında yüzde 59, Tarım Kredi Kooperatiflerinde yüzde 69 olan tarımsal kredi faiz oranları günümüz itibarıyla yüzde 0-6,75 aralığına inmiştir. Hayvancılık, sulama sertifikalı tohum, fide-fidan üretimi, çok yıllık yem bitkileri üretimi, su ürünleri yetiştiriciliği, sera modernizasyonu yatırımlarında kredi faizleri sıfıra inmiştir. Daha saymadığım birçok reform ve yeniliklerle tarımsal üretimin değeri 2002’de toplam 52,1 milyar Türk lirasından 2019 yılında 455,1 milyar Türk lirasına çıkmıştır. Hidrolik enerji, sulama, içme suyu ve taşkın koruma alanlarında 2003 yılından 2017 yılının sonuna kadar yaklaşık 126 milyar Türk lirası yatırım gerçekleştirilmiştir.

Sağlık hizmetlerindeki gelişmeler doğrultusunda ülkemizde sağlık hizmetlerinden duyulan memnuniyet oranı 2003 yılında yüzde 39,5 iken 2019 yılında yüzde 67,1’e yükseldi. Nitelikli yatak sayısını Sağlıkta Dönüşüm Programı sonrasında önemli ölçüde artırarak 2002 yılında 19 bin olan toplam nitelikli yatak sayısını, 2019 yılında 147,655’e yükselttik. Son on sekiz yılda sağlık alanında yaptığımız iyileştirmeler ve yatırımların yanında son yılların en büyük yatırımlarından biri olan şehir hastaneleriyle pandemi dönemini başarılı bir şekilde yürütüyoruz.

2019 yılında genel bütçe içinde en büyük pay 161,1 milyar Türk lirasıyla eğitime ayrılmıştır. Böylelikle bütçe giderlerinin yaklaşık yüzde 17’si tek başına eğitime tahsis edilmiştir. Eğitime ayrılan yatırım bütçesi 2002 yılında 1,9 milyar Türk lirası seviyesinden 2019 yılında 9,1 milyar Türk lirası seviyesine çıkarılmıştır. Yükseköğretimde yaşanan genişlemeye bağlı olarak üniversitelere aktarılan kamu kaynaklarında da ciddi artışlar gerçekleşmiş; 2002 yılında üniversitelere aktarılan toplam ödenek 2,5 milyar Türk lirasıyken 2020 yılında 36 milyar Türk lirasına ulaşmıştır. 2003 yılında yaklaşık 452 bin öğrenciye kredi verilirken 2020 yılında 1,58 milyon öğrenciye kredi ve burs verilmektedir.

Gençlik ve spor hizmetlerine ayrılan yatırım bütçesi, 2002 yılında 22 milyon Türk lirası seviyesinden 2019 yılında 1 milyar 370 Türk lirasına çıkartılmıştır. Gençlik hizmetlerine ayrılan yatırım 2020 yılında 63 milyon 817 bin Türk lirasına çıkartılmıştır. 1.575 adet olan spor tesisi sayısı 2020 yılında 3.585’e yükselmiştir.

Adalet Bakanlığımızın merkezi yönetim bütçesi içindeki payı yüzde 0,83 iken 2020 yılında yüzde 2’ye çıkmıştır. Son on sekiz yılda 258 adalet hizmet binası yapılmış, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) ile ülke genelinde yürütülen tüm adli hizmetler elektronik ortama taşınmıştır. Başta Anayasa ve temel yasalarda olmak üzere gerçekleştirilen değişikliklerle adalet sistemimize çok önemli yenilikler kazandırılmıştır. Reform niteliğinde değişiklikler içeren Yargı Reformu Strateji Belgesi bu yenilik ve düzenlemelerden biridir.

Enerji alanında da büyük ölçekli değişimler gerçekleştirdik. 31.846 megavat olan elektrik kurulu gücümüzü, 2020 yılı Eylül ayı sonunda 93.156 megavata, yenilenebilir kaynaklara dayalı elektrik kurulu gücümüzü ise 46.921 megavata çıkardık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sayın Erim, normal süreniz tamamlanmıştır. Bir dakika ek süre veriyorum, lütfen tamamlayınız.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) - Doğal gaz altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam ederken yerli ve millî enerji politikalarımız sayesinde ülke tarihimizde en büyük doğal gaz keşfimizi gerçekleştirdik. Madencilik sektöründe ise ihracatımız 382 milyon dolar iken 2019 yılında 3,2 milyar dolara yükselmiştir.

Kültür ve turizmde; ülkemizin değerlerini ortaya çıkarma ve koruma amaçlı çalışmalar yürütüyoruz. Bu çerçevede, dünyanın bilinen en eski yerleşim yeri olan Göbeklitepe'nin UNESCO Dünya Mirası Kalıcı Listesi'ne girmesini sağladık. Gelen turist sayısı bakımından dünyada 17'nci sırada iken 2019 yılında 6'ncı sırada yer aldık. Ülkemizi 13,3 milyon yabancı ziyaret ederken 2019 yılında bu sayı 45 milyonu aşmıştır. 12,4 milyar dolar olan turizm gelirimizse 2019 yılı itibarıyla 34,5 milyar dolara yükselmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, değerli milletvekilleri; dünyamız ülkemizin...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, son cümleleri alalım.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Bitiriyorum.

Ülkemizi dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri hâline getirerek evlatlarımıza çok daha güçlü bir Türkiye bırakmak istiyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, son on sekiz yılda yaptığımız yatırımlar, ortaya koyduğumuz icraatlar, gerçekleştirdiğimiz reformlar ve neticelendirdiğimiz değişimlerle, büyük ve güçlü Türkiye'nin yolunu açıp sorunları çözerek, fırsatları değerlendirerek, imkânları genişleterek bugünlere geldik. Önümüzdeki dönemde de bu doğrultuda çalışmaya devam edeceğiz. Zoru hemen yaparız, imkânsız ise biraz zaman alır.

Sözlerime son verirken haftalardır yoğun mesai harcayarak çalışmalarını sürdürdüğümüz...

CAVİT ARI (Antalya) – Hemen yaptığınız birkaç tane örnek söyleyin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, tamamlayalım lütfen. Değerli arkadaşlar...

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Veriyorum, görmek isteyen görüyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Sayın Erim çok teşekkür ediyorum.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Bitiriyorum, bitiriyorum.

Sözlerime son verirken haftalardır yoğun mesai harcayarak çalışmalarını sürdürdüğümüz, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin görüşmelerinde emeği geçen tüm milletvekili arkadaşlarıma, Cumhurbaşkanı Yardımcıma, Bakanlarıma, önceki Komisyon Başkanımız Sayın Lütfi Elvan'a, Değerli Komisyon Başkanım Cevdet Yılmaz'a ve tüm mesai arkadaşlarıma şükranlarımı sunuyor, Cumhurbaşkanlığımızın 2021 yılı bütçesinin devletimize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Erim.

Şimdi, söz talebi olan başka üyemiz yoksa Komisyon dışından gelen arkadaşlarımıza söz vereceğim.

Şöyle bir sıralama yapalım isterseniz: Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Tanal var, HDP Grubundan Sayın Hüseyin Kaçmaz var, İYİ PARTİ Grubundan İbrahim Halil Oral Bey, AK PARTİ'den de Hasan Çilez Bey var. Bu 4 arkadaşımıza sırasıyla söz vereceğim.

Şimdi ilk sözü, Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Tanal'a veriyorum.

Süreniz beş dakikadır Sayın Tanal.

Buyurun lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Değerli Cumhurbaşkanı Yardımcımız, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Tabii, bütçenin son günü, hızlı bir vaziyette geçeceğim. Değerli Cumhurbaşkanı Yardımcımız, telefonla ben sizi aradığımda Şanlıurfa'nın sorunlarıyla ilgileniyorsunuz, ben teşekkür ederim. Ancak Şanlıurfa'da, gerek 450 bin Suriyeli nüfusu da kattığımız zaman büyük bir nüfus patlaması var ve bu sebepten dolayı, bu pandemi nedeniyle hastaneye erişim, sağlığa erişimde büyük sorunlar var. Bu sorunlarla ilgili öncelikle Şanlıurfa'da bir sahra hastanesinin kurulma zarureti, acilen ihtiyacı hasıl olmuştur. Bu konuda sizden istirhamım, sahra hastanesinin Şanlıurfa'da kurulması.

İkincisi, bugünkü gazetelere baktığımız zaman Şanlıurfa'da... Ben avukatım ve hakikaten içime sinmiyor, ben bunun sizin içinize sinebileceğini zannetmiyorum ve hiçbir vatandaşımızın, hiçbir milletvekilimizin, bürokratin içine sinmeyeceğini tahmin ediyorum çünkü devlet aşiretlerle protokol yapacak bir duruma hiçbir dönem gelmedi. Başlık şu: "Urfa'da aşiretlerle devlet yetkilileri arasında protokol imzalandı. Urfa'da çocuk yaşta evliliklerin önüne geçebilmek için Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, 4 aşiret lideriyle protokol imzaladı. Protokol ile aşiretlerin erken yaşta evliliklere izin vermeyeceği öngörülüyor." Devlet bu kadar küçüldü mü? Ceza Kanunu'nun 101'inci ve devamı maddeleri uyarınca, çocuk yaşta kişilerle evlenmenin suç olduğunu devletin bu suçu... Herkese eşit bir şekilde uygulanacağını... Yani devlet "Ben bunu yapamıyorum, ben acizim, gelin aşiretler, siz bu işi engelleyin." Burada devlet yetkilerini aşiretlere mi devrediyor? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Yani bu anlamda, bağıracağımıza dinleyin, söz istersiniz, konuşursunuz. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, devlet hiçbir dönemde yetkilerini aşiretlere devretmedi. Benim sizden istirhamım, çocuk yaşta evlilik suçtur. Türkiye Cumhuriyeti devleti Anayasası'nın 2'nci maddesi diyor ki: "Türkiye Cumhuriyeti devleti hukuk devletidir." Hukuk devletinde yetkiler, aşiret yetkililerine, aşiret devletlerine devredilmez, devredilmemelidir. Sayın Cumhurbaşkanı diyor: "Burası aşiret devleti mi?" E, değilse arkadaşlar, niye biz aşiretleri kendimize muhatap alıyoruz ki. Yani aşiret reisi de sizin gibi benim gibi birey. Nasıl ki devlet, birey olarak benimle ve sizinle bire bir muhatap oluyorsa, bir hak ve hukuk sorunu varsa birey olarak olur. Yani aşiret reisine siz böyle yaparsanız o bölgede aşiretler vatandaş ezer, çiğner, geçer. Yani sizden istirham ediyorum, geçmişte biz bunu yaşadık, bundan vazgeçmenizi istirham ediyorum.

Bir başka sorun Diyanet İşleri Başkanlığı... Evet, bütçe, iyi, güzel bir bütçe fakat Diyanet İşleri Başkanlığı, Türkiye'de bulunan cami hocası ve cami imamlarının mezarlıkta cenazelerde yanlarında taşıdıkları seyyar mikrofon ve ses aletlerinin, cihazların parasını vermiyor Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım. Bunları, orada görevli bulunan cami imamları ve cami görevlileri kendi cebinden ödeyerek alıyor veya cemaatten topladığı paralarla o ses cihazlarının parasını ödüyor. Yazık günah değil mi? Yani bütçeden bu kadar para ayrılıyorsa neden cami hocaları bu ses cihazlarının parasını kendi ceplerinden ödesin? Burada büyük bir mağduriyet var, bu mağduriyetin bir an önce giderilmesi lazım.

Bu bütçe Şanlıurfa'ya ne getiriyor, Allah rızası için? Ben bakanlıkların tümünün bütçelerine baktım, Şanlıurfa'yla ilgili... 2020 yılından 2021 yılına ne yatırım gelecek, bu yatırımların nasıl bir katkısı olacak? Bu yatırımları bana bir zahmet anlatabilirsanız eğer mutlu olurum. Ayrıca, ben tarayıp bulamadım -eğer atlamışsam beni bağışlayın, bana öğretin bunu- GAP'la ilgili bu bütçeye ne konuldu? Yani önümüzdeki yılda GAP'ta ne olacak? "Elektrik" dedi bir vekil arkadaşımız. Ya arkadaşlar, ya kulaklarımız duymuyor ya gözlerimiz görmüyor; Şanlıurfa'da bu yaz o ürünler telef oldu yani susuzluktan telef oldu. Niye? Devlet, evet, ürüne prim desteklemesini veriyor ama bu kime gidiyor? Bunun asıl amacı ne? Bu paranın vatandaşa gitmesi gerekirken elektrik şirketleri kaynaktan bu parayı

kesiyor, vatandaşı para gitmiyor. Adı ne? Ürün destekleme. Para kime gidiyor? Çiftçiye gitmiyor, elektrik firmasına gidiyor. Yani Allah rızası için şunu yapın ya: Önce bu parayı vatandaşa verin, nasıl ki bir bakkal birinden alacağı varsa gidip -devlete- icraya veriyorsa, bu elektrik şirketleri de icraya versin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Tanal, süreniz dolmuştur.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Selamlayıp bitiriyorum Başkanım.

Sizden istirhamım, nasıl ki siz bir alacağınızın tahsilatını icra yoluyla tahsil ediyorsanız... Bu elektrik şirketlerine tanınan bu imtiyaz nedir? Niçin sizin göndermiş olduğunuz o teşvik primleri kaynaktan kesiliyor da vatandaşa... Herkes kendi alacağını almak için icraya başvuruyor, bunlar niye başvurmuyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Söz verdiğiniz için, sabrınız için teşekkür ediyorum.

Bütçenin hayırlı uğurlu olmasını diliyor, selam ve saygılarımı iletiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun Sayın Tanal.

Şimdi, HDP Grubundan Sayın Hüseyin Kaçmaz’a söz veriyorum.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli bürokratlar, kıymetli milletvekilleri; hepiniz hoş geldiniz. Herkesi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tabii, Garo Paylan Vekilimiz aslında bütçeye ilişkin eleştirilerimizi zaten tane tane anlattı; hani, aslında halkın ihtiyaçlarına yetecek kadar bir bütçemizin olduğunu ancak tercihler sebebiyle bugün halkın yoksulluğa ve bütçenin de savaşa, ranta, sermayeye ve yandaş kesime aktarıldığı konusundaki eleştirilerimizi dile getirdi.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, hani şu konuda artık net bir görüşe ihtiyacımız var: Geçen gün AKP grup toplantısında Sayın Erdoğan “Kürt meselesi artık yoktur.” dedi. Ancak, size şunu net bir şekilde söyleyeyim, sadece bir Kürt olarak ben değil, bu coğrafyada, bu ülkede yaşayan milyonlarca Kürt, Kürt sorunun aynen, durduğu yerde devam ettiğini görebiliyor. Evet, 1980’li yıllarda Kürt ana, cezaevindeki çocuğuyla konuşamasın diye bilmediği dil olan Türkçe dayatılıyordu, o şekilde baskı kuruluyordu ama bugün yine Kürtler Kürt sorununun çözümsüzlüğü sebebiyle cezaevinde. Bugün, evet, cezaevinde Kürtçe konuşabiliyor, Sayın Çelebi bunu sürekli bir övücü mahiyette kullanıyor ama sorun durduğu yerde duruyor. Bugün yine Kürt çocukları bu sorun çözülmediği için, iktidarın Kürt sorunundaki çözümsüzlüğü dayatması sebebiyle bu sefer de Diyarbakır’daki ya da Şırnak’taki biri, sırf o Kürt anası çocuğunu göremesin diye Edirne’deki, Giresun’daki, Rize’deki, İzmir’deki cezaevlerine gönderiliyor. Hâlbuki mevzuat açık, yakın yerlerde olması gerekiyorken maalesef ki bu çözümsüzlüğün dayattığı şiddet sarmalı, öfke, kin ve nefret sebebiyle bugün, tutuklu veya hükümlü olan kişilerle birlikte aileleri de cezalandırılıyor. Bunun temel kaynağı olarak da bunun olduğunu düşünüyoruz ve her gün operasyonlarla uyanıyoruz, her gün Şırnak’ta, Diyarbakır’da, Mardin’de, Ankara’da, İstanbul’da fark etmiyor, neredeyse ülkenin her yerinde özellikle partimize dönük, demokrasi güçlerine yönelik baskınlar oluyor. Ben, artık şuna inanıyorum: Gerçekten bugün 6 milyon HDP’li seçmenin herhâlde tutuklanmamasının temel sebebi cezaevi kapasitesinin 300 bine yakın olmasıdır. Yoksa gerçekten sırf HDP’ye oy verdi diye artık insanlar tutuklanacak. Hatta -günlerdir konuşuluyor burada da- size şunu söyleyeyim: Yine 90’lı yıllardaki helikopterden atılma vakaları, işkenceyle ölümler o

kadar gündeme geldi ki hani siz bunun farkında değ il misiniz? AKP iktidarı vesayete, statükoya, bu ötekileştirmeye bir itiraz hareketi olarak geldiğini iddia etmişti. Ancak bugün gelinen noktada 90'lı yılların, 80'li yılların aynısını yaşıyor durumdayız. Şunu net bir şekilde söyleyeyim kıymetli AKP'li milletvekili arkadaşlarıma da: Gerçekten bize ne söylediğinizi unutabiliriz, hatta bize ne yaptığımızı da unutabiliriz ama gerçekten şunu unutmayın: Bize nasıl hissettirdiğinizi unutmayacağız çünkü yaptıklarınız ile söyledikleriniz arasında dünya kadar fark var. Bugün yapılan operasyonda da yine bu kin ve nefret sebebiyle uygulanan ve çözümsüzlük politikasının sebep olduğu politikaların sonucunda düzenlenen bu operasyonlarla birçok arkadaşımız yine gözaltına alındı. Demin 16 yaşında İdil'den bir kız, bir yurttaş beni aradı; önceki dönem babası bizim parti yöneticimizdi. Sabahleyin kapıları kırılarak babası iç çamaşırıyla Emniyete götürülmeye çalışılmış ve dakikalarca cadde ortasında komşuların, halkın gözü önünde o şekilde bekletilmiş. Ailenin ısrarla sadece “Üstünü giyinsin.” deme talebine karşı bile şiddetle karşılık verilmiş ve 16 yaşındaki kız da darbedilmiş. Yani siz, bugün, istediğiniz kadar “Kürt sorunu yoktur.” deyin; bizler de bu gerçeği her yerde dile getirmeye devam edeceğiz.

Bugün, bu ülkenin kaynaklarını, bütçesini, tümünü neredeyse çatışmaya, tanka, topa, tüfeğe yatırmak zorunda değ iliz.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Terör sorunu var, Kürt sorunu yok.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) - Sayın Vekil, sıra size geldiğinde konuşursunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kaçmaz, süreniz dolmuştur, son cümlelerinizi alalım.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) - Toparlıyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bu konuda artık dediğimiz gibi net bir şekilde bir tavır, bir fikir ortaklığı çıkması gerekiyor bu coğrafyada. Kürtler -daha öncede söyledim- et ve tırnak metaforuyla karşılandığında bunu kabul etmiyoruz çünkü tırnak uzadığında kesilip atılır. Mozaik de değ il bu coğrafya, dediğimiz gibi “Mozağin keskin sınırları, hatları vardır.” Eğer ille de bir metaforla örneklendirilecekse bir ebru eseri, renklerin eşit olduğu, birbirine karşı baskın olmadığı ve birlikte eser oluşturduğu bir metafor haricinde bir kurtuluşumuz yok. Bu politikalar değ iştirilmezse hepimizin geleceğ inden çalıyordu demek.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

Şimdi, İYİ PARTİ'den Sayın İbrahim Halil Oral Bey'e söz vereceğ im.

Sayın Oral, süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Sayın Cumhurbaşkanlığının bürokratları, değ erli milletvekilleri, basınımızın çok güzide temsilcileri; Cumhurbaşkanlığı bütçesi üzerine görüşlerimi açıklamak üzere söz almış bulunuyorum, Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanlığı forundaki 16 yıldız bize bir işaret vermektedir. Bu işaret, Türkiye Cumhuriyeti devletin sadece doksan yedi yıllık değ il, binlerce yıllık bir devletin son mirasçısı olduğ unun en tabi göstergesidir. Bu bağ lamda Bilge Kağan ile Tonyukuk'tan, Sultan Alparslan ve Melikşah ile Nizamülmülk'ten, Sultan Süleyman ile Sokullu Mehmet Paşa'dan miras kalan yürütme geleneğ i, maalesef iktidarın siyasi karartmalarıyla ve kutuplaştırma siyasetiyle üzü lerek belirtiyim ki ortadan kaldırılmış tır. Dünyada örneğ i otoriter rejimler dışında görü lmeyen, mutasyon geç irmiş , Türk milletinin devlet yönetme geleneğ ine uymayan ve arızalı bir başkanlık sistemi olan Cumhurbaşkanlığı hükümet

sistemi gelişmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, yasama, yürütme ve yargının önündeki dengenin belirlenmediği, pek çok açığı ve sorunu olan bir sistemdir. Yürütmenin başı, aynı zamanda yasamanın en büyük partisinin de başıdır. Hükûmet asla Türkiye Büyük Millet Meclisinden onay almamaktadır. Bakanlar Twitter'dan, Instagram'dan istifa etmektedir. Memleketin Hazine ve Maliye Bakanı milyonların gözü önünde beceriksizliğinden istifa ederken duyduğumuz kadarıyla İletişim Başkanlığının baskısıyla basın yirmi yedi saat tek bir haber dahi yapamamıştır. Herkesin Türkçe bir metinden okuduğu istifa bir gün sonra ne hikmetse görevden af talebine dönüşmüştür. Bütün bunlar kurumsallıktan uzak, binlerce yıllık geleneklerin ayaklar altına alındığı sistemin maalesef sonucudur. En kapsamlı ve başarılı başkanlık sistemi örneği olan Amerika Birleşik Devletleri'nde bakanlar senato karşısına çıkmakta ve onay almaktadır; Türkiye Büyük Millet Meclisi ise onaylamadığı, görümediği, dinlemediği ve hatta göremediği bakanlara bütçeler vermektedir, hatta kurulması ya da kaldırılması noktasında sembolik dahi olsa hiçbir etkisi olmayan başkanlıklara bütçe vermektedir. Bir İletişim Başkanlığı kurulmuştur. Propaganda bakanlığı gibi hareket eden bu Başkanlık, aynı zamanda Cumhurbaşkanlığı sözcüsü gibi de hareket etmektedir, hatta AK PARTİ sözcülüğüne de soyunmaktadır. Zaten AK PARTİ sözcüsü de Hükûmet sözcüsü gibi, kanunlarla, atamalarla alakalı açıklamalar yapmaktadır. Beştepe'deki Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nin binlerce odalı alanı yetmiyormuş gibi, Konya yolu üzerinde İletişim Başkanlığına bir kule tahsis edilmiştir. Nedir bu İletişim Başkanlığının hikmeti? Bizim verdiğimiz bütçeyle çalışan bu Başkanlığın başındaki zatın, sabahtan akşama kadar muhalefeti, genel başkanları tahkir eden ifadeler kullanması ne cesarettir? Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi bu durumu açıkça hadsizlik olarak nitelemiştir.

Kıymetli milletvekilleri, koskoca bir saray varken dışarıda binalar alan, kiralayan Cumhurbaşkanlığı israfa en dibine kadar batmıştır. Genel Kurulda da örnek verdim, burada da vereceğim, gerekiyorsa Genel Kurulda tekrar vereceğim: Sahabeden Ebu Zer'in Muaviye'ye ifade ettiği gibi, eğer bu sarayı kendi paranızla yaptırıyorsanız israftır ama devletin parasıyla yaptırıyorsanız bu bir haramdır. Lafa gelince "İtibardan tasarruf olmaz." diyorsunuz. Bu hangi Türk devletinde ilke hâline gelmiştir? Bu hangi Türk devletinde vazgeçilmez bir gelenektir? Bilen duyan varsa söylesin, biz de öğrenelim. İtibar devletin beytûlmalinde olur, gösterişte değil. Anlaşılan o ki Hazreti Ömer'in şahsı için ayrı, devlet için ayrı mum yakmasında anlam kazanan itina ve dikkat sizin için örnek olma vasfını yitirmiştir. Bu hatalardan süratle dönülmelidir.

Güçlendirilmiş ve iyileştirilmiş parlamenter sisteme ortak bir akılla dönerek radikal tasarruf tedbirleri almak Türk milleti için hem iktidarın hem de bizlerin boynunun borcudur.

Değerli hazırun, Ankara İlahiyat mezunu, uzun yıllar Ankara Merkez İmam Hatip Lisesinin müdürlüğünü yapmış bir kardeşiniz olarak Diyanet İşleri Başkanlığının faaliyetlerini de yakından takip ediyorum. Pek çok bakanlıktan fazla bütçeye -haklı olarak- sahip Diyanet İşleri Başkanlığının yetersiz kaldığını düşünüyorum. Gördüğümüz bazı şeyler karşısında vicdanen rahatsız oluyorum. Ülkemizde dinî özgürlüklerin yükseldiği, ilahiyat fakültelerinin arttığı, imam-hatiplerin her yerde bulunduğu bir ortamda dinî manada kutuplaşma dikkat çekmektedir. Bir tarafta El Kaide, IŞİD ve benzeri terör örgütlerine sempati besleyen ya da aynı ideolojik kaynaklardan beslenen radikalizm kendini gösterirken diğer yanda da insanımızın arasında ateizm ve deizm fikirleri artmaktadır. Özellikle dine yönelik soğuk bakışın sebeplerini hiç kuşkusuz AK PARTİ'nin dinî söylemleri istismar etmesinde, dini grupların sürekli siyaset ve devlet kadrolarında ehliyet ve liyakat gözetmeksizin kullanılmasında aramak gerekir.

Kıymetli milletvekilleri, bütçe gelir kelimelerinde 259.517 Türk liralık faiz geliri yer alan bir Diyanet İşleri Başkanlığının inandırıcılığı kalmakta mıdır, düşünebilir miyiz Allah aşkına? Nema, riba ayırımı yapmadan her türlü faiz ve faiz işleminin haram olduğunu ifade eden Din İşleri Yüksek Kurulu, bütçe gelirlerinde faizin olmasını nasıl kabul edebilmektedir? Bu kısaca, vatandaşımıza haram, Diyanete helal demektir. Bu, dinî nas ile siyasi oynamaktır. Allah aşkına, bu nasıl zihniyettir?

Diyanet İşleri Başkanlığının 2019 Faaliyet Raporu ve 2023 Strateji Belgesi de eksikliklerin itirafıyla doludur. Belgeden birkaç örnek vermek istiyorum, diyor ki: “Kamuoyunda tartışılan dinî konular hakkında açıklama yapılmasında zaman zaman geç kalınması.” Böyle bir ifade kullanılıyor. Sayın Ali Erbaş Ayasofya’nın açılması sürecinde lanetler yağdırmayı biliyor ama strateji belgesinde, dinî konularda açıklama yapmakta geciktiklerini ifade ediyor. Demek ki Sayın Erbaş’ın öncelikleri, dinî konular değil, siyasi, ideolojik tartışmalardır. Devam ediyorum, belgede diyor ki: “Hizmet alanlarının bir kısmına yönelik uzman eksikliğinin olması” İnsaf diyorum işte bu ifadeye!

Daha yeni 5.100 personel alımıyla alakalı ilanlar çıktı. 5.100 personel içinden uzman eksikliğini tamamlayamıyorsanız bu personeli ne için alıyorsunuz? Bu, kesinlikle adalet değildir, liyakatsizliktir. Diyanet, bundan kurtulmalıdır.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sadece ilan yani devlet ilan verdiği zaman hemen alıyor mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Çelebi, ikili konuşmayalım lütfen.

Devam edin lütfen.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – İzin verirsiniz sözümü bitireyim efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Çelebi, ikili konuşmayalım. Lütfen, hatibe müdahale etmeyelim.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Devam ediyorum: “İnsan kaynağımız olan imam hatip lisesi ve ilahiyat mezunlarının mesleki birikimlerinin istenilen düzeyde olmaması ve mesleğe kabul edildikten sonra uzun süreli hizmet içi eğitimlere tabi tutulmasına ihtiyaç duyulması.”

Türkiye’de 5.138 tane imam hatip okulu, 105 ilahiyat fakültesi bulunmaktadır. Bu okulların bulunmasından bir ilahiyatçı olarak gurur duymaktayım. Ama bu kadar okul mesleki birikimi olan insan yetiştiremiyorsa, bizim din eğitimi sistemimizi yeni baştan sorgulamamız gerektiğine inanmaktayım. Bu durum gerçekten utanç vericidir. Bütçenin yüzde 96’sı personel giderlerinden oluşmasına rağmen “kamuoyunun Diyanet bütçesi konusunda olumsuz propaganda ile yönlendirilmesi” ibaresi var. Kimse kusura bakmasın, personel giderleri bütçesinin yüzde 96’sı olan bir kurumun personel eksikliğinden, niteliksizliğinden şikâyet etmesi aymazlıktır. Olumsuz propagandayı Diyanet kendi kendine yapmaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığı yönetilememektedir, yönetilememesinin faturasını ise bütçe eksikliğine ve personele kesmektedir. Bu durumları asla kabul edemeyiz.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün kurduğu, hepimizin saygı göstermesi gereken ve devletimizin en stratejik kurumlarından biri olan Diyanet İşleri Başkanlığının böyle sorunlarla karşılaşılıyor olması, doğru yönetilememesi ülkemizin geleceği adına son derece üzücüdür.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Oral, bir dakika ek süre veriyorum.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Çok teşekkür ederim Başkanım, sağ olun.

Bir başka problem ise engelli kardeşlerimizden gelmektedir. Birçok camiye girememekte, ibadetlerini yapamamaktadırlar. Bu nedenle de acilen engellilerin problemi halledilerek ibadetlerini huşu içerisinde yapmaları gerekir.

Bu düşüncelerle, Cumhurbaşkanlığı bütçesinin ve Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinin şimdiden hayırlı olmasını diliyor, eleştirilerimizin dikkate alınmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Oral.

Şimdi Sayın Hasan Çilez Bey...

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, çok kıymetli milletvekillerimiz ve değerli hazırun; hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Bütçeler, devletin, bir kuruluşun ya da bir kimsenin ileriye dönük, belirli bir süre için tasarladığı, gelir ve giderlerini bütün tür ve ayrıntılarıyla gösteren çizelgelerdir. Bütçeleri ülkelerde hükümetler yapar ve bunları icra ederler. Siyasi partiler seçimlerle iş başına gelirler. Plan ve programlarını, vaatlerini anlatır, millettten yetki alır ve kurduğu hükümetle bu vaatlerini, plan ve programlarını uygulamaya başlarlar. Oluşturdukları bütçelerle bu amaçlarına ulaşırlar. Tekrar seçimler gelir ve hesabını millete verirler. Millet değerlendirmesini yapar, beğenirse devam edersiniz, beğenmezse başka bir siyasi partiyi iktidar ederler. Bu sisteme dışarıdan yapılan her müdahale millet iradesine yapılmıştır. Demokrasimiz birçok defa darbelerle maruz kalmıştır hatta son günlerde manda özlemi duyanlar bile hortlamıştır. Millettten yetki alıp okyanus ötelerinden medet umanları kınıyor ve bu tavırlarını reddediyorum.

Yine, Cumhurbaşkanlığı bütçesini “Günlük 10 milyon harcanıyor, israf ediliyor.” diye yaygara koparanlara devlet itibarını, siyasetin seviyesini düşünmeye davet ediyorum. Cumhurbaşkanlığı bütçesi, İstanbul, Ankara gibi büyükşehir belediye bütçeleriyle karşılaştırıldığında her şey ortadadır. Bu bütçeler aslında Türkiye’nin geldiği ekonomik büyüklüğü göstermektedir. Cumhurbaşkanlığı bütçesinin sadece Cumhurbaşkanlığımızın özel harcamaları gibi algı oluşturacak şekilde sunulması yine siyasi itibar cellatlığı ve adi bir kurnazlıktır. Bu işlere üç beş yandaştan başka kimse itibar etmez. Milletimizin arif bir millet olduğu unutulmamalıdır.

Sayın Başkanım, yine bütçelerimizin güvenlik içerikli olduğu, güvenlikçi politikalarla vazgeçilmesi gerektiği yönündeki eleştirilere de katılmadığımı arz etmek istiyorum. Bu eleştirileri getirenler hangi coğrafyada yaşadıklarının farkında olamayanlardır diye düşünüyorum. Dünya kurulduğundan beri bu topraklarda sıkıntı bitmemiştir. Sıkıntının bitmesi için güçlü olmanız gerekir. Edilgen politikalarla buralarda var olamazsınız. Her açıdan kendi kendine yetebilen, uzun vadeli plan ve program yapabilecek kabiliyette milli duruşunuz olmalıdır, bölgenizde etken ve belirleyici olabilmelisiniz. 2021 yılı büyük ve güçlü Türkiye’ye giden yolda önemli bir yıl olacaktır.

2021 yılı bütçemizin aziz ve asil milletimize hayırlı olmasını diliyor, Plan ve Bütçe Komisyonundaki Sayın Başkan ve değerli üyelerine, görüşmelere katılan Hükümet yetkililerine teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Çilez.

Şimdi, Sayın Katırcıoğlu’na söz vereceğim eğer hazırsa.

Süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, sayın bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi bugün bildiğiniz gibi uzun bir zamandan beri sürdürdüğümüz bütçe tartışmalarının son günü. Cumhurbaşkanlığı bütçesini tartışıyoruz ama galiba bugüne kadar geçen süreyle ilgili olarak birkaç cümle de söylemek gerekir gibi geliyor bana.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, ben konuşmanıza gelemedim, kusura bakmayın ama gelmez de metni okudum, konuşmanızı buradan öğrenmiş oldum bir bakıma, onun üzerine de birkaç cümle söyleyeceğim fakat bir gözlemimin altını çizerek söylemek istiyorum. Buraya gelen hiçbir bakan, hiçbir bakanınız “Ya, şurada da yanlış yaptım, şurada da eksik yaptım.” demedi, her şey olması gerektiği gibi yapılmış, mükemmel neredeyse. Özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi ve MHP’li arkadaşlarımız da Hükümetinizin neredeyse yaptığı her şeye onay verdiler. Bu sabah işte dinledim ben de konuşmalarını bazı arkadaşlarımızın...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Doğruları yapmışlarsa doğrularını...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – İşte yani sorun o zaten, acaba mı? Yani bizim, Tanrı olmadığımıza göre, Allah olmadığımıza göre yanlış yapma ihtimalimiz hiç mi yok Allah aşkına ya? Yani dolayısıyla da ben onun için hep burada şunu söylüyorum: Burada sahici konuşmalar olmuyor. Hâlbuki burası Plan ve Bütçe Komisyonu “teknik bir komisyon” diyorlar arkadaşlar. Ben doğrusunu isterseniz teknik bir komisyon olduğu kanaatinde değilim. Bir zamanlar teknik bir Komisyondan galiba, ben 90’lı yılları hatırlıyorum; o zaman daha teknik konularda, teknik uzmanlar konuşurlardı ve insanlara bir uzlaşma öğretmeye çalışırlardı. Burada tam aksini yapıyoruz, uzlaşma üretmemeye çalışıyoruz. Dün Sayın Süleyman Soylu’nun bütçesi vardı, orada da bazı şeyler söylemeye çalıştım ama bence çok vahim bir durumla karşı karşıyayız esasında. Eğer biz Türkiye’deki farklı kimliklerin burada farklı siyasi partilere nasıl yansıdığından gidersek gördüğümüz gibi herhangi bir uzlaşma arayışında değiliz; burada yaptığımız şey, pozisyonlarımızı çarpıştırmaktan başka bir şey değil. Hâlbuki biz Türkiye’yiz, öyle değil mi? Hepimiz, Türkiye’nin 83 milyon insanının temsilcisi olarak buraya gelmişiz. Bizden halk ne istiyor? Sorunlarının çözülmesini istiyor ama biz sorunlarını dahi konuşamıyoruz neredeyse, böyle vahim bir durumdayız.

Bir zamanlar Sayın Cumhurbaşkanı bir cümle söylemişti, “Haremime girdiler.” demişti. Ben hatırlıyorum, İstanbul’da benim yakın çevremdeki insanların çoğu Sayın Cumhurbaşkanının bir haremi olduğu düşündü çünkü kelimeler dahi farklı kültürel kodlar içinde farklı anlamlar taşıyor. Dolayısıyla da -açıkça söylüyorum- biz birbirimizi anlamıyoruz, anlamak için de bir çaba sarf etmiyoruz. Biz sadece “Pozisyonumuz nedir? Bizim partimiz neyi savunuyor? Şunu savunuyor, bunu söyleyelim.” diyoruz.

Değerli arkadaşlar, ben yaşı 70’e gelmiş bir akademisyen olarak buraya geldiğimden bu yana bu itirazımı söylemeye çalışıyorum ama anlayan var mı bilmiyorum.

Değerli arkadaşlar, bir ülke böyle yönetilemez, mümkün değil. Onun için Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi -arkadaşımız demin söylüyordu, siz de söylemişsiniz konuşmanızda- hızlı ve dinamik ama hızlı ve dinamik olmak her zaman adil ve doğru sonuçlar almamızı ima etmiyor ki. Hızlı yaparsanız yanlış yaparsınız. Dolayısıyla da değerli arkadaşlar, demokrasi dediğimiz şey ve bu mekândan beklenen şey, bu farklılıkların bir uzlaşma üretmesidir, bir ortak akıl üretmesidir. Ben sıklıkla diyorum ki “Ya, bu toplum bölünmüş ve bu bölünmüşlüğe razı olmamamız lazım.” Bazı arkadaşlar da bana itiraz ediyorlar, “Ya, ne demek bölünmüş?” diyorlar. Evet, değerli arkadaşlar, bu kadar farklı fikir değil bunlar; farklı fikir olsa başka şekilde halledebilirdik belki çünkü fikirler üzerinde uzlaşma üretmemiz mümkün ama farklı değerlerimiz var, farklı konseptlerimiz var ve biz bunları konuşmadıkça da anlaşmamız mümkün değil, anlaşmamız mümkün olmadığı sürece de değerli arkadaşlar, bu ülke bir biz duygusu üretemez, biz duygusunu üretemedi zaten. Türkiye toplumu bugüne değin -yüzyıla yakın yaşamında- bir biz duygusu

üretmedi. Herkesin bir bizi var bir bakıma bu ülkede; Alevilerin farklı, Kürtlerin farklı, Gürcülerin farklı, Lazların, Ermenilerin, Türklerin... Ama biz eğer biz olamazsak sıklıkla kullandığımız gibi bir beka sorunu zaten var. Onun için ben mesela Sayın Cumhurbaşkanını hiç anlayamıyorum, hakikaten anlayamıyorum, samimi olarak anlayamıyorum çünkü ben kendisini anlamaya çalışmışımdır; geçmişte bir itiraz hareketi olarak Adalet ve Kalkınma Partisini kurdu, önemli şeyler söyledi kanaatimce. Sonra Kürt meselesine geldi -öyle anlıyorum ki öyle inanıyorum ki Türkiye demokrasisinin temel sorunudur- çözülmesi için çaba harcadı, sonra birden vazgeçti. Neden vazgeçtiğini hâlâ anlamış değilim ama dün ya da iki gün önce “Kürt sorunu bitmiştir, yoktur.” demesi... Arkadaşlar, dolar sorunu yok, Kürt sorunu yok, cari açık sorunu yok, üniversitelerimizin sorunu yok, ya hiçbir kurumun, hiçbir şeyin sorunu yok yani böyle bir şey olabilir mi? Ülkeye böyle bakarak ülkenin sorunlarını çözebilir mi?

Sayın Cumhurbaşkanı ne diyor? “Efendim, Kürt sorunu yok.” diyor. Arkadaşım anlatıyor, kendi şehriden anlatıyor; karyum atıyor, ertesi günü yaya geçidine yazılmış olan Kürtçe cümleleri kaldırıyorlar, Kürtçe “web” sitesini kaldırıyorlar. Niye? Yani bu insanların kendi dilleri değil mi bu?

Efendim terör varmış. Değerli arkadaşlar, terör meselesi, bizim açımızdan, bizim devletle bu konuyu konuşmamız gerektiğini söylüyor bana, herhangi bir örgülle değil. Dolayısıyla muhatabımız sizsiniz -dün de bunu söyledim- çünkü devletsiniz siz -ötekiler örgüt diyelim- dolayısıyla da siz irade koyacaksınız. Geçmişte bu iradeyi koymaya çalıştı Sayın Cumhurbaşkanı ve demin de söylediğim gibi, hâlâ anlamadığım sebeplerle vazgeçti ve şimdi de “Sorun yok.” diyor, geçip gidiyor. Hâlbuki sorun var, sorun var arkadaşlar ve maalesef, sorun öylesine var ki Türkiye, demokrasi adımını atamıyor, atamadığı için de bu ekonomik krizi yaşıyoruz arkadaşlar. Bakın, cari açık yüzde 4 civarında. Bu, bütün dünyada iktisatçıların alarm olması gerektiği bir şeye işaret ediyor, bir kriz geleceğini söyleyen bir rakam bu. Bunları konuşamıyoruz. Ne yapıyoruz? İşte, yani ihracatımız iyi... Şimdi, mesela çokça teknoloji den bahsetmişsiniz Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, doğru; güzel, iyi şeyler yapıyorsunuz anlaşılan fakat ben yüksek teknoloji ihracat rakamlarına bakıyorum, hâlâ 2 veya 3 civarında. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Yunanistan’a bakın, Arjantin’e bakın, bize benzeyen ülkelere bakın, hepsinin de ihracatlarında çok daha fazla yüksek teknoloji ürünleri var. Dolayısıyla teknolojiye yatırım, evet, yapmışız. Ne yapmışız? 1,06 olmuş gayrisafi millî hasıla içindeki payı araştırma geliştirme harcamalarının. Arkadaşlar, Yunanistan’ın şu anda 1,8; 1,15 Portekiz’in; 1,18 İspanya’nın. Neden bahsediyorsunuz? Yani tamam, başarı... Bekir arkadaşım işte “başarı” diyor. Evet, başarı ama neye göre başarı arkadaşlar? Siz yürümüşsünüz ama sizden daha hızlı yürüyenler olmuş. Dolayısıyla da yürüdüğünüzü söylemenizin bir kıymetiharbiyesi yok; kıymetiharbiyesi olabilmesi için gerçekten diğerlerine göre ne yaptığının görülmesi lazım.

Ben bütçenin genel yapısıyla ilgili olarak yine demin Hasan arkadaşımızın itiraz ettiği şeyi tekrar edeceğim. Benim hesabıma göre, güvenlik harcamaları toplam bütçe içinde yüzde 17 pay alıyor yani 200 milyar Türk lirası. Diyeceksiniz ki -işte arkadaşım da diyor- “Stres var, dış politikada gerginlikler var bu coğrafyada, içeride de öyle.” Evet, bütün bunlar doğru ama 200 milyara çok ihtiyacımız olduğu da doğru. Yani Türkiye’nin gelişmesi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kadir Cioğlu, bir dakika ek süre veriyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bitiriyorum, sağ olun.

Bizim gelişmiş bir ülke olabilmemiz için bu paraya ihtiyacımız var. Dolayısıyla da bu gerçeği ifade ederken şunu söylemiyoruz değerli arkadaşlar, böyle anlamamız da gerekmiyor. Yani “Efendim, güvenlik harcamalarına ayıracağımızı şuraya ayıralım.” derken esasında yine ülkemizin gelişmesiyle ilgili bir yere işaret ediyoruz çünkü savunma harcamaları, güvenlik harcamaları üretken değildir, tıpkı

inşaat harcamaları gibi, bir defa yaparsınız evi, biter orada. Bizim yeni fabrikalara ihtiyacımız var, yeni tarım alanlarına ihtiyacımız var vesaire vesaire. Dolayısıyla bunları görmeyen bir yerden bir bütçeyle başlıyoruz bu yıla.

Ben hayırlı olmasını tabii ki diliyorum ama doğrusunu isterseniz, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, bu meseleyi tekrar konuşacağız önümüzdeki yıl muhtemelen eğer her şey normal giderse. Göreceksiniz, bu sorun o önümüzdeki bir yıl da çözülmeyecek çünkü Türkiye’de birbirini anlamaya yönelik olmak üzere bir anlayışı üretemiyoruz ve o nedenle de birbirimizi anlamıyoruz, birbirimizi dinlemiyoruz ve yaptığımız iş birbirimizi yargılamaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Katırcıoğlu.

Sayın Süleyman Girgin’e söz veriyorum.

Süreniz on dakikadır Sayın Girgin.

Buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli milletvekillerimiz, değerli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, konuşmamda Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’nda örneğini gördüğümüz, adına “talan düzeni” dediğimiz bir düzenden sizlere bahsetmek istiyorum. Biliyorsunuz, TMSF; mevduat sigortacılığı, banka çözümleme ve kayyumluk faaliyetleri yapıyor ve Devlet İhale Kanunu veya Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değil. Bu, TMSF’nin elindeki kaynakları dilediği gibi hesap vermeden kullanabilmesine neden oluyor.

TMSF’nin 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda denetim görüşünü etkilemeyen 12 bulgu var. Bu bulgulardan kısaca bahsedince siz de şunu soracaksınız: “Eğer bu bulgular denetim görüşünü etkilemiyorsa bu denetim görüşünü ne etkiliyor? Birisi bize izah edebilir mi?” Şu çok açık ve net: Kamu kaynaklarının yandaşlar için peşkeş çekildiği tek adam rejimi, Sayıştayın 12 bulgusu üzerinden rahatlıkla görülmekte. Nedir bu bulgular? 4 ayrı bulguda TMSF yöneticisi ve çalışanlarına hukuksuzca ödenen toplam tutar 15 milyon 292 bin TL. Fona borçlu gruptan tahsilat yapılmış ama ödeme sonrası yapılması gereken iskonto baştan yapılarak 116 milyon 363 bin 208 dolar eksik hesaplanmış. Böyle bir yanlışlık olur mu? Kim bu şanslı sermaye grubu? Bunu açıklamanızı bekliyorum.

Fonun borçlu gruptan olan faiz alacağının, aynı borçtan sorumlu diğer grubun borcundan düşülmesi sonucu fon alacağında 23 milyon 225 bin 249 dolar eksilme olmuş. Yönetim ve denetimi devralınan şirkete Birleşik Fon Bankasından kredi kullanılmış, yapılan tahsilatın önce fon alacağından mahsup edilmesi gerekirken bu yapılmamış ve 3 milyon 900 bin TL eksilme olmuş. Ticari ve iktisadi bütünlük ihale bedelinden toplam 1 milyon 283 bin 631 TL fonun yönetim ve denetiminde bulunmayan grup şirketinin kamu borçlarına binaen aktarılmış. Fon hesaplarında bekleyen tutardan, 2016 yılı içerisinde toplam 196 milyon 638 bin 628 TL ve 8 milyon 305 bin pound fonun yönetim ve denetiminde bulunmayan, fona borçlu grup şirketlerinin yapılandırılmış kamu borçlarına istinaden aktarılmış. Alacağın temlik yoluyla devralınan ipotek bedellerinin, KDV matrahına dâhil edilmemesi nedeniyle 6 milyon 490 bin TL tutarındaki vergi kaybına sebebiyet verilmiş. Ticari ve iktisadi bütünlük oluşturularak yapılan cebri icra satışlarında ihale alıcısından tahsil edilmesi gereken 13 milyon 700 bin TL ve 5 milyon 144 bin 402 dolar tutarındaki KDV tahsil edilmemiş, vergi kaybına neden olunmuş.

TMSF, İstanbul'un en değerli arazilerinden biri olan Ataşehir'deki bir araziyi önce kat karşılığı inşaat yapılması için Aksüs Yapı ve Entegre Atık İşletmeleri şirketine vermiş, ardından sözleşmeyi sonlandırmış ve TMSF, kasasından şirkete tam 45 milyon TL'lik bir ödeme yapmış. Sadece 2019 yılı bulgularında kamunun toplam zararı 1 milyar 497 milyon 770 bin TL, yani eski parayla 1 katrilyon 497 trilyon 770 milyar TL. Şimdi, sormak gerekiyor: Bu para kimin parası arkadaşlar? Siz kimin parasını kafanıza göre harcıyorsunuz? Bu parayla pandemi döneminde kaç aileye destek olunurdu biliyor muydunuz? Denizli'de esnaf, valiye "Canıma yetti, gebermek istiyorum, günlük 15 lirayla günü kapattım" diyor. Malatya'da esnaf "Açız, eve ekmek götüremiyorum." diyor, Sayın Cumhurbaşkanına gidiyor. İşsiz gençlerin işsizlik canına tak ediyor ve çocuğuna pantolon alamadığı için babalar intihar ediyor. Şartlar bu iken TMSF, ülkeyi eski parayla 1 katrilyon 497 trilyon 770 milyar lira zarara sokuyor. Bunların hukuk önünde elbet hesabının sorulması lazım ve elbette sorulacaktır.

Değerli arkadaşlar dün, biliyorsunuz Varlık Fonu Borsa İstanbulun yüzde 10'unu Katarlılara sattı. Borsa İstanbul'da işlem gören bir şirket yüzde 10'unu satsa kaç satışını bildirmek zorunda. Borsa İstanbulun yüzde 10'u Katar'a gitti; kaç gitti, nasıl oldu, bilen yok. Antalya Limanı, İstanbul Borsası, Haliç, İstinye Park; Katar'a verilmeyen kalmadı. Örneğin, TMSF'nin 2018 raporlarında da Katar var. Sayıştaya göre TMSF'nin DigiTurk satışından elde edeceği gelir aslında 292 milyon 199 bin dolar olacak iken, Katar'ın beIN Medya Grubunun yaptığı kesintiler nedeniyle tahsil edilen rakamın ancak ve ancak 162 milyon 668 bin dolar olduğunu anlıyoruz. Bunun yanında, geçen hafta devlet, Katarlı beIN Sports'un kulüplere ödeyeceği 300 milyon TL'yi Cumhurbaşkanı talimatıyla üstlendi. Bunu da hesaba katarsak sırf beIN Sports nedeniyle kamu zararımız, yani halkın tepesine binen yük 1 milyar 570 milyon TL. İşte katar katar satış bu demektir.

Vatandaşa açtığınız reçete sunanlar Katar'a elde ne var ne yok sunuyor arkadaşlar, nedir bu Katar sevdası? Türkiye'nin tapusunu da Katar'a verin bari olsun bitsin. Ülkenin kaynaklarını daha ne kadar peşkeş çekeceksiniz? İster istemez, burada, Neyzen Tevfik'in sözleri geliyor aklı: "Ekmek herkese yetecekti aslında. Tarlaya karga dadandı, ambara fare, fırına hırsız, memlekete harami."

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, 17 Şubatta size bir soru önergesiyle Ekonomik ve Sosyal Konseyin ne zaman toplanacağını sormuştum. Nisan ayında verdiğiniz cevapta "Konseyin sorumlulukları Cumhurbaşkanlığına devredildi, ikincil mevzuat çalışmaları sürüyor." demiştiniz. On bir yıldır toplanamayan Ekonomik ve Sosyal Konsey şimdi toplanmayacak da ne zaman toplanacak? Ortalık yangın yeri ve Ekonomik ve Sosyal Konsey bir anayasal kurum, zamanında mutlaka işletilmesi gerekiyor çünkü Covid-19, kişinin partisine, kimliğine, inancına bakmıyor, sorun yaşayanlar ile sorunu çözecek olanların bir araya gelmesi lazım. Bir an önce Ekonomik ve Sosyal Konseyi toplayın Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı.

Değerli arkadaşlar, bu ülkenin işçisi, çiftçisi, emeklisi, esnafı gün geçtikçe yoksullaşılıyor. Bakmayın "Ekonomi pik yaptı." "Diğer ülkelerden pozitif ayrıştık." "V tipi toparlanma" açıklamalarına. Elimde 2 tablo var; ekonomist Mahfi Eğilmez'in. 1'inci şu: 1990 ve 2019 yılları arasında gayrisafi yurt içi hasılaya göre Türkiye'nin geldiği durum. 1990'da Türkiye 19'uncu sırada iken, 2019'da yine 19'uncu sırada; bir değişiklik yok. Diğer yanda 2'nci tablo şu: 1990'da kişi başına gelirden dünya sıralamasında Türkiye 49'uncu sırada, 2019'da 74'üncü sırada. Yani, aradan geçen otuz yılda Türkiye gayrisafi yurt içi hasılası ve kişi başına gelirini artırmış görünse de diğer ülkelerin artışları yanında ilave bir ilerleme sağlayamamış, hatta kişi başına gelir sıralamasında ciddi bir düşüş yaşamış görünmekte. Aslında, rakamlara, tablolara gerek yok, çarşıya, pazara çıkan herkes vatandaşın halini görüyor. Faizi, kuru,

borsayı bir yana bırakıp üretime, verimliliğe, rekabete yönelik kalıcı, sosyal, siyasal ve ekonomik çözümlere girişmenin zamanı geldi de geçti. Dünyada faizi artırarak ya da indirerek ileri gidebilmiş bir ülke yok.

Değerli arkadaşlar, bir ülkede yoksullar nasıl yaşıyorsa o ülkenin itibarını o belirler, yöneticilerin sarayları, uçakları, arabaları değil. Bugün, asgari ücretle geçinen yoksul vatandaşlarımız pandeminin yükünü tek başına sırtlanmış bulunuyor âdeta, ciddi hiçbir destek göremediler. Zaten pandemi olmasa da asgari ücret açlık sınırının altında.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Girgin, bir dakika ek süre veriyorum.

Lütfen tamamlayınız.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkür ederim Başkanım.

2021 yılı asgari ücreti için görüşmeler 4 Aralıkta başlıyor. Asgari ücret pazarlığı Türkiye'nin en büyük ücret pazarlığıdır, en büyük toplu sözleşmesidir, 10 milyonu aşkın işçimizi ilgilendiriyor. TÜRK-İŞ'in bu ay yaptığı çalışmaya göre 4 kişilik ailenin açlık sınırı 2.517 TL, yoksulluk sınırı 8.198 TL. Açlık sınırı 4 kişilik bir ailenin sadece mutfak masrafı gözetilerek bulunmakta, yoksulluk sınırında 4 kişilik bir ailenin bütün masrafları dikkate alınmaktadır. Yoksulluk sınırı, 4 kişilik bir ailenin evine girmesi gereken tutarı ifade etmektedir. Mutfak enflasyonu bir aylık yüzde 1,39; on iki aylık yüzde 19,68 arttı. Bekâr bir çalışanın aylık yaşam maliyeti tutarı 3.074 TL. Yani belirlenecek asgari ücrette bu rakamlar mutlaka dikkate alınmalıdır. Asgari ücret hesabında uluslararası standartlara uyulmalı ve işçinin ailesi de dikkate alınmalıdır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ek süreniz de bitti Sayın Girgin.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Bitiriyorum, son sözlerim Başkanım.

Türkiye'de asgari ücretin tespitinde uluslararası standartlara uyulmuyor, Birleşmiş Milletler, ILO ve Avrupa Konseyi standartları dikkate alınmıyor. Asgari ücret tespitine ilişkin 131 sayılı ILO sözleşmesi onaylanmalı, Avrupa Sosyal Şartı'na asgari ücretle ilgili konan çekince kaldırılmalı, asgari ücret vergi dışı bırakılmalı, asgari ücretin tespitinde bütün işçi konfederasyonlarına katılım hakkı sağlanmalıdır.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Girgin.

MHP Grubundan üyemiz Sayın İsmail Faruk Aksu.

Sayın Aksu, süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Cumhurbaşkan Yardımcım, saygıdeğer Komisyon üyeleri, Cumhurbaşkanlığının değerli bürokratları, kıymetli basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Cumhurbaşkan Yardımcım, sunumunuz için teşekkür ediyorum. Millî menfaatlerimizin korunması, milletimizin huzur ve refahının artırılması adına gösterdiğiniz gayret için Sayın Cumhurbaşkanımıza, size ve Cumhurbaşkanlığı çalışanlarına teşekkür ediyorum.

Cumhurbaşkanlığının 2020 yılı başlangıç ödeneğine göre yüzde 28 oranında artan bütçe teklifi 4,03 milyar Türk lirasıyla merkezî yönetim bütçesi içerisinde yüzde 3 paya sahiptir. 2019 yılı kesin hesabına ilişkin Sayıştay Raporu'nda Cumhurbaşkanlığının ve bağlı kuruluşlarının geçerli finansal

raporlama kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdği kanaatine varıldığı ifade edilmiştir. Bu durum işlemlerin usulüne uygun yapıldığını ve Sayıştayın önceki uyarılarının dikkate alındığını göstermesi bakımından önemli bulunmaktadır.

16 Nisan 2017’de yapılan Anayasa değişikliğiyle yönetim sistemimiz kapsamlı bir reforma tabi tutulmuş ve Türk milletinin iradesiyle gayesi güçlü devlet, güçlü yönetim ve demokratik istikrar olan Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçilmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, siyasi ve toplumsal uzlaşmanın ön plana çıktığı, millî iradenin doğrudan tecelli ve temerküz ettiği bir yönetim yapısıdır. Sistemde kuvvetler ayrılığı tahkim edilmiş, yasama, yürütme ve yargı organları kendi içinde daha güçlü, daha etkin ve daha bağımsız hâle gelmiştir. Türkiye bölgesel ve küresel gelişmelere daha hızlı reaksiyon gösterme kabiliyeti kazanmış, lider ülke Türkiye hedefi doğrultusunda etkin ve verimli bir çalışma imkânı doğmuştur. Karar süreçlerindeki tıkanıklıklar açılmış, hükûmet etme sistemindeki engeller aşılmıştır. Devlet yapısı, teşkilatlanma, insan gücü ve diğer tüm unsurlarıyla yeni sisteme uygun hâle getirilmiştir. Türkiye’nin tarihsel yönetim yapısı da dikkate alınarak kamu yönetiminde önemli yapısal dönüşümler bu süreçte gerçekleştirilmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi sayesinde Türkiye 15 Temmuz hain darbe girişimiyle başlatılan işgal planının çok cepheli olarak devam ettirildiği süreçte tüm meydan okumaların karşısında durabilmiştir. Başta millî güvenliğimiz ve terörle mücadele olmak üzere etkin kararların alınması kolaylaşmış, ekonomik operasyonlara karşı koyulabilmiş, Covid-19 salgınıyla dünyanın gıpta ettiği etkili bir mücadele yapılabilmiş, aynı zamanda da vatandaşlarımızın huzur ve refahına dönük adımlar süratle atılmıştır.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi itibarsızlaştırılmaya, Türkiye yeniden parlamenter sistemdeki sıkıntılı süreçlerin karanlık dehlizlerine sokulmaya çalışılsa da uygulandığı süre içerisinde etkinliği görülen sistem milletimiz nazarında da karşılık bulmuştur ve bundan geriye dönüş olmayacaktır.

Değerli Komisyon üyeleri, özellikle yakın coğrafyamızda yaşanan çatışma ve kaos ikliminden en çok etkilenen ülkelerin başında Türkiye gelmektedir. Bu nedenle Türkiye çok geniş bir coğrafyada askerî, siyasi, diplomatik olarak yer almakta, faaliyet yürütmektedir. Türkiye bu gücünü ise etkili yönetim şekli başta olmak üzere siyasi, askerî ve teknolojik kapasiteye sahip olmasından almaktadır.

Savunma sanayisi, Türkiye’nin son yıllarda âdeta destan yazdığı sektörler arasındadır. Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı’nda, Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneğine atıfla savunma sanayimizdeki yerlilik oranının 2021 yılında yüzde 71’e ulaşması, savunma ve havacılık yurt dışı satış gelirlerinin 6,2 milyar dolara çıkması, savunma ve havacılık sanayisi cirosunun ise 19,7 milyar dolara ulaşması hedeflenmektedir. Bu olumlu tablo Türkiye’ye hem yenilikçi ve dinamik bir savunma sanayisi, hem de yüksek kabiliyetli, güçlü bir ordunun muhafazasını sağlayacaktır. Bu çerçevede, Türk Silahlı Kuvvetlerinin dünyanın en caydırıcı ordularından biri hâline getirilmesi, Türkiye’nin jeopolitik ve jeostratejik konumunun, tarihi ve kültürel mirasının yüklediği sorumluluğun da gereğidir.

Askerî savunmada asimetrik, politik, ekonomik ve güvenlik anlayışlarını dikkate alan, ön alıcı bir yaklaşımla millî çıkarlarımızı sınırlarımızın ötesinden başlayarak koruyacak stratejik güvenlik anlayışıyla, üye olunan uluslararası güvenlik ortaklıkları ve müttefik ilişkilerinden bağımsız, ülkemizin kendi dinamik ve değerlerinden hayat bulan millî savunma yapılanmasının devam ettirilmesi de savunma sanayimizin güçlenmesiyle doğru orantılı olacaktır.

Yeryüzündeki paylaşım kavgasının yeni bir biçime evrildiği, ticaret savaşlarının küresel dengeleri altüst ettiği, teknolojik gelişmenin, dijital dönüşümün, çevresel felaketlerin ve ekonomik paradigma değişikliklerinin arifesindeki insanlık, zamanın dar bir geçitten geçtiğine şahitlik etmektedir. Kuşkusuz,

Türkiye'nin, başta siyaset kurumu olmak üzere tüm aktörleriyle, özellikle kendisine yakın coğrafyalarda meydana gelen olayları bu gözle, bütüncül bir perspektifle ve Türkçe bakış açısıyla okuma ve kavrama zorunluluğu bulunmaktadır.

Geride bırakmakta olduğumuz 2020 yılında, Covid-19 salgını, doğal afetler, orman yangınları, ekonomik ve siyasi pek çok sorun varlığını hissettirmiş, gündemimizi meşgul etmiştir. Terörist saldırılar, iç ve dış komplolar, ekonomi üzerinden yapılmak istenen operasyonlar; Suriye'den Libya'ya, Ege'den Doğu Akdeniz'e, Orta Doğu'dan Kafkaslara egemenlik haklarımıza yönelik saldırılar, yakın coğrafyamızdaki kaos ortamı yıla damgasını vurmuştur. Yapılan saldırılarla ekonomik güvenliğimiz tehdit edilmiş, Covid-19 salgınının ekonomiye olan olumsuz etkilerinin azaltılması ve tüm toplum kesimlerinin bu süreçten olumsuz etkilenmemesi için bir dizi tedbir alınmış ve uygulamaya koyulmuştur. Bu süreçte Türkiye ekonomisi bakımından güven ve istikrar içinde, sağlıklı bir yatırım, üretim, ihracat ve istihdam zincirinin sürdürülebilirliği önemli hâle gelmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Türkiye'nin büyümesi ve gelişmesi, daha güçlü bir ülke olması için demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü esasında ekonomik ve sosyal olarak süratle yol alabilmemiz için atılacak reformist adımların Türkiye'nin gücüne güç katacağını değerlendiriyoruz.

Türkiye, bölgesel ve küresel gelişmelerin dayattığı risk ve tehditleri bertaraf ettiği, fırsat ve imkânları değerlendirdiği, millî kaynaklarını harekete geçirdiği takdirde 2023, 2053 ve 2071 hedeflerini gerçekleştirebilecek, lider ülke ve küresel bir güç olacaktır. Bunun için, Türk milleti ortak paydasında buluşarak enerjimizi Türkiye'nin kutlu geleceğinin inşasına odaklamak, Türkiye'yi rekabet üstünlüğüne sahip bir ülke hâline getirmek için ortak bir gayret içine girmek yeterli olacaktır.

Cumhurbaşkanlığı yeni yapısına uygun olarak kurumsal kapasitesini süratle artırmaktadır. Bu kapsamda dünyanın sayılı kütüphanelerinden biri olan Cumhurbaşkanlığı Kütüphanesinin milletimizin hizmetine sunulması gurur verici olmuştur. Ayrıca, internet üzerinden devlet arşivleri belge görüntüsü sağlanabilmesi, kamu kurum ve kuruluşları tarafından üretilmiş belgelerin bir sistem içerisinde saklanacağı Devlet Arşiv Veri Merkezi Projesi'nin devreye alınması da önemli bir adım olmuştur.

Özellikle yaşadığımız salgın döneminde dijitalleşmenin, buna bağlı olarak da bilgi ve kişisel veri güvenliğinin önemi ve farkındalığı artmıştır. Bu gidişata ve çağa ayak uydurmak için gerekli alt yapının hazırlanması da önemli hâle gelmiştir. Bu noktada Cumhurbaşkanlığına bağlı Dijital Ofisin teşekkülüyle ne denli önemli bir adımın atılmış olduğu da ortaya çıkmıştır.

Bu çerçevede e-devlet üzerinden tüm hizmetlerin alınabileceği Tek Durak Hizmet Noktası Projesi'nin uygulamaya girmesiyle vatandaşlarımızın tek bir noktadan tüm hizmetlerini alabilmesinin mümkün hâle gelmesi vatandaş odaklı yönetim anlayışının da bir tezahürü olacaktır. Türkiye'nin dış tanıtım faaliyetlerini yürütmek, kamu diplomasisi faaliyetleri kapsamında iç ve dış kamuoyunda Türkiye'nin tezlerini anlatmak, kamuoyunu aydınlatmak, Türkiye'ye yönelik dezenformasyon ve kara propagandayla mücadele etmek, devlet ve vatandaş ilişkisini daha da güçlendirmek gibi görevleriyle İletişim Başkanlığına önemli bir sorumluluk yüklenmiştir. Türkiye'nin bölgesel ve küresel düzeyde artan etkinliği, meydan okumalara verdiği cevap ve millî menfaatlerimizi koruma kararlılığı, Türkiye'ye yönelik hasmane kampanyaların bizzat devletler eliyle yürütüldüğü bir süreçle karşılaşmamıza yol açmıştır. Bu gelişmeler, İletişim Başkanlığının işlevinin önemini ortaya koymuştur. Nitekim, Türkiye aleyhine algı oluşturmaya dönük girişimlere karşı yerinde ve zamanında müdahalelerle ülkemizin çıkarları korunmuştur.

Son olarak, Diyanet İşleri Başkanlığının din istismarıyla mücadele konusunda ülke sathında çalışma yapmasının ve İslam dininin esaslarını anlatarak sapkın akınlara karşı toplumsal bilinçlendirme görevini yerine getirmesinin hayati önemde bir konu olduğunu ifade etmek istiyorum.

Bu düşüncelerle, Cumhurbaşkanlığı ve bağlı kuruluşları bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Aksu.

Müsaade ederseniz, şimdi, Komisyon dışından gelen 2 CHP’den, 2 HDP’den milletvekili arkadaşımıza söz vermek istiyorum; sonra yine Komisyon üyelerimize döneriz. Yola gidecek olanlar var.

İlk olarak, Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Sera Kadıgil konuşacaktır.

Süreniz beş dakikadır Sayın Kadıgil.

Buyurun lütfen.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Oktay, değerli bürokratlar; hepiniz hoş geldiniz Meclise.

Sayın Oktay, sizi hiç tanımıyorum, o yüzden size söyleyebileceğim bir şey yok ama söz almak istedim çünkü sizin Cumhurbaşkanını tanıdığınızı biliyorum ve bu söylediklerimi Cumhurbaşkanına söylemenizi istiyorum açıkçası.

Bu zamana kadar çok kızdım. On sekiz yıldır AKP iktidarında yaşıyorum. Cumhurbaşkanına kızığım çok fazla şey oldu benim, anlatmaya kalksam beş dakika içinde değil, beş gün süre verseler yetmez ama geçen ay öyle bir cümle etti ki herhâlde hiç bu kadar kızmamıştım Sayın Oktay, bunu söyleyin Cumhurbaşkanına. “Türkiye’de böyle bir şey var mı? Bugün ‘evine ekmek götüremeyen’ diye bir şey Türkiye’de var mı? Buna inanıyor musunuz?” diye sordu. Bakın, daha geçen hafta Derin Yoksulluk Ağı bir rapor yayınladı. Ben size hiçbir şey anlatmayacağım, sadece oradaki bazı cümleleri okuyacağım Sayın Oktay ve gerçekten istirham ediyorum, gidin bunları söyleyin Sayın Cumhurbaşkanına.

Mesela, pandemide sekteye uğrayan işlerden bahsedeceğim. Bunlar öyle işler ki kapitalizmin radarına bile giremeyen, TÜİK’in verilerinde olamayan insanlardan bahsedeceğim. Lokantadaki komiden, mesela köşedeki çiçekçiden, seyyar satıcıdan, müzisyenlerden bahsedeceğim. Hayatında hiç sigortası olmamış, hiçbir birikimi olmayan, günlük yiyeceğini çıkardıkları işleri de artık elinde olmayan, hiç sigortası olmadığı için şimdi işsizlik maaşından falan da yararlanamayan insanlara dair bir araştırma bu. Etrafı AVM’lerle, milyon dolarlık rezidanslarla çevrili olmasına rağmen kimsenin dönüp bakmadığı insanlar bunlar Sayın Oktay, çocuklarına yoksulluktan başka hiçbir şey bırakamayacak insanlar. Pandemiden önce de sadece günlük yemeği için çalışan mesela kâğıt toplayıcılar ve şu an hiçbir yiyecek yemek bulamayan insanlar bunlar. Lütfen gidin söyleyin Sayın Cumhurbaşkanına, açlar bu insanlar; bebeklerinin maması yok, bezleri yok, makarnaları yok; komşularında da yok, alamıyorlar da hiç kimseden. Tek bir kâğıt toplayıcı örneği vereceğim size mesela: Pandemiden önce kilosunu 50 liraya satıyordu kâğıt toplayıcıları aldıkları, topladıkları kâğıtları; şu anda herkes kâğıt toplamaya başladığı için kâğıdın kilosu 20-30 liraya kadar düşmüş durumda. Bakın, bir kâğıt toplayıcı anlatıyor: Çıkış evinden Çekmeköy Nişantepe’den, oradan Ümraniye’ye yürümüş, oradan Üsküdar’a yürümüş kâğıt toplayarak; geri yürümüş. O gün kazandığı para kaç lira biliyor musunuz Sayın Oktay? 30 TL. Lütfen bunu söyleyin Sayın Cumhurbaşkanına.

Sarayın personel giderlerinden falan bahsetti arkadaşlar, 181 milyondan 258 milyona çıkmış personel giderleriniz bu ay. Ne güzel, keşke bu insanların da yükselecek bir geliri, alacak bir maaşları olsa.

Eve gündeliğe giden kadınların cümlelerini okuyacağım size, bakın ne diyor: “Ben çocuklara bakıyorum, çalışıyorum. Sonra pandemi başladı, o zamandan beri işe gidemedim. Bekliyoruz, inşallah olur. Kimse temizlikçi de almak istemiyor bu düzende. Normalde günlük 40-50 liraya çalışıyordum, sildiğim merdivenin sayısına bağlı. Şimdi kimse temizliğe de çağırmaz oldu. Yemek alacak paramız yok, çoğu gece çocuklar aç uyuyorlar. Biz gündelikçiyiz, dışarı çıkamayınca aç kalıyoruz. Bir kere dayanamadım, arabayı aldım, ‘Kâğıda çıkayım.’ dedim, aklıktan sokağın başına gelmeden bayılmışım.” Bakın, sarayın bir yıllık toplam masrafından bahsediyor arkadaşlar, 4 milyar TL gibi bir para, günde 10 milyona tekabül ediyor. Giyecek, mefruşat ve tuhafiye giderlerinize baktım, bir yılda 13 milyon harcanmış. Öbür tarafta, kira, evsizlik, en temel insani barınma ihtiyaçlarını gideremeyen insanlar bu ülkede yaşıyor, sizin on sekiz yıldır yönettiğiniz ülkede yaşıyor; lütfen söyleyin Cumhurbaşkanına Sayın Oktay. “Kâğıda çıkabilsek oradan gelen parayı kiraya vermek için saklıyoruz. Market önlerinden domates, çürük patates, gıda topluyoruz. Gıdaya verecek paramız yok, her kuruşu kira için kullanıyoruz. Kirada oturanlar sokakta kalma tehlikesi altında, biz fakirdik daha fakir olduk, en azından kira için bir düzenleme getiremezler miydi?” Sarayın klozet maliyetleri varmış, 5 bin ila 10 bin lira arasında değişiyormuş, öyle diyor Sayıştay raporları. Bakın, Nursu var Çekmeköy’den, ne diyor bu raporda: “Barakada oturuyoruz, evi su basıyor, çamur oluyor yağmur yağdığında, fareler oluyor. Bir göz odadayım zaten. Terliklerle, ayakkabılarla içeri giriliyor, leğende yıkıyorum, tuvaletim evin dışında.” “Her evde buzdolabı var artık.” diye azarlamıştı insanları Sayın Cumhurbaşkanı, hatırlıyor musunuz? Doğru söylüyor, var her evde, bu evlerin bile yüzde 90’ında varmış, ikinci elden 100 liraya almış buzdolabını ama içinde yiyecek hiçbir şey yokmuş mesela; bunu anlatıyor insanlar bu raporda.

Sarayın parkelerine 3,2 milyon lira harcamışsınız, halılarına 400 bin euro gitmiş, asansörlerin bakımına 30 milyon lira veriyormuşuz her ayda. Siz değil tabii, bizim vergilerimiz veriyor bu parayı. Nesrin Şişli ne diyor bakın: “Yaşanmaz burada, evimde koltuk yok, muşamba yok. Ev, ev değil; buzdolabı su akıtıyor.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kadıgil, süreniz dolmuştur. Bir selamlama yaparsanız sevinirim.

Buyurun.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Son cümlemi söylüyorum. Teşekkür ediyorum.

Bu raporu okumanızı, okumakla kalmayıp Sayın Cumhurbaşkanının önüne koymanızı çok istiyorum. Zaman çok az ama bu insanlar şu anda açlıkla mücadele ediyorlar, annelerin aklıktan sütü kesilmiş, bebeklere biberonun içine hazır çorba koyuyorlar Sayın Oktay, lütfen söyleyin Sayın Cumhurbaşkanına. Bu insanları yönetiyorsanız siz, bu insanlara bakmak, asgari gelirlerini sağlamak zorundasınız Sayın Oktay; lütfen biraz bu insanlarla ilgilenin Sayın Oktay.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

HDP Grubundan Tulay Hatimoğulları’na söz veriyorum.

Sayın Hatimoğulları, sizin de süreniz beş dakikadır.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Teşekkür ederim Başkan.

Ben sözlerime savunma sanayisiyle ilgili yaptığınız sunumdan başlamak istiyorum Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı ki savunma sanayisini çok konuştuk gerçekten bütçe süresi boyunca ve özellikle şuna dikkat çekmek istiyorum bir kere daha: “Yurtta savaş ve gerilim, cihanda savaş ve gerilim.” politikasının elbette birçok nedeni var, bu nedenleri defalarca burada konuştuk ama bir de

buna şunu eklememiz gerekiyor, altını çizmemiz gerekiyor: İçinde dünürün olduğu, Cumhurbaşkanının dünürünün olduğu bir sermaye palazlanıyor, daha da katlanarak büyüyor burada. Askerî sınai kompleksinde yandaşa peşkeş çekilen bir alan olarak bunun altını bir kere daha çizmek istiyorum.

Yine, sunumuzda, elbette, sizin Cumhurbaşkanlığı bütçesine bağlı olan Diyanet İşleri Başkanlığından bahsetmek istiyorum. Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi 7 bakanlık ve 13 başkanlığın bütçesini geride bırakacak ölçüde büyük bir bütçe. Bu bütçede hakikaten Sünniliğin Hanefî mezhebi dışında hiçbir dini, Türkiye’de hiçbir inancı göremiyoruz. Mesela, diğer Sünniler yok, Aleviler yok, Hristiyanlar yok, Museviler, Ezidiler yok, yok, yok; bu böyle gidiyor. İslam dininin ana felsefesi eşitlik. Oysa en büyük eşitsizliği ne yazık ki bu kurum yapmaktadır, hem de tüm halklar ve inançlardan olan vatandaşlardan alınan vergiyle finanse olan bir kurum olmasına rağmen. Eşitsizlik sadece vatandaşlar arasında değil, aynı zamanda kadın ve erkek arasında bir eşitsizliğin derinleşmesini sağlıyor, Sunumuzda bahsettiğiniz farkındalık çalışmalarında bunu çok açık görüyoruz. Bakın, mesela, bir kamu spotunu hatırlatacağım size: Bir kadın eşine kek ve çay getiriyor, eşi onu fark etmiyor, cep telefonuyla oynuyor, uğraşıyor vesaire. Ondan sonra “Ben buradayım, eşim burada.” gibi bir şeydi; hatırlayacaksınız hepiniz. Mesela -bu kamu spotu, bu ve benzeri- aslında biz kadınların 7/24 evde mecbur kıldığımız, görünmeyen, ücretsiz olan ev içi emeğimizin daha da bizim üzerimizde kalması ve yapışması konusunda bir derinleşmeyi sağlıyorsunuz bu tür spotlarla. Bu spotlar ne yazık ki kadın sorunu konusunda bir farkındalık yaratmamaktadır.

Bu kurum daha da ileriye giderek siyasetin ana belirleyeni olmaya çalışıyor ki bu kurumun Türkiye devletinin kurulduğu günden bugüne kadar neler yaptığını ve nasıl bir misyon üstlendiğini bilen bir yerden bunu ifade ediyorum. Özgürlükçü laiklik, seküler yaşam kendini gerçekten tehdit altında hissetmektedir. Oysa bizler, hiç kimsenin başka birinin dinine, inancına, diline, giyimine kuşamına karışmayacağı özgür ve demokratik bir Türkiye’yi inşa etmek zorundayız.

Bütçeye dair elbette günlerdir konuşuyoruz ama ne yazık ki her şey aynı tas aynı hamam, hiçbir şey değişmeden, olduğu gibi geçecek Meclisten. Şunu ifade etmeliyim: “Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi” dense de bu sistemin adına, burada hükûmet de doğru düzgün yok, Meclis de zaten kalmadı. Bütün bu mekanizmalar, tek adam rejiminin etrafında, saray ve şatafat etrafında kendini konumlandırıyor.

Evine ekmek alamayan vatandaşa: “Abartma...” Ki az önce Sayın Vekilimiz gayet detaylı bu konunun üzerinde durdu. Erdoğan bir konuşmasında: “Müminin görevi varlıklarla şırmarmamak, yoklukta da sabretmektir. Gerçek mümin, acıyı bal eyleyendir.” demiş. Ben gerçek mümin kimdir bilemem elbette ama şunu gayet iyi biliyorum: Ayakkabı kutularıyla yedi ceddine yetecek kadar para biriktirenler, güç zehirlenmesi yaşayarak vatandaşına baskı uygulayanlar, bunlar, insanlara “Açlığı bal eyle.” diyemezler gerçekten. Vatandaşın vergisini yandaşa peşkeş çekenler, evine ekmek alamayana “Açlığı bal eyle.” diyemez.

Gençler, KYK borçları silinsin istiyor; EYT’li emeklilik istiyor; esnaf, pandemi günlerinde “Ben dükkânımı kapatmak değil, çocuğuma ekmek götürmek istiyorum.” diyor. Kadınlar, bütçeden eşit haklar talep ediyorlar; istihdam, sosyal ve kültürel alanlar başta olmak üzere, kadınlar kota istiyor. Vatandaş aç ve açıkta ekmek istiyor, sizse bu bütçede... Yarın Genel Kurula gelecek bütçe ve orada sizlerin çoğunluk oyuyla onaylanacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Hatimoğulları, süreniz dolmuştur, son sözlerinizi söyleyin.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Bitiyor.

Ve siz diyorsunuz ki: “Açlığı bal eyle.” Ama hiçbir vatandaşı artık açlığı bal eyleyecek pozisyonda değil. Bu konuda gerçekten bu bütçenin Türkiye’deki 83 milyon vatandaşın aleyhine bir bütçe olduğunu bir kere daha ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Şimdi de Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Süleyman Bülbül, size söz veriyorum.

Süreniz beş dakikadır.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Oktay, sayın bürokratlar; hoş geldiniz.

Ülkemizde döviz kuru artışlarının önü alınamıyor. Her geçen gün enflasyon oranları artıyor, günümüzde işsizlik oranları rekor kırıyor. Ekonomik kriz, pandemiyle ekonomik buhrana dönüşmüş durumda. Yurttaşlar ciddi ekonomik problemler yaşarken ve geçim derdi içindeyken kamu kaynaklarımızın kamu hizmetine özgülenip özgülenmediğini, nereye harcandığını ne yazık ki bilemiyoruz. Şeffaf ve hesap verilebilir bir yönetim tarzı yok. İçinde bulunduğumuz ekonomik darboğaza rağmen israf, yönetim tarzı hâline gelmiş durumda. Sayıştay raporlarına göre Cumhurbaşkanlığının yıllık harcaması, bir önceki yıla göre 4 kat artışla 3,6 milyar TL olmuş. Sarayın lalelerine 1,3 milyon harcanmış, kırtasiye gideri 3 milyon TL. Taşıtlar kalemine harcanan miktar ise 506 milyon liradan 1,2 milyar TL’ye çıkmış. Bunlar da yetmemiş, bütçeye bakıyoruz Diyanet de devreye girmiş. Bildiğiniz gibi, Diyanet İşleri Başkanlığının hizmetlerinin ülkemizin inanç gruplarının tümünü karşılamadığı, kapsamadığı bir gerçek. 2018’de 60 milyon TL’si fitre ve zekâtın olmak üzere toplam 1,2 milyar TL gelir elde eden, yurt dışındaki cami inşaatları için yaklaşık 500 milyon dolar para harcayan, kim oldukları belli olmayan dernek ve vakıflara 300 milyon TL yardım yapan, bütçesi 8 bakanlıktan fazla olan Diyanet “Maaşını paylaş, kardeşinle yakınlaş.” diyerek vatandaşlardan mart ayında SMS’le 10 TL istedi. Vakfa gelir akarken ve bütçe katlanmaya devam ederken kurumun vatandaşlardan bağış istemesi size ne kadar adil geliyor? 2018’de 7,7 milyar TL, 2019’da ise 10,4 milyar TL ödenek ayırdığınız kuruma 2020 yılı için 11,5 milyar TL ayrılmıştı. Üstüne üstlük, 2019’da Başkanlığın ödeneküstü gider tutarı 121.467 liraydı, 2021’de ayırdığınız ödenek ise 12 milyar 977 milyon TL. Bu hâliyle Diyanet, 7 bakanlık ve 12 başkanlığın bütçesini geride bırakıyor. Bunların arasında Kültür ve Turizm Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve hatta, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı da var.

Üstüne üstlük, Diyanet, 2019 yılında cami ve Kur’an kursu derneklerine 29 milyon TL aktarmış. 2018 ve 2019 yıllarında “kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler” adı altında vakıf ve derneklere aktardığı para ise 123 milyon 700 bin TL. Şimdiye kadar topladığınız ve aktardığınız paraların nerelere harcandığı ne kadar adil? Milyarlarca liralık bütçeniz varken, başka kurumlara milyonlar aktarabiliyorken halktan nasıl hâlâ yardım toplayabiliyorsunuz? Durum böyleyken dudak uçuklatacak bütçeler size neden veriliyor? Diyanet bir türlü doyamıyor.

Hutbelerinizde “haram” dediğiniz faizdense Sayıştay raporuna göre yine para kazanmışsınız. Kurum, Başkanlık olarak 259.817 lira, döner sermaye olarak da 1 milyon 937 bin 557 lira faiz geliri elde etmiş. Yani Diyanet faizden toplam 2,1 milyon lira kazanmış.

Sayın Başkan, şu soruları sormak istiyorum: Diyanet İşleri Başkanlığı hangi vakıflara ve derneklere yardım yapmıştır? Yaptığı yardımların toplam bütçesi ne kadardır?

Ensar Vakfına 2019 ve 2020 yıllarında ne kadar yardım yapılmıştır?

2019 ve 2020 yıllarında ne kadar fitre ve zekât toplanmıştır? Bu paralar nereye harcanmıştır?

Diyanet İşleri, personel sayısını neden artırma ihtiyacı hissetmiştir?

Son sorum -elde edilen faiz geliri ortadadır- size göre faiz haram mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Bülbül.

Şimdi, HDP Grubundan Sayın Rıdvan Turan.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Değerli hazırunu selamlıyorum.

Sayın Oktay, şu anda görüşmekte olduğumuz bütçe önerisi kabul edilebilir değildir. Üç nedenle böyledir: Birincisi, sosyal adalet yoksunudur. İkincisi, dünyada var olan gelişmelere, gidene ve gelmekte olana bigânedir, bunları objektif ele alamamıştır. Üçüncüsü de iktidar, iktidarını sürdürebilmek için ekonomik rasyonalitenin reddi ve yanlış bir sermaye birikim rejimi temelinde şekillenen bir bütçe aklına sahiptir.

Değerli arkadaşlar, siyasal iktidar, en azından 7 Haziran seçimlerinden bu yana parlamenter sistemin olağan işleyişi içerisinde iktidarının devam edemeyeceğini gördüğünden dolayı o zamandan bu zamana attığı adımlarla hem ekonomik planda hem toplumsal planda hem siyasal planda ülkeyi zorlayıcı, son derece deforme edici bir süreç içine girdi. Nasıl zorladı? Bakın, 2015 yılına kadar neoliberal iktisadın olağan akışı çerçevesinde 2001 yılında Derviş reçeteleriyle başlamış olan bir bütçe disiplini vardı, bir enflasyon planlaması vardı fakat geline nokta, politika faizlerinin enflasyonun altında tutulması ve bankalara piyasaya kredi pompalamalarının Erdoğan tarafından dikte ettirilmesi, bankaların bu biçimde zorlanması sebebiyle olağanüstü bir iç talebe dayalı ekonomi şekillendi, iç talep temelinde bir ekonomik büyüme hedeflendi. Fakat doların ucuz olduğu zamanda bu mümkündü yani AKP'nin bir lale devri vardı. Özellikle, uluslararası alanda doların çok bol olduğu bu dönem bu kredi artışının karşılığını üretebilme koşullarını yaratmıştı fakat geline nokta, turizm dışında net dolar üretebilecek bir sektörün olmaması sebebiyle giderek inşaat temelli... Ki o da dolar kazandıracak, döviz kazandıracak değil, tam tersine, cari açığı artıracak bir niteliğe sahip olduğundan dolayı önce olağanüstü bir döviz kriziyle karşı karşıya kaldık. Finansal kriz bir banka krizini tetikler mi tetiklemez mi şimdi böyle bir noktaya geldik. Yani aslında piyasadaki krediyi artırmak ve tüketimi çoğaltmak temelli popülist ekonomik siyaset, iktidarın iktidarını sürdürmesi pahasına yaratacağı bütün sorunları defalarca muhalefet söylemiş olduğu hâlde sürdürüldü ve geline nokta şu anda bu.

Sayın Oktay, ekonomik olarak ülkeyi zorladınız ve hâlâ zorlamaya devam ediyorsunuz, siyaseten de böyle. İktidarınızın MHP'yle kurmuş olduğu ittifak onu daha da sağa çekti ve Türkiye'nin temel sorunlarını iktidarda kalma pahasına daha da çözümsüz hâle getirdi. Bakın, bu dönemin birtakım alametifarikaları var yani olur mu falan deniliyor, AKP yönetemiyor deniyor; ben de diyorum ki AKP yönetiyor, yönetim tarzı bu. Nasıl yönetiyor? Örneğin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarına rağmen, Anayasa Mahkemesi kararlarına rağmen Osman Kavala'nın, Selahattin Demirtaş'ın içeride tutulmasıyla yönetebiliyor. Mesela -çok ucube- az delegesi olan baronun çok delegesi olan baroyla aynı şekilde mütalaa edilmesiyle, böyle ucubelerle yönetiyor. Ayhan Bilgen'in beraat etmiş olduğu şeyden tekrar tutuklanmasıyla yönetebiliyor. Dolayısıyla aslında bir ucubeyle karşı karşıyayız, bu ucubenin önemlice bir kısmı ne yazık ki karşı karşıya olduğumuz siyasal durum.

Peki, buradan ileriye ne olacak? Vallahi, bu zorlamaya devam ederseniz, ekonominin rasyonalitelerine uygun davranmazsanız... Ki davranmayacağınıza ilişkin Sayın Cumhurbaşkanının geçen günkü ifadeleri son derece vecizdi. Bütün dünya piyasaları ve ülke içerisindeki demokratik kamuoyu ve ülke içindeki piyasalar da buradan gereken sonucu çıkartmış durumdalar. Belli ki

otoriterizmin daha da güçleneceği, tamamen iflas etmiş olan, iki buçuk yılda vidaları dökülmüş olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde, ısrarı sürdüreceğiniz, MHP'yle ittifak ilişkisini sürdüreceğiniz bir sürece gidiyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Turan, süreniz tamamlanmıştır, toparlarsanız.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Son cümlem.

Sayın Oktay, formel bütçeler yapmanın hiçbir anlamı yok, böyle gidildiği koşullarda bu krizden çıkışın da imkânı yok. Kürt sorununun demokratik ve siyasi bir biçimde çözülmediği, toplumsal adaletin, refahın sağlanmadığı bir yerde bütçeler, olsa olsa, yüzde 99'un değil, yüzde 1'in ikbali için yapılır; bu da son derece formeldir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Cora, siz hazırsanız size söz vereyim.

Süreniz on dakikadır.

Buyurun Sayın Cora.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bakanım, çok Kıymetli Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; bugün 2021 yılı bütçesi ve 2019 yılı kesin hesap raporları üzerine yaptığımız görüşmelerde son gün mesaisini icra etmekteyiz. Şunu ifade etmek istiyorum ki müsademeyiefkârdan barıkayihakikat çıkar. Tabii ki bütçe görüşmelerinde de uzun uzun müzakereler, uzun uzun görüşmeler, konuşmalar gerçekleştirdik. Bizim ortaya koyduğumuz iddialar, muhalefet partisinin ortaya koyduğu görüşler hep birlikte değerlendirildiği zaman işin özeti şudur: Tabii ki muhalefet konuşacaktır, iktidar da iş yapacaktır. Bizim yaptığımız işler ortadır. Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz. Türkiye'nin yaşadığı süreçleri hep beraber biliyoruz; demokrasi alanında da hukuk alanında da bayındırlık alanında da sağlık alanında da ekonomi alanında da birçok olayları yaşamıştır ve üzüldüğümüz husus şudur: Türkiye'nin yıllarca kötü bir sınav verdiği parlamenter sistemle alakalı olarak bir özlem ifade edildi.

Değerli arkadaşlar, parlamenter sistem Türkiye'de çok kötü bir sınav vermiştir her şeyden evvel. Bu manada olayı değerlendirdiğimiz zaman parlamenter sistem Türk demokrasi tarihi açısından çok sayıda darbelere, muhtıralara, vesayet girişimlerine maruz kalmış, yapısal sorunlar nedeniyle ortaya çıkan hükümet krizleri, siyasi istikrarsızlıklar ülkemize çok büyük bir vakit kaybettirmiştir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle esasında bu tür sorunları bir nevi geride bıraktık, bertaraf etmeye çalıştık. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi bir anda aklımıza gelip de uyguladığımız bir sistem değildir. Sonuçta Türkiye parlamenter sistemle uzun yıllar yönetildi ve bu uzun yıllar içerisinde bize çok kötü hatıralar bırakmıştır. Başbakanların idam edilmesinden darbelere, muhtıralara, koalisyonlarla oluşan istikrarsızlıklara, 28 Şubat süreçlerine, Gezi olaylarına, onun ardından 17-25 Aralık darbe girişimine, 15 Temmuz hain FETÖ darbe girişimine kadar birçok olay yaşadık. Bunları biliyoruz ve sonuçta Türkiye bu ayağındaki prangaları çözüp atmak, söküp atmak noktasında bir irade ortaya koydu. Şunu ifade etmek istiyorum ki: Eski parlamenter sistem sürekli darbe üretmiş, sistemi tıkayan unsurlar Demokles'in kılıcı gibi hükümetin ensesinden hiçbir şekilde düşmemiştir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi çok yeni bir sistem ama çok acımasızca eleştirilere maruz kalmaktadır. Bu sistemin referansı milletimizdir, milletimizin tercihiyle beraber hayata geçirmiş olduğumuz bir sistemdir. Türk siyasi tarihinin oluşturduğu bir kültürdür. Bu sisteme, konjonktürel bir yaklaşımla değil, tarihsel bir zaruret neticesinde geçildiğini unutmamız gerekiyor. Bu sistemin 4 ana ilke üzerinde inşa edildiğini hatırlatmakta yarar görüyorum: Yönetimde istikrar, temsilde adalet,

demokratik uzlaşma ve siyasi istikrardır. Şu an Türkiye Büyük Millet Meclisi tarihinin en yüksek temsil oranına kavuşmuştur yani oy kullananların yüzde 95 oranla en yüksek temsil kabiliyetine kavuştuğu bir dönemi yaşıyoruz. Gazi Meclisimizde 11 siyasi parti vardır, 5 grup vardır ve 7 bağımsız milletvekiliyle de çoğulcu bir yapı oluşmuştur.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin iki yıllık kariyerine de baktığımız zaman esasında önemli işler başardığımız da çok açık bir şekilde ortadadır. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, millî güvenlikte, dış politikada ve ekonomide özellikle etkin, esnek, hızlı, uyumlu ve isabetli kararlar alınmasıyla birçok meselenin çözümünü kolaylaştırmıştır. Birçok kriz, az önce de ifade ettiğim üzere, bertaraf edilmiştir. Şiddetli ekonomik saldırılara karşı alınan etkin kararlarla ekonomik manipülasyonlar geri püskürtülmüştür.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ olarak ülkemizde on sekiz yıldır istikrarın zeminini oluşturduk. Türkiye terörle mücadelede en başarılı dönemini yaşamıştır. Bugün burada terörle mücadele noktasında maalesef çok basit bir şey söyledik. Muhalefet partilerinin hiçbiri ne PKK'ya terör örgütü diyebildiler ne FETÖ'yle yapılan mücadele noktasında bir duruş ortaya koydular; dün Akıncı Üssü davasında FETÖ'cü hainlere ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verildi, bu yargı kararını dahi yorumlamaktan âciz bir duruma düştüler.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin etrafındaki meselelere baktığımız zaman, Kuzey Irak'ta da Suriye'de de Akdeniz'de de Libya'da da gelişmelere baktığımızda Türkiye ulusal güvenliğini, egemenliğini tehdit eden meselelerde etkin bir dış politika ortaya koymuştur. Bakın, Doğu Akdeniz'de Libya'yla yaptığımız mutabakatla birlikte Doğu Akdeniz'de bizi Akdeniz Körfezi'ne, Antalya Körfezi'ne sıkıştırmaya çalışanlara, Türkiye'nin Akdeniz'deki sınırlarını görmezden gelenlere en etkili cevabı verdik. Bakın, yıllar sonra Kıbrıs'ta Maraş tekrar ziyaretçilere açıldı, açılması tarihi bir olaydır. Bakın, Kuzey Irak'ta biliyorsunuz bir sözde referandumla bir bağımsızlık ilan edilmeye çalıştı, Türkiye'nin kararlı duruşuyla bu referandum geçerli olmamıştır. Aynı şekilde, bakıyorsunuz, Katar'da darbe yapmaya çalıştılar, Türkiye bir irade ortaya koydu, bu darbeye müsaade etmedi. Bakıyorsunuz, Venezuela'da bir gelişme oluyor, bir devlet başkanı ataması yapıyorlar -yani böyle bir dönemde enteresan bir gelişme- ama Türkiye diyor ki: "Biz meşru seçilmiş hükûmetin yanındayız." Geri adım atmak durumunda kalıyorlar. Libya'ya gidiyorsunuz, bir bakıyorsunuz, şu anda darbeci Hafter'i destekleyen bir muhalefet anlayışı görüyorum. Oysa Türkiye orada Serrac'ı, Millî Mutabakat Hükûmetini destekledi ve darbecilerin orada başarılı olmasını engelledi.

Şunu düşünmemiz lazım: Türkiye'nin dış politikasında olsun, içeride olsun bir şeylerin kımıldadığını, Türkiye'nin artık dünyaya karşı daha hür, daha özgür, daha bağımsız bir duruş ortaya koyduğunu iyi bir şekilde görmemiz lazım. Bugün sevinçlerimizle sevinemeyen, üzüntülerimiz karşısında hüzünlenemeyen bir muhalefetin en büyük acımız olması gerekiyor. Bir doğal gaz rezervi keşfedildi arkadaşlar, sulandırılmaya çalışıldı. Türkiye'nin en büyük doğal gaz rezervini keşfettik, önceden de keşfedilmişti ama çıkarmaya değer doğal gaz rezervi, 400 milyar metreküpün üzerinde doğal gaz rezervi bu ülkenin geleceğine atılacak en önemli imzadır, gelecek nesillere bırakabileceğimiz güçlü Türkiye mirasının esasında ayak izleridir.

Bu manada biz şunu ifade etmek istiyoruz: Birlik ve beraberlik içerisinde olmayı başarmamız gerekiyor. Ne olursa olsun, en azından millî konularda bir ve beraber olmalıyız. Bakın, Türkiye Cumhuriyeti geçmişte Kıbrıs'a bir çıkarma yapmıştı. Merhum Necmettin Erbakan Hoca'nın kararlı duruşu, yine o dönemin Başbakanı merhum Bülent Ecevit'in iradesiyle beraber Kıbrıs'a çıkarma

yapmıştık. O gün bu milletin evlatları, muhalefeti iktidarı hep birlikte olmuştu. Muhalefeti kalkıp şunu demedi: “Ayşe tatile çıkmasın.” demedi ve bir duruş ortaya koydu. Askerlik şubelerinde millet kuyruğa girmişti, bir millî sevinci hep birlikte yaşamıştık.

Bakın, Azerbaycan’da şu anda yaşanan olaylara baktığımızda, Karabağ’da Azerbaycan’ın bir zaferi ortaya çıktı. Biz Azerbaycan’da soydaşlarımızın yanında yer alarak esasında geçmişte Boraltan faciasında, Boraltan Köprüsü’ndeki faciadaki yüz karamızı bir nebze olsun ortadan kaldırmaya çalıştık. Bunlar önemli meseleler olduğu için özellikle ifade etmek istedim.

Şimdi, Covit-19 salgını var ve bu salgında arkadaşlar diyorlar ki: Üretim dursun, işte iş yerleri kapansın, bir on beş gün kapanma olsun, herhangi bir faaliyet olmasın ama bir taraftan da herkese 25 bin dolar bol keseden dağıtalım. Sırtında yumurta küfesi olmayanlar tabii kolay konuşurlar, bekâra eş boşamak kolaydır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz tamamlandı, toparlarsanız Sayın Cora.

SALİH CORA (Trabzon) – Toparlıyorum.

Bunlar bu şekilde olmuyor değerli arkadaşlar. Şunu ifade etmek istiyorum: Biz Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri, daha dikkatli davranmalıyız. Biz salgınla bir taraftan mücadele ederken bir taraftan da ekonomideki tedbirleri alıyoruz, üretim çarklarının devam etmesi için bir mücadele ortaya koyuyoruz.

Son olarak şunu ifade etmek istiyorum: Değerli arkadaşlar, inşallah, bundan sonraki süreçte de daha çok üslubumuza dikkat ederek, kurumlarımızı yıpratmadan, Hükümeti eleştirirken çare üreten, hata değil çare üreten bir anlayışı, yaklaşımı ortaya koyarsak o zaman daha başarılı oluruz, o zaman söyledığınız sözlerle de itibar edilmiş olur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz.

SALİH CORA (Trabzon) – Ben bu duygularla bütçenin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, CHP Grubundan sırada Mürsel Alban Bey var, eğer hazır değilse Sibel Hanım’a söz verebilirim.

Evet, Sibel Özdemir Hanıma söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı, değerli bürokratlar ve tüm üyeler; saygıyla selamlıyorum ben de sizleri.

Sayın Cora’nın konuşması üzerine söz almam da açıkçası anlamlı oldu; kendisi parlamenter sistemden bahsetti, ben de Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden bahsedeceğim. Yalnız, şunu söylemek istiyorum: “Muhalefet konuşur, iktidar iş yapar.” dedi. “Siz hata yapıyorsunuz. Hataları ortaya koyuyorsunuz.” dedi. Biz iktidarın yapmış olduğu hataları, uygulamış olduğu politikaları denetlemekle görevliyiz ve Plan ve Bütçe Komisyonunda da asli görevimiz olarak bu sorumluluğumuzu yerine getiriyoruz yani sizin hatalarınızı, politikalarınızdaki hatalarınızı gündeme getiriyoruz.

Sayın Oktay, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle gücün merkezileştiği, yasama, yürütme, yargı yani kuvvetler ayrılığının tahribat gördüğü, denge denetim mekanizmalarının ortadan kalktığı, şeffaflık ve hesap verebilirlik sorunu yaşadığımız... Ki bugün de işte bütçe görüşmeleri de buna şahit oldu

zaten, muhalefetin yapmış olduğu denetim faaliyetine Sayın Bakanların vermiş olduğu... Son kapanış konuşmalarında buna şahitlik ettik. Siyasî kutuplaşma... Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle ilgili, düzenleyici ve denetleyici kurumlar maalesef işlevsizleşti, kamusal kurumlar hâline geldi, bağımsızlık ve özerklikleri ortadan kalktı ve siyasallaştılar. Adalet ve hukuk sisteminde yaşanan süreç zaten vermiş olduğunuz reform kararıyla da bizi tescilledi. Partili Cumhurbaşkanlığında, merkezileşen yönetim yapısı, kamu yönetimi, insan kaynakları yönetimi, kadro atama ve liyakat sistemindeki sorunlarla da hepimiz karşı karşıya kaldık. Demokratik ve hukuk değerlerindeki geriye gidişler yani Kopenhag Siyasî Kriterlerindeki geriye gidişler, bizi ekonomik kriterlerde de geriye gidişlerle baş başa bıraktı.

İşte, bütçe döneminde uzunca tartıştığımız, gayrisafî millî hasılamız geçmiş yıllardan dahi daha geriye gitti, işsizlik en temel sorun alanımız hâline geldi. Dış politikada kişiselleşmiş, kırılğan, dönemsel bir yapıya dönüş yaptık. Ulusal ve uluslararası düzeyde ekonomimiz ciddi güven kaybı içinde yer aldı. Orta gelir tuzağına saplanmışken döneminizde, şimdi, alt gelir grubuna doğru gitmekteyiz; bunları iletmek istedim.

Bütçede performans esaslı program bütçesi getirildi ve daha kanunu geçmeden böyle bir bütçe hazırlandı ve getirildi; bu da ilginç bir süreç oldu tabii ki. Bütçe görüşmeleri devam ederken Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı, Merkez Bankası Başkanı ve Hazine ve Maliye Bakanı değişti yani aslında ekonominin iyiye gitmediği bu görüşmeler sürecinde, bu yapılan kadrolardaki değişikliklerle de tescillenmiş oldu.

Şöyle ki: Gerçekten ciddi bir işsizlik sorunuyla karşı karşıyayız Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Nüfusumuzun demografik yapısındaki değişime göre kalkınma ve stratejik hedefler, eğitim ve kalkınma hedefleri bağlamında biz bu bütçe döneminde bir strateji ortaya konduğunu göremedik. On sekiz yıllık bir iktidar var, tek başına yöneten bir iktidar -çünkü hep istikrar vurgusu yapıyor- Meclis çoğunluğuna sahip bir iktidardır, son iki buçuk yılını da bırakın tek bir partinin hâkimiyeti değil, neredeyse bir kişinin hâkim olduğu bir iktidar süreciyle... Peki, siz buna istikrar mı diyorsunuz? Ama yaşadığımız tabloya baktığımız zaman böyle bir istikrar süreci değil, ki geldiğimiz nokta reform süreci oldu on sekiz yılın sonunda. İşte, bütçe tercihlerini bu istikrar dediğiniz yapı tek başına belirleyebiliyor. Hangi politika alanına nasıl bir tercih kullanacağını belirleyen bir yapıdan bahsediyoruz, biz koalisyondan bahsetmiyoruz. Ama geldiğimiz nokta, tam da bizim söylediğimiz, ekonomi ve hukukta reform.

Biz burada, gerek Parlamentoda gerek Genel Kurulda gerek Komisyonlarda gerek Plan ve Bütçede bütün kesimlerin sorunlarını dile getirdik, yapmış olduğunuz hataları ortaya koyduk, verileri ortaya koyduk. Gencin, işsizin, üniversitelerin, akademisyenlerin, yatırımcının, KOBİ'nin, esnafın, emeklinin, memurun, kadının, istinasız her kesimin sorunu burada tartışıldı. Baktığımız zaman, bu çözüm önerilerimizi sunduk ama bütçede bu temel sorun alanlarına yönelik bir anlayış göremedik, bunların çözümüne dönük bir öz eleştiri ve anlayış göremedik. İşte, bugün Maliye Bakanı ile Adalet Bakanı kol kola TÜSİAD'ı geziyor, TOBB'u geziyor. Biz bunları zaten dile getirmiştik, bunları rapor hâline de getirdik, size sunacağımızı da önermiştik. "AB geleceğimizezdır." noktasına geldik. Uluslararası kurumların raporlarını biz burada size sunduk, ben ısrarla sunmaya devam ediyorum. Siz bunlara "ecnebi raporları" dediniz ve elinizin tersiyle ittiniz.

Son bir dakika rica edeceğim ekstradan Sayın Başkan, izninizle.

Sadece, Cumhurbaşkanı Yardımcısına şunu sormak istiyorum: Şimdi, bütçenizdeki kurumları söylerken İletişim Başkanlığı 422 milyon, Finans Ofisi 50 milyon, Yatırım Ofisi 190 milyon, Dijital Dönüşüm Ofisi 96 milyon, İnsan Kaynakları Ofisi 76 milyon, Millî İstihbarat 2 milyar, Diyanet 13 milyar, arşiv hizmetleri 172 milyon, Millî Saraylar 230 milyon, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 38 milyon...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur, Sayın Özdemir, toparlarsanız.

Buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Şöyle ki: Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bunlar çok ciddi bütçeler ve bunlar idari ofisler, değil mi? Yani bunların her biri belli bakanlıkta işlevsel hâle geliyor zaten. Bir Yatırım Ofisi bu kadar bütçeyle bir yatırım yapmıyor elbette. Ya, bu kadar devasa bütçe kime gidiyor? Burada idareciler mi var, yöneticiler mi var, kadrolar mı var? Neticede raporlar hazırlıyorlar, yayınlar yapıyorlar ki İletişim Başkanlığının ne yaptığını en sık görüyoruz. Sadece Cumhurbaşkanının sözcülüğünü yapıyor. Tüm basının, Türkiye’deki iletişim alanının sorunlarını dile getirmiyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Özdemir, teşekkür ediyorum.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ya, tek kapsamlı bir çalışması yok. Bu kadar bütçe, gerçekten merak ediyorum, bu kadar ciddi rakamlar bu ofislerde nerelere gidiyor, kimlere aktarılıyor? Çünkü paralel bakanlıklar gibi her biri. E, Bakanlık bütçeleri var. “Rapor sunuyoruz.” diyorsunuz, buna açıklık getirmenizi istiyorum.

Teşekkür ediyorum, anlayışınız için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun. Sürenizi oldukça aştınız.

Şimdi, müsaadenizle, hazırsa sözü HDP Grubundan Sayın Dirayet Dilan Taşdemir’e vermek istiyorum.

Buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan. Ben de hazırunu selamlıyorum.

Dün İçişleri Bakanlığı bütçe görüşmesinde de ifade ettik. Yani ülkemizde vatandaşlar birbirine hain ve bölücü ilan edildiği için, dolayısıyla ortaya çıkan tüm ihlallere karşı da bir meşrulaştırılma durumu söz konusu. Yani yapanlar da hiçbir şey olmayacağını bildiklerinden ciddi bir keyfiyet uygulanıyor ve bu keyfiyette de bir sınırsızlık söz konusu. Yani cezasızlık kurumlar için bir zırh görevini görüyor. Bu kurumların başında da Millî İstihbarat Teşkilatı geliyor. 2014 yılından bu yana MİT’in yetkileri giderek artırıldı. Kurum “görevi ihmal” “suça bulaşma” gibi pek çok konuda resmen yargıdan kaçırıldı.

Değerli arkadaşlar, özellikle 2015 tarihinden bugüne, beş yıllık süre içinde, özellikle partimiz ve muhalifleri hedef alan birçok katliam gerçekleşti. 5 Haziran 2015’te Diyarbakır’da seçim mitingimiz bombalandı. Yine, 21 Temmuzda Kobani’deki çocuklara oyuncak götüren 33 sosyalist genç katledildi. 10 Ekimde Gar binası önünde barış mitingi için bir araya gelen barışseverler hedef alındı ve bu hedefte 103 kişi katledildi. 28 Haziran 2016’da İstanbul Havaalanı’nda yapılan saldırıda 44 insan öldürüldü, katledildi. Bu katliamların planlayıcısı İŞİD militanı İlhami Balı’nın tutuklanmak yerine 27-29 Martta Ankara Söğütözü Anadolu Otel’de MİT tarafından ağırlandığı bilgisi basına yansıdı. Yine yansıyan haberlere göre, MİT bu şahsın telefonunu zaten dinliyormuş, hatta telefon numaraları bile basında paylaşıldı. İŞİD tarafından yakılarak öldürülen Seftir Taş ve Fethi Şahin’in durumuyla ilgili Suriye Dairesi Başkanı Mutlu Tuka’nın Balı’yla görüştüğü bilgisi de yansımıştır.

Değerli arkadaşlar, yine, Ankara Gar Katliamında çıkan yeni belgelere göre, saldırıdan on bir gün önce canlı bombalara eskortluk eden ve sanık olarak yargılanan Yakup Şahin Nizip’de bir gübre bayisinden amonyum nitrat almaya çalıştı ve iş yeri sahibi tarafından bu bilginin de Emniyete verildiği ortaya çıktı, hatta mahkeme tutanaklarında da bu bilgi geçiyor.

Bu olaylara ilişkin bugüne kadar birçok önerge verdik ama maalesef hiçbirine cevap verilmedi. Umarım bugün verilir, biz de bu durumu öğrenmiş oluruz. Yine, dönemin Başbakanı söylemişti: “Canlı bombalar kendisini patlatmadan biz yakalayamıyoruz.” Yani bu olaylardan da anlaşıldığı üzere, İŞİD muhaliflerin üzerine saldırtılmış ya da saldırısına göz yumulmuş. Yani siz bugün bir “tweet” atın iktidarı eleştiren yirmi dört saat içinde kapınızın önüne bir polis geliyor ama bu kadar büyük katliamlarda maalesef “Bilgimiz yok.” deniliyor.

Yine, bu dönem partimize, yine muhaliflere yönelik saldırılara baktığımızda MİT’in enerjisini HDP’li Gençlik Meclisi üyelerine harcadığını, onları tehdit etmek, kaçırmak, ajanlaştırmak için yoğun bir çaba sarf ettiğini görüyoruz. Değerli arkadaşlar, dün İstanbul’da Halkların Demokratik Kongresi’nin kapısı kırıldı, arkadaşlarımız gözaltına alındı ve Covid testi pozitif olan Çiğdem Uçar şu an bile gözaltında tutuluyor ve sağlık durumu ağır.

Yine, bu sabah bir ihlalle uyandık. Van il binamız sabah beşte basılmış, hiçbir yöneticimiz, hiçbir arkadaşımız orada bulunmadan çilingir çağırılmış, çilingirle kapılarımız açılmış, parti binamız aranmış, aranmanın ötesinde neredeyse talan edilmiş. Sonra anahtarlar değiştirilmiş, çilingirin yaptığı yeni anahtarlar kapının üzerinde bırakılmış, partimizin balkonlarında sigara içilmiş, bir de not bırakılmış: “Selamünaleyküm, biz geldik.” Aleykümselam da siz kimsiniz? Yani sabahın beşinde, bu kadar hukuksuz bir şekilde bir siyasi partinin binasını basıyorsunuz, anahtarlarını değiştiriyorsunuz. Yani bu, hukuk dışı, bu karanlık güçler kimdir; gerçekten, biz merak ediyoruz. Eğer bu, yetkiyle, görevlendirmeye, bilgileriniz dâhilinde yapılıyorsa ayrı vahamet ama sizin bilginiz dışında bir parti binası bu şekilde basılıyorsa, not bırakılıyorsa onun da ülkenin geldiği karanlığın göstergesi olduğunu ifade etmek istiyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Taşdemir.

Sayın Kamil Okyay Sındır, buyurun lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, bağlı kurum ve kuruluşların çok değerli yöneticileri, değerli milletvekili arkadaşlarım, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, tabii, değişik değişik konular var gündeme taşımak istediğim. Aslında, bunlardan en başta geleni şu: Biliyorsunuz, Cumhurbaşkanına hakaretten Türk Ceza Kanunu’nun 299’uncu maddesi gereği birtakım hükümler veriliyor. Bugüne kadar da 100 binden fazla soruşturma açıldığı ve bir milletvekili arkadaşımızın verdiği soru önergesi sonrası aldığı veriler uyarınca 63.041 kişiye dava açıldığı, bu davalardan 9.554 kişinin mahkûm olduğu belirtiliyor. Diğer yandan, Avrupa Konseyinin mart ayı başında, Cumhurbaşkanına hakaret davaları nedeniyle Türkiye’yi izlemeye aldığını da belirten bir haber ortaya çıktı. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne aykırı olduğu belirtilerek bu davalar nedeniyle Türkiye’yi nitelikli izlemeye aldığını biliyoruz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz? Bununla ilgili sizin düşünceniz nedir, kararınız nedir? Bir yandan uluslararası bir sözleşme uyarınca aykırılık görüşü ortada iken bu ciddi bir mesele... Yani ben herkesin eşitlik ilkesi gereği ki anayasal bir ilke olarak ortaya koyarsak... Kimsenin hakaret etmeye hakkı tabii ki olamaz zaten, hakaret başka bir şey ama çeşitli örnekler, siyasi konuların da hakaret kapsamı içerisinde yer aldığı noktasında.

Savunma Sanayii Başkanlığının CE Belgesi sahte olan taklit medikal ürün satın aldığı konusu bir iddia olarak yine bir milletvekili arkadaşımız tarafından, Sayın Murat Emir tarafından daha önce ifade edilmişti. Bu konudaki düşüncelerinizi, görüşlerinizi, durum hakkındaki bilgilerinizi almak isterim. Zira, bu medikal ürünün orijinalini üreten firma, Avrupa Komisyonuna yazdığı mektubunda, Türk

Silahlı Kuvvetlerinin kullandığı ürün için “kanun dışı bir kopya” ifadesini kullanmış. Savunma Sanayii Başkanlığının orijinal olmayan bir medikal ürün aldığı ileri sürülerek Ankara’da bir firmanın, ağır yaralanmalarda kan kaybını önleyen, patentli olan abdominal turnikenin sahtesini ürettiği, Başkanlığın satın aldığı 1.175 adet sahte turnikenin de TSK’nin envanterine girdiği iddia ediliyor. “CE” işaretinin bile gerçek olmadığı ifade ediliyor ve nerede üretildiği belli olmayan, testleri yapılmamış sağlık ürünleriyle askerimizin hayatıyla oynandığı iddia ediliyor. Bu konuya açıklık getirmenizi rica ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, tabii, Diyanet İşleri Başkanlığımız, görevini layıkıyla yaptığı sürece her zaman başımızın tacı bir kurumumuz, devletin bir kurumu nihayeti itibariyle; din ve vicdan özgürlüğüne, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın temel ilkelerine, Anayasa’ya ve yasalara bağlı olduğu sürece. Yeni inşa edilen ve yeni hizmete açılan cami ve ibadet noktalarında ihtiyaç duyulan imamların, vaizlerin, hatiplerin buralarda görev alması da gayet makuldür, doğaldır ama dikkat çeken bir husus var: 2002 yılına göre 2020 yılında din görevlisi sayısı yüzde 71 artmış; örneğin, aynı dönemde öğretmen sayısı yüzde 69 oranında artmış. Yani 500 binin üzerinde öğretmenlik hakkı olan kardeşimiz -pırl pırl, genç ve hayata, yaşama en kısa sürede atılmak ve öğretme hevesini, öğretmenlik hevesini, motivasyonunu taşıyan bu öğretmen kardeşlerimiz- ve aynı zamanda Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili Sayıştay raporlarında da belirtildiği üzere hâlen öğretmen açığı da ortadayken bunu da yorum yapmadan dikkatlerinize sunmak istiyorum, önemli bir veri olarak değerlendiriyorum.

Yine, Savunma Sanayii Başkanlığımızın; Sayıştayın Başkanlığın Savunma Sanayii Destekleme Fon’una ilişkin 2019 yılı denetim raporunda, Türkiye’nin iddialı projelerinden olan Millî Gemi Projesi’yle ilgili tespitlere yer verilmiş, ki biliyorsunuz Koç Grubunun aldığı ihale iptal edilmişti. Ondan sonra tartışmalı başlayan bu proje kapsamında yaptırılan 3’üncü ve 4’üncü gemilerle ilgili yükleniciye yapılan hak ediş ödemelerine esas oluşturan faturalarda döviz kurunun hesaplandığı tarihin hatalı alındığı hesap edildi. Yani olabilir bir insani hata ama ilginç olan, aslında -gülsek mi ağlasak mı- komik olan, trajikomik olan; bakın, idare diyor ki; hak ediş ödemelerinde fatura büyük harfle yazıldığında yüklenici faturasının, küçük harfle yazıldığında ise alt yüklenici faturasının anlaşılması gerektiği yönünde yorum yapmış. Yani hiçbir kanunda, metinde fatura yazısı büyük harflerle yazılırsa bu yüklenici, küçük... Böyle bir şey söz konusu olamaz, böyle bir yasal dayanak da yok. Yasal olmayan bir dayanakla savunma yapılmasını da trajikomik bir durum olarak değerlendiriyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, Cumhurbaşkanımızın imzasıyla ve ondan aldığınız yetkiyle... Kimi zaman tabii ki sizin imzanızla ama Cumhurbaşkanı karar ve kararnameleri Sayın Cumhurbaşkanının imzasıyla çıkıyor doğal olarak. Örneğin, bunlardan 4 tanesiyle ilgili ben size soru önergesi verdim ama sizinle ilgili olmadığını ifade ettiniz; oysa Cumhurbaşkanlığı kararına istinaden olduğu için ben size göndermiştim, bu acele kamulaştırmalarla ilgili. Örneğin, 2972 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca Zilan Regülatörü Hidroelektrik Santrali’nin yapımı amacıyla Van İli Erciş ilçesi Ağaçören Mahallesi’nde yer alan işte bazı taşınmazların acele kamulaştırılması. Bunun gibi, Salihli, Şırnak İdil Toklu’da, yine aynı şekilde, Van Erciş Ağaçören -az önce söyledim, tekrarlamış oldum- Mersin Gülnur Kayrak’ta, Manisa Salihli Çapaklı’da bu acele kamulaştırmalar, bu kararlarla ilgili... Aynı zamanda bir şey daha söyleyeceğim ki aslında üzerinde önemle durmak istediğim bir konuydu. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, bu kararlar önemli kararlar, bu kararlar ciddi kararlar. Bir imza atılıyorsa bu imzanın savunmasının veya haklılığının da ortaya konabilmesi lazım.

Yine, biliyorsunuz İzmir’de bir depremi yaşadık, acı bir olaydı, bir afetti. Bütün ulusumuz hep beraber bunun üzüntüsünü, acısını yüreklerimizde hissettik. Vefat eden yurttaşlarımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına, bütün ulusumuza başsağlığı diliyorum ve bu deprem esnasında çok sayıda da yaralı oldu tabii.

Sonrasında, hemen akabinde bir rezerv alanı içerisinde, 375 hektar orman alanında kalan bir alan üzerinde... Yani Laka Deresi'nin 1.750 hektar olan su toplama havzasında kalan bir alan burası; 1995 yılındaki sel felaketi sonucu yitirilen 65 vatandaşımızın 58'i bu alan içerisinde yani bu dere havzası içerisinde oluşan sellere kapılarak yaşamını yitirdi. Sel sonrası da Orman İdaresince ağaçlandırma çalışmaları başladı, yani burası bir orman alanı, bölgesel park alanı ve doğal sit alanı içeren bir alan ve ciddi riski olan bir alan. Cumhurbaşkanlığı kararıyla 25 Kasım 2020 tarihinde İzmir İli Bayraklı ilçesi Bayraklı Mahallesi'nde bulunan, bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanına dönüştürülmesi de mümkün olmayan, ekli krokiyle listede sınır ve koordinatları gösterilen alanın orman sınırları dışına çıkarılmasına karar verilmiştir. Yani "Devlet ormanları daraltılamaz." diye anayasal hüküm var, Orman Kanunu'na birtakım maddeler eklendi, onları da biliyoruz. Aslında, yine, ben o maddelerin bile Anayasa'nın o temel hükmüne aykırı olduğunu düşünüyorum. Tabii, onlar için biz Anayasa Mahkemesine başvurularımızı da yaptık, kimileri değerlendiriliyor. Fakat -bu alanı orman dışına çıkardınız; hani yasa, Anayasa tartışmaları falan da bir kenara- bu alanın Bornova fay zone üzerinde olduğunu biliyor musunuz Cumhurbaşkanı Yardımcısı?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sındır, lütfen tamamlar mısınız.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bitiriyorum, bir dakikamı da kullanmak istiyorum Sayın Başkan.

Bornova fay zone üzerinde olduğunu biliyor musunuz? Bu rezerv alanında TOKİ'ye devredilerek yapılacak konutların, Bornova fayı üzerine yapılacağını ve Laka Deresi üzerinde, sel üreten bir havza kaynağının üzerinde yapılacağını biliyor musunuz? Bilmiyorsanız bu karar gerçekten çok sakıncalı, yeniden gözden geçirmenizi diliyorum.

Son sözüm, Sayın Cora burada yok galiba ama, bizlere hep "Niye eleştiriyorsunuz?" diyor. Eleştireceğiz, yani biz eleştiri... Olumlu eleştiri özeldir, esastır, olması gerekir. "Çare üretelim." diyor. Yani, zaten biz de onu yapıyoruz. "Çare üretelim." derken aslında sorunun varlığının ön kabulüdür. Yani, ben de diyorum ki Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili arkadaşlarıma: Siz de ya Hükûmete güzelleme yapıyorsunuz ya da muhalefeti tümünden hedef alıp muhalefet görevini yerine getirmesinden rahatsız oluyorsunuz; siz de bunu yapmayın lütfen diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, bütçenizin içeriği, boyutları konuşuluyor, tartışılıyor; bunlara girmeden, bu özel konulara özel olarak dikkatinizi çekmek istedim.

Hayırlı olmasını diliyorum ülkemize, milletimize ve geleceğimize iyilikler, yararlar getirmesini diliyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Sındır.

Yüksel Mansur Kılınç, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, değerli milletvekilleri, kurumların değerli temsilcileri, sayın bürokratlar, medyamızın değerli temsilcileri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

2021 bütçesi, bir ihtiyaç olarak Türkiye’de yoksulluğu ortadan kaldırmaya yönelik bir programa sahip olmalıydı. Bunun birçok nedeni var ama bir önemli nedeni de, Türkiye’nin en büyük sorunlarından birinin terör ve güvenlik sorunları olması. Terör, güvenlik ve asayiş sorunlarına kaynaklık eden yoksulluk ve işsizlik, maalesef 2021 bütçesinde yer bulamamış.

Bugün, bütçesini görüştüğümüz kurumlardan biri Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, biri Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, diğer taraftan, İletişim Başkanlığı ve Savunma Sanayii Başkanlığı bütçeleri var. Bunlardan önce Sayın Oktay, doğrudan sizinle ilgili olan bir konuyu aktarmak istiyorum: Milletvekillerinin sorduğu sorulara verilen yanıtlar. Ne kadar sevindirici ki verilen yanıtlardaki artışı bir başarı olarak ifade ediyorsunuz. Sorulara verilen yanıtların içeriği ve süresinden bağımsız olarak bunu söylüyorum ama en azından, sorulara daha fazla yanıt vermiş olmak nedeniyle, bunu bir başarı olarak ifade etmeniz tabii ki büyük bir olumluluk. Ben de size soru soran milletvekillerinden biriyim. Gelen cevapların süresini bir tarafa bırakıyorum, sorduğumuz soruların cevaplarının resmî olarak bize ifade edilmesi, aktarılması lazım. Ama bu soruların yanıtlarının bir kısmında link tarif ediyorsunuz, linke yönlendiriyorsunuz. Bu linklerin yönlendirildiği sitelerin altlarında küçücük bir yazı vardır: “Resmî evrak özelliği taşımaz.” Dolayısıyla çalışma arkadaşlarınız acaba sorulan soruların yanıtlarının o linklerdeki bölümlerini kesip yapıştırmaktan imtina eder noktaya mı geldiler? Eğer sorunun cevabının tümü oradaysa tabii... Ama gelen yanıtlarından şunu söyleyebilirim ki bundan sonra gelen yanıtlarla ilgili ayrıca bir de denetlemek gibi bir görevle karşı karşıya kalacaksınız, bunun için ayrıca çalışmak zorunda kalacaksınız. Çünkü gelen yanıtlar, doğruluğu, inandırıcılığı ve sorumlulukla yerine getirilmişliği tartışmalı yanıtlar.

Bir diğer konu, kurumların bütçe görüşmelerinde, burada, Plan ve Bütçe Komisyonunda, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütçelerinin ve denetim faaliyetlerinin yürütülmesinde temsiliyle ilgilidir. Denetim faaliyetlerinin doğru yürütülmesinde de, bütçelerin oluşmasında da kurumların birinci dereceden sorumlularıyla temsil edilmemesi sadece Bütçe Komisyonunda değil, aynı zamanda görev yaptığım Güvenlik ve İstihbarat Komisyonunda da ciddi bir sorun hâline gelmiştir. Burada önemli olan kişiler değil, kurumların bütçeleri, bu konudaki ciddiyet ve sorumluluğunun yerine getirilmesidir. Dolayısıyla bu konuyu da dikkatinize getiriyor, aynı zamanda bu konuyu Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yapan komisyonların başkanlarının da dikkatine sunuyorum.

Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, MİT’in faaliyetleri, MİT’le ilgili tartışmalar, savunma sanayisiyle ilgili tartışmalara ilişkin ...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Kılınç, lütfen tamamlar mısınız.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) - ...değerlendirmelerimi bir yana bırakarak yine şunu ifade etmek istiyorum ki bugün Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığımız Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir kadın yöneticiyle temsil edilmektedir. Tabii ki, önemli bir kurumumuzda kadınların yönetimde bulunmasıyla ilgili bir olumlulukla beraber...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Kılınç.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) - ...biraz önce ifade ettiğim olumsuzluğun da ortadan kaldırılması konusunda çaba içinde bulunulacağına inanıyorum.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, gerek Komisyon üyelerimizden gerekse salonda bulunan milletvekillerimizden söz talebi varsa lütfen işaret buyursun, aksi takdirde soru bölümüne geçeceğim.

Sayın Çakırözler, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli bürokratlar; hoş geldiniz. Değerli milletvekillerimizi de saygıyla selamlıyorum.

Benim öncelikle değinmek istediğim husus, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi diye adlandırdığımız, bizlerin ise güçler ayrılığını ortadan kaldırdığı için tek adam yönetimi dediğimiz sistemdeki sıkıntılar. Biliyorsunuz, bu konuda değişik makaleler de yazılıyor ama bunlardan bir tanesi çok dikkat çekici: Bir buçuk yıl içinde, sistem hayata geçtikten sonra çıkarılan 55 kararnameden 31 tanesinin daha önceki kararnameleri düzeltmek veya değiştirmek için çıkarılıyor olması. Bu bile bizi aslında sistemin nasıl oturmadığını, işlemediğini gösteriyor. Ama bunun yanı sıra tabii, yurttaşlarımız arasında parlamenter sistemi isteyenlerin sayısının yüzde 60’a varmış olması da burada yaşanan sıkıntıları ortaya koymakta.

Benzer şekilde, devlet yönetiminde istikrarın, güvenin ve verimliliğin ön şartı, olmazsa olmazı kurallar, kurumlar olmalıdır. Ama Cumhurbaşkanlığı sistemi şu andaki hâliyle kişiselleşmiştir. Aslında, tüm başkanlık sistemlerinde kişiselleşmişlik vardır ama bizimki gibi denge denetiminin tamamen ortadan kalktığı modelde iyice kişiselleşmiş durumdadır ve bu aslında sadece o kişinin yani Sayın Cumhurbaşkanının kararları bağlamında değil, Türkiye’nin geleceği bağlamında çok büyük sakıncalar doğurmaktadır.

Sayın Oktay, sunumunuzu dikkatle dinledim, çok teşekkür ederim verdiğiniz bilgiler için; bir yerinde İstanbul Finans Merkezi konusundaki çalışmalarını aktardığınız bir bölüm var. Şimdi, tabii, şöyle sanılıyor: İşte, biliyorsunuz, geçtiğimiz günlerde Varlık Fonuna da İstanbul Finans Merkezi 1 nokta küsur milyar liraya satın alındı. Ama şöyle bir algı var: Güzel binalar yapıldığında, üzerine de “finans merkezi” yazarsak orası bir finans merkezi olacak sanılıyor ama öyle olmuyor Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı çünkü aslına bakarsanız İstanbul bu konuda yani dünyanın finansal merkezi olma kapasitesi bakımından geriliyor. Bunu sadece ben söylemiyorum, bunun uluslararası bir endeksi de var: Küresel Finans Merkezleri Endeksi. Burada, en son baktığımda, bu yılki rakamlarda sanırım 60 küsuruncu, 62’nci ya da 63’üncü; sizin bürokrat arkadaşlarda vardır. Nedeni? Nedeni şu: Birincisi, öncelikle güvenilir ve açık bir hukuk sistemi varlığından geçiyor bu; Türkiye’de bu yok. Siyasi baskıyla karar veren mahkemelerin, muktedirin ağzından çıkanları iddianameye dönüştüren savcılarının olmaması gerekli bir merkez olabilmesi için. Hukuk güvencesi olmayınca kim parasını emanet edecek bu merkeze, kim yatırım getirecek? Aynı şekilde, açık, anlaşılır, herkese uygulanabilir bir vergi düzeni gerekli; buna da sahip değiliz. İş insanları neden ağızlarını açıp açıkça konuşmaya korkuyorlar? Çünkü -geçmişte örneklerini çok gördük, özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde- vergi düzeni siyasi iktidarın keyfi şekilde salladığı bir sopa işlevi görüyor. Benzer şekilde çok sayıda yetişmiş insan gücü lazım; biz çocuklarımıza yabancı dili mükemmel öğretemiyoruz, eğitim sistemi -burada herkes mutabık ki- çok sıkıntılı durumda.

Başka neye bakıyorlar? İş yapma kolaylığına, yolsuzluk algısına, ülkenin risk primine bakılıyor; Türkiye’nin risk primi çok yüksek. Bunlar olmayınca yatırımlara rağbet edilmiyor Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, edilmeyince de bir kent finans merkezi olamıyor, olsa olsa yüksek faiz getiren fonların borç verip para kazanmaya geldiği yer oluyor -ki bunun adı da finans merkezi değil, borçlanma merkezi olur- yani çözüm bu kadar para yatırıp inşaat dikmekte değil, çözüm yapısal reformlarda.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bugün hep konuşuluyor, Katar, Katarla yapılan anlaşmalar. Tabii ki iktidarınız yapabilir, birçok anlaşma yapılabilir ancak bunu şeffaf bir şekilde Türkiye Cumhuriyeti’nin 83 milyon vatandaşıyla paylaşmak lazım. Bu birikim, Varlık Fonundaki birikim ne

sizin ne Sayın Cumhurbaşkanının kendi şahsi birikimi değil, Türkiye Cumhuriyeti'nin birikimi. Nasıl bir anlaşma yaptık, ne kazandık, kaç sattık, karşılığında ne aldık? Bunların mutlak surette anlatılması ve hatta, yine buraya, Meclise getirilmesi lazım Sayın Oktay. Mesela, Antalya Limanı'nın işletmesi satılıyor. Kaç yıllığına, kaç paraya, ihaleye çıkıldı mı çıkılmadı mı, neden, neye göre verildi? Bunlar bilinmiyor.

Sayın Başkanım, sabrınızla çok kısa değineceğim, son değinmek istediğim konu, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı, Türkiye'de bütün basın kuruluşlarının kısıtlama olmaksızın faaliyetlerine devam ettiğini söylüyor konuşmalarında, yazılarında. Ama bizzat bunu söyleyen kişinin kendisi gazetelere dava açıyor, tekzip gönderiyor, yetmiyor, kendi, doğrudan ve dolaylı kontrolü altındaki Basın İlan Kurumu marifetiyle gazetelere, özellikle de bu haberleri yapanlara ambargo koyduruyor, terör davaları açtıyor. Bu koltukta oturan bir kişinin bence aynı sizin gibi -tabii ki bir siyasetçi, bakan değil ama- o koltukta oturduğu için hoşgörü seviyesinin yazılanlara karşı yüksek olması lazım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Bitiriyorum, son cümlelerimle bitiriyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Oktay, ikinci mesele, basın kartları konusu, yine, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının konusu. Sistem değişikliğinden bu yana Türkiye'de gazetecilerin basın kartı almasının önüne soyut engeller konmakta, yine basın kartı iptalleri keyfi biçimde kolaylaşmış durumda.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Lütfen tamamlar mısınız.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tabii, bitiriyorum, bu çok önemli bir konu olduğu için... Hemen bitiriyorum.

Eskiden bakılmazdı hangi görüşten bu gazeteci diye ama şimdi maalesef “o görüşte, bu görüşte” diyerek basın kartları iptal edilebiliyor. Yıpranma hakkı basın kartı şartına bağlandı maalesef. Geçtiğimiz günlerde Meclisten de kanun çıktı ama bu Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesini karşılamamaktadır, mutlak surette gazetecilerin yıpranma hakkının tüm basın emekçilerini karşılayacak şekilde ve Cumhurbaşkanlığından onay almasına bakılmaksızın “Kim basın kartı alabilir, alamaz; kim gazetecidir, değildir?” mutlak suretle bu konunun genişletilmesi lazım.

OTURUM BAŞKAN ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – On binlerce basın emekçisinin hakkının hukukunun bizzat Cumhurbaşkanlığı tarafından ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından korunması lazım.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKAN ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

Sayın Mürsel Alban, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Cumhurbaşkanlığı bütçesi üzerinde söyleyecek çok şey var, bu konu üzerinde uzun uzadıya, saatlerce konuşabiliriz fakat konu çok, zaman az. Bu yüzden hemen, seçim bölgem Muğla'yı hem de tüm ülkeyi ilgilendiren bir konuyla dile getirmek istiyorum.

Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı, kamuoyuna yazlık saray olarak geçen Cumhurbaşkan yazlık yerleşkesi, seçim bölgem Muğla'nın Marmaris ilçesinde bulunmaktadır. Okluk Koyu'nda, adı geçen bu yerde kurulmuş Cumhurbaşkanlığı yazlık sarayı hakkında kamuoyunda hiçbir bilgiye sahip değiliz. Hükümetiniz buraya, âdeta bir hayalet sarayı muamelesi yapmaktadır. Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı, size soru önergesiyle sordum “Bu yazlık saray kaç hektar üzerine kuruldu? Bu yazlık sarayın yapımı için ne kadar para harcandı? Bu yazlık sarayda bulunan bina sayısı nedir, kaç odası vardır, kaç personel çalışmaktadır, maaşlarını hangi kurumdan almaktadırlar?” diye sorduk fakat sizden hiç ses ve yanıt gelmedi. Bu soruları 16 Mart 2020 tarihinde sormuşuz, bugün 27 Kasım, hâlâ bir cevap alamadık.

Yine bir soru önergesinde “Cumhurbaşkanlığına ait kaç uçak vardır?” diye sormuşuz; Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı, siz soruyu yanıtlamak üzere Tarım Bakanlığına yönlendiriyorsunuz, Tarım Bakanlığı bize yanıt veriyor. Bu ciddiyetsizliğin anlamı nedir, hâlâ çözmemiş durumdayız.

Bu yazlık sarayda neyi saklıyorsunuz? Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı “Bu saraylar milletin.” diyorsunuz, peki o zaman niye millettten saklıyorsunuz? Bu yazlık saraylarla ilgili neden Türkiye Büyük Millet Meclisinin, o Meclisin seçilmiş milletvekillerine bilgi vermiyorsunuz, halktan neyi kaçıyorsunuz?

Marmarisliler başta olmak üzere, bölge halkı burayı merak ediyor. Görmek için yazlık saraya gidiyor, daha kilometrelerce öteden yurttaşların yollarını kestiriyorsunuz, “Bölgeye giriş yasak.” dediriyorsunuz. Bu yetmiyormuş gibi denizden yolu kestirdiniz, sadece sarayın bulunduğu koyu değil, diğer tüm alanları da deniz trafiklerine, taşıtlarına kapattınız. Balıkçı tekneleri, önünden geçmeye korkuyor, ateş açarlar diye yollarını değiştiriyorlar. Kendi milletinden, kendi vatandaşından bu kadar ürkecek, korkacak ne var? Yoksa içinde gizli bir şeyler mi saklıyorsunuz, bu gizlilik niye?

Aynı bölgede 65 hektar alanı kamulaştırdınız. Bu alanlarda yıllarca kadimden gelen, atalarından gelen değerler var; bu 65 hektarı yazlık saray için neden kamulaştırdınız? O insanların gözlerinden yaşları niye akıttınız Cumhurbaşkan Yardımcısı? Bu insanların sizin üzerinizde hakkı var, orada yetimin hakkı var, insanlar ağlıyor orada. Burayı da mı Katar Emrine satacaksınız acaba, yüzde 10'unu ona mı vereceksiniz, onun için mi kamulaştırdınız bu alanları? Marmaris halkı, Muğla halkı bunun cevabını bekliyor sizden.

Bakın bu, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı resmî internet sitesinden alınmış bir görüntü. Bu resmî internet sitesinde Cumhurbaşkanının kullandığı Tarabya yerleşkesi, Atatürk Köşkü, Kongre ve Kültür Merkeziyle ilgili bilgi var fakat Marmaris Okluk Koyu'yla ilgili, yazlık sarayla ilgili herhangi ufak bir bilgi ve belge yoktur. Sadece burada değil, şu anda devletin hiçbir resmî kurumunda yazlık sarayla ilgili hiçbir bilgiye ulaşamıyoruz. Bu yazlık saraylarla ilgili olarak yayınlanan bir tek fotoğraf var; o da Arnavutluk Başbakanı Edi Rama'nın geldiği bir ziyarette Edi Rama'nın sitesinden alınan bir fotoğraf. Bu ziyarette, sosyal medyasında kullandığı, yazlık sarayla ilgili bir kare fotoğraf görülmüştür, başka da bir belgeye rastlanmamıştır. Hani bu saraylar millettendi. Hani burada olup bitenden niye haberdar değiliz? Cumhurbaşkan Erdoğan “Saraylar, bu yapı eserleri, yapılan binalar bizim şahsi malımız değildir, milletin.” diyor. Ben burada Muğla milletin temsilcisi olarak, seçilmiş milletvekili olarak resmî bir dilekçeyle size müracaat ediyorum Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Alban, lütfen tamamlar mısınız.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Toparlıyorum hemen bir dakikada Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hemen, lütfen tamamlar mısınız.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Hemen, hemen.

Biz bu sarayı, biz burayı gidip Marmaris halkıyla birlikte orada görmek istiyoruz. Dilekçemizi de resmî makamınıza ulaştıracağız. Orayı görüp orada neler yapılıyor, kaç odası var, buranın kaç hektarı üzerine oturmuş... Buranın...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Alban, teşekkür ediyorum.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – ...halka açılmasını istiyoruz. Verdiğimiz soru önergelerini de lütfen -uçaklarla ilgili- Tarım Bakanının değil bizzat sizin, bizzat Ulaştırma Bakanının yanıtlamasını istiyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Ayşe Keşir, buyurun lütfen.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkanım, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, değerli heyeti, değerli milletvekilleri; öncelikle bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Bu bütçe 783 bin kilometrekarede yaşayan 83 milyon, tüm Türk vatandaşlarının, aziz Türk milletinin bütçesidir. Bilerek tek tek, demografik çeşitliliği bilerek saymıyorum çünkü hiçbir vatandaşımızı birbirinden ve en önemlisi kendimden ayrı görmüyorum çünkü benim geldiğim il, Düzce Türkiye’de bulunan tüm demografik kimliklerin, çeşitliliğin hepsini barından bir il. Doğu, güneydoğudan Kafkaslara, Kafkaslardan Balkanlara, Balkanlardan Karadeniz’e kadar Türkiye’de bulunan tüm kimlikleri bulunduran bir ilden geliyorum ben. Onun için hiçbir vatandaşımızı kendimden ve birbirlerinden ayrı görmediğim için tek tek saymıyorum. Bu bütçe her bir vatandaşın bütçesidir. Bu bütçe, 81 ilde eğitime eşit fırsatlarda erişen kız çocuklarının bütçesidir. Bu bütçe, kız çocuklarının okullaşma oranını yüzde 45’ten yüzde 85’e çıkaran bir bütçedir. Bu bütçe, kadının iş gücüne katılımını artırmak için verilen eğitimlerin, yapılan projelerin bütçesidir. Bu bütçe, kadın kooperatiflerini güçlendiren, destekleyen bir bütçedir. Bu bütçe, mevsimlik tarım işçilerine hizmet için METİP’in de bütçesidir. Bu bütçe, 568 personelle çocuk işçiliğiyle mücadelenin bütçesidir. Bu bütçe, Türkiye’nin dört bir yanında, Anadolu’nun çocuklarının, Anadolu’nun, Türkiye’nin öz evlatlarının eğitime, okula, eşit erişiminin bütçesidir. Bu bütçe, pandemi günlerinde öğrencilerimizle eğitimi buluşturan EBA’nın bütçesidir. Bu bütçe, okul sıralarının, yazı tahtalarının, ücretsiz dağıtılan kitapların bütçesidir. Bu bütçe, engelli bireyin topluma entegre olması ve ailesini özellikle maddi anlamda yük olmaması için evde bakım yardımının, engelli maaşının bütçesidir. Bu bütçe, engellilerin ücretsiz eğitim ve rehabilitasyonunun bütçesidir. Bu bütçe, Covid-19 tedavisinin ücretsiz yapılmasının bütçesidir. Bu bütçe, ücretsiz kanser taramalarının bütçesidir. Bu bütçe, yurdun dört bir yanında yapılan öğrenci yurtlarının bütçesidir. Bu bütçe, güzel yurdumun güzel çocukları için yapılan gençlik merkezleri, basketbol sahaları, yüzme havuzlarının bütçesidir. Bu bütçe, kütüphanelerin bütçesidir. Bu bütçe, restorasyonu yapılan, turizme kazandırılan, benim ve belki de pek çoğunuzun illerinde bulunan kalelerin, mağaraların, arkeolojik kazıların bütçesidir. Bu bütçe, sosyoekonomik destekle ailesinin yanında desteklenen 129 bin çocuğun bütçesidir. Bu bütçe, devlet koruması altındaki 14 bin çocuğun bütçesidir. Bu bütçe, koruyucu aile yanında bulunan yaklaşık 8 bin çocuğumuzun bütçesidir. Bu bütçe, 81 ilde bulunan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin ve oradan hizmet alan kadın, erkek, çocuk 732 bin vatandaşımızın bütçesidir. Bu bütçe, sayıları 11’den 146’ya çıkarılan konukevlerinde bugün itibarıyla hizmet alan 3.500 kadının ve çocuğun bütçesidir. Bu bütçe, kadına yönelik şiddetle hızlı ve etkin mücadele için kurulan mobil destek hizmeti olan KADES’in bütçesidir. Bu bütçe yaklaşık 2 milyon kamu görevlisine kadına şiddetle etkin mücadele için verilen eğitimlerin bütçesidir. Bu bütçe eşi vefat eden yaklaşık 600 bin kadına düzenli yardım yapılan bir bütçedir. Bu bütçe sayısı 353 olan ve bu yıl da yenileri inşa edilecek olan sosyal hizmet merkezlerinin bütçesidir. Bu bütçe 3.600 personel ile 2,6 milyon haneye hizmet veren ASDEP’in bütçesidir. Bu bütçe, Karadeniz’de bulunan doğal gazı çıkarma ve işleme bütçesidir. Bu bütçe,

barajların, enerji santrallerinin bütçesidir. Bu bütçe, duble yolların, demir ağların, hızlı trenin bütçesidir. Bu bütçe, depreme hazırlık başta olmak üzere, kentsel dönüşümün, şehirleşmenin bütçesidir. Bu bütçe, millet bahçelerinin, dikilen her bir ağacın, börtünün böceğin bütçesidir. Bu bütçe, terörün yıktığı şehirlerde 25.115 konut, 21 okul, 16 cami, 12 taziyeevi, 15 park, 1.670 kilometre altyapının bütçesidir. Bu bütçe, KÖYDES’le köylülerimizin, köylerimizin bütçesidir. Bu bütçe, emekçinin, kamu işçisinin, memurun, dulun, yetimin, şehit ailelerinin ve gazilerimizin bütçesidir. Bu bütçe, sınır güvenliğimiz için 783 bin kilometrekare vatan toprağının hem içeriden hem de sınır ötesinden savunulmasının bütçesidir. Bu bütçe, artık 170’i bulan yerli, millî savunma sanayimizin bütçesidir. Bu bütçe, İHA’ların, SİHA’ların, ATAK, GÖKBAY helikopterlerinin bütçesidir. Bu bütçe, AKINCI, AKYA, KARAOK ve ATMACA projelerinin bütçesidir. Bu bütçe, tasarımıyla üretimine kadar yurt dışına ihraç edeceğimiz savaş gemilerinin bütçesidir. Bu bütçe, Hakkâri’de yapılan kayak merkezinin, katı atık tesisinin, yine Hakkâri’de yapılan 150 yataklı öğretmen evinin bütçesidir. Bu bütçe, en büyük uyuşturucu baronu olan PKK ve avanelerine rağmen, çocuklarımızı uyuşturucudan kurtarmanın bütçesidir. Bu bütçe, çocuklarımızın, vatandaşlarımızın kanına giren, vatana, millete kasteden ağababalarının maşası olan PKK/PYD, DEAŞ, DHKP-C ve bilumum terör örgütlerinin ve terörle azim ve kararlılıkla mücadelenin bütçesidir. Bu bütçe, dağa zorla kaçırılan, PKK/PYD’nin dağda tecavüz ettiği, zorla silahlandırdığı ve çatışmaya zorladığı çocukların kurtuluşunun, ailelerine dönüşünün bütçesidir. Bu bütçeyle biz bu çocukları PKK’nın elinden kurtaracağız, bu bütçe bu çocukları kurtarmanın bütçesidir. Bu bütçe, canım ülkem, can çocuklarımızın PKK’dan, APO’dan, PKK’nın çocuk komutanı Reşo’dan kurtarmanın bütçesidir. Bu bütçe, OECD raporlarında görüldüğü gibi pandemi şartlarına rağmen dünyanın en iyi yönetilen 3’üncü ekonomisi olan Türkiye’nin bütçesidir. Bu bütçe, 2002’de orta insani gelişmişlikten 2009’da yüksek insani gelişmişliğe, 2018’de de çok yüksek insani gelişmişliğe gelen büyük Türkiye’nin bütçesidir. Bu bütçe, artan refahı toplumun tüm kesimlerine yaymanın bütçesidir. Bu bütçe, tüm krizlere, iç ve dış tüm prangalara rağmen büyüyen, büyük Türkiye’nin bütçesidir.

Bütçemiz hayırlı olsun.

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER -Teşekkür ederim Sayın Keşir.

Sayın İpekyüz, buyurun lütfen.

Süreniz on dakika.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Gergerlioğlu konuşacak.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Sayın İpekyüz, benim 3’üncü söz vermem size 3’üncü kez söz almıyorsunuz.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Ben almıyor değilim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Ama ışığınız yanıyor.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Zorla mı? Işığım yanmıyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Ama yerinizde oturmuyorsunuz o zaman.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Yerimde oturuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Burada isminizi yazan yerde...

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Orası yanlış yazmış.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki, sizin söz talebiniz yok.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Şu an yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Söz talebiniz var mı?

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Var.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – O zaman lütfen basın şeye.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Ben basmadım ki.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ama bakın “Söz talebim var.” diyorsunuz, 3’üncü seferdir söz veriyorum, almıyorsunuz.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Yeni bastım ben.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Peki.

Sayın Gergerlioğlu, sizin bir söz talebiniz var.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Evet efendim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun, süreniz beş dakika.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Oktay burada yok ama ona söyleyeceğim önemli sözler vardı ve AK PARTİ’li vekillere de aynı zamanda.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Siz devam edin.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Evet, yani aslında olması lazım.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Gelsinler yerlerine.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yani gelmeden neyi anlatsın?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, lütfen devam edin Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Peki.

Değerli arkadaşlar, biz millet adına soruyoruz. Öncesinde de Sayın Oktay’a sordum millet adına ama o bize mugalatayla cevap verdi. Ben tekrar soracağım sorularımı. Türkiye’de kaçırılanlar ve işkence gerçeği var. Bunu tekrar gündem etmek istiyorum. Bakın, bu, bu ülkenin de reddettiği bir olay değildir.

Cumartesi Annesi Zeycan Yedigöl geçtiğimiz hafta vefat etti. 2011’de Sayın Erdoğan onu kabul etmişti ve beyaz Torosların yok ettiği kişileri bulacağına söz vermişti ama kimse ortada yok. Ardından, günümüzde de çok kişi kaybolmaya başladı, kaçırılmaya başlandı ve işkence edilmeye başlandı; KHK’liler, Kürtler, solcular, EĞİTİM-SEN’liler. Ha bire kaçırılıyorlar; çok açık, net. Biz bunu soruyoruz, bakın, onlarca soru önergesiyle size soruyorum Cumhurbaşkanlığı makamına, İçişleri Bakanlığına; cevap vermiyorsunuz, veremiyorsunuz, iyi biliyorum çünkü Türkiye’de kaçırılanlar ve işkence gerçeği var. Bunu 2014’te, o günün Sayın Başbakanı Davutoğlu da kabul etmişti; “Eğer biz gelmezsek beyaz Toroslar gelir.” demişti.

Bakın, değerli arkadaşlar, ben size birisini göstereceğim, bu skandal bir olaydır. Bu kişinin adı Yusuf Bilge Tunç. On altı aydır bu kişi kaçırılmış durumda, Türkiye’de. Bu kişi dört yüz seksen gündür ortada yok, kaçırılmış. KHK’li bir kişi ve her gün akşam, eğer eve gelmeyecekse eşini arayan bir kişiydi; dört yüz seksen gündür yok, ne ölüsü var ne dirisi. Babası emekli Öğretmen Mustafa Tunç ne diyor, biliyor musunuz? “Yusuf’um kaybolalı on altı ay oldu. On altı aydır ailecek dayanılmaz acı çekiyoruz. Yok mu Allah’ımı seven birileri, bizim sesimizi de duyun, oğlum Yusuf Bilge Tunç on altı aydır kayıp. İmdat diyorum, bağıriyorum, sesim duyulmuyor; ne olur bir haber verin.” Ama hiçbir haber verilmiyor.

Bakın, ben size önemli bir şey soracağım: Biz, Malezya ve Kosova'dan kaçırılıp Türkiye'ye getirilen Türk vatandaşlarını sormuştuk, resmî olarak açıklama yapılmıştı, "MİT tarafından Türkiye'ye getirildi." denmişti. Daha sonra Birleşmiş Milletlere başvuru yapıldı ve Birleşmiş Milletler geçen hafta kararı verdi, Türkiye'yi suçlu buldu ve cezalandırdı. Türkiye, şu anda insan kaçırma suçundan cezalandırılmış bir ülke durumuna düştü.

Yine, bu OHAL döneminde kaçırılan onlarca kişiyi gündem ettik ve cevap vermediniz. Sonra o kişilerin mahkemesi şu anda nerede görülüyor biliyor musunuz? İki yıl önce kurulan Ankara 34. Ağır Ceza Mahkemesinde. Ankara 34. Ağır Ceza Mahkemesi sadece MİT davalarına bakıyor, başka bir davaya bakmıyor; anlayan anlar.

Bakın, Ankara Emniyet Müdürlüğünde işkence olduğunu söylemiştim ben bir buçuk yıl önce, mayıs 2019'da. Benim kamuoyuna duyurmamdan sonra Ankara Barosu, Ankara Emniyetine gitti ve bir rapor düzenledi. Gözaltında olmasına rağmen bu kişiler "Biz işkence görüyoruz." dediler ve Ankara Barosunun "web" sitesinde hâlen var bu rapor, duruyor ve bir buçuk yıldır hiç kimse bu konu hakkında tek bir adım atmıyor, idari ve adli bir işlem yapılmıyor. Ondan sonra da dönüp kalkıp bize diyorsunuz ki "İşkenceye sıfır tolerans var." Ya, koca baro raporlarıyla ispatlanmış. Baro raporunu da geçin, bakın, geçen gün o işkenceye uğrayanlardan birisi cezaevinden bana mektup yazdı, ne anlatıyor: "İntihar etmediysem sizin sayenizedir Ömer Bey. Beyin ameliyatlı, sol tarafı felç bir engelliyim. Ankara Emniyetinde işkence gördük 'Sol bacağıma vurmayın, felçli.' deyince daha çok vurdular 5'inci katta. 'Tecavüz de ederiz.'" dediler. İşkenceyi duyurdunuz, Ankara Barosu avukatları gözaltında bizimle görüşünce işkence durdu."

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Gergerlioğlu, süreniz bitti; lütfen tamamlar mısınız.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Arkadaşlar, ben Sayın Oktay'a ilk geldiği zaman, bu işkenceleri ve kaçırılmaları söylediğim zaman dönüp bana demişti ki: "Siz örgütü kınadınız mı?" Ben kendisine sorarım: Bir hukuk devleti kendisini bir örgütle kıyaslar mı? Ki ben bu ülkenin bir hukuk devleti olduğuna inanmıyorum çünkü işte bu işkenceler ve kaçırılmalar konusunda bir işlem yapılmıyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Gergerlioğlu.

Lütfen tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, bir dakikalık bir gecikmeyle başlamıştım; lütfen, bir dakika daha ıstıraham ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Yok, ben sürenizi tam başlattım.

Tamam, buyurun tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bir de şunu söylemek isterim: Bundan öncesinde de Anadolu Ajansı milletin ajansı değil mi arkadaşlar, bu nasıl bir ajanstır ya? Bizim burada daha önceki tartışmamızda gündeme getirdiğimiz konuyu haberleştirmeyip Sayın Oktay'ın cümlelerini haber yaptırmak nasıl bir ajanslılıktır? Milletin vekilinin sözünü gündem etmemek, sadece ona verilen cevabı haberleştirmek ve tetikçilik yapmak mı ajanslılıktır? "Bu nasıl devlettir!" diyorum. El insaf!

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Tamer Osmanağaoğlu, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, kıymetli bürokratlar, değerli milletvekilleri; 15 temmuz FETÖ'cü hain darbe girişimiyle birlikte ortaya çıkan gerçekler, ülkemizin dört bir yandan kuşatıldığını net bir şekilde ortaya koymuştur. Ülkemiz, 16 Nisan 2017 referandumunda aziz Türk milletini kabulü ve teveccühüyle Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçmiş, 9 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla da uygulanmaya başlamıştır. Özellikle dış politikada etkin ve sonuç odaklı stratejilerin uygulandığına, terörle mücadele tünelinin sonundaki ışığın görünmesine sebep olacak başarılı neticeler alınmasına şahitlik ettiğimiz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle geçirilen süreç, Türkiye'nin birçok alanda millî ve yerli adımlar atmasıyla devam etmektedir. Millet aklıyla vücut bulan Cumhur İttifakı'nın en büyük reform hareketlerinden biri olan ve milletimizin büyük teveccühüyle hayata geçirilen Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin, kurum ve kuruluşlarıyla birlikte tamamen yerleşmesi için zamana ve bazı reformlara da ihtiyaç duyduğu tabiatın bir gereğidir. Bu bağlamda, Sayın Cumhurbaşkanımızın ve liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin de ifade ettikleri üzere, önümüzdeki süreçte hukuk, adalet, ekonomi ve sosyal alanlarda hayata geçirilecek olan reformların gerçekleştirilmesi ve uygulanması için Cumhur İttifakı olarak sorumluluklarımızın farkında olduğumuzun bilinmesini isterim. Bu sebeple, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük reformlarından biri olarak karşımızda duran Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin geleceği ile geleceğin lider ülke Türkiye'sinin bekasını eş görmekteyiz. Büyük millet olmanın büyük sorumluluklar getirdiğinin bilincinde, coğrafyamızın yeryüzünde en zorlu coğrafyalardan biri olduğunun farkında, küresel siyasetin etkin aktörlerinin planlarını Türkiye üzerine ve Türkiye üzerinden yaptıklarını anlayacak kadar da şuurlu olmak zorundayız. Önümüzdeki yüz yılın sınırlarının çizildiği, gelecek asrın lider ülkelerinin belirlendiği bir ahvalde Türkiye'nin geleceği her şeyden önemlidir çünkü bizlere tevdi edilen emanet daha doğmamış gelecek nesillerin bizlere yüklediği reddedilmeyecek kadar büyük bir sorumluluğun tezahürüdür.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar; Milliyetçi Hareket Partisi millet anlayışının ürünü olan her türlü mandacılık fikrinin karşısındadır. Türkiye'nin sorunlarına çözümü Washington'da arayanlar hasmımız, Türk milletinin bekasına Ankara'dan bakanlar da dostumuzdur. Türkiye milletine Brüksel'den istikamet çizmeye çalışanlara taraf olanlar bir taraf, Türk gibi düşünen, Türk gibi gören ve Türk gibi davrananlar da bir taraftır. Bilinmelidir ki Türk milleti kendisine yöneltilen bütün tehditleri alaşağı edecek ferasete sahiptir. Türk devleti, milletine aba altından sopa gösterme hadsizliğine düşen gürüha haddini bildirecek kadar güçlü ve kudretlidir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle bu kudretin teminatı, Cumhur İttifakı ise bu ferasetin sahibidir.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, sizlere bir hususta daha teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Malumunuz İzmir'imiz 6,6 şiddetinde bir depremle sarsılmış, hepimizin yüreğine ateş salan bir hadisenin ardından İzmir'imize gelerek gerçekleştirmiş olduğunuz çalışmalar İzmirli hemşerilerimize büyük moral olmuştur. Devletimizin cömert elini uzattığı İzmirli vatandaşlarımız adına bu vesileyle sizlere de teşekkür etmek isterim.

Bu duygu ve düşüncelerle bütçenizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. Ayrıca, bütçe görüşmeleri boyunca bizlere eşlik eden danışmanlarımıza, Meclis personelimize de şükranlarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Osmanağaoğlu.

Konuşma sırası bekleyen arkadaşlar lütfen işaret ederler mi? Önündeki mikrofona basarlar mı?

Sayın Kerestecioğlu, siz konuşacak mısınız?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Necdet Bey’in ışığı yanıyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Efendim, ben Necdet Bey’i görüyorum, size soruyorum ben.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Konuşacağım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – O zaman, lütfen basın, ben buradaki yanmayan ışıklarla söz veremem ki.

Sayın Cihangir İslam.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, ben Fuat Oktay’ı bekliyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Burada kendisi, siz salonda değilsiniz şu anda!

Buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle hoş geldiniz. Bu bütçenin hayırlı olmasını diliyorum, Cumhurbaşkanlığı bütçemizin de hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bakınız iki yıl önce bütçe görüşmelerini yaparken biz dedik ki: Bu OHAL İşlemlerini İnceleme Komisyonu hukukun önünü tıkayan, sadece biz KHK’lileri oyalamaya matuf çalışmalar içindedir, bunu lağvedin. KHK’yle işten attıklarınıza doğru dürüst soruşturma yapın ve bize hukuk yolunu açın. Dediler ki: “Bir yıllık işimiz var. Bir yılda bunların hepsini tamamlarız. Ama sonuçta bizim dediğimiz oldu, 126 bin kamudan ihraçtan hâlâ tamamlanmamış aşağı yukarı 16 bin dosya var.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bir kez daha şu sorunun cevabını açıklıkla duymak istiyoruz: Kamudan ihraç listelerini kim hazırladı? Yani bakınız, daha bir gün ya da iki gün önce Sayın Arınç Yüksek İstişare Kurulundan istifa etti, bir anlamda tardedildi. Acaba onu istemeyen güçler ile bizi istemeyen güçler arasında da bir bağlantı var mı? Ben bunun arka planını da gerçekten merak ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bakın, yaklaşık 6 bin akademisyen ve 1.427 idari kadro üniversitelerden hâlen cevap alabilmiş değil. Bizi ne yapmayı düşünüyorsunuz, bunu bize açık açık söylemeniz lazım. Birçok arkadaşımıza pasaport dahi vermiyorsunuz, bunu fiilen engelliyorsunuz. Kendileri çıkıp yurt dışında da iş bulamıyorlar, açıklıkla baş başalar. Akademisyenler dışında çok büyük bir kitle bugün açlık ve yoksullukla baş başa ama hâlen tatminkâr bir cevap alamıyoruz. Bakın, bu grup içerisinde -sadece KHK’lilerden bahsediyorum- 80 intihar vakası yaşadık; 29 kişinin başından kaybolma macerası geçti ve Yusuf Bilge Tunç, az önce Sayın Gergerlioğlu’nun da belirttiği gibi hâlen kayıp.

Önümüzde bir mesele daha var: Bugün, bir mektup daha yollayan... O Bodrum Yalıkavak’ından gönderilen bir fotoğraf var, dörtlü bir fotoğraf... Son yargı yasasıyla, bir anlamda af yasasıyla cezaevinden çıkan bir mafya lideri bugün, yine, Ana Muhalefet Partisi Sayın Genel Başkanını tehdit eden, ona hakaretler savuran bir mektup yolladı ve kendisi devlet adına konuştuğunu iddia ediyor. Sabırla bekledik, Sayın Cumhurbaşkanlığı makamının bu konuya herhangi bir reaksiyonu olmadı. Bakınız, dikkatinizi çekerim, bugüne kadar Sayın Cumhurbaşkanı hakkında hakarete yönelik açılmış yaklaşık 60 bin dava var fakat böyle bir kişi çıkıyor hem bu ülkenin ana muhalefet liderine,

seçilmiş bir Parlemonto üyesine tehditler savuruyor, devlet adına konuştuğunu iddia ediyor ama biz Cumhurbaşkanlığı makamından herhangi bir reaksiyon göremiyoruz. Bu konuda net bir duruş, bu konuda net bir açıklama bekliyoruz.

Benim söyleyeceklerim yaklaşık bu kadar, sabrınıza teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi, sisteme girmiş olan Necdet İpekyüz... Hazır mısınız Necdet Bey?

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Size söz veriyorum, süreniz on dakikadır, buyurun lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli bürokratlar, değerli milletvekilleri, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz yıl da konuşmuştuk, son gündü; bu yıl 27 Ekimde başladığımız görüşmeler, bugün tekrar ayın 27'sinde bitiyor ve Parlamantonun da 27'nci Dönemi, hep 27, 27 diye geldik. Fakat daha önce de söylemiştik, aslında, belki de “Cumhurbaşkanlığı” diye tanıtılan sistemin de birinci dönemi ve bu birinci dönemde hedeflenen neydi, nereden nereye geldik? 21 Haziran 2018; birçok televizyondan canlı yayın yapılıyor, dönemin Başbakanı, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkan Recep Tayyip Erdoğan konuşuyor: “Demokrasinin gelişmesi için, demokratikleşmenin daha artması için, cumhuriyetin güçlenmesi için temel güçler ayrılığından asla vazgeçmemek için yeni sisteme ihtiyacımız var.” ve diyor ki “Parlamenter sistemde hükümet Meclis çoğunluğu içinden çıktığı için, pratikte yasama, yürütme aynı gücün kontrolünde olduğundan, hükümet cenahından gelmeyen hiçbir tasarı veya teklifin Meclis Genel Kurulundan geçme şansı olmamıştı.” Yani pes! Neden pes? Arkamda milletvekili arkadaşım vardı, şimdi çıktı, ağustos ayında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bir soru sordu: Bugüne kadar, Mecliste kanun teklifleri kimler tarafından verildi, kimler tarafından geçti? Yüzde 99,6'sı iktidar tarafından. Bir tek yasa -iki buçuk yıl oluyor- 5 partinin teklifiyle geçmiş oluyor, o da sağıktaki şiddet yasası; bu pandemi süreci çıktığında, büyük bir kıyamet koptuğunda... Yani gerçekten pes! Orada söylenene bakınca, bugüne bakınca demek ki yeni sistemde bu olay yok. “Yeni sistemde hükümet Meclis dışından, daha çok denetlenecek -bütçe- ve kanun çıkarma tasarısı zenginleşecek, milletvekilleri güçlenecek, Meclis ilk defa tarihinde belki daha işlevsel olacak.” diye tanımlanmıştı. Meclis Başkanına da burada, sunumuna ilk geldiğinde ben söylemiştim: Buradan çıkıp ticari taksiye bindiğinizde bile sizin milletvekili olduğunuzu gördüğünde “Ya, Meclis ne yapıyor? Sorunlarımıza çare buluyor mu?...” Bir diğeri, miş gibi yapmayalım. Buraya gelen kanunların birçoğu milletvekilleri tarafından hazırlanmıyor, orada hazırlanıyor. Bir diğer büyük eleştiri daha, işte, arkadaşlar hep tanımlıyor, “Burası aslında Meclisin mutfağı, teknik bir Komisyon.” diye, en çok torba yasa bu dönemde çıktı. Meclisin hiçbir komisyonu doğru dürüst çalışmıyor, her şey miş gibi yapılıyor yani bir analiz yapılmıyor, uzman görüşü alınmıyor, sivil toplum örgütlerinden görüş alınmıyor ve nedense kırk sekiz saatte, bilemediniz bir haftada her şeyin çıkartılıp Genel Kurula inmesi düşünülüyor. Yani bu yeni sistem belki hızlı ama Meclis çalışmıyor. Meclis çalışmayınca da bir yığın problem var. Ve nedense her yıl yasama açıldığında “Mecliste bir reforma da ihtiyaç var, bir düzenlemeye de var...” Birkaç gün tartışılıyor sonra unutuluyor.

Meclisin daha güçlü olması lazım ki gelişmesi lazım. Ne deniyordu yeni sistemde? “Yargı bu denge içinde daha bağımsız olacak, daha sağlıklı çalışacak.” Yargı diye bir şey kalmadı. Yargının en tepesindeki insanlar kabinedeki bakanlar tarafından tehdit ediliyor. Diyor ki: “Ben olmasam siz makamınıza gidemezsiniz.” Ve talimatlar veriliyor. Herkes kendi işini yapacak denildi, insanlar kendi

işini yapamayacak düzeye geldi. Ne deniyordu? “Ekonomi sıçrayacak, işsizlik azalacak, yoksulluk azalacak, krizler sona erecek.” Tam tersi oldu, o zaman yeni sistemi sorgulamak lazım; işsizlik had safhada, yoksulluk arttı, krizler bitmiyor, özgürlük ve demokrasiden de giderek uzaklaşıyoruz. Ne tehlikeliydi? Ayrımcı, kutuplaştırıcı bir nefret söylemi daha da gelişti, insanlar birbirini dinlemekten âciz, hemen birbirini ötekileştiren, “hain” diye tanımlayan ve en uçlarda görünen bir sürece dönüştü. Memleketin her yerinde nasıl konuşacağınız konusunda artık tereddüde düşüyorsunuz, normalde bunun olmaması lazımdı.

Evet, eski dönem de çok kötüydü, yeni dönemde de şikâyetler var, bunun bir an önce ele alınması lazım. Ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi öyle bir hâle geldi ki, işte, Türkiye tipi modelini deniyordu... Haziran ayında veya ağustos ayında herhâlde bilemiyorum, Amerika’da bir tartışmada Trump’a soruyorlar: “Siz seçimi kaybetmeniz ne yapacaksınız, barışçıl bir şekilde teslim edecek misiniz?” Trump’ın yanıtı: “Duruma göre bakacağız.” Ve orada kendisine Pelosi -ki Amerika Birleşik Devletleri’nde Temsilciler Meclisi Başkanı- “E, burayı Türkiye mi sandın?” diyor ve sonra Çavuşoğlu kınadı kendisini. Yani dışarıda bu sistem böyle görünüyor. Bu sistem böyle görünüyorsa o zaman bunu bir an önce ele alıp düzeltmek lazım, denge-denetlemeye dönüştürmek lazım.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, siz açıkladınız Sayıştay raporları soru önergelerine ilişkin... Aslında, soru önergelerine zamanında yanıt verilmiyor. Bakın, siz sunumunuzda “Dönemimiz dijital dönem, hızlı dönem.” diyorsunuz ve sonra diyorsunuz ki “Belki Meclis Başkanlığında kalmıştır, belki yazışmalarda kalmıştır.” Normalde, burada her bakanlığın en kısa sürede yanıt vermesi bu sistemin avantajına olurdu; vermemesi Meclisi daha da işlevsiz hâle getiriyor, saygınlığından alıyor. Bir an önce sizin de uyarmanız lazım. Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımız da burada, yani “Biz onlarla konuşacağız.” değil, bir an önce vermeleri lazım. Yani 27’sinden 27’sine gelmişiz, vermiyorlarsa burayı dikkate almıyorlar.

Sayın MİT yöneticileri de burada. Hiç uzatmayacağım, arkadaşlarımız söyledi. MİT’in şöyle bir görevi var: İstihbarat, bilgi toplama. Ama bir ülkede birileri “Bizi kaçırıyorsunuz ve bize diyorlar ki: ‘Biz MİT’ten geldik, bize istihbarat bilgisi vereceksin, bundan sonra bize çalışacaksın. Bize çalışmazsan başına her şey gelecek.’ Benim telefon numaram bu, bilgim bu, MOBESE’ler var, görüntüler var.” MİT bunların peşine düşmüyorsa, bunları yargının huzuruna çıkarmıyorsa o zaman birilerinin demesi lazım: “Acaba bunlar hakkında istihbarat mı toplanmıyor; korunuyor mu?” Çünkü en önemli görev korumak, önlemek. Böyle birileri eğer gelip bir yerlere başvuruyorsa, savcılıklara suç duyurusunda bulunuyorsa -hukuksal dışında- bir an önce onların yargının önüne çıkması lazım yani en azından bu kurumun kendi prestiji açısından, kendi vizyonu açısından, kurumun güvenilirliği açısından.

Sayın Başkan, Diyanet İşleri Başkanlığıyla ilgili geçen yıl ben konuşmamda söylemiştim. Ya, siz 6 dile yayın yapıyorsunuz, bu yıl 7 dile çıkmış, ben demiştim ki: “Keşke Kürtçe de olsa.” 7 dile çıkmış yine Kürtçe yok. Şimdi, İletişim Başkanlığı var, TRT’den de sorumlu -TRT’de Kürtçe yayın yapan televizyon da var yani iyi bir şey, birçok kez de arkadaşlar bunu dile getiriyor- o da Cumhurbaşkanlığı bünyesinde. Ya, Diyanet, bir taraftan “Medreselerde yetişen meclerimiz biz atayacağız.” dedi, kabul gördü. En son Mehmet Görmez döneminde Kürtçe yayınlar var, Kur’an-ı Kerim basılmış, başka materyaller basılmış; hiç Kürtçe’yle ilgili bir çalışma yok. O zaman kimi inandıracaksınız buna ve o zaman bu çıkıp dese ki “TOKİ’nin faizi caizdir, zekâtı toplayıp dağıtmak caizdir, kadın erkek yan yana halay veya horon çektiğinde caiz değildir.” Bu kuruma kim güvenecek, inancına kim güvenecek? Alevi’si, Ermeni’si, Yahudi’si ne diyecek? Sarayın kendisine ait bir din mi tanımlıyor bu? Buna da yönelik bir çalışma yapmak lazım ve bu olmadığında sıkıntılar çıkıyor.

Bir de, şunu sormak istiyorum, sayfa 6 herhâlde sunumuzda: Cumhurbaşkanlığı bütçesinden 1,5 milyar lira İçişleri Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığına barışı desteklemek ve korumak adına veriliyor. Bunun şeffaf olması lazım yani barışı desteklemek, korumak. 1,5 milyar, onların kendi bütçesi de var, bu bütçeden de oraya veriliyorsa bunu bizim de kamuoyunun da bilmesi lazım. Yani barış için ne yapıyorlar? 1,5 milyar, kendi bütçeleri var, buradan onaylanmış, Meclise de gelecek şimdi, oylanacak. Yani burada bir kalem olarak geçiyor, bunun iyice aydınlatılması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dakika ek süre veriyorum Sayın İpekyüz, toparlayalım lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı siz buraya geldiğinizde Naci Ağbal yanınızda oturuyordu, Sayın Lütfi Elvan karşı da oturuyordu. Biz de diyorduk ki: “Sayın Berat Albayrak gelecek, bizimle konuşacak ve daha ortada...” Şu anda Naci Ağbal Merkez Bankasının başında, Sayın Lütfi Elvan Bakanlıkta. Peki, Sayın Berat Albayrak Varlık Fonundan istifa edecek mi, affedilecek mi, edilmeyecek mi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biraz önce etti.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Biraz önce mi etti? Şimdi? Demek ki konuşacağımı biliyormuş.

Şimdi, Varlık Fonu aslında ilk çıktığında -1953 yılında Kuveyt’te çıkmış- Kuveyt’teki amaç, bütçe fazlası veren özelliklerden dolayı zengin ülkeler tarafından yatırım aracına dönüştürülmesi denmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın İpekyüz, ek süreniz de tamamlanmıştır.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Selamlıyorum.

Ama biz Türkiye’deki Varlık Fonunun gerçekten ne yaptığını, ne ettiğini ve Türkiye’deki kurumları nereye götürdüğünü bilmiyoruz ve bu kurumları, kamu-özel işletmelerini soruyoruz, özel ortaklıklarını soruyoruz, yap-işlet-devreti soruyoruz; bilmiyoruz. Bu her şeyden bağımsız, en ciddi kurumlar onlarla beraber, en ciddi para orada. Kimse bunu bilmediği için, şeffaflık da olmadığı için bununla ilgili çözümler yapılması lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

Şimdi, yine üyelerimizden Sayın İsmail Güneş...

Buyurun Sayın Güneş.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, çok değerli bürokratlarımız, milletvekillerimiz, basın mensuplarımız; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanlığı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Tabii, benden önceki konuşmacılar, işte, bu Cumhurbaşkanlığına geçildiği için çok kötü olduğu yönünde birtakım iddialarda bulundular ve bazı partilerde tekrardan parlamenter sisteme geçme yönünde beyanatlarda bulunuyorlar. Tabii, şuna bakmak lazım: Parlamenter sistem, gerçekten de bugünkü sisteme göre daha mı demokrattı, daha mı istikrarlıydı diye bir bakmak lazım. Şuna bakalım: Diyelim ki halk tarafından bir tane Meclis seçiliyor, Başbakan seçiliyor ama sizin halk tarafından seçilen bu Başbakanın herhangi bir kişiyi bakan yapacağına Cumhurbaşkanı karar veriyor. Şimdi, Cumhurbaşkanı tabii ki demokratik bir ortamda seçilse amenna, Cumhurbaşkanı normalde Meclis

seçiyormuş gibi görünür ama 61 yasasından sonra, 61 darbesinden sonra Cumhurbaşkanları daha çok hükümeti kontrol etmek üzere kurgulanmış bir sistem ve dolayısıyla da “Halk ne kadar seçerse seçsin anca bizim izin verdiğimiz ölçüde siz hareket edebilirsiniz.” diyor. Yani bir bakanını seçemeyen, bir genel müdürünü atayamayan, bir il müdürünü atayamayan bir Başbakan ne kadar halkı temsil edebilir buna bakmak lazım. Yani bu yönden baktığın zaman gerçekten de o günün yürütmesinin ne kadar baskı altında olduğunu görüyorsunuz. İkincisi, yani istikrar yönünden baktığımız zaman aşağı yukarı 70 ile 80 yılları arasındaki hükümetlerin ömrüne bakın siz, aşağı yukarı sekiz ay civarında olması lazım. Yani “Sekiz aylık bir hükümetin program yapması, planlama yapması, bunu icraata geçirmesi, bunun ülkeye faydalı olması mümkün mü?” dersiniz, asla mümkün değil. Parlamenter sistem ne zaman faydalı olmuştur? Diyelim ki bir parti eğer çok güçlü ise ve o iktidara geldiyse, Meclis çoğunluğu da elindeyse -işte rahmetli Turgut Özal döneminde olduğu gibi, Adnan Menderes döneminde olduğu gibi ve işte AK PARTİ döneminde olduğu gibi- icraat yapabilmıştır. Ama onun haricindeki dönemlerde genelde koalisyonlarla yürütülen hükümetler her zaman için yani iktidardan düşme tehdidi altında kalmıştır. Bu bakımdan baktığımız zaman, aslında yani parlamenter sistemin çok kırılgan bir yapısı var ve dolayısıyla da uzun süreli sürdürülmesi de mümkün değil. Şimdi, neticede geçmiş dönemlerdeki rahmetli Cumhurbaşkanımız Turgut Özal da parlamenter sistemden başkanlık sistemine veya bugünkü adıyla Cumhurbaşkanlığı sistemine geçmeyi amaçlamıştır ama bunda başarılı olamamıştır. Eğer iktidarda siz de olsanız yani aynı şekilde bu Cumhurbaşkanlığı sistemine geçmeyi arzu ederdiniz. “Neden?” diyeceksiniz. Şimdi, eskiden olduğu gibi Cumhurbaşkanını halk seçtiği için birincisi üstünde bir tane onu kontrol eden, denetleyen atamalar anlamında bir mekanizma yok. İkincisi, diyelim ki güvenoyu soruşturmasıyla indirilme tehlikesi yok, beş yıl boyunca icraatlarını yapabilecek; bu da istikrarı sağlayan bir şey. Diğer taraftan, yasama, yürütme ve yargı arasındaki bağımsızlık tabii ki çok önemli. Bu geçtiğimiz yeni sistemde, tabii ki buralarda eksiklikler varsa mutlaka giderilebilir ama şunu da unutmamak lazım: Yani bu ülkede eskiden hem yasamanın hem de yürütmenin yargının baskısı altında, tahakkümü altında olduğu günleri unutmamak lazım. Ne zaman o mesela? 367’yi mesela, siz Tanal, onaylıyor musunuz? Yani bunun doğru ve haklı olduğunu savunabiliyor musunuz? Savunmak mümkün mü böyle bir şeyi? Mümkün değil. Biz diyoruz ki arkadaşlar...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - İsmail Bey bugün maddeler üzerinde de görüşmeler var biliyorsunuz, anlayışınızı bekliyoruz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Tamam, hemen kısa kesiyorum Başkanım.

Yani buradaki tabii ki erkler ayrılığına dikkat etmek lazım ama şunu da unutmamak lazım. Eğer biz bu Cumhurbaşkanlığı sistemine geçmemiş olsaydık belki 15 Temmuz 2016 hain darbesiyle baş etmemiz mümkün olmayacaktı. Diğer taraftan da arkasından da yani kısa sürede icraatlarımızı ortaya koymamız mümkün olmayacaktı diyorum ben.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum, saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Sayın Güneş.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Daha beş dakikası var yani başkanlık sistemi böyle bir şeyse... Beş dakikası var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sayın Filiz Kerestecioğlu size söz veriyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – On dakikalık süresi var, netice itibarıyla...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Bu gönüllü bir karar, öncesinde konuşmuştuk aramızda, merak etmeyin yani isterse devam eder.

Değerli arkadaşlar, bütün gruplar olarak bugün son gündeyiz lütfen, rica ediyorum. Çok güzel getirdik, bugün de güzel bir şekilde kapatacağız inşallah. Herhangi bir problem yok, kendi zamanından iktidar partisi olarak fedakârlık yapıyor, bundan güzel bir şey olabilir mi? Muhalefetle ilgili herhangi bir şey söz konusu değil.

Süreniz beş dakikadır Sayın Kerestecioğlu, buyurun lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli hazırun, Sayın Cumhurbaşkanlığı yardımcısı; Mezopotamya Ajansı muhabirleri Adnan Bilen ve Cemil Uğur Jin News muhabiri Şehriban Abi ve gazeteci Nazan Sala 9 Ekimden beri tutuklu. Gazetecilik yaparak Van’da Servet Turgut’un ölümüne, Osman Şiban’ın ağır yaralanmasına neden olan, Jandarma tarafından yapılan işkence ve linci ortaya çıkardıkları için tutuklular. Mahkeme “Devlet aleyhine toplumsal olayları haber yapmak.” gerekçesiyle tutukladı -bu, dünyada gerçekten gazeteciliği enteresan bir şekilde tanımlayan bir söz: “Devlet aleyhine toplumsal olayları haber yapmak.”- ve turkuaz basın kartları olmadığı için gazeteci saymadı onları.

Turkuaz veya sarı, fark etmez, basın kartı uygulaması gazeteciliğin itibarını ve gazetecilerin haklarını koruma işlevini hiçbir zaman yerine getirmedi aslına bakarsanız. İktidarlar için oldum olası kontrol aygıtı olarak kullanıldı, basın çalışanlarını “makbul/makbul olmayan” şeklinde ayırıştırmanın aracı oldu. Bu nedenle, gazeteciler, yıllardır, meslek standartlarının belirlenmesinde ve basın kartında sorumluluğun devlette değil, meslek örgütlerinin yer aldığı bağımsız bir yapıda olması gerektiğini savunuyor. Fakat bugün geçmişten farklı olarak, otoriter ve artık iyiden iyiye ayyuka çıktığı üzere, iktidarınızı muhafaza edebilmek için ifade ve basın özgürlüğünü ortadan kaldıracak her yola başvurduğunuz görüyoruz.

Basın kartlarında propaganda merkezi olarak çalışan Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının yetkili kılınması yetmezmiş gibi, bir de gazetecilik gibi zorlu bir meslekte yıpranma hakkından faydalanabilmek için, anayasal eşitlik ilkesine aykırı olmasına rağmen turkuaz basın kartı şartı konuldu. Açık açık “İktidarın memuru olmayana kart yok, kart yoksa yıpranma hakkı da yok.” denildi. Ben de uzun yıllar gazetecilik de yapan birisiyim ve eskiden itibarının ve gerçekten, mesleğe olan katkılarının ne kadar fazla olduğunu biliyorum. Fakat gazetecilik öyle karta, ne bileyim, işte, şarta şurta bağlı olarak yapılacak bir meslek değil. Gazetecilikte temel kıstas, doğru bilgiye, hakikate ulaşma ve haber alma hakkımızdır. Bu yüzden, onca baskıya rağmen, yandaş medya rejimine karşı etik değerleri ve objektif kriterleri savunan basın çalışanlarının yanında olmak her şeyden önemli diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, bir başka mevzu, Diyanet İşleri Başkanlığı. Diyanet İşleri Başkanlığı inançlar arasında ayırım gözetken, Sünniliğin Hanefilik mezhebi dışında hiçbir mezhebe ve inanca, hizmet götürmek şöyle dursun, saygı dahi duymayan bir yapıya sahip. Ancak sorunları bununla sınırlı değil; hutbeleri, fetvaları, açıklamalarıyla ikili hukuk dayatıp toplum mühendisliği de yapıyor bu kurum. Mesela, bir ay önce, Ağrı’da cami açılışındaki konuşmasında Diyanet İşleri Başkanı ahiret inancına sahip olmayan insandan her türlü kötülüğün bekleneceğini söyledi. Diyanetin sitesi boşanmayı erkeğin hakkı olarak tanımlayan fetvalarla dolu ve kadınların nasıl giyinecekleri, şiddete uğramamak için kocalarını nasıl hoş tutacakları hakkındaki fetvalarla da. Son, 25 Kasım’da yaptığı açıklamada Ali Erbaş şiddetin failinin erkekler olduğunu dahi sakladı.

Ramazan ayında, hatırlarsınız, bir hutbede LGBTİ’ler ve HIV’le yaşayanlar açıkça hedef alındı. Bu hutbe, insanların kafasını karıştırarak algı yaratıyordu üstelik çünkü toplum Covid-19 virüsüne odaklanmışken tutup HIV virüsünden bahsediyor, bu insanları hedef hâline getiriyordu. Evet, bununla ilgili, ayrımcılığa neden olduğunu belirten İHD ve barolar hakkında soruşturma başlatıldı ve söylemek

isterim ki devlet-yurttaş ilişkisi birilerinin inancına göre belirlenemez. LGBTİ’ler vardır ve bu toplumun saygın birer mensubudurlar. LGBTİ hakları insan haklarıdır ve onların uğradıkları ihlaller karşısında olmaya ve haklarını savunmaya devam edeceğiz.

Son olarak, Ocak 2019’da Polis Memuru Volkan Hicret tarafından öldürülen trans kadın Hande Buse Şeker’in davası dün sonuçlandı, sanık müebbet hapis aldı ve bu davanın peşini bırakmayan avukatlar, Hande’nin yakınları ve hak savunucuları sayesinde oldu bu. Nefret suçlarını da buradan kınıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Bitiriyorum, son cümlem, teşekkür edeceğim.

Bütçe Komisyonu biterken sevgili danışman arkadaşlarımıza, stenograf arkadaşlarımıza ve tüm Meclis çalışanlarına da ayrıca teşekkür etmek isterim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Cavit Arı...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, konuşmacı Ağrı’yla ve Sayın Diyanet İşleri Başkanımızın yaptığı bir şeyle ilgili bir şey söyledi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sataşma uygulaması yok Komisyonunda biliyorsunuz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Dün ben, dün söylediklerim...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Söz alırsın konuşursun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ekrem Bey, soru-cevap kısmında sözünüzü ifade edersiniz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, şöyle, kayıtlara geçmesi açısından: Benim misafirimdi dolayısıyla orada farklı bir şey yok. Cami açılışına geldi.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Söz alırsınız konuşursunuz. Böyle bir usul var mı ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, böyle bir usulümüz yok.

Şimdi, Sayın Cavit Arı, süreniz on dakikadır buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, değerli bürokratlar, Sayın Komisyon Başkanımız ve çok değerli milletvekilli arkadaşlarımız, değerli basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

“Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin getirdiği en önemli kazanımlardan biri de Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının kurulması.” denildi. “İletişimi millî çıkarlar doğrultusunda stratejik bir bakış açısıyla ele alan İletişim Başkanlığı ülke markasının itibarını koruyacak ve yükseltecek bir anlayışla ulusal ve uluslararası boyutta çalışmalar gerçekleştirmektedir.” denilmekte. Hatta ülkemizin en tarafsız olması gereken “TRT ve Anadolu Ajansının koordinasyonu ve denetiminin de yine İletişim Başkanlığının sorumluluğu altında olduğu” ifade edilmekte. Ülke markasının itibarını koruyacak ve güçlendirmek de kolay olmayacağı için de İletişim Daire Başkanlığı için merkez teşkilatına bin, yurtdışı teşkilatı için de 500 personel alındığını öğrenmiş bulunmaktayız.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, ülke markasının itibarını gerek yurt içi ve gerekse yurt dışında yükseltmek için İletişim Başkanlığının kurulmasına, 1.500 kişinin de çalıştırılması çok gerek yok. Keşke bunun yerine, bugüne kadar yani on sekiz yıllık AKP iktidarı ve son Cumhurbaşkanlığı hükûmet

sistemi içerisinde “Ülkede herkese eşit muamele yapılıyor.” denilebilmesi için ayrımcı davranışlardan vazgeçilmiş olsaydı, vatandaş bir kararda “Kendisine siyasi nedenlerle ayrımcılık yapıldı.” demeyecek hâlde olabilirdi.

Örneğin, Antalya Büyükşehir Belediyesi dahil, İstanbul, Ankara Büyükşehir Belediyelerini de çok yakından ilgilendiren şöyle bir gelişme var Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız: Bakın, Antalya’ya 2016 yılında EXPO nedeniyle bir raylı sistem yapıldı, 19,1 kilometre. İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediyeleri için de yine yapılan raylı sistemler var. Önceki düzenlemede: “Hasılatın, protokolde tespit edilen oran üzerinden bedelinin geriye alınması.” düzenlemesi varken bu belediyeler, Cumhuriyet Halk Partisi’ne geçtikten sonra bakın, “Genel bütçeden vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek oranla kesinti yapılır.” hükmü getirildi. Şimdi, önceki hasılatın, Cumhuriyet Halk Partisi’ne geçince genel bütçeden verilecek vergi gelirleri üzerinden kesilmeye başladı. Ya, böylelikle siz, değişen belediyede farklı uygulamaya gittiniz. Bu, bir kere güveni en derin şekilde sarsacak bir uygulamadır. Bu düzenlemenin tarafınızdan, Sayın Cumhurbaşkanına lütfen iletilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. Bakın, bu nedenle geçen hafta içerisinde Ulaştırma Bakanı, sunum kitapçığında “19,1 kilometre Antalya’ya raylı sistem yaptık.” derken bunun 379 milyonunu Antalya Büyükşehir Belediyesinden kesmekte. Şimdi, ya sunum kitapçığında ve sunumda Ulaştırma Bakanı bunu söylemeyecek ya da parası Antalya Büyükşehir Belediyesinden istenmeyecek. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, lütfen, bu konuyu Cumhurbaşkanımıza iletin çünkü 19,1 kilometrelik bu raylı sistem EXPO nedeniyle yapılmıştı. EXPO nedeniyle yapılan bu raylı sistemin parasını Antalya Büyükşehir Belediyesi’nden isteyemezseniz, isteyecekseniz de aynı önceki sistem gibi hasılat üzerinden isteyeme devam etmeniz gerektiğini ifade etmek istiyorum buradan.

Yine, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, bakın, eğer, siz, kamuoyuna yönetim olarak güven vermek istiyorsanız; örneğin, yıllardır aynı olan UKOME yönetim yapısını, yine İstanbul, Ankara, Antalya gibi birçok Büyükşehir Belediyesini Cumhuriyet Halk Partisi ve muhalefet partileri aldıktan sonra UKOME’nin karar sayısını değiştirdiniz. Şimdi, bu değişiklik, yaratılan en büyük güvensizliklerden birisidir.

Yine, aynı şekilde, yargı bağımsızlığını ve tarafsızlığını sağlayabilme mücadelesini samimi olarak verebilseydiniz, yine, başta ifade ettiğim gibi Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığına ihtiyaç kalmayacaktı.

Avukatlıktan hâkimliğe, savcılığa geçenlerin yaş sınırının artırılıp AKP’nin il, ilçe kademelerinden oralara bine yakın hâkim, savcı alınmasını eğer bu ülke görmemiş olsaydı, güven konusunda bir sorun yaşanmayacaktı.

Kamu-özel iş birlikleriyle yapılan işlerde devletin, milletin kazıklandığı algısı verilmeye devam edilirse; örneğin, Çanakkale Köprüsü 7 milyar 100 milyona mal edilip yıllık 2 milyar 173 milyon (x) on altı yıl dört ay olarak 35 milyar 400 milyon lirayla 5 kat para ödenmeseydi, yine, İletişim Daire Başkanlığının güven oluşturmaya yönelik amacına ihtiyaç kalmayacaktı. Yine, birçok benzeri projede aynı işler, aynı şekilde, aynı müteahhitlere verilmiş olmasaydı bu işlere gerek kalmayacaktı.

Yine, maske takmadı diye vatandaş ceza alırken siz, GSM operatörlerinin almış olduğu cezaları bu Mecliste iptal etmeseydiniz, yine, ülkenin itibarını bu şekilde artırma ihtiyacı kalmayacaktı.

Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana zor koşullarda kurulmuş ülkenin temel taşı fabrika ve tesisler bir taraftan satılırken hâlen Tank Palet Fabrikası satıldı mı, hibe edildi mi bilinmiyorsa maalesef ki bu güven konusu hâlâ var demektir.

Vatandaş, ekonomik koşullar bu kadar olumsuz olduğu dönemde, siz, sabır önerirken uçan saraylar ve saraylar yapılmaya devam ediyorsa bu güven sorunu devam edecektir.

Yine, 250 bin dolara Türk vatandaşlığı peynir ekmek gibi satılırken savaş nedeniyle ülkemize sığınan, şartlar düzeldiğinde geri gönderileceği söylenen yaklaşık 4 milyon Suriyeli gönderilmekten vazgeçilmişse onların da zaten gitmekten vazgeçtikleri bu ortamda, hızlı şekilde vatandaşlık verilip seçmen yapıldığı bir ortamda ülkeye güven kalmayacaktır.

Birçok kişinin Bank Asyaya para yatırdı diye FETÖ'cü ilan edildiği bir dönemde, bankanın yöneticisinin Diyanet İşlerine müdür yapıldığı bir ortamda güven kalmayacak demektir.

Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanına 3'üncü kez tehdit mektuplarının yazıldığı bir ülkede, gerek Cumhurbaşkanının gerek Adalet Bakanının gerek İçişleri Bakanının sessiz kaldığı, devleti yönetenlerin kör ve sağır olduğu bugünlerde güvenden bahsedilemeyecek demektir.

Daha temmuz ayında zorla çıkardığınız kanunla, baroların genel kurullarının ekim ayında yapılacağına dair hükme... Pandemi bahanesiyle genel kurullarının ertelendiğine dair kararlar çıkartılıp akabinde AKP il, ilçe kongrelerinin devam ettiği bir ortamda güvenden bahsedilemeyecek demektir Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız.

Yine, Cumhurbaşkanının aynı zamanda parti genel başkanı olması nedeniyle yapılan siyasi eleştirilerin Cumhurbaşkanına yapılmış eleştiri ve hakaret olarak kabul edilip sayısız davanın açıldığı bir ülkede güvenden bahsedilemeyecek demektir.

İşte, bu güvensizlik ortamı nedeniyle siz bütçede neler yaparsanız yapın halkın bu iktidara güveni kalmayacaktır. Öyle ki iki hafta önce bakan, damat Maliye Bakanı istifa etti, istifa etti, koltuk yirmi altı saate yakın boş kaldı veya iki güne yakın boş kaldı. Bu boş koltuk o Bakandan daha güvenilir bir vaziyetteydi ve dolar aynı gün yüzde 5 seviyelerinde değer kaybetti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Arı, bir dakika ek süre veriyorum.

Tamamlayın, toparlayın lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Yani demek ki bir Bakan gittiğinde bu kadar şartlarda olumlu gelişmeler oluyorsa iktidarın gitmesi hâlinde bu ülke daha rahat nefes alacaktır, toplum daha çok rahat ve huzur görecektir diyorum.

Her şeye rağmen, yine de bütçeniz hayırlı ve uğurlu olsun diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın İbrahim Aydemir'e söz vereceğim.

Süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım çok teşekkür ediyorum. Değerli Cumhurbaşkanı Yardımcımız şahsında bütün heyete saygı sunuyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Son sözlerinizi alalım...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Son söz değil bu, hep söyledin ama bu da doğru değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu da son söz değil.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bak, orada bekleyenler var, son söz değil. Kaldı ki benim son sözü almam niye rahatsız ediyor seni? Şimdi, bizim Türkçe'de müflis tüccar eski defterleri karıştırmış diye hoş bir aforizma var. Değerli Cumhurbaşkanı Yardımcımız ve muhterem heyet; fark ediyor

musunuz ki söylemleri üç aşağı beş yukarı aynı muhalefetin “Saray, saray odası, uçan saray.” Hamule olmayınca, birikim olmayınca, ülke yönetimine dair böyle ciddi bir altyapı olmayınca sloganlarla konuşursunuz, yapacağımız başka bir şey yok. On sekiz yıldır aldığımız mesafe ortada. Dünya parmak ısırıyor, dünya gıptayla yaklaşıyor, onlar biteviye o ezberleri dillendiriyor. Şimdi, az önce bir şey söyledi arkadaşımız...

CAVİT ARI (Antalya) – Olanı söylüyoruz!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Suriyelileri seçmen yapıyormuşuz. El insaf ya! Avukatsınız siz ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Yaptınız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bunu söylersen neyi açıklayayım? Yani sen orta yere hakikatle uzak yakın ilgisi olmayan bir şey koyacaksın, ben de onu...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ari, lütfen ikili konuşmayalım. Siz görüşlerinizi ifade ettiniz, lütfen... Sayın Ari, görüşlerinizi bakın, dinledi herkes, lütfen rica ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Olmadığının aksini ispat edin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – En küçük bir laf atmadım.

Şimdi, karşılık beklemiyorsan hakikati söyleyeceksin. Bakın, bir şey söyledi: “Baroların kongrelerini ertelediler, AK PARTİ kendi kongrelerini yapıyor.”

CAVİT ARI (Antalya) – Yaptınız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Dünyadan bihaber ki bizim kongreler ertelendi. Yapma kardeşim, bunu yapma güzel kardeşim!

CAVİT ARI (Antalya) – Hepsini bitirdiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yaptığın an, sözünün hükmü olmaz.

Bir başkası, Diyanetle ilgili bir not düşünüyor: LGBT. LGBT’yle Diyaneti ilişkilendiriyor. Ya, Diyanet İşleri Başkanlığı bizim dinimizi, en yüksek değerimizi ifade ediyor. Cenab-ı Hakk’ın emirlerini elbette ki hem tebliğ edecek hem yayınlayacak, bundan doğal ne var? Ne yapacağız? Sen mutlu ol diye, biz oraya hakikati alt üst mü edeceğiz?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Milyonlarca...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Böyle bir şey yok. Milyonu filan ben anlamam, istersen trilyon olsun, ilahi hakikat neyse onu söyleriz. İnananlar bunu bekliyor arkadaşlar. Diyanet İşleriyle ilgili elbette benim de mesela beklentim var, sahadayım. İlgili siz, Değerli Cumhurbaşkanı Yardımcımız, çok ciddi miktarda imam açığımız var, gittiğimiz her yerde bize böyle bir taleple yöneliyor insanlarımız. Bunu konuşalım, vatandaşın talebi bu. Saray odasını geçelim arkadaşlar, bırakın, bunlar ezber, bunlar vatandaşta bir aksülamel, bir yansıma oluşturmuyor. Bırakın bunu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Papaz açığı da var.

CAVİT ARI (Antalya) – Olanı anlatıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İbrahim Bey, papaz açığı da var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Papaz açığını da sen söyle kardeşim, ben mi söyleyeceğim. Varsa öyle bir açık, söyle sen, varsa öyle bir açığı söyle. Bak biz onlara da açığız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nerede, hani nerede?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Biz, bak...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bütçede var mı?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sayın Paylan, şu kadro, şu ak kadro inanç özgürlüklerinin önünde zerre kadar mâniya, engel bırakmamış bir kadrodur, kim olursa olsun. Bölücü, yıkıcı olmamak kaydıyla, biz zemini pirüpak etmişiz elhamdülillah, bununla iftihar ediyoruz. Aslında, siz böyle görüntüde zahiren, efendim, tenkit ederken gıyabımızda da ben biliyorum ki hakkı teslim ediyorsunuz, birçoğunuzu ben biliyorum. Çünkü hakikati perdeleyemezsiniz arkadaşlar, hakikat orta yerde duruyor. Şimdi, İsmail Bey Başkanım, sizi gördüğüm zaman yüreğimde özel bir ferahlama oluyor, samimi söylüyorum. Şimdi, bakın...

CAVİT ARI (Antalya) – Neden acaba?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Niye?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, müdahale etmeyelim arkadaşlar, hatibi dinleyelim lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Müsaade ederseniz konuşma içerisinde ben söylerim, müsaade edin, söylerim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Niyeyseniz biz de bilelim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – ATAK, Bayraktar, ANKA, GÖKBAY, AKINCI, UFUK, HİSAR, KORKUT, SUNGUR, GÖKTUĞ, ATMACA, AKYA, KARAOK, ATMACA... Ya, arkadaş, bunlar, vatansever kıvamı, kat sayısı yüksek herkesi ben biliyorum ki çok mutlu ediyor. Değerli Başkanım, sizinle, kurumunuzla iftihar ediyoruz, hakikaten çağ atlattınız savunma sanayisinde.

Efendim, elbette ki beklentilerimiz de var sizden, çok özel şeyler yapıyorsunuz ama bu yaptıklarınızın bir kısmını da bizim o tarafa yansıtın. Erzurum’da ağır bakım tamir fabrikası var, oraya mesela özel bir fabrika yapılabilir bizim için; böyle bir talebimi de kayda geçiriyorum Değerli Başkanım ve size hakikaten yaptıklarınızdan dolayı minnettar olduğumu söylüyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hiç yolu yapılmamış yerler var. Kış geldi, Erzurum’un yolları, köyleri...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Tanal, lütfen, böyle bir usul yok. Böyle bir usulümüz yok, lütfen, rica ediyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İletişim Başkanlığı... Ben gazeteciyim arkadaşlar, İletişim Başkanlığı bir özel formattır, efendim, bir özel dizayndır. İletişim Başkanlığı hayat bulduktan sonra Türkiye’yi tanıtmaya, Türkiye’yi anlatmaya, hakikatleri zemine yayma noktasında çok özel bir hâl gelişti ve İletişim Başkanımız Fahrettin Bey –ismini anmak lazım çünkü marifet iltifata tabidir- aktarımıyla, anlatımıyla, tarzıyla, üslubuyla ve vukufiyetiyle hakikaten Sayın Cumhurbaşkanımıza yakışır hâlde İletişim Başkanlığını götürüyor, ona da çok teşekkür ediyorum.

Millî Saraylardan bahsettik; orada milletimizi ifade eden, kültürümüzü ifade eden değerler aşikâr ediliyor. Ben orası için de özellikle bir talepte bulunacağım. Elbette biliyorum ki dijital zemine inşa edilmiş çok sayıda materyal var ancak bence bu kifayet etmiyor, yetmiyor, dahası olması lazım. Şimdi, ben şunu görüyorum: Sosyal medyada, buradaki arkadaşlarımızın hepsi biliyor, takip ediyor ki artık insanlar bir dakikalık materyali bile takip etmekten imtina ediyor, daha kısa süreli ama böyle kühüne incek özde materyallerle kültürümüzü aktarırsak çok daha iyi olur diye düşünüyorum.

Efendim, ben Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle şu iki buçuk yılda aldığımız mesafenin eşsiz olduğu kanaatindeyim, özellikle dış politikada hakikaten destan yazıyoruz ve bir şeyi merak ediyorum, bu arkadaşlarımızdan bir şeyi merak ediyorum, çok samimi, kalbi soruyorum: Mesela iktidar olsalardı – karşı taraf- Azerbaycan mevzusunda nasıl bir adım atarlardı, merak ediyorum ben. Samimi söylüyorum ki söyleyemezlerdi.

CAVİT ARI (Antalya) – Biz Azerbaycan’ı sizden daha iyi savunuruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yani Cumhurbaşkanımızın o direkt, yürekli, mert, delikanlı duruşunun zerresi bile bunlardan çıkmazdı, söyleyemezlerdi. Nasıl bir duruşu, Karabağ mevzusunda nasıl bir hâli olacaktı bunların?

Öyleyse, arkadaşlar, şunu söylemek istiyorum: Biz ekmeği artırmışız, biz huzuru bütün bir zemine yaygın hâle getirmişiz, biz insanları mutlu, müreffeh hâlde yaşatır durumdayız ve arkadaşlar, Allah’ın izniyle göreceğiz, inşallah – zaman geçiyor, işte, iki buçuk yıl geçti- iki buçuk yıl sonra da göreceğiz bunları ki milletimiz şu kadroyu o gün de yani 2023’te de kahir ekseriyetiyle iş başında tutacak ve başladıklarımızı çok daha ileri noktalara götüreceğiz, doruklara götüreceğiz; ben bundan eminim. Milletimizle yürek frekansımız birebir örtüşüyor; biz insanların gözüne baktığımızda onun yüreğindeki alan bir kadroyuz, biz kalbîyiz, kalbî; asla hesap yaparak yürümüyoruz, samimiyiz. Bakın, Necdet Bey biraz önce bir şey söyledi, gündemi de takip etmiyorsunuz Berat Bey’le ilgili; ya, biraz takip edelim lütfen arkadaşlar, biraz takip edelim lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Saniyelik değişiyor atamalar, saniyelik.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şunu hep söylüyorum: Değerli Cumhurbaşkanı Yardımcımız, Değerli Başkanım; ara ara, daha doğrusu çokça yapıyorum ben bunu ama bir türlü sirayet etmedi düşüncem onların zihnine, diyorum ki: Ya, güzel olanı taklit edin, bize bakın, hisse kapın, mesafe alın. Ha bire aynı yerde durup, amiyane ifadesiyle debelenip durmayın. Böyle olduğu zaman biz üzülüyoruz. Muhalefet ne kadar nitelikli olursa biz oradan istifade ederiz, onun için de size katkı sunmaya çalışıyoruz arkadaşlar.

Değerli Başkanım, başlarkenki aktarımınız ve bugünkü anlatımınız istifade noktasında hakikaten çok özeldi, size minnettarız, teşekkür ediyorum. Buradaki kadroya Cenab-ı Hak yolunuzu, izinizi açık etsin diyorum. Bütçe de Allah’ın izniyle bereket getirecektir, ben ondan eminim.

Hayırlı uğurlu olsun, hepinize saygı sunuyorum. Var olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Aydemir.

Sayın Baki Ersoy size söz veriyorum. Süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, değerli bürokratlarımız, Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, kıymetli milletvekillerimiz, basınımızın güzide temsilcileri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti devleti, Temmuz 2018 tarihinden bu yana Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle yönetilmektedir. Bu süreçte Türkiye’nin bir çok badire atlattığı, bir çok tehdidi bertaraf ettiği, Türk milleti üzerinden hesap yapmaya yetinen bir çok kesimi al aşağı ettiği ortadadır. Doğu Akdeniz’de Türkiye Cumhuriyeti devletinin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti devletinin ve hakları gasbedilmeye çalışılan milletlerin çıkarları parsel parsel, metre metre, santim santim korunmuştur. Hibe ile yetki alanları anlaşması imzalanarak Doğu Akdeniz’i babasının çiftliği gibi kullanmaya çalışanlara hadleri bildirilmiştir. Suriye’de müttefiklik anlayışına aykırı hareket ederek adeta bir terör devleti

kurma teşebbüsleri devletimizin iradesi, kahraman güvenlik güçlerimizin destanlaşan mücadelesiyle ortadan kaldırılmıştır. Irak'ın kuzeyi başta olmak üzere yurt içinde ve yurt dışında etkin bir terörle mücadeleyle teröristler etkisiz hâle getirilmiş, terörle mücadele konusunda oldukça yol kat edilmiştir. Karadeniz'in kuzeyinde emperyal iştahlılarının esiri olmuş küresel siyasetin etkin aktörlerinin satranç oyunu bozulmuş, Türkiye'siz bir Karadeniz olmayacağı tüm dünyaya ilan edilmiştir. Karabağ'da Türk bayrağı dalgalandırılmış, Türk'ün gücü hem masada hem de sahada en güçlü şekilde gösterilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bugününü koruyan, geleceğini ise kuran bir anlayışın tezahürüdür. Türk milletinin feraseti ise bu sistemin en güçlü teminatıdır. Bu sebeple aziz milletimizin aklıyla vücut bulan Cumhuriyet İttifakı da sistemin geleceğinin garantörüdür. Türk milletinin iradesi, Türk milletinin geleceğin lider ülke Türkiye'sine olan inancı, Türk milletinin engin birikiminden doğan irfanı geleceğe Türk mührünün vurulması için kâfidir. Medeniyetlerin birbirleriyle mücadele içinde olduğu, ulusların karşı karşıya getirildiği, toplumun bulunan her fırsatta çeşitli argümanlarla kutuplaştırılmaya çalışıldığı bir dönemde Türk milletinin en büyük şansının birlik ve beraberliği olduğu muhakkaktır. Bu meziyetimize hâle getirecek olan her türlü girişimin net bir şekilde karşısında olduğumuzu, birliğimizi ve dirliğimizi test edecek her türlü hamleyi elimizden geleni değil, gereği neyse onu yaparak ayaklarımızın altına almaktan çekinmeyeceğimizi herkes bilmelidir. Türkiye'yi kuşatmaya çalışan ihanet çemberi dün olduğu gibi bugün de yanılacaktır. Türk milletini yutmaya çalışan bozuk düzenin çarkı yine Türk milletinden aldığımız feyzle kırılacaktır.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, sayın milletvekilleri; burada bir hakkı da teslim etmek istiyorum, bu vesileyle bir hususu dile getirmek istiyorum. FETÖ'yle mücadele konusunda oldukça sağlam bir iradeyle atılmış adımlar vardır. Bu adımlardan biri de Kayseri'mizde önceki adı Boydak Holding olan yeni ismiyle Erciyes Anadolu Holdinge TMSF tarafından atanan Yönetim Kurulu Başkanı Alpaslan Baki Ertekin ve yönetiminin gayretli çalışmalarını gerçekten takdirle izliyoruz.

Bu manada başarılı çalışmalarından dolayı TMSF Başkanımız Sayın Muhiddin Gülal Beyefendi'ye teşekkür ediyorum. Çünkü bölgemiz açısından istihdam alanında herhangi bir kayıp yaşanmaması, üretimin artması, kâr oranlarının artması gerçekten örnek teşkil eden hususlardır ve gerçekten bölgemiz için, 15 bin aile için bu başarı çok önemlidir. Bir kez daha kendilerini tebrik ediyorum.

Ayrıca, Milliyetçi Hareket Partisi olarak 2021 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, sizlere ve çalışma arkadaşlarınıza da ayrıca teşekkürlerimi sunuyorum. Komisyon Başkanımıza, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun kıymetli üyelerine ve bütçe personelimize de emeklerinden dolayı teşekkür ediyorum.

2021 yılı bütçemizin tekrar hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Çok teşekkür ediyoruz Sayın Ersoy.

Şimdi, eğer yeni bir gelişme olmazsa son konuşmacımız Sayın Fikret Şahin'e söz vereceğim.

Fikret Bey, buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de 2021 yılı bütçesinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, kamu-özel iş birliği modeliyle yapılan yatırımların kamu maliyesi üzerine getirdiği yük ne kadardır? Acaba hesapladınız mı? Bunu merak ediyorum. Gelecek nesillerin bütçe hakkı üzerine ipotek getiren bu projelerin çocuklarımızı ne kadar borçlandırıldığını hesapladınız mı? Kamu-özel iş birliği modeliyle yapılan şehir hastaneleri için 2017 yılından bu yana dolar olarak kira ve hizmet bedeli ödüyoruz. Acaba 2017 yılından bu yana ödemediğimiz bu miktarla kaç tane hastane yapabilirdik, bunu hesapladınız mı? Kabaca şöyle söylemek istiyorum: Her yıl ödenen kira ve hizmet bedeliyle aynı hastaneyi yapabiliyorken neden yirmi beş yıl boyunca ödeme yapmak durumundayız? Bunu da sizin dikkatinize sunmak istiyorum.

Bakınız, Cumhurbaşkanlığının 12 Eylül 2018 tarihli bir kararnamesi var ve diyor ki Cumhurbaşkanı burada, “Türk lirasını koruyalım, Türk lirasını kullanalım.” Ben buradan sizi Cumhurbaşkanına şikâyet ediyorum. Cumhurbaşkanının kararnamesine rağmen, siz, hâlen şehir hastaneleri ve kamu-özel iş birliği projelerinin ödemelerini döviz bazında yapıyorsunuz yani siz, Cumhurbaşkanını dinlemiyorsunuz, Cumhurbaşkanına vekâlet ediyorsunuz ama onun kararnamelerini uygulamıyorsunuz. Bir devlet her şeyden önce vatandaşından istediği görevi kendisi yapmalıdır. Bakın, burada, vatandaşa diyoruz ki “Döviz değil Türk lirası kullanın.” ama sizler kamu-özel iş birliği projelerinde devamlı döviz bazında ödeme yapıyorsunuz.

Biraz önce, İbrahim Bey bahsetti, evet, savunma sanayisiyle ilgili birtakım isimler -biz de elbette yerli savunma sanayinin gelişmesinden gurur duyarız- GÖKTUĞ, ATMACA, HİSAR, KORKUT gibi isimler saydı ama ben, İbrahim Bey’in burada bir de ALTAY ismini söylemesini bekledim. Bakın, Savunma Sanayi Müsteşarımız, ne diyor kendisi 14 Haziran 2018 tarihinde: “Millî tankımız ALTAY’ın millî motorunu BMC firmasıyla birlikte geliştiriyoruz.” Beş ay sonra diyor ki “Efendim, ALTAY tankının seri üretimi için BMC firmasıyla sözleşme yaptık ve on sekiz ay sonra Kara Kuvvetlerine ilk tankı teslim edeceğiz.” Üzerinden değil on sekiz, yirmi dört ay geçti daha tankın paleti dahi yok ortada. Nerede bu ALTAY, nerede yerli savunma sanayisi? Yok. Şunu söylemek istiyorum: Bir firmanın keyfiyetine bağlı olarak yerli tank üretiminin geciktirilmesi, engellenmesi kabul edilebilir bir durum değildir ki bu firmaya hem Sakarya Tank Palet Fabrikası verildi hem bu firma tuttu Katarlıları ortak etti, “On sekiz ay sonra ben Kara Kuvvetlerine bu tankı teslim edeceğim.” dedi, ortada tank yok. Evet, biz ALTAY tankını da görmek istiyoruz.

Yine, sunumunuzda tıbbi cihaz, ilaç ve aşı geliştirilmesinden bahsettiniz. Evet, doğrudur, geliştirilmesi gerekir yerli olarak ama şunu da sorma hakkım olduğuna inanıyorum: Madem yerli bir aşı geliştireceksek neden 2004 yılında Manisa’daki Aşı Enstitüsünü kapattık, 2011 yılında Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsünü kapattık. O zaman 50 milyon dolar gerekiyordu Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsünü güncellemek için ama şu anda 200 milyon dolar ödüyoruz her yıl ithal aşya.

Yine, beyin göçünü önlemek amacıyla özel yeteneklilere ilişkin politika belgesi çalışmasını tamamladığınızı belirttiniz. Bunun çok önemli olduğuna inanıyorum. Bu konuda da ayrıntıyı sizlerden rica edeceğim.

Yine, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, ortak akıl, birlikte karar verme mekanizmasını bozmuş olan bir mekanizmadır; özünde Türk devlet yönetiminin geleneğiyle de örtüşmemektedir. Bu bağlamda, bakın, bu bütçe görüşmesinin bir ay önceki görüşmelerinde 27 Ekim 2020 tarihinde Sayın Bakanımız Abdüllatif Şener’in şöyle bir sözü oldu: “Türkiye zor bir dönemden geçiyor. Ortak akılla ülkenin çıkarı için birlikte çalışmalıyız.” Bakın, işte, birlikte çalışma isteğimizi burada söylüyoruz, karşı taraftaki iktidar milletvekili arkadaşlar devamlı eleştirdiğimizi söylüyorlar ama bakın, yapıcı eleştirilerimizi söylüyoruz. Kamu-özel iş birliği modelinden çok büyük kamu zararımız var, yerli tankı şirket

üretmiyor, bu şirketin arkasındaki siyasi irade bir an önce çekilip diğer firmaların önünü açmalıdır ve ülkemizi daha refah düzeyi yüksek, ekonomik olarak güçlü noktaya taşımak için de muhalefet olarak destek vermek istediğimizi burada belirtiyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Sürenizi aşmış durumdasınız.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Tekrar, ben bütçenin ülkemiz, milletimiz için hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

Böylece gündemimizdeki kurumlar üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Bütçeleri, kesin hesapları ve Sayıştay raporları konusunda görüşlerini, eleştirilerini ifade eden, sorularıyla yine katkıda bulunan tüm üyelerimize ve milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Şimdi soru-cevap bölümüne geçiyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımıza soru sormak isteyen değerli milletvekillerinin sisteme giriş yapmalarını rica ediyorum. Komisyon üyelerimiz için on dakika, diğer milletvekillerimiz için beş dakika olmak üzere toplam 15 dakika soru taleplerini karşılayacağım.

İlk sözü Sayın Bülent Kuşoğlu'na veriyorum.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, Cumhurbaşkanlığı 2021 Yıllık Programı'nda Suriyelilere yönelik olarak insani yardım tutarının 2019 yılında 7,2 milyar ABD doları olarak gerçekleştiğini bildiriyorsunuz. Bu, 2020 yılında ne kadar olmuştur? Yıllar itibarıyla bununla ilgili rakamları verebilir misiniz?

İkincisi de ALTAY tankının iki sene içerisinde yapılmadığı ortada. Bununla ilgili alternatif bir projemiz var mıdır? Bunun yerine ne yapılacaktır, bu başarısızlığa uğrayan ALTAY tankının yerine?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ekrem Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, özellikle sunumunuz için çok teşekkür ediyorum, Allah hayırlı uğurlu eylesin.

Şimdi, sorum şöyle: Ağrı merkez ile Patnos'a Diyanet yerleşkesi yapılması imkânımız olabilir mi 2021 yılında?

Yine, aynı şekilde Ağrı merkeze Diyanet eğitim merkezi yapılabilir mi? Ben hassaten de burada huzurlarınızda Diyanet İşleri Başkanımıza da teşekkür ediyorum; bu sene geldi, cami açılışımıza katıldı il merkezinde, ilçelerde ve Doğu Beyazıt'a kadar götürdük; huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Tekrar bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Komisyon üyelerimizden söz isteyen Abdülatif Şener Bey, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, bir yazılı soru önergesi vermiştim Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından arşiv kayıtlarına dayanılarak cevaplandırılması talebiyle, henüz cevabı gelmedi, bunun hızlandırılmasına muvafakat ederseniz memnun olurum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Garo Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bu Selahattin Demirtaş, Osman Kavala gibi dosyalara, biliyorsunuz, Sayın Cumhurbaşkanı defalarca yargıya talimat verir gibi müdahale eden açıklamalarda bulundu. Bu açıklamalardan, yargıya müdahale eden bu açıklamalardan ne zaman vazgeçeceksiniz?

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, ikinci sorum: Covid tedbirleri çerçevesinde 650 bin iş yeri ya kapatıldı ya da büyük oranda çalışması kısıtlandı. Hem bunlara dair hem de burada işlerini kaybeden işçilere dair bütçemizde 5 kuruşluk bir kaynak yok. Bu konuda bir tedbir hep beraber düşünebilir miyiz diye öneriyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bir sorumda, dün yadırgadığım bir görüntü oldu. Sayın Cumhurbaşkanı, Katar Cumhurbaşkanıyla beraber bir masaya oturdu ve oraya bir iş insanı da oturdu; Ferit Şahenk, bir mülkünü sattı ve Sayın Cumhurbaşkanı buna aracılık etti. Bunu çok yadırgadım yani bir kamu mülkü değildi, bir özel mülktü ve buna aracılık etti. Açıkça söyleyeyim bu, bir emlak satışına aracılık etmektir. Bu durumu siz yadırgamadınız mı? Neden böyle bir görüntü verildi?

Ve şunu da sorayım: Borsa İstanbulla ilgili neden bir ihale yoluyla satış düşünmediniz de böyle bir pazarlık yoluyla satış düşündünüz, buradaki kamu yararı nedir?

3600 ek gösterge bütçede yok, emeklilikte yaşa takılanlar bütçede yok, atanması yapılmayan öğretmenler bütçede yok. Bütün bunlara ilgili bütçeye kaynak koyup bütçe tercihlerini değiştirmek konusunda ne dersiniz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, şimdi Kamil Okyay Sındır.

Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı’nda da belirttiğiniz üzere 2021’de yerel yönetimlerin gelirlerinde bir azalma, 10 milyar liraya yakın bir açık olduğu, denk bütçe olmadığı görülüyor; harcamaları 173 milyar 814 milyon iken gelirleri 163 milyar 753 milyon. Tabii, bu, il özel idareleri, belediyeler, büyükşehir belediyeleri, ilçe belediyeleri dâhil tümünü kapsıyor. Bu öngörülen 10 milyar liralık açığın nedeni nedir? Oysaki bu Covid sürecinde belediyelerin ciddi bir gelir kaybı olması ve buna bağlı olarak da ciddi bir sıkıntıya düşüyor olması öngörülmemiş midir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Cavit Bey.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, 250 bin dolarlık yatırım yapmak suretiyle Suriyelilerden ve başka yabancılardan kaç tane Türk vatandaşı olan var? Özellikle de Suriyeliler konusu... Bunların kaç seçmen olarak şu an oy kullanabilecek durumda?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

Sayın Paylan, tekrar soru mu soracaksınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir soruyu unutmşum.

Sayın Cumhurbaşkanını Yardımcısı, samimiyetinizle soracağım. Vatandaşımıza sabır dilerken eminim ki siz de bu durumu görüyorsunuz, vatandaşlarımız zor durumda. Gerçekten siz kişisel olarak şü lüks Mercedes’ten vazgeçmeyi düşünüyor musunuz? Bunu açıkça soruyorum size.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet teşekkür ediyoruz.

Herhâlde bitti üyelerin soruları. Şimdi şuradan başlayalım.

Sayın Utku Çakırözer buyurun lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

24 Haziran seçimleri öncesinde dönemin Genelkurmay Başkanı ve Cumhurbaşkanlığı sözcüsü 11’inci Cumhurbaşkanını Gül’ü ziyaret ettiler askerî bir helikopterle. Özel bir ziyarete 1 Cumhurbaşkanlığı mensubu ve 1 Genelkurmay Başkanı bu şekilde gidebilir mi? Bu konuda herhangi bir soruşturma yapıldı mı? Sizin bu konudaki görüşleriniz nelerdir?

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2019 Yılı Faaliyet Raporu’nda, belediyelere 621 milyon liralık yardım yapıldığı açıklanmış ancak hangi belediyeler olduğu açıklanmamıştır, bunları açıklar mısınız?

Türkiye’de kaç gazetecinin basın kartı bulunmaktadır, kaç gazetecinin basın kartı iptal edilmiştir? Turkuaz basın kartlarını ve sürekli basın kartlarını ayırarak bunlara yanıt verir misiniz?

Katar’la yapılan anlaşmaların toplam bedeli nedir, ne kadarlık bir satış olmuştur?

İstanbul Finans Merkezi’nin yapım maliyeti yaklaşık ne kadarı bulacaktır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yüksel Mansur Kılınç.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Başkanımız Sayın Kılıçdaroğlu’nu sözüm ona tehdit eden adli suç hükümlüsü malum kişi, bugün öğleden sonra bir paçavra daha yayınlamıştır. Ermeni terörünü kendisinin bitirdiğini söyleyen bu adli suç hükümlüsüyle ilgili MİT’in adı da kullanılmakta, Türkiye’nin güvenlik güçleri töhmet altında bırakılmaktadır. Genel Başkanımız “Devletime, vatanıma, bayrağıma canım feda olsun.” diyerek yanıt vermiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sorumuzu sorabilirsek... Çok değerli arkadaşlarım...

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının ve Cumhurbaşkanlığının değerlendirmesi nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Sibel Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Diyanet İşleri Başkanlığına sormak istiyorum: Mardin Artuklu Üniversitesinin görevden alınan rektörünün, üniversite kampüsü içerisinde yer alan kız yurdunu Türkiye Diyanet Vakfına bedelsiz tahsis ettiği tespit edilmiş. Bu konuya ilişkin Diyanet İşleri Başkanlığının yanıtı nedir? Kamuya ait olan bir taşınmazın bu şekilde bedelsiz olarak tahsis edilmesini hak ve hukuk açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yine, Sayıştayın, Nevşehir Belediyesine ilişkin tamamladığı denetim raporuyla, Belediyenin Türkiye Diyanet Vakfına 500 bin TL aktardığı tespit edilmiş, rapora göre vakıflara kaynak aktarımının yasaya aykırı olduğu kaydedilmiş. Yasaya uygun olmayan bu uygulamayı nasıl savunuyorsunuz?

Son olarak da Sayın Aydemir, Karabağ'la ilgili, muhalefeti eleştirir tarzda bir soru sordu. Bu tür ulusal ve strateji politikalarının bu şekilde tartışmaya açılmasını doğru bulmuyorum. Aslında Sayın Aydemir söyleminde “Cumhurbaşkanı olmasa...” ifadesini kullandı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Özdemir, soru cevap bölümü, bu bölümde sorularla kısıtlı kalırsak memnun olurum.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Devleti kişiselleştirdiğinin de bir ispatı açıkçası bu.

Teşekkürler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Mürsel Alban...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı;

1) Cumhurbaşkanlığı kullanımında, Katar Emirinin hediye ettiği uçak dâhil olmak üzere, kaç uçak bulunmaktadır?

2) Marmaris Okluk Koyu'nda bulunan yazlık sarayın yapım maliyeti ne kadardır?

3) Bu yerleşke kaç hektar üzerine kurulmuştur?

4) Cumhurbaşkanın beş gün gittiği bu yerleşkede kaç personel çalışmaktadır?

5) Bu yerleşkeye bitişik olan 65 hektarlık alanı ne için kamulaştırdınız?

Bunları sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Mahmut Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Cumhurbaşkanı Vekilim, şimdi biliyorsunuz, bir kişi memursa -bedelli askerlik yasası geçti- askere gidecekse kurumdan izne ayrılır, parasını yatırır, askere gider ama sigortası ne olur? Devlet tarafından ödenmez, devletten maaş da almaz. Eğer bir iş yerinde çalışıyorsa, 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi ise yine izne ayrılır, parasını yatırır, sigortası yatmaz. Peki, aynı şekilde şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekili olup... Hem milletvekili maaşını almıştır hem sigortasını devlet ödemiştir hem de bedelli askerlik yapmıştır. Millî Savunma Bakanlığına bu kayıtlar geliyor, bu mümkün müdür? Bu haksız ödenen paraları siz -Cumhurbaşkanlığı makamı olarak hukuka aykırı olan işlemlerden sorumlusunuz aynı zamanda- bu parayı geri alacak mısınız, sigorta parasını geri alacak mısınız? Veyahut da milletvekilliğiyle bağdaşan bir iş olmadığı için -askerlikten- milletvekilliğinden istifa ettirecek misiniz veya milletvekilliğini düşürecek misiniz?

Diyanet işlerine ise... Şanlıurfa'da tarihî cami var, Balıklıgöl'ün yanında, o tadilatıydı, hâlen ibadete açılmadığı söyleniyor. Bu, ne zaman ibadete açılacak? Uzun süreden beri ibadete...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkürler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, şimdi Sayın Hüseyin Kaçmaz...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Oktay, serbest kalasın diye Sayın Demirtaş'ı ikinci kez tutuklatan savcı Yargıtaya atanmış. İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi kararı uygulanmasın diye istinaf mahkemesi tarafından onanan dört yıl sekiz aylık ceza Yargıtay önünde. Büyük daire kararı çıkınca bu kararın da uygulanmaması için -bu cezanın onanması için- mi bu atama yapıldı?

Bir de Sayın Oktay, sarayın günlük maliyeti ne kadardır?

Teşekkürler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Fikret Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, kamu-özel iş birliği modeliyle yapılan ve işletilen şehir hastaneleri belli ki büyük oranda kamu zararı içeriyor, bu hastaneleri kamulaştırmayı düşünüyor musunuz?

Yine, yerli tankımız olacak olan ALTAY'ı maalesef üretemedik. BMC firmasından bu tank projesini almayı düşünüyor musunuz? Bir firmanın, Türk yerli savunma sanayisinin önünü bu şekilde kapatmış olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Gergerlioğlu...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Oktay, kaçırılanları gündeme getirdiğimizde inkâr ediyorsunuz ama çok açık bir olay var: Bahtiyar Fırat, Zindaştı'nın yeğeni olduğunu öğrendiğimiz bir kişiydi; İstanbul Havalimanı'nda, İran'a gidişi resmi polislerce engellendi, oteline dönerken 4 araba tarafından sıkıştırıldı ve eşini aradı: “Ben eğer gözaltına alırsam savcılığa git.” dedi ve telefonu kapandı. Savcılığı giden eşi... Gaziosmanpaşa Savcısı ona şunu dedi: “Senin eşini MİT almış, biz karışamıyoruz o işe.” Kırk üç gün geçti aradan, hiçbir haber yok Bahtiyar Fırat'tan, hiçbir haber yok; ne ölüsü var ne dirisi var. Bir sürü güvenlik kamerasının olduğu İstanbul Havaalanı'ndan alınan bir insan buharlaşıp yok mu oluyor, ne oluyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlayalım lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – İkincisi: On binlerce KHK mağduru kamu görevlisi şu anda yargıya ulaşamıyor. Bu, dünya çapında bir skandaldır. Aradan dört-dört buçuk yıl geçmiş, insanlar -on binlerce kişi- uğradıkları haksızlıktan dolayı herhangi bir yargı mercisine ulaşamıyor. Bu olay dünyanın başka hiçbir yerinde yoktur. Bu konuda mutlaka bir açıklama yapmanız gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Erhan Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Sayın Cumhurbaşkanının Varlık Fonuna Başkanlık etmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye ekonomisi uzun süredir bunalımdadır, son dönemde de krize girmiştir. Krizden çıkış stratejiniz nedir?

Şimdi soracağım 3 soruyu daha önceden de sormuştum fakat bunlara cevap alamadığım için tekrarlıyorum:

2008-2020 döneminde toplam faktör verimliliğinin büyümeye katkısı ne olmuştur?

Kamu-özel iş birliği projelerinden kaynaklanan yolcu, trafik garantileri ile kira ödemeleri ve hizmet alımları yükümlülüğünün toplamı ne kadardır? Ayrıca, çok yıllık bütçe yapıyoruz, 2021, 2022 ve 2023 yıllarına düşen miktarı ne kadardır?

Kur/enflasyon geçişkenliğini kaç alıyorsunuz? Örneğin, kurdaki yüzde 10'luk artış enflasyonda önümüzdeki bir yıl içerisinde ne kadar artışa neden olacaktır?

Son soru olarak da KİT'lerde çalışan bu taşeron işçilerin, biliyorsunuz, kadroya geçirilmesi yapıldı fakat burada büyük bir adaletsizlik devam ediyor. Bunu sürekli gündeme de getiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

KİT'lerde çalışan taşeron işçiler, hastanenin bilgi yönetim sisteminde çalışan, yine alımlar nedeniyle mutfaklarda çalışan taşeron işçiler ve kiralık araç şoförleri sorunu yani bunların kadroya alınması sorunu 2021 yılında çözülecek midir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Filiz Kerestecioğlu...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı ve değerli heyet, dün İçişleri Bakanına sorduğum bir soruyu size de yöneltmek istiyorum.

Bildiğiniz gibi, bir mafya lideri -artık ne denirse adına- bir tehditte bulundu. Bununla ilgili olarak Cumhurbaşkanlığı Sözcüsünün “Sanırım bir vefa borcu vardır.” şeklinde bir açıklaması oldu. Normal bir ülkede -eğer demokrasi varsa- vefa borcu olan siyasetçi ve aynı zamanda bunun böyle olduğunu ifade eden bir Cumhurbaşkanlığı sözcüsü olabilir mi ve görevine devam edebilir mi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, süremiz tamamlanmıştır.

Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Cumhurbaşkan Yardımcımız Sayın Fuat Oktay'a söz veriyorum.

Sayın Oktay, süreniz otuz dakikadır.

Buyurun lütfen.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun çok değerli üyeleri; hepinizin gayret ve katkılarıyla yürütülen Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerini neticelendirmeye yaklaşmış bulunuyoruz. Gün boyu Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanlığına bağlı ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların bütçe ve kesin hesapları ile Sayıştay raporlarına ilişkin yaptığımız değerlendirmeler için hepinize yürekten teşekkür ediyorum. Bu oturumda yöneltilen soru ve yorumlarla ilgili genel değerlendirmemizi yapacağım ve öne çıkan soruları cevaplamaya da çalışacağım.

Sayın Başkan, değerli üyeler; reformlar ve sürdürülebilir büyümeyi politikalarımızın merkezine aldığımız bir yılı geride bıraktık. Bu süreçte, Türkiye, sınırlarımızın yanı başında sürüp giden çatışmalar, uluslararası ticarete artan korumacı eğilimler ve ekonomimize yönelik manipülatif saldırılar gibi pek çok badireyle mücadele etmiş; Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, bölgesindeki her türlü istikrarsızlığa ve çatışmaya rağmen, kalkınmış ve güçlenmiştir. Süregelen başarıları taçlandıran

bir hamle olarak milletimizin iradesiyle desteklediği Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçilmiş, iş yapma süreçlerinin hızlandığı, sonuç almanın kolaylaştığı yeni bir dönemin kapıları aralanmıştır. Bazı kesimler tarafından kabul edilmese bile bu bir gerçektir.

Bürokrasi değil hizmet üreten bir devlet yapısı inşa etme anlayışıyla geliştirdiğimiz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, ülkemizin en önemli kamu yönetimi reformu olup toplumsal refahı artırma hedeflerimize büyük katkılar yapmaktadır.

Parlamentar sistem döneminde sadece kâğıt üzerinde kalmış olan kuvvetler ayrılığı -ve bu onlarca yıl tartışılmıştır- Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle aslında gerçek anlamda hayata geçirilmiştir. Aslında, benim gördüğüm kadarıyla bazı sorular ve bazı eleştiriler de belki bu geçiş sürecinin etkileri veya sıkıntıları da olabilir diye düşünüyorum.

Bu sistem, kuvvetler ayrılığının belirginleştiği, istikrarlı ve sonuç odaklı yürütme ihtiyacına cevap verecek nitelikte, millî iradeyi daha da güçlü kılan bir yönetim sistemidir.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçişimizle birlikte vesayetler son bulmuş, sivilleşme sağlanmış ve katılımcı demokrasi güçlenmiştir. Kendi Cumhurbaşkanını millet kendi seçmiştir ve hiçbir istikrarsızlığa da müsaade etmemiştir, etmemektedir hangi şart altında olursa olsun. Bu da millî iradeyi etkin kılmıştır; 83 milyon her bir vatandaşımızın iradesi bugün karar alıcı mekanizmalara ve Hükûmetimizin ortaya koyduğu icraatlara yansımaktadır.

Cumhurbaşkanımız liderliğinde yaptığımız tüm çalışmalarda dili, dini, etnik kökeni fark etmeksizin toplumumuzun bütününe ihtiyaç ve önceliklerini göz önünde bulunduruyoruz; yeter ki tek millet, tek bayrak, tek vatan ve tek devlet birlikteliğimize aykırı bölücü bir faaliyet içerisinde olunmasın, teröre bulaşmasın, terörle arasına net ve açık bir mesafe koysun.

Azınlık vakıflarına... Özellikle “Tek din temelinde hareket ediyorsunuz.” dediniz. Azınlık vakıflarına ait gayrimenkul ve arazilerin iadesini mümkün hâle getiren, Gökçeada Özel Rum Ortaokulu ve Lisesini kırk yıl sonra faaliyete geçiren, Musevi toplumumuzun taleplerine kulak vererek meydanlarda Hanuka Bayramı kutlamalarını başlatan Sayın Cumhurbaşkanımızın başında olduğu AK PARTİ iktidarlarıdır. Yunanistan’da camilerin sinema salonuna çevrildiği, Ermenistan’da yine, camilerin yıkılıp -hatta- ahır yapıldığı, Avrupa’nın göbeğinde her gün yeni bir İslam karşıtı vaka gerçekleştiği bir dönemde Türkiye’de camiler, kiliseler, havralar yan yanadır. Farklı din ve kültürlerin, etnik yapıların üyeleri de kardeşler Türkiye’de ve omuz omuza bir aradır biraz önceki ifade ettiğim ilkeler çerçevesinde.

“Tek dil temelinde hareket ediyorsunuz, tek dil anlayışınız var.” dediniz; şöyle bir geçmişe baktığımız zaman, Kürtçeden başka dil bilmediği için cezaevindeki çocuğuyla konuşturulmayan – biraz önce burada da bir arkadaşımız ifade etti- kamu hizmetleri alamayan analarımızı iyi hatırlarız; özellikle geçmişten, AK PARTİ öncesindeki iktidarlar döneminden iyi hatırlarız. Bu sorunu AK PARTİ iktidarları döneminde yapılan reformlarla çözdük mü? Çözdük. Sayın Garo Paylan bir şey ifade etti, bu vesileyle öğrendiği dilleri de öğrenmiş olduk; ben memnun oldum, bayağı sayıda dil biliyor, daha da artacağını ben ümit ediyorum ve son derece de güzel kullanıyor. Ama şunu da arzu ederim:

Sayın Paylan, öğrendiğiniz, bildiğiniz bu dilleri; ekmegini yediğiniz, suyunu içtiğiniz, havasını kokladığınız, toprağından beslendiğiniz bu güzel ülkeyi dışarıda şikâyet etmek için değil, ülkemizin lehine de kullanmanız inşallah bir gün gelir nasip olur, biz de bunu görürüz. Bir sağdan bir...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle bir şeyi nasıl söylersiniz?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Böyle bir şey var mı ya?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Ben sizi dinledim arkadaşlar, ben sizi dinledim arkadaşlar. Hakaret etmiyorum.

“Bir sağdan bir soldan olsun.” diyerek yaşı yükseltip idam edilen gençlerimiz... (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, daha sonra yine söz hakkı gelecektir size, görüşlerinizi ifade edersiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, böyle bir konuşma olamaz ama!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yine söz hakkı gelecek, görüşlerinizi ifade edersiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Elinizi vicdanınıza koyacaksınız Sayın Başkan!

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yok böyle bir şey!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – ...üniversite kapılarında bekletilen başörtülü kızlarımız, 28 şubatlar, muhtıralar, askerî yargı vesayeti ve darbe üreten yapılar da hafızamızdadır. Askerî ve yargı bürokrasisi dâhil, bürokratik vesayet başta olmak üzere, demokrasimize ket vuran...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Olmaz böyle bir şey!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen dinleyelim, daha sonra yine söz sırası gelecek cevap verebilirsiniz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY - ...özgürlükleri kısıtlayan unsurlar Cumhurbaşkanımız liderliğinde gerçekleştirdiğimiz reformlarla tarih olmuştur. (AK PARTİ ve HDP sıralarında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Görüşlerinizi yine ifade etme fırsatınız olacak, lütfen dinleyelim.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Bunların hakkını da verin lütfen, bunların hakkını da verin. Bu reformlardan mutlu olmasını da bilin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir tane belge koy.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım, söz sırası gene gelecek herkese, lütfen.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Bugün ben kimseye hakaret etmiyorum, sadece gerçekleri hatırlatıyorum, yaptığımız reformları nereden nereye geldiğimizi hatırlatıyorum.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – İşkenceyi geri getirdiniz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Bundan mutlu olun arkadaşlar, bunda gocunacak bir şey yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen hatibi dinleyelim, söz sırası geldiğinde görüşlerinizi ifade edersiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, böyle bir dil olamaz!

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama hakaret ediyor Sayın Başkan.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Bugün yüce Meclisimize...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Böyle bir şey söylenemez!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Ben sizi dinledim, siz de beni dinleyin. Ben seni dinledim, sen de beni dinle!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir tane belge koyun ortaya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Var, elimizde o belgeler var, hepsini de koyarız isterseniz. Nerede, Türkiye’yi nasıl şikâyet ettiğinizle ilgili yine belgelerimiz var memnuniyetle koyarız. (AK PARTİ ve HDP sıralarında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen hatibi dinleyelim, sırası geldiğinde görüşlerini herkes ifade ediyor, lütfen.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Bugün yüce Meclisimize de baktığımız zaman, toplumumuzun tüm renklerini görüyoruz. Burada başörtülü kadın vekillerimiz de var, Ermeni kökenli vekilimiz de var.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Böyle bir şey söylenemez!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY - Bürokrasimize, iş hayatına, sivil topluma baktığımız zaman yine aynı şekilde toplumun tüm kesimlerinin yansımalarını ve demokratik temsilini de görüyoruz.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin sağladığı avantajlar ve milletimizi merkeze alan reform yaklaşımlarımızla hep birlikte demokrasimizi daha da güçlendireceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi aynı zamanda güçlü karar alma ve etkili kriz yönetimi imkânı sunmaktadır. Sisteme geçişle birlikte gerek iç gerekse dış tehditlere karşı hızlı ve etkin karar alma ve terörle daha etkin mücadele kabiliyeti elde edilmiştir. Özellikle, Covid salgınına karşı en hızlı şekilde hayata geçirdiğimiz önlemler ve salgınla mücadelede sağladığımız başarıda kaydedilen ilerlemenin somut neticelerini görmek mümkün. (AK PARTİ ve HDP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen, hatibi dinleyelim. Çok sert eleştiriler yaptınız, tamamını dinledi, size müdahale etmedi sayın hatip; katılmayabilirsiniz söylemlerine, tepkinizi dile getirdiniz, tutanaklara geçti teptiniz, söz sırası geldiğinde cevabını verirsiniz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Neye cevap vereceğiz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu kadar yani, anlaşılmak zorunda değilsiniz, kusuru bakmayın yani. Herkes görüşünü dile getiriyor, burada en ağır eleştiriler ifade edildi, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız dinledi sabırla; siz de dinleyeceksiniz.

Sayın Oktay, buyurun lütfen.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Sayın Başkan, değerli üyeler... (HDP sıralarından gürültüler)

SALİH CORA (Trabzon) – HDP bizi şikâyet ediyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen, rica ediyorum. En sert eleştiriler dile getirildi ve Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız burada sabırla dinledi, siz de dinleyeceksiniz; katılmak zorunda değilsiniz, zamanı gelince görüşlerinizi tekrar ifade edersiniz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hakaret ediyor ama Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Katırcıoğlu, rica ediyorum.

Lütfen, değerli arkadaşlar...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Sayın Başkan, biz yürütme olarak son derece sakin bir şekilde gün boyu dinledik eleştirileri. Biz de şimdi aynı saygıyı hatiplerden bekliyoruz. (AK PARTİ ve HDP sıralarında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Oturuma beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.30

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.36****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Değerli Komisyon üyelerimiz 25’inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz. Sayın Cumhurbaşkan Yardımcımız konuşmasını devam ettirecek.

Buyurun efendim.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Sayın Başkan, değerli üyeler; özellikle Covid salgınına karşı en hızlı şekilde hayata geçirdiğimiz önlemler ve salgınla mücadelede sağladığımız başarıda kaydedilen ilerlemenin somut neticelerini görmek mümkün yeni sistemle birlikte.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin kazandırdığı etkin eş güdüm sayesinde Türkiye’yi yüzlerce büyük projeye donatmanın yanı sıra ülkemiz küresel bir güç olma yolunda önemli mesafe katetmiştir.

Doğu Akdeniz ve Kıbrıs ve Libya gibi bölgesel meselelerde Türkiye’nin güçlü duruşu ve kardeş Azerbaycan’a Karabağ’ı kırk dört günde özgürleştirme mücadelesinde verdiğimiz şartsız destek ilgili kurum ve kuruluşlarımızın etkin eş güdümüyle sağlanmıştır ve sağlanmaya da devam edilmektedir. Karabağ’dan işgalci Ermenistan’ın sökülüp atılması, Türkiye-Azerbaycan kardeşliğinin gücünü bir kez daha sahada tüm dünyaya göstermiştir. Otuz yıldır Karabağ’da süren Ermenistan zulmüne sessiz kalmadığımız gibi bazı ülkeler kör ve sağır olmayı seçerken biz Ermenistan’ın sivilleri, şehirleri bombalamasına kayıtsız kalmadık, her türlü imkânımızla kardeş Azerbaycan’ın yanında olduk. Yakın zamanda çıkan tezkereyle kahraman Mehmetçik’imiz en kısa sürede Azerbaycanlı kardeşlerimizin hak ve menfaatlerinin korunması için Azerbaycan’daki görevlerinin başına geçecek. Bu süreçte kardeş Azerbaycan’ın muzaffer olması için 83 milyon tek yürek olarak elimizden gelen desteği verdik, bundan sonra da kardeşlerimizle bir ve beraber şekilde hakkaniyet mücadelemizi sürdüreceğiz.

Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri; küresel ticarete ve ekonomilerde ciddi daralmanın beklendiği bu dönemde kayıpları en düşük seviyede tutarak Covid sonrası dönemin ülkemizin vites yükselttiği bir kazanç dönemi olmasını hazırlıyoruz. Salgının oluşturduğu olumsuz etkiler ve oluşan yeni fırsatları en iyi şekilde değerlendirerek Cumhurbaşkanımız liderliğinde yeni normalin yatırım, üretim, ihracat ve istihdam seferberliğini, başlatıyoruz. Aşı çalışmalarında kaydedilen mesafeye artık tünelin sonu göründü. Salgın sonrası dönem için önceliğimiz ekonomi ve krizden çıkan bu fırsatların, özellikle krizden çıkan fırsatların değerlendirilmesidir.

2021 yılı bundan önceki on sekiz yıl boyunca olduğu gibi Cumhurbaşkanımız liderliğinde reform ve değişim odaklı politikalarımızı hayata geçirdiğimiz, oluşan yeni ihtiyaçlara en uygun projeleri planlayıp gerçekleştirdiğimiz bir yıl olacaktır. Demokrasinin işlerliğini arttırarak ve hukukun üstünlüğünü güçlendirerek ekonomi alanında yeni fırsatlara en sağlam şekilde dayanak oluşturacak adımları atmakta kararlıyız. Geçtiğimiz yıl Yargı Reformu Strateji Belgemizi kamuoyuyla paylaşmıştık. Bu çerçevede 3 yargı reformu paketi yüce Meclisimizce kabul edilip yasalашmıştı. Şimdi, sırada yatırım

ortamını iyileştirmenin ayrılmaz bir parçası olan yeni reform paketleri var. Bunların da hazırlıkları tamamlandığında Meclis gündemine sunulacaktır. İnsan Hakları Eylem Planı çalışmalarını da ilgili tüm paydaşlar ve iş dünyasıyla istişare içinde en kısa sürede neticelendireceğiz. Reform adımlarımız ekonomide güven ve istikrarın kuvvetli birer dayanağı olacaktır. On sekiz yıldır AK PARTİ hükümetleri tarafından yürütülen tüm reform çalışmalarının merkezinde milletimiz olmuştur; bundan sonrada, yine, öncesinde de olduğu gibi Cumhur İttifakı'yla birlikte vatandaş odaklı reformları hayata geçirmeyi sürdüreceğiz. Bu vesileyle altını çizmek isterim ki Anayasa ve mevzuatımız uyarınca hiçbir makam ve merci, görülmekte olan davalarla ilgili olarak mahkemelere emir ya da talimat veremez. Yargıya en çok talimat veren görülmek istenirse tek parti dönemi ve darbe dönemlerine iyi bakılması gerekir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; ülkemiz 2002 yılı sonrasında köklü yapısal reformları uygulamaya koyarak makro ve mikropolitikaları, istikrar ve büyümeyi destekleyici şekilde uygulamış, verimliliği hızla artırmış ve böylece özel sektörün öncülüğünde güçlü bir büyüme performansı sergilemiştir. Bundan sonrası için ekonomi yönetiminde yol haritamız, ekonomi politikalarının makroekonomik istikrar, finansal istikrar ve fiyat istikrarı ekseninde oluşturulmasıdır.

Sayın Cumhurbaşkanımızın geçtiğimiz günlerde ifade ettiği gibi “Şimdi, önümüzde yeni bir dönem var.” Bu vesileyle vurgulamak isterim ki Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin sağladığı avantajlarla, ekonomi yönetiminde yeni normalin gerektirdiği esnekliğe ve yeni açılımlara hızlı bir şekilde geçmek mümkün olmuştur. Bir süredir çalışmalarını sürdürdüğümüz hukuk ve ekonomi reformları, işte bu yeni dönemin hazırlıklarıdır. Ekonomideki kırılganlıkları en aza indirecek, güçlü, dengeli ve sürdürülebilir ekonomik büyüme hedefimize ulaşacağız. Ekonomi politikalarında güven ve kredibilite kazanımına dair daha fazla yoğunlaşarak şeffaflığı ve öngörülebilirliği artırıyoruz. Attığımız adımlarla, para ve maliye politikaları arasındaki eş güdümü daha da güçlendiriyor ve ayrıca ilgili tüm tarafların katkısı olarak politikalarımızı istişareye dayalı ve daha katılımcı bir anlayışla oluşturuyoruz. Enflasyonla mücadelede para politikası adımlarını maliye politikaları, finansal sektör politikaları ve kamu finansmanına yönelik politikalarımızla destekliyoruz. Güçlü politika koordinasyonu para politikasının etkinliğini artıracaktır. Yatırım ortamının gerek yerli gerekse uluslararası girişimciler açısından her bakımdan iyileştirilmesi için gerekli adımları gecikmeksizin atıyoruz, atmaya devam edeceğiz. Türkiye'nin en köklü demokrasi ve ekonomi reformlarını gerçekleştirmiş bir yönetim olarak önümüzdeki dönemde ihtiyaç duyulan değişimleri hayata geçirmek de yine bizim görevimizdir. Ekonomimizin potansiyelini gerçekleştirmesine ket vuran köklü sorunların çözümüne yönelik kapsamlı bir yapısal gündemi, tüm paydaşların katılımıyla geliştirecek süreci başlattık. Yeni yıla girdiğimiz ilk günlerden itibaren üzerinde çalıştığımız kapsamlı reformları hayata geçiriyor olacağız. Yapısal sorunlara bütüncül bir yaklaşımla eğilerek daha etkili sonuçlar almayı başaracağımıza yürekten inanıyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Sayın Şener millî gelirin düştüğünü, ekonominin küçüldüğünü ve istihdamın azaldığını ve uzun vadeli bir perspektifimizin olmadığını ifade ettiler. AK PARTİ hükümetleri olarak, insan odaklı kalkınma yaklaşımımız çerçevesinde, on sekiz yıl boyunca halkımızın refahını önceledik, 2002-2019 döneminde 5,4'lük reel büyüme sağlamayı başardık. Son yedi yılda da ekonominin küçüldüğü, millî gelirin düştüğü yönündeki iddia aslında yedi yıldır millî gelirimizle baktığımızda reel olarak kesintisiz olarak büyüme kaydetmiştir. 2013-2019 dönemini kapsayan yedi yıllık dönemde menfur darbe girişimine, spekülâtif ataklara rağmen gayrisafi yurt içi hasıla reel olarak yıllık ortalama 4,9; cari olarak da yüzde 15,4 oranında büyümüştür. Satın alma gücü paritesi cinsinden kişi başına gelirimiz de aynı dönemde yıllık ortalama yüzde 6 oranında artış göstererek 28.424 dolar olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, küresel kriz sonrasında 2009-2019 arasındaki son on yılda 7,5 milyon ilave istihdam oluşturduk. Bahsedilen 2012-2019 döneminde de istihdam düzeyimiz gerilememiş, aksine yıllık ortalama 592 bin artışla toplam 4,1 milyonun üzerinde ilave istihdam oluşturulmuştur.

“Gayrimenkul dışında yabancı yatırım çekilememektedir.” şeklinde bir eleştiri gelmişti. Türkiye’ye gelen uluslararası doğrudan yatırımları 2003’ten 2020’nin Eylül ayına kadar geçen süreçte iki farklı dönem olarak incelediğimizde şöyle bir tabloyla karşılaşmaktayız: 2003-2011 arası dönemde ülkemiz toplam 94,3 milyar dolarlık doğrudan yatırım çekmiş, sanayi sektörlerine gelen yatırımlar toplamın yüzde 23’üne tekabül ederken gayrimenkul yatırımları toplam yatırımların yüzde 18’ini oluşturmuştur. 2011-2020 Eylül itibarıyla, bu aradaki dönemde, ülkemiz toplam 128,2 milyar dolarlık doğrudan yatırım çekmeyi başarmış, sanayi sektörlerinin payı yüzde 31’e yükselmiş, gayrimenkul yatırımlarının payı da yüzde 30 olarak gerçekleşmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Covid-19 salgınının ekonomik etkileriyle mücadele hakkındaki eleştirilere gelince, salgın önlemlerinin sebep olduğu ekonomik sıkıntıları gidermek için vatandaşlarımıza ve girişimcilerimize destek sağlamak amacıyla hayata geçirdiğimiz mali tedbirlerin toplam tutarı 530 milyar TL’yi aşmıştır. Covid sebebiyle bütçeden 40 milyar lira harcama yapmış bulunuyoruz. Bu kapsamda, ihtiyaç sahibi ailelere biner lira nakdî yapılmış; sağlık çalışanlarımıza ilave, ek ödemeler verilmiş; kısa çalışma ve ücretsiz izin uygulamaları kaynaklı SGK prim düşüşü karşılanmış, en düşük emekli aylığı 1.500 liraya çıkarılmış, ilave 49 bin sağlık personeli istihdam edilmiş, salgınla mücadele kapsamında tedavi bedelleri artırılmış, ilaç ve tıbbi malzeme alımları yapılmış, tarımsal üretici ve esnaflara hazine faiz desteği sağlanmış, kurumlarımızın koruyucu ekipman ihtiyaçları karşılanmıştır. Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi kapsamında kasım ayı itibarıyla yaklaşık 750 bin esnaf ve sanatkâra toplamda yaklaşık 19 milyar lira tutarında hazine faiz destekli işletme kredisi sağlanmıştır.

Diğer yandan, Covid-19 salgını döneminde istihdamın korunması amacıyla kısa çalışma uygulaması devreye alınmıştır. İş veya hizmet sözleşmesinin işveren tarafından feshedilemeyeceğine ilişkin geçici süreli yasak getirilmiş ve bu kapsamda, ücretsiz izne çıkarılan işçilere nakdî ücret desteği sağlanmıştır. Gerekli durumlarda süre uzatımlarına da gidilmiştir.

Sosyal hayata ilişkin olarak Sosyal Destek Programı’yla toplam 6,3 milyon haneye 6,3 milyar lira ödeme yapılmıştır. Sosyal koruma kalkanı kapsamında destekler ve yardımların 27 Kasım 2020 tarihi itibarıyla toplam tutarı 42 milyar lirayı aşmıştır.

Süreçte, fedakâr sağlık çalışanlarımızın gösterdiği ve ilgili tüm personellerimizin, çalışanlarımızın gösterdiği tüm emek ve gayretler için bir kez daha yürekten teşekkür ediyor; temizlik, maske ve mesafe kurallarına en azami seviyede riayet edersek aşıyla birlikte virüsten ve etkilerinden kısa zamanda kurtulacağımıza yürekten inanıyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komite 6’ncı Toplantısı kapsamında dün Katar’la yapılan iş birliklerine ilişkin de sorular gelmişti. İmza atılan anlaşmalara dair son derece negatif yorumlar da geldi. Salgının etkileriyle tüm dünyada dış yatırımların azaldığı bir ortamda yapılan anlaşmalara milletimiz adına memnun olmak yerine, görüyoruz ki yine aynı nakaratlar, yine aynı eleştiriler tekrar etmeye başlamış durumda. Anlaşmalar, Cumhurbaşkanımız liderliğinde imza attığımız tüm iş birlikleri gibi “kazan-kazan” anlayışına dayanmaktadır; askeri, enerji, gıda, savunma, turizm, ekonomik, sanayi, uluslararası ticaret, serbest bölgeler ve su kaynaklarının yönetimi gibi alanlarda ülkemize katma değer kazandıracak niteliğe sahiptir. Yaklaşık 295 milyar dolar değerinde varlığa sahip olan Qatar Investment Authority (Katar Yatırım Otoritesi) dünyanın en büyük ulusal fonlarından biri. FinTech konusunda, dünya çapında yatırım fonlarının da başında gelen bu fonunun, hâlihazırda Londra borsasında da yüzde 10,3’lük payı bulunduğunu da hatırlatmak isterim. Borsa İstanbul gelecek potansiyeline duyduğu güveni yaptığı yatırımla gösteren bu Katar Yatırım Ajansı yabancı yatırımcılar için de cazibe merkezi olan İstanbul Finans Merkezi’nin gelişimine ve finans piyasalarının derinleşmesine de katkıda bulunacaktır. Aslında, burada, diğer, yine ayırdığım soru ve cevaplarda da

bu vardı, orada da yine net bir şekilde verebilecek durumdayız. Burada, bir yüzde 10'luk -şirketin-Avrupa EBRD'nin hissesi vardı; onların çıktığı hisseyi bir anlamda buranın almasıyla ilgili bir olaydır bu, başka hiçbir şey değildir. Aradaki işlemde de süreçten de Türkiye olarak da borsa olarak da ciddi kârlar edilmiştir. Şu anda süreç devam ettiği için miktar açıklanmamaktadır. Süreç tamamlandığında bu miktarı da zaten kamuoyuyla, sizlerle de paylaşılacaktır.

Yine, (E) cetveliyle ilgili 5'inci maddede yer alan Varlık Fonuna aktarılan kuruluşlara kamu adına yapılacak sermaye mahiyetindeki ödemelerle alakalı sorular vardı. Ben bunlara birazdan, aslında detaylı olarak gireceğim. Ben müsaadenizle, soru-cevap şeklinde buralara tek tek girmek istiyorum.

Varlık Fonunun... Özellikle Varlık Fonu üzerindeki denetim yetkisiyle ilgili bir soru vardı. Türkiye Varlık Fonu AŞ'nin denetimi 6741 sayılı Kanun'da da belirtildiği üzere, ulusal ve uluslararası standartlarda yapılan bağımsız denetimle başlamakta, Devlet Denetleme Kurulu denetimiyle devam etmekte, son olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda Meclis denetimiyle son bulmakta. Sayın Cumhurbaşkanı, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi AŞ Yönetim Kurulu Başkanı sıfatıyla aslında tüm yürütülen işlerin tamamının gözetiminden ve uygulanmasından da sorumludur. Yani herhangi bir kontrol mekanizmasından kaçış söz konusu değil. Aslında ilave bir denetim mekanizması da buraya gelmiş bulunmaktadır.

ERHAN USTA (Samsun) – Kendisi denetliyor...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Yok, sadece kendisi değil, diğer tüm bugüne kadar olan Varlık Fonuyla ilgili tüm denetim mekanizmaları hâlâ geçerliliğini devam ettiriyor, ilave bir denetim mekanizması daha geliyor.

Yine Cumhurbaşkanlığı ofisleri ve bakanlıklarla ilgili “Bunlar paralel yapılar mı, bütçeleri nereye harcanmakta?” gibi bir soru vardı. Yine, Cumhurbaşkanı hükümet sistemine geçişle birlikte hızlı, efektif ve etkin bir yönetim şekline kavuştuğumuzu ifade etmiştik.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında, bakanlıklarımız ve ofislerimizin görev ve yetki tanımlamaları çok net bir şekilde tanımlanmış olup herhangi bir yetki karmaşası bulunmamaktadır. Tam aksine, bakanlıklarımız ve ofislerimiz birbiriyle koordineli bir şekilde, uyum içerisinde çalışmaktadır. Bütçe harcamaları, mevzuatlarına uygun olarak yapılmakta olup Sayıştay denetimine de tabidir. 2020 yılı Sayıştay raporlarında herhangi bir olumsuz tespit de bulunmamaktadır.

Yine, başka bir soru vardı: “Gayrimenkul dışında diğer alanlarda yabancı yatırımlarınız azalmaktadır.” diye zannediyorum bu soruya cevap verdim biraz önceki metin içerisinde de.

TMSF'yle ilgili Sayıştay bulguları...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, normal süreniz dolmuştur. Daha fazla soruya cevap vermeniz bakımından on beş dakika ek süre veriyorum. Süre yetmezse biliyorsunuz yazılı bir şekilde de bazı soruları cevaplamak mümkün.

Buyurun lütfen.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yine “TMSF'yle ilgili Sayıştay bulguları ciddiye alınmıyor, yeteri kadar tartışılmıyor...” TMSF'yle ilgili Sayıştay raporunun dikkate alınıp alınmayacağıyla alakalı sorular vardı. Aslında, bir başka, yine, yapıcı, son derece haklı da bir soru da vardı; bu bulgularla alakalı Sayıştay ve TMSF arasında eğer sıkıntı varsa yani bir yorum farkı varsa, bununla alakalı yasal düzenleme veya ikincil

mevzuat da geliyorsa bunların bir an önce yapılabilceği, Meclisin de buna katkı vereceğiyle alakalı. Ben, teşekkür ediyorum, bizim de arzumuz yine, bu yönde aslında. Baktığımızda birçoğunun yine, yorum farkı olduğunu da görüyoruz.

2019 yılı TMSF Sayıştay raporunda 4 tane yeni bulgu mevcut olup bunların 3 adeti 5411 sayılı Bankacılık Kanunu madde 132'yle TMSF'ye verilen yetkiler kapsamında gerçekleştirilen işlemler. Sayıştay raporunda toplamda 12 bulgu yer almakla birlikte, yürütülen işlemlerde herhangi bir yolsuzluğa ya da kasten kamuyu zarara uğratmaya yönelik bir işlem bulunmamaktadır. Sayıştayın genel denetim görüşü olarak sunduğu "2019 yılına ilişkin TMSF mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir bir bilgi içerdiği" tespiti bunu ispatlar niteliktedir. TMSF'ye ilişkin Sayıştay raporlarında yer alan bulguları değerlendirilirken yine, TMSF'nin her birinin konusu bir birinden son derece farklı 3 ayrı -mevzuat sigortacılığı, banka çözümleme ve kayyumluk- faaliyet alanında titizlikle görevlerini yerine getirdiğini de yine, göz önünde bulundurmak gerektiğini de hatırlatmak isterim.

Sayıştay denetimlerinin etkili bir şekilde yapılmadığıyla alakalı bir eleştiri vardı. Sayıştay Başkanlığı, kendisine verilen inceleme, denetleme ve raporlama görevlerini, başta Anayasa'mız olmak üzere, 5018 sayılı Kanun ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'yla "verimlilik ve etkinlik" anlayışı içinde, hassasiyetle yürütmektedir. Başkanlıkça, Millet Meclisinin ve kamuoyunun beklentileri de dikkate alınarak denetim stratejik planları ve yıllık denetim programları, yapılan risk analizleri doğrultusunda ve fiziki denetim kapasitesi çerçevesinde hazırlanmakta, denetim yılı içerisinde de söz konusu Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulu kararına uygun bir şekilde bu denetimler tamamlanmaktadır. Ayrıca, denetimler devam ederken denetlenen kurumlarla düzenli bilgi alışverişi devam etmekte, gerek mali tablolara ilişkin gerekse hukuka uygunluk yönündeki tespitler ilgili kurum yöneticileriyle paylaşılmaktadır. Şunu da ifade etmek önemlidir ki: Sayıştay, denetim ve raporlama görevine ilişkin yetkilerini kullanırken hiçbir zaman bir sıkıntıyla karşılaşmamıştır.

(E) cetveliyle ilgili soruya cevap vermiş miydim? Biraz önce gündeme gelmişti ama "Yine, bu (E) cetveli içinde birçok maddede yeni fonlar mı ihdas edilmiştir?" şeklinde bir soru vardı. 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'ne bağlı (E) işaretli cetvelde, geçmiş yıl bütçelerinde yer alan özel hesapların sayısını ve kapsamını artırır herhangi bir yeni düzenleme bulunmamaktadır. Muhtelif kanunlarla ve bütçe kanunlarıyla oluşturulan özel hesap uygulamaları, belli bir kamu hizmetinin gerçekleştirilmesinde ortaya çıkan ihtiyaçlar kapsamında oluşturulmuştur. Örneğin, 5902 sayılı Kanun kapsamında oluşturulan "Afet ve Acil Durum Faaliyetlerine İlişkin Özel Hesap" uygulaması, afetlerle mücadele kapsamında hızlı hareket etmemizi sağlayarak afetlerin doğurduğu sonuçların ivedi bir şekilde çözülme imkânını sağlamıştır. Yine, bütçe kanununa bağlı (E) cetvelinin 46 sıralı hükmünde, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ilköğretim öğrencilerine ücretsiz ders kitabı ile taşınabilir eğitim faaliyetlerinin getirdiği ödenek ihtiyacının nasıl karşılanacağı ve ödeneklerin kullanımına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir. Diğer özel hesap uygulamaları da benzer şekilde yürütülen hizmetler kapsamında ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanması için oluşturulmuştur.

Ayrıca, yine, Cumhuriyet Halk Partisi tarafından, geçmiş yıl bütçe kanunlarının bir kısım maddelerinin iptali için açılan davalarda özel hesap uygulaması içeren maddelerin iptaline ilişkin Anayasa Mahkemesine de gidilmiştir. Anayasa Mahkemesi, vermiş olduğu kararlarda, özel hesap uygulamasına imkân veren maddelerin Anayasa'ya aykırılık içermediğine hükmetmiştir.

Yine, (E) cetveliyle ilgili "(E) cetveli 5'inci maddede yer alan 'Varlık Fonuna aktarılan kuruluşlara kamu adına yapılacak sermaye mahiyetindeki ödemeler Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan tertiplerden karşılanır.' hükmüyle Varlık Fonu bütçe dışına mı çıkarılmıştır?" şeklinde bir soru vardı. Yine, burada, Varlık Fonu ve bağlı ortaklıkları -KİT'ler hariç- kamu bütçesine dâhil olmayıp kendi

yönetim kurullarınca onaylanmış özel bütçeleri olan kurumlardır; finansman ihtiyaçlarını bütçeden pay almaksızın kendi imkânlarıyla karşıladıklarından, kamu kaynaklarının bütçe dışına aktarılması söz konusu değildir.

“Savunma Sanayii Başkanlığı taklit medikal ürünler mi almakta?” şeklinde yine bir soru vardı. Burada yapılan iş, bu zamana kadar hep yabancı menşeli bir ürün yerine bir yerli firma tarafından çok daha uygun bedelle muadilinin yapılmış olması; ne sahte bir ürün ne de yabancı firmanın hak ettiği iddia edebileceği bir durum söz konusudur. Yerli firmamız, ihtiyaç olan ürünü bütün şartları karşılayarak geliştirmiş ve faydalı model patenti dahi alınmıştır. Süreç hakkında, bütün süreç hukuka uygundur. Biz Türkiye’deki hemen hemen tüm ihtiyaçlarımızı karşılarken mümkünse yerli ürün olsun istiyoruz. Burada bu mümkün olmuş ve yabancı ürün kullanma zorunluluğundan kurtulmuşuzdur. Dolayısıyla, Savunma Sanayii Başkanlığı yerli ürün hassasiyetinden rahatsızlığın da herhangi bir şekilde söz konusu olmadığını düşünüyorum.

“Bütçede yine adalet ve özgürlükle ilgili bütçe tercihlerine yer verilmemiştir.” şeklinde bir şey vardı, “AİHM ve AYM kararlarına rağmen mahkemelere talimat verildiği doğru mudur?” şeklinde. Adalet alanına ilişkin çalışmalar 2019 yılında Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından kamuoyuna açıklanan Yargı Reformu Stratejisi kapsamında sürdürülmektedir. Burada önceliklerimiz ortaya konulmuştur, çalışmalar da bu temel politika belgesi ekseninde devam etmektedir. Diğer taraftan, Anayasa ve mevzuatımız uyarınca -bunu biraz önce de ifade ettim, bir daha tekrarlıyorum- hiçbir makam ve merci görülmekte olan davalarla ilgili olarak mahkemelere emir ya da talimat veremez.

Yine, İslam İşbirliği Teşkilatına üye ülkelerin toplam ekonomik büyüklükleriyle alakalı bir ifade vardı. Ben sadece o rakamı burada söyleyip geçeceğim. Bu, IMF verilerine göre İslam İşbirliği Teşkilatına üye toplam 56 artı 1 ülke –Suriye’nin şu anda üyeliği askıda olduğu için “artı 1” diyorum- 2019 yılı toplam gayrisafi yurt için hasıla büyüklükleri 7,3 trilyon dolardır. Dolayısıyla, biz de İSEDAK çerçevesinde, ifade ettiğim o bölümde aslında bu İslam ülkeleriyle iş birliği imkânlarını değerlendirmeye çalışmaktayız; dolayısıyla, bunu mümkün olduğu kadar da artırma arzusundayız diğer bölgelerle olduğu gibi.

“Gazetecilerin basın kartı almasına engel mi konmaktadır?” şeklinde bir başka soru vardı. Gazetecilerin basın kartı almalarına ilişkin hususlar Basın Kartı Yönetmeliği’nin 6’ncı maddesinde ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Basın mensuplarının aranan nitelikleri taşıması ve talep etmeleri hâlinde anılan yönetmeliğe göre başvurular değerlendirilmekte ve sonuca bağlanmaktadır. Basın kartı alma hakkının engellenmesi gibi bir durum söz konusu değildir.

Ataması yapılmayan öğretmenler konusunda bir kaynakla alakalı bir soru vardı, “Sorun kaynak olmaması değil, tercihler midir?” şeklinde bir soru veya yorum vardı. Burada Millî Eğitim Bakanlığımıza öğretmen ataması konusunda, yine daha önce de ifade ettiğimiz gibi, ihtiyaç ve bütçe kapsamında alımlar yapılmaktadır; bu çerçevede de zaten konu eğitim olunca tüm imkânlarımızı seferber ediyoruz, bugün de aynı şey geçerlidir. 2021 yılında da bütçe imkânları ve ihtiyaçlar çerçevesinde yine gereken öğretmen atamalarıyla ilgili kadro ayrılacaktır.

“Asgari ücret hesabında uluslararası standartlara uyulmuyor mu?” şeklinde, yine “131 sayılı ILO Sözleşmesi Avrupa Sosyal Şartı uygulanmalı, bütün işçi konseylerine katılım hakkı sağlanmalı.” şeklinde bir yorum, eleştiri vardı. Burada asgari ücret tespit çalışmaları işçilerimizin, işverenlerimizin ve hükûmetlerimizin temsilcilerinden oluşan bağımsız bir komisyon tarafından yürütülmektedir. Asgari ücretin tespiti, taraf olduğumuz uluslararası sözleşmeler ve standartlar doğrultusunda sosyal görüşmeler ve diyaloglarla belirlenmektedir.

İletişim Başkanlığıyla alakalı eleştiriler vardı. İletişim Başkanlığı, devletimizin iletişim alanındaki çatı kurumudur, devletimizin tüm iletişim eylem ve stratejisinin uygulanmasında sorumluluk sahibidir. İletişim Başkanlığı, kamuoyunun ve ilgili makamların zamanında ve doğru bilgilerle aydınlatılması için gerekli bilgi akışını sağlamak ve bunların kamuoyu üzerinde etkisinin belirlenmesini ait hizmetleri yapmak görevinin gereğini yerine getirmektedir.

Yine, S-400 füzeleriyle alakalı “2,5 milyar dolar verildi, bu füzeler neden kurulmamaktadır?” şeklinde... Burada aslında, böyle bir şey söz konusu değil, tedarik ettiğimiz sistemin kontrol ve hazırlıklarına planladığımız şekilde devam ediyoruz. Bu sistemler zaten kurulmuştur, testleri de yapılmıştır. Yani, depoda çürüme vesaire gibi gerçek dışı, kamuoyunu yanıltma amaçlı bu konuların sürekli gündeme getirilmemesinde fayda var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çalışıyor mu şu an?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Kamuoyunu yanlış bilgilendiriyorsunuz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – “Pandemi sürecinde kapanan iş yeri sayısı 650 bin midir?” şeklinde bir soru vardı. Pandemi döneminde 11 Mart 2020-22 Kasım 2020 arasında kurulan şirket, işletme, esnaf ve sanatkâr sayısı toplam 357.386; aynı dönemde kapanan şirket, işletme, esnaf ve sanatkâr sayısı toplamı 85.913’tür.

Yine “Covid sebebiyle kapanan iş yerleri için bütçede tedbir var mıdır?” sorusu vardı. Zaten burada bunları biraz önce de detaylı olarak ifade ettim. Covid-19 salgını nedeniyle esnaf ve sanatkârlarımızın ticari faaliyetlerini ve nakit akışlarını korumak amacıyla faiz indirimli kredilerle desteklemeye devam edilmektedir. Zaten rakamları orada da ifade ettim, tekrar burada da girmeyeceğim. 950.922 esnaf ve sanatkârimize yaklaşık 40 milyar lira tutarında faiz indirimli kredi kullanılması ve diğer desteklerden bahsetmiştim.

“Ürün destekleme paraları vatandaşa gitmemekte midir?” diye bir soru vardı. Burada da ürün destekleme ödemelerinin öncesinde gerekli saha kontrolleri yerinde yapılmakta ve ödemeler, hak sahibi olan çiftçilerimizin, üreticilerimizin kendi adlarına açılmış banka hesaplarına doğrudan yatırılmaktadır.

Yine “Kadınları toplumsal hayatta destekleyecek bütçe neden yapılmamaktadır?” şeklinde... Burada, kadınlarımızın her alanda daha aktif rol almalarını, toplumsal hayatın tüm alanlarında hak, fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmalarını ve güçlendirilmelerini önemsiyoruz. Bu kapsamda da 2021 yılı bütçesi hazırlanırken kadınlarımız için kadının güçlenmesi programları belirlenmiştir. Yine, performans esaslı program bütçe kapsamında da kadının güçlenmesi programıyla doğrudan kadınlara ayrılan kaynağın bütçede görünür hâle getirilmesi sağlanmıştır. Bu programa 425 milyon TL kaynak ayrılmıştır.

Bilindiği üzere, yine, bütçeyle tahsis edilen ödenekler tüm vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını da karşılamaya yöneliktir. Burada, gerek eşi vefat etmiş kadınlara aylık bağlanması, kız çocuklarına eğitim destekleri, şartlı olarak bu desteklerin verilmesi, yine, KOSGEB tarafından kadın girişimciliğinin desteklenmesiyle alakalı destekler de mevcuttur; Ticaret Bakanlığımızın kooperatifleri desteklenmesi programı da yine bunun içerisinde.

Şanlıurfa’yla ilgili sorular vardı Süremiz çok kısaldığı için olmazsa bunları yazılı olarak cevaplayayım.

Antalya Büyükşehir Belediyesiyle alakalı... Yani, yanlış bir şey söz konusu değil, çok uzun zamandan beri sürecin gelişmesi... Yine, sözlü olarak bunları yayınlayacağım, ileteceğim.

Millî Eğitim Bakanlığıyla alakalı, 1,4 milyarlık taşınmalı eğitim kapsamında aktarılan paranın nerede, nasıl karşılandığıyla alakalı... Burada detay nerede harcandığıyla alakalı ve Covid kapsamında bu yıl daha az çünkü kapanan dönemde bu ödeme yapılmadığı için de ödeme miktarının daha az olduğuyla alakalı yine detay bilgi var; bunu iletiyor olacağız.

Borsa İstanbul AŞ'yle alakalı soruyu cevaplamıştım. Yani, burada yine, tekrar etmeye gerek yok diye düşünüyorum, bunu cevapladık.

Yine “Diyante başka inanç grupları da vergi veriyor. Neden diğer inanç gruplarına hizmet vermiyor?” şeklinde... Bunu da zannediyorum yine, bir şekilde cevapladık.

Yine, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun geçici 6’ncı maddesi gereği de Başkanlık ödeneğinden cami, kilise, sinagog ve havraların aydınlatma giderleri bütçe imkânları dâhilinde karşılanmaktadır. Yine, diğer taraftan da Akdamar Kilisesi, Sümela Manastırı, Demir Kilise, Edirne Merkez Havra, Büyük Sinagog, Gökçeada Aya Nikola Kilisesi gibi onlarca ibadethane de yine ilgili kurumlarımızın eliyle restore edilmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Üç dakika daha ek süre veriyorum Sayın Cumhurbaşkan Yardımcım, eğer devam edecekseniz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum. Yani müsaade ederseniz biraz daha.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii, üç dakika daha süre verelim.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Burada yine “Urfa’da aşiretlerle bir protokol mü yaptı?” şeklinde bir konu vardı. Bunu cevaplamamızda fayda var. 19 ilde erken yaşta zorla evlilikle ilgili acil eylem planları yürütülmekte. Aslında şurada da desteklememiz lazım Bakanlığımızı bununla ilgili biraz daha böyle üzerine gitmekten. “Niye STK’leri kullanmıyoruz, niye STK’lerle birlikte hareket etmiyoruz?” derken, diğer taraftan da herhangi bir görüşme anında “Niye şununla görüştünüz, niye bununla görüştünüz?” şeklinde belki detaylara girmek lazım ama kesinlikle böyle bir protokol söz konusu değil. 19 ilde erken yaşta zorla evlilikle ilgili acil eylem planları yürütülmektedir; bu çerçevede yerel dinamiklerle, kanaat önderleriyle iş birliği çalışmaları yapılmaktadır. Söz konusu olan bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarından ibarettir sadece, bir protokol vesaire değildir. Erken yaşta evlenen kız çocuklarının toplam evlenmeler içindeki oranı 2003’de yüzde 8,1 iken 2019 yılında bu oran yüzde 3,2’ye düşmüştür. Çok ciddi bir ilerleme aslında ama bu sifıra kadar inmedi. 2019 yılında 2003 yılına kıyasla yine yüzde 61 düşüş gerçekleştiğini görüyoruz. Bu konudaki çalışmalarımız devam ediyor.

Yine, Diyanet Ensar Vakfına ne kadar vermiştir? Ensar Vakfı bir cami derneği olmadığı için şimdiye kadar hiçbir kaynak aktarılmamıştır.

“Ayasofya Camisi’nde kılınan ilk namazda Diyanet İşleri Başkanının elinde kılıçla hutbe okumasının nedeni?” Bu, kılıçla hutbe okumak aslında tarihimizde ve geleceğimizde var olan, yerleşik bir uygulamadır. İstanbul fethedildiğinde Ayasofya’daki ilk cuma hutbesi de yine kılıçla okunmuş ve dört yüz seksen bir yıl bu gelenek devam etmiştir. Kılıçla hutbe geleneği İstanbul, Edirne, Kocaeli, Çanakkale, Kastamonu, Tokat, Balıkesir, Bartın başta olmak üzere ülkemizdeki bazı camilerde eskiden beri uygulanmaktadır. Bu duruma farklı anlamlar yüklenmesi yersizdir.

Yine, soru önergeleriyle alakalı bir şey vardı yani “Soru önergelerine verilen cevapları başarı olarak mı niteliyorsunuz?” Tabii ki değil. Yani burada haksız şekilde sürdürülen özellikle şahsımla ilgili bir linç kampanyası vari bir şey olduğu için ondan dolayı o rakamları ifade ettim, yoksa başarı veya başarısızlık şeklinde yorumladığım için değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Beş dakika daha uzatıyorum Sayın Cumhurbaşkanını Yardımcım.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum.

Yine, Kürtçenin, iktidar dönemimizde serbestçe kullanılmaya başlandığı yayın organlarıyla... Dille alakalı da burada 4771 sayılı Kanun değişiklikleriyle -zaten bunu genel olarak ifade ettim ama daha spesifik anlamda bu bilgiyi vermeye ilgili söylüyorum- ülkemizde farklı dil ve lehçelerde yayın yapılabilmesine ve özel kurslar açılabilmesine imkân sağlanmıştır. Daha sonra Türk Vatandaşların Günlük Yaşamlarında Geleneksel Olarak Kullandıkları Farklı Dil ve Lehçelerde Yapılacak Radyo ve Televizyon Yayınları Hakkında Yönetmelik hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Böylece farklı dil ve lehçelerde radyo ve televizyon yayınının önü açılarak yirmi dört saat yayın yapılmasına izin verilmiştir. Aynı zamanda, özel televizyonlarla birlikte TRT'nin de Türkçe dışında farklı dil ve lehçelerde yayın yapmasının önündeki yasal engeller kaldırılmıştır. Devlet televizyonu TRT'nin bir kanalı TRT 6, 01/01/2009 tarihinden itibaren tam zamanlı Kürtçe yayın yapmaya başlamıştır. TRT, “TRT Xeber” isminde yine “www.trtxeber.com.tr” adresinden erişilebilen Kürtçe haber sitesinin yayınına da başlamıştır.

Basın Kanunu'nda Kürtçe ve yabancı dillerin kullanımında herhangi bir mevzuatsal engel bulunmadığı gibi, Basın İlan Kurumu mevzuatında da Kürtçe dilinde yayın yapılmasını engelleyici bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu çerçevede Türkiye’de faaliyet gösteren tüm yayın organlarının Kürtçe yayın yapma hakkı da mevcuttur.

Yine, “İdil’de bir şahsın iç çamaşırlarıyla evden çıkarılarak sokak ortasında dakikalarca şiddet gördüğü iddiası doğru mudur?” şeklinde bir soru vardı. Şırnak, İdil, Turgut Özal Mahallesi 538. Sokak’ta ikamet eden Şırnak İdil nüfusuna kayıtlı “Hüsni Babat” isimli şahsın terör örgütü üyeliği suçundan dolayı yakalanarak Kocaeli Cumhuriyet Başsavcılığına getirilmesi talimatı üzerine, 27/11/2020 tarihinde saat 06.00 sularında şahsın ikametine gidilmiş, kapı usulüne uygun çalınmış ancak şahsın güvenlik güçlerimize kapıyı ısrarla açmaması üzerine, bahse konu ikamet kapısı uygulama esasları çerçevesinde koçbaşı marifetiyle açılmış, şahıs üzerinde eşofmanlı hâliyle gözaltına alınmıştır. Şahsın gözaltına alınmasıyla birlikte sağlık kuruluşundan alınan doktor raporunda herhangi bir darp veya cebir izine rastlanmadığı belirtilmiş olup söz konusu iddialar gerçek dışıdır, asılsızdır.

Yine, bir vekilimizin DEAŞ’la ilgili konuşmaları ve iddiaları vardı. Bu iddialara baktığımızda da aslında bunların son derece asılsız olduğunu biz zaten biliyoruz ama bir kez daha ben bunu ifade etmek istiyorum: Türkiye, bütün dünyada DEAŞ’la göğüs göğse çarpışan tek ülkedir, NATO içerisinde de tek üye ülkedir ve bunu NATO Genel Sekreteri kendisi de aynen ve bizzat ifade etmiştir. DEAŞ, PKK ve FETÖ’nün hem birlikte hem de dış mihraklarla ortak hareket ettiklerine dair de elimizde çok ciddi deliller de zaten bulunmakta. Türkiye de bunun gereğini -DEAŞ da dâhil, PKK da dâhil, FETÖ de dâhil, ilgili tüm terör örgütleri de dâhil- senin terör örgütün, benim terör örgütüm ayrımına asla gitmeden, sadece Türkiye’yi kastetmiyorum, uluslararası camiada da yapmaktadır.

Yine, “HDP Gençlik Meclisi üyeleri tehdit mi edilmektedir?” şeklinde bir soru vardı. Yine, ilgili çalışmalar, ilgili kurumlarımız, buna İstihbarat Teşkilatımız da dâhildir, görev ve faaliyetlerini, özellikle İstihbarat Teşkilatımız, 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Millî İstihbarat Teşkilatı Kanunu’yla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yürütmektedir. Yani sizin geçirdiğiniz, Meclisimizden geçen kanunlar çerçevesinde yürütmekte olup yasayla belirlenen kapsam dışında faaliyette bulunması mümkün değildir. “Ne adam kaçırma ne helikopterden herhangi bir şey atma ne de bilmem kimlerin kabul ettiği.” vesaire diye ifade edildiği şekilde herhangi bir kaçırma söz konusudur, bizde böyle bir şey yoktur, olmamıştır, bunu defalarca ifade ettim, tekrar ediyorum. Bunu kabul eden varsa kabul eden kimse ona gidip sorabilirsiniz; bir konuşmacımız bir isim ifade ettiler.

Yine, “Ankara gar katliamı planlayıcısı İlhami Balı, MİT tarafından ağırlandı mı?” şeklinde bir soru vardı. Söz konusu iddiaların gerçekte hiçbir ilgisi bulunmamakta olup konuyla ilgili spekülasyonlar haber ve yorumlara da itibar edilmemesi gerekir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcımız, daha konuşacağımız 23 madde var, rica ediyorum toparlayabilirsek çok sevinirim. Sürenin yetmediği kısımları yazılı cevap olarak verebilirsiniz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Dolayısıyla, özellikle haksız ithamlar bizi üzmektedir. ,

“HDP’ye oy veren 6 milyon kişi cezaevi yetersizliğinden dolayı mı tutuklanmamakta?” şeklinde bir soru vardı. Arkadaşlar, bu kadar haksızlık yapılmaz yani böyle bir yaklaşımın söz konusu olması mümkün mü? Bu konuda gözaltı ve tutuklamalar teröre bulaşanlarla ilgilidir, terörle arasına mesafe koyan hiç kimse hangi gruptan ve nereden olursa olsun ülkemizin yargısı tarafından tutuklanmaz ve güvenlik güçleri tarafından gözaltına alınmaz, herhangi bir siyasi partiye üye olduğu için hiç kimse tutuklanmamıştır, tutuklanamaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlayabilirsek çok sevinirim.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Yine, ALTAY tankıyla ilgili de bir şey vardı, isterseniz onu da son olarak... Bu, yine Katar’la ilgili bir konu daha vardı, onu da çok genel bir şeyle ifade edebilirim, “Bir iş adamına aracılık etmek uygun mudur?” şeklinde. Burada herhangi bir iş adamına aracılık etmek asla söz konusu değildir. Birçok ülkede olduğu gibi zaten özel sektörde şirketler birbirleriyle görüşmelerini yapıyor, anlaşma aşamasına gelmiş, dolayısıyla burada da devlet başkanları normal diğer anlaşmalar varken onlar da o anlaşmalar içerisinde, bir seremoniyel olayın dışında herhangi bir konu asla değildir. “ALTAY tankının biteceğine dair yapılan açıklamalara rağmen üretimi başlamamıştır.” gibi bir şey... ALTAY Seri Üretim Projesi Sözleşmesi 9 Kasım 2018 tarihinde Savunma Sanayii Başkanlığı ve BMC firması arasında imzalanmıştır. Müteakiben güç grubunun, motor ve transmisyon tedariki için yüklenici firma, Alman yetkili makamlarına ihracat lisanslarına... Pardon, firma BMC ve Alman menşeli üreticiler MTU ve RENK firmaları arasında alt sözleşmeleri imzalanmış. Alman yetkili makamlarının ihracat lisanslarına ve hükümet izinlerine yönelik henüz... Hâlâ onay alınması maksadıyla başvuruda bulunulmuştur. Alman makamlar tarafından söz konusu izinlere yönelik hâlâ henüz cevap alınmaya çalışılmaktadır. Bu süreç devam ediyor, güç grubu konusundaki bu durum dikkate alınarak seri üretim proje takvimi başlatılmaya çalışılmaktadır.

Yani, burada ben şunu ifade etmek istiyorum: Bize kim neyi koyarsa koysun arkadaşlar. Yani birisi bize herhangi bir ambargo koyacaksa biz buna önceden olduğu gibi üzülen bir taraf değiliz aslında “Ah, vah, eyvah” diyen taraf da değiliz. Bu -bizi sadece kamçılıyor- kendi motorumuzu, kendi ürünlerimizi, kendi güç gruplarımızı da bir an önce üretmemizi sağlayacaktır. Bunun dışında da hiçbir etkisi olmayacaktır. Bu vesileyle ben bunu burada bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; yine şahsımla ilgili sürekli gündeme getirilen bir konu vardı bu Mercedes’le alakalı. Arkadaşlar, ben Mercedes meraklısı biri değilim. Hayatımda da böyle Mercedes kullanan birisi de değilim, lüks yaşayan birisi de değilim. Beni evimde, kendi özel hayatımda görenler varsa, özel yaşantımı bilenler varsa ne demek istediğimi son derece net bilirler tam aksine algı oluşturulmayla çalışılsa bile. Dolayısıyla, devleti temsilen genel uygulama neyse sadece ona uyumun dışına başka bir şey söz konusu değil yani Mercedes meraklısı biri oturmuyor karşınızda ama şunu da ben özellikle ifade etmek istiyorum: Popülist yaklaşımları veya şov yapmayı seven birisi de değilim. Dolayısıyla, şunu çıkardım, bisiklete bindim, öbürünü yaptım, vesaire yaptım... Yani bu tür hareketler de yani bu tür şov benzeri hareketler de benden beklemeyin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Cumhurbaşkan Yardımcımız.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY - Ama şunu arzu ediyoruz, bunu Konya’da yapmaya çalışıyoruz, birçok yerde bunu yapmaya çalışıyoruz. Aslında, normalde araçlardan ziyade bisikletle, özellikle bisikletli ulaşımı, erişimi de teşvik etmeye çalışıyoruz. Bisiklete binmekten de son derece mutlu olurum, bunu yaparım, bu ayrı bir şey ama bunu şov amaçlı değil, şov amaçlı yapmayız.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2021 yılı bütçesinin bugün gerçekleştirdiğimiz müzakereleri sonucunda şahsıma ayrılan zaman dilimi içerisinde genel ekonomi, merkezi yönetim bütçesine ilişkin temel hususlar ve Cumhurbaşkanlığı ve bağlı, ilgili, ilişki kuruluşların bütçeleri ve faaliyetleri başta olmak üzere sayın milletvekillerimizce dile getirilen konulara olabildiğince cevap vermeye çalıştım. Ben, tekrar, hepinize, tüm katkılarınızdan dolayı bir kez daha teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim Sayın Cumhurbaşkan Yardımcım.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz’ın, usulle ilgili olarak, tartışmaların kişiselleştirilmemesi ve birbirimize karşı ses tonumuzun yükseltilmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, oylamalara geçeceğiz ama geçmeden önce “Son söz milletvekilidir.” anlayışı içinde Sayın Garo Paylan’ının söz talebini karşılayacağım. Yalnız ona geçmeden önce de ben müsaadenizle usulle ilgili bir iki şey söylemek istiyorum.

Başkan olarak içeriğe müdahil olma konumunda değilim. Değişik görüşler ifade ediliyor burada. Her biri ifade eden tarafından savunulan görüşler. Katıldığım olabilir, katılmadığım olabilir ama ben Başkan olarak içeriğe esas itibarıyla müdahale etmek durumunda değilim. Ancak...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Son söz devamlı onun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sayın Aydemir, dinlerseniz çok sevinirim. Gerçekten bir şey izah etmeye çalışıyorum, lütfen.

Değerli arkadaşlar, burada her bir üyemiz çok kıymetli, her bir milletvekilimiz çok kıymetli, hepsinin de söz hakkına, düşüncelerini ifade etme hakkına sonuna kadar saygı duyuyoruz. Buna katılmak durumunda değiliz aynı şekilde düşünmek durumunda değiliz. Demokrasinin zaten güzelliği de budur. Farklı fikirler ifade edilecek, bu fikirler vatandaşın takdirine sunulacak, sonuçta vatandaş tercihlerini bu demokratik süreçler içinde yapacak ancak iki hususu burada ifade etmek istiyorum. Az önce hakikaten üzüntü duydum ben. Keşke bu kapanış gününde böyle tartışmalar yaşamasaydık, çok daha farklı bir kapanış yapabilseydik bundan da Komisyon Başkanınız olarak büyük bir memnuniyet duyacaktım ama maalesef az önce üzüntü duyduğum bir ortam oluştuğunu söyleyebilirim. Bu çerçevede iki hususun altını çizmek istiyorum. Birincisi: Değerli arkadaşlar, tartışmaları kişiselleştirmeyelim. Fikirlerimizi ifade edelim, en sert eleştirilerimizi yapalım ama kişiselleştirdiğimiz zaman bu işin içinden çıkmamız mümkün değil. Mümkün olduğunca kişiselleştirmenizi buradan istihdam ediyorum. İkincisi de şu: Düşüncemizin gücünü ifademizin içeriği belirler, sesimizin tonu değil. Birbirimize bağırılmayalım. Bu ortamı, bu nezaketli ortamı hep birlikte sahiplenerek korumaya çalışalım, başka türlü bu işin içinden çıkmamız mümkün değil. Değerli arkadaşlar, ben inanıyorum ki her birimiz bu ülkeyi seviyoruz. Hepimiz bu ülkenin insanıyız. Farklı yerlerde durabiliriz, farklı fikirlerimiz olabilir ama hepimiz bu toprakların insanıyız ve bu ülkeyi sahiplenmek durumundayız. Hep birlikte inandığımız doğrular çerçevesinde bu ülkeyi daha iyi bir noktaya taşımak durumundayız. Eleştiriler oldu burada, bakın, en sert eleştiriler yapıldı, burada sabırla dinledi arkadaşlarımız. Bize yönelik eleştiriler de olabilir, farklı şekillerde sert bulduğumuz eleştiriler de olabilir. Burada, sürecin çeşitli safhalarında görüşlerimizi ifade etme şansına

sahibiz. O görüşleri ifade edelim, beğenmediğimiz kısımları ifade edelim ama lütfen -tekrarlıyorum- kişiselleştirmeyelim ve birbirimize ses tonumuzu yükseltmeyelim. Hepimiz saygın insanlarız, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Hükûmetin saygın üyeleriyiz dolayısıyla bu çerçeve içinde Sayın Paylan, son söz vekilindir anlayışı içinde size kısa bir söz veriyorum. Buyurun, düşüncelerinizi ifade edin.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Cumhurbaşkanlığı (Devam)

b) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı (Devam)

c) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği (Devam)

ç) Diyanet İşleri Başkanlığı (Devam)

d) Devlet Arşivleri Başkanlığı (Devam)

e) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı (Devam)

f) Strateji ve Bütçe Başkanlığı (Devam)

g) İletişim Başkanlığı (Devam)

ğ) Savunma Sanayii Başkanlığı (Devam)

h) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (Devam)

ı) Yatırım Ofisi Başkanlığı (Devam)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, az önce şahsıma karşı değil milletvekillerine karşı büyük bir saygısızlık yapıldı. Bunu sonuç olarak ben Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı alıyorum, şahsıma karşı değil. Bakın, bir atanmış Cumhurbaşkanı Yardımcısı aynen şöyle söylüyor seçilmiş milletvekiline: “Ekmeğini yediğiniz, suyunu içtiğiniz, nefes aldığınız Türkiye’yi dünyaya şikâyet ediyorsunuz.” diyebiliyor.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Doğru söylüyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın değerli arkadaşlar, Türkiye demek, AKP demek değildir; Türkiye demek, saray demek değildir. Bakın, Türkiye burada. 83 milyon Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Türkiye’dir ve biz 83 milyon Türkiye Cumhuriyeti vatandaşını temsil ediyoruz değerli arkadaşlar. Ben Türkiye’yi değil, AKP’yi hem burada hem dünyada yaptığı zulümden dolayı şikâyet ediyorum. Sarayın yaptığı insan hakları ihlallerinden dolayı şikâyet ediyorum ve burada ne söylüyorsam bakın, burada söylediğim her şey kayda geçiyor, dünya da görüyor, aynı söylediklerimi dünyada da söylüyorum ama Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı geçen sene de aynı şeyi söyledi. Efendim, “Arjantin’e gitmişsin şunu söylemişsin.” dedi, trolenmiş Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Arjantin’de söylediğim şeyi deşifre etme şansı var, videosu da var, kaydı da var ama trolenmiş bir Cumhurbaşkanı Yardımcısıyla karşı karşıya kalıyoruz. İşte, havuz medyasıyla, trolenmekle karşı karşıya kalıyoruz.

(Uğultular)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu ifadeleri kullanmayalım lütfen. Birbirimize karşı böyle ifadeler kullanmayalım. Az önce eleştirdiğimiz şeyin aynısını yapmayalım lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, bakın, Türkiye’yi dünyaya şikâyet etmekle ilgili 3 tane örnek vereceğim. Birincisi: AKP İnsan Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Sayın Leyla Şahin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidiyor. Niye biliyor musunuz? Dönemin zalimleri ona başörtüsü taktırmıyorlar, o yüzden Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidiyor, gidip orada hakkını arıyor, Türkiye’yi şikâyet ediyor. Bakın, o dönemin zalimlerini şikâyet ediyor. İkinci örnek: Erbakan Hoca, Türkiye’de zulümle karşı karşıya kalıyor, Türkiye’de adalet bulamıyor, gidiyor, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine şikâyetinde bulunuyor ve Avrupa Konseyinde dönemin Refah Partisi milletvekilleri o dönemin zalimlerini şikâyet ediyor. Üçüncü örnek, bakın, ağır top: Sayın Recep Tayyip Erdoğan. Dönemin bir Yargıtay Başsavcısı zalim vardı, bilirsiniz değil mi arkadaşlar, Sabih Kanadoğlu; kendisine siyaset yapma hakkını yasaklamıştı, mahkemelerde mahkûm etmişti. 3 tane mahkûmiyet kararı vardı. Sayın Recep Tayyip Erdoğan, 3 kere, dönemin zalimlerini dünyaya, Avrupa’ya şikâyet etmişti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, lütfen toparlayalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz Birleşmiş Milletler üyesiyiz, Avrupa Konseyinin üyesiyiz ve dünyanın ailesinin bir üyesiyiz ve demokratik dünyanın ailesinin üyesi olmak için demokratik standartlara çıkmamız lazım. Burada zulüm yapıp “Bunu dünyaya niye şikâyet ediyorsunuz?” demek ancak Sabih Kanadoğlu’nun düştüğü duruma düşmektir.

SALİH CORA (Trabzon) – Azerbaycan’a destek olmak suç mu? Bu nasıl bir anlayış ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Düşüncenizi ifade ettiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz, Recep Tayyip Erdoğan’ın geçmişte yaptığı şikâyetin de yanında durduk; Recep Tayyip Erdoğan’ın da sevgili Leyla Şahin’in başörtüsüyle ilgili yaptığı şikâyetin de yanında durduk.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, fikirlerinizi ifade ettiniz.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çünkü dönemin zalimleri o günlerde zulmediyordu, bugün de bugünün zalimleri buraya zulmediyor ve yaptıklarıyla bütün vatandaşlarımızın huzur ve refah kaybına karşılık ancak HDP’ye saldırarak kendilerini aklamaya çalışıyorlar. Bu üslup doğru değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu kullandığınız üslup doğru değil, lütfen. Fikirlerinizi daha iyi ifade edebilirsiniz, bu üslubunuz doğru değil Sayın Paylan.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Provokatör!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Provokatör sizsiniz ya! Kime “provokatör” diyorsunuz siz!

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Provokatör! Provokatör!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, biz milletin temsilcileriyiz. Bir atanmış Cumhurbaşkanı Yardımcısı milletin vekiline hakarete bulunamaz. Benim ekmeğimi de o vermiyor, suyum da o vermiyor, nefes almamı da o sağlamıyor. Ben bu ülkede binlerce yıldır yaşıyorum, bu ülkenin vatandaşıyım, bu ülkenin milletvekiliyim ve bu ülkenin vatandaşları tarafından seçildim arkadaşlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, şimdi, gündemimizde yer aldığı üzere, 2021 yılı...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, bir saniye.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sataşmadan... Böyle usul yok.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bu ülkede yüzde 55 oy almış, milletin yüreğinde yer edinmiş birisine “zalim” diyemez. Zalim sensin! Cumhurbaşkanı “zalim” diyemezsin! Seni kınıyorum!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim Bey, siz tepkinizi kayıtlara geçirdiniz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Zalimleri görmek istiyorsa baksın. Bakın, ben sadece ne demek istediğimi bir cümleyle ifade edeyim size.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, son söz vekilindir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama sizin kullandığımız üsluptan sonra, maalesef, böyle değil.

5.- *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay’ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan’ın ((1/280) ile (1/281) esas numaralı Kanun Tekliflerinin görüşmelerinde son söz milletvekilinindir anlayışı içinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Türkiye Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı Yardımcısı, yürütmesi, hiç kimse zalim değildir.

Ben size bir şey ifade edeyim: “Türkiyeli bir Ermeni ve soykırım atlatmış bir neslin torunlarından olduğum için bu mesajın ne anlama geldiğini çok iyi biliyorum.” New York Times’tan. Bu nedir? Eğer siz Meclis olarak bunu kabul ediyorsanız tutanaklarınızda, ben bir şey demiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hiçbir şekilde kabul etmiyoruz tabii ki. Öyle bir şey olur mu?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Biz de bunu söylüyoruz, söylediğimiz şey de budur zaten. Dil bilmek güzel ve sizleri bütün dünyada görmeyi arzu ediyoruz. Biz de gidiyoruz ama gittiğimiz yerde bunu mu dile getirmek gerekiyor? Böyle mi anlatıyorsunuz Türkiye’yi? Anlattım size on sekiz yılda yaptığımız reformların neler olduğunu. Ya, Allah için, bir teşekkür edin. Yani bu atanmış... Kibirlilikten bahsediyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız meramını anlattı, ortaya koydu.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Bu “atanmış” ve “seçilmiş” olayındaki bu kibirlilik nedir ya? Nasıl bir kibirliliktir bu? Anayasa’yla onaylanmış, milletin onayıyla seçilmiş, Meclis tarafından onaylanmış bir Anayasa’nın gereği bir yürütme var. Yani üç yıldır aynı şeyi tekrar tekrar... Ne demek istiyorsun kardeşim? Ben, aynı zamanda, oy veren bir vatandaşım. Vatandaş seni buraya seçerek gönderiyorsa hakaret etme hakkını vermiyor sana. Ne demek yani, devlette görevli olan herkes atanmış dolayısıyla hiçbir hakkı yok mudur? Nedir bu yani?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum. Neyi kastettiğinizi ifade ettiniz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Kibirden bahsediyorsunuz; kibri görmek istiyorsanız buyurun, kibir buradadır. Bunun için size dedik: Yürütme saygı gösterir yaşamaya ama lütfen, yasama da -3 ayrı erkten bahsediyoruz- yürütmeye saygısını karşılıklı gösterebilir. Yani buraya gelmemiz, hesap veriyor olmamız, hakaret edilmemiz anlamına gelmiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kim hakaret etti?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – “Trol” diyorsunuz, daha ne diyacaksınız? “Trollenmiş Cumhurbaşkanı Yardımcısı” diyorsunuz. Biz trollenmeyiz. Elimizde her türlü bilgiler, belgeler vardır; bilgi ve belgelere göre konuşuruz. Bunlar sadece kamuya, kamuoyuna açık bilgi ve belgelerdir; istiyorsanız daha fazlasını veririz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı, teşekkür ediyorum, meramınızı ifade ettiniz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleeri (Devam)

- a) Cumhurbaşkanlığı (Devam)
- b) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı (Devam)
- c) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği (Devam)
- ç) Diyanet İşleri Başkanlığı (Devam)
- d) Devlet Arşivleri Başkanlığı (Devam)
- e) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı (Devam)
- f) Strateji ve Bütçe Başkanlığı (Devam)
- g) İletişim Başkanlığı (Devam)
- ğ) Savunma Sanayii Başkanlığı (Devam)
- h) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (Devam)
- ı) Yatırım Ofisi Başkanlığı (Devam)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, şimdi gündemimizde yer aldığı üzere, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin maddelerinin görüşmelerine geçiyoruz.

Değerli hazırun, kurum bütçeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi oylamalara geçiyoruz. Sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutuyorum.

Cumhurbaşkanlığının bütçesini okutuyorum:

İdare bütçesi toplamı 4 milyar 39 milyon 453 bin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 5 adet önerge vardır, sırasıyla okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıdaki gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: CUMHURBAŞKANLIĞI

YIL:2021

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	AZALTILAN MİKTAR
16	2.2	01	03.02	200.000.000TL
16	2.2	01	03.05	200.000.000TL
16	2.2	01	01.02	200.000.000TL
16	2.2	01	06.05	200.000.000TL
16	2.2	01	01.05	
16	2.2	01	03.06	1.200.000.000TL
				2.000.000.000TL

Necdet İpekyüz

Garo Paylan

Erol Katırcıoğlu

Batman

Diyarbakır

İstanbul

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, kısaca bir gerekçeyi alabilir miyiz?

Gerekçeyi okutayım mı, söz mü alacaksınız? Kısaca lütfen ve gerekçeye odaklanarak.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanlığı bütçesinin yüksek olduğunu düşünüyoruz ve kışlık saraya, yazlık saraya, uçan saraylara daha fazla para harcanmamasını istiyoruz. Ayın zamanda Sayın Oktay'ın bindiği Mercedes'ten de vazgeçmesini istiyoruz çünkü meraklı değilmiş kendisi de. Vazgeçsin lütfen çünkü 10 milyonluk Mercedes'ten vazgeçtiğinde yüzlerce öğretmen ataması yapıp yüzlerce insanın hayatına dokunabilir. Aynı şekilde Cumhurbaşkanının da ihtiyacı yok. 88 bin lira maaş almasını da istemiyoruz, 35 bin lira emekli maaşı almasını da istemiyoruz. Bütün bunların düşürülüp yani vatandaşın sabır dileyen bir Cumhurbaşkanının önce bu anlamda tasarruflara gitmesi lazım. Bu anlamda Cumhurbaşkanı Yardımcısı da meraklısı değilse Mercedes'ten vazgeçip yüzlerce öğretmenin atamasını yapması lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, önergenizin gerekçesini izah ettiniz.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: CUMHURBAŞKANLIĞI

YIL: 2021

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	AZALTILAN MİKTAR
99	2.2	01	05.04	15.000.000.000TL

Necdet İpekyüz

Garo Paylan

Erol Katırcıoğlu

Batman

Diyarbakır

İstanbul

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Garo Bey gerekçeyi okutayım mı, siz mi söyleyeceksiniz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben söyleyeceğim efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu Covid'le ilgili olan önerge değil mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Vallahi dinleyediniz, lütfen...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Tabii tabii, dinlemek lazım!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Beyefendi, laf atıldılar.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Böyle bir şey yok. Nereden çıkartıyorsun? Yalan söyleme!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 2'nciyi tekrar okuyalım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: CUMHURBAŞKANLIĞI

YIL: 2021

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	AZALTILAN MİKTAR
99	2.2	01	05.04	15.000.000.000TL

Necdet İpekyüz

Garo Paylan

Erol Katırcıoğlu

Batman

Diyarbakır

İstanbul

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, bütün vatandaşlarımıza gecikmeden nitelikli ve ücretsiz Covid-19 aşısının yapılması gerekiyor. Bu anlamda Sağlık Bakanlığı bütçesinde yeterli bütçenin olmadığını düşünüyoruz. Çin’den bir miktar aşı getirilecek ama getirilecek aşı sayısı da son derece yetersiz ve Çin aşısına karşı da bir önyargı olduğunu da biliyorsunuz. Bu konuda aşı çalışmaları başarısız olabilir. Pfizer’ın aşısının biraz daha pahalı ama çok daha nitelikli bir aşı olduğu düşünülüyor. Bu anlamda bütün vatandaşlarımızın -2 kere yapılacağı için yaklaşık 100 milyon aşıya ihtiyaç var- bir an önce gecikmeden ve ücretsiz olarak aşılanmasını istiyoruz. Şöyle bir öngörüsü var Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısının veya Sağlık Bakanı açıkladı: Çin aşısını yoksullara yapacaklar, Pfizer’ın aşısı eczanelerde satılacak arkadaşlar, açıkça söyledi.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Öyle bir şey yok ya, nereden çıkartıyorsunuz? Yalan söyleme!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Pfizer’ın aşısı eczanelerde satılacak. Bunun olmaması için Sağlık Bakanlığı bütçesine 15 milyar lira eklenmesini öneriyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, önergeyi kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

3’üncü önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: CUMHURBAŞKANLIĞI

YIL: 2021

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	AZALTILAN MİKTAR
99	2.2	01	05.04	20.000.000.000TL

Necdet İpekyüz

Erol Katırcıoğlu

Garo Paylan

Batman

İstanbul

Diyarbakır

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, ataması yapılmayan öğretmenler büyük bir sorun. Bu konuda önergelerimiz oldu, biliyorsunuz. Biz yalnızca S-400 füzesini, kullanamayacağımız, depoda çürüttüğümüz S-400 füzesini Rusya'ya iade ederek 200 bin öğretmenin atanabileceğini düşünüyoruz. Güvenlik meselesi ise şu anda ülkede savunma füzeleri var, NATO'nun savunma füzeleri var. S-400 füzesini aldılar, bir buçuk yıldır kullanamıyorlar, bunu iade edip bunun yerine 200 bin öğretmenin atanmasını öneriyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: CUMHURBAŞKANLIĞI

YIL: 2021

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	AZALTILAN MİKTAR
99	2.2	01	05.04	10.000.000.000TL

Necdet İpekyüz

Erol Katırcıoğlu

Garo Paylan

Batman

İstanbul

Diyarbakır

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi ifade edeceksiniz galiba.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Kredi Yurtlar Kurumuna borçlu en az 5 milyon gencimiz var. Bu gençler borçlarını ödeyemiyorlar. Ödeyememelerinin sebebi de büyük kısmı iş bulamıyorlar arkadaşlar. İş bulamayan öğrenciler de şu anda hayata borçla başlıyorlar.

Bakın, hepsi 8-9 milyar lira bir paradan bahsediyoruz. Yalnızca bir yandaş müteahhide verilen vergi indirimiyle bu rakam karşılanabilir. Bu açıdan gelin bütün Kredi Yurtlar Kurumuna borçlu -en azından bunu yapalım- 5 milyon gencin borçlarını silelim ve onları hayata borçla başlatmayalım. Bundan sonra da gençlerimize, geçen sene Sayın Cumhurbaşkanının söylediği gibi, borç değil, burs verelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul Edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5'inci ve son önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: CUMHURBAŞKANLIĞI

YIL: 2021

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	AZALTILAN MİKTAR
99	2.2	01	05.04	30.000.000.000TL

Necdet İpekyüz

Erol Katırcıoğlu

Garo Paylan

Batman

İstanbul

Diyarbakır

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Galiba ifade edeceksiniz yine, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, milyonlarca vatandaşımız emeklilikte yaşa takılan durumda, onlara ne deniliyor: “Kaynak yok.” Oysa kaynak var. Bütçe tercihlerini değiştirirsek bütün vatandaşlarımızı, emeklilikte yaşa takılan bütün vatandaşlarımızı emekli edebiliriz.

Değerli arkadaşlar, bakın, bütçeden 30 milyar TL’nin üzerinde kamu-özel iş birliği projelerinden yandaş müteahhitlere kaynak aktarılıyor. Bu ödemeleri durdurarak emeklilikte yaşa takılan bütün arkadaşlarımızı, vatandaşlarımızı emekli edebiliriz. Bakın, şu ana kadar bütçede bir virgül bile değiştiremedik, bari son önergede bu anlamda emeklilikte yaşa takılanları emekli edelim diyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, gerekçesi ifade edildi, oyluyoruz: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Cumhurbaşkanlığının bütçesini oylarınıza sunuyorum:

(Cumhurbaşkanlığı 2021 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Cumhurbaşkanlığı 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2021 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin bütçesini okutuyorum:

(Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2021 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Diyanet İşleri Başkanlığının 2021 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Diyanet İşleri Başkanlığının 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Devlet Arşivleri Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Devlet Arşivleri Başkanlığının 2021 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Devlet Arşivleri Başkanlığının 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının 2021 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının 2019 yılı kesin hesabı oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Strateji ve Bütçe Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2021 yılı bütçesi okundu)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Burada 2 adet önerge vardır. 1’inci önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: STRATEJİ ve BÜTÇE BAŞKANLIĞI

Yıl: 2021

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	AZALTILAN MİKTAR
99	41.32	01	09.03	90.000.000 TL

Erhan Usta

Samsun

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erhan Bey, gerekçeyi okutalım mı, siz mi ifade edeceksiniz?

ERHAN USTA (Samsun) – Ben ifade edeceğim.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu önergeyle bizim Samsun’da 2 tane yol hikâyemiz var yani bu yılan hikâyesine döndü; on, on beş yıldır devam eden bir proje diyelim. Bir tanesi Havza-Vezirköprü-Boyabat yolu, diğeri de Ayvacık-Erbaa-Taşova yolu. Şimdi, buraya birine 30 milyon lira, diğeri de 60 milyon lira yatırımları hızlandırma ödeneğine ödenek ilave edilmesini talep ediyoruz.

Buradaki hassasiyet şu: Özellikle, Havza-Vezirköprü-Boyabat yolu artık bir ölüm yolu olarak nitelendiriliyor. Bu kadar trafiği var yani on sekiz yıldır hakikaten dünya kadar duble yol yapıldı Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bu yol niye yapılmaz ben bunu anlamıyorum. Trafikine, şeyine bir baktırtın, projesi de hazır ama bu yol, ben bunu gündeme getirince bir iki hafriyat başlıyor orada, biraz kum, çakıl döküyorlar ondan sonra bir daha gidiyorlar. Yine, aynı şekilde ve bölgenin gelişmesi açısından da... Bakın, bizim oralar gelişmiş yerler değil, hakikaten ciddi sıkıntımız var.

Diğeri de Ayvacık-Erbaa-Taşova Yolu, fizibil bir yol, on üç yıl önce yatırım programına girmiş, 2 defa müteahhit, 5 defa taşeron değiştirmiş. Bu yol hakikaten iç bölgeyi Erbaa, Taşova kısmını sahile de bağlayacak, çok fizibil bir proje ama burada da hiçbir şey kaydedilemedi. İstirham ediyorum bu konuda, devlet için 90 milyon lira fazla bir para değil. Bunlar yapılabilir, zaten projeleri hazır, burada bir ilginizi bekliyoruz. Önerge şu anda kabul edilir, edilmez ayrı bir mesele ancak yatırımları hızlandırma ödeneğinde yani yıl içinde yapmak isterseniz para bulamama durumuna karşılık böyle bir önerge verdim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2’nci önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: STRATEJİ ve BÜTÇE BAŞKANLIĞI

Yıl: 2021

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	AZALTILAN MİKTAR
99	41.32	01	09.06	42.000.000.000TL

Erhan Usta

Samsun

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, herhâlde ifade edeceksiniz.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, burada da yine Strateji ve Bütçe Başkanlığının yedek ödenek tertibine bu sefer 42 milyar TL'lik ödenek ilave edilmesini talep ediyoruz. 3 tane kalem dengeliyor bu.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı, çiftçilere doğrudan gelir destek ödemeleri yapılıyor biliyorsunuz, bunun 2020 yılında bütçesi 22 milyar TL'ydi, 2021 yılı bütçesine de 22 milyar konulmuş. Şimdi pandemi yaşıyoruz, Sayın Cumhurbaşkan diyor ki: “Tarıma önem vereceğiz, daha fazla üretmeliyiz.” ve üretimi doğrudan kamçılacak olan destek ödemelerini geçen yıllar aynı miktarda tutuyoruz, bu kabul edilebilir bir şey değil. Bütçedeki bütün kalemleri artırdık. Ben burada hayali bir şey istemiyorum yani hiç olmazsa bunu enflasyon kadar artırılması lazım. Bunu yıl içerisinde mutlak surette yapmak durumunda kalacaksınız. Yani çiftçiye “Geçen yılki kadar prim vereceğiz size.” diyebilir misiniz her şey artarken? En azından yüzde 12-13 oranında artırılması durumunda zaten 3 milyar lira ilave ödenek ihtiyacı olacak. Bakanlık bütçesinde ben bunu talep ettim, o zaman reddedildi, belki orada bir irade oluşmamıştı ama ben bugün o iradenin oluşabileceğini düşünüyorum. O yüzden yedek ödenek tertibine bu miktar konulursa yıl içerisinde bunu kullanırsınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – İkinci husus... Pardon, 3 madde..

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Hemen bitiriyorum Sayın Başkan.

İkinci husus da biliyorsunuz bu pandemide özellikle esnaf kesimi çok mağdur oldu. Geçen sefer doğrudan destek ödemesi yapamadık. Evet, birtakım krediler verildi, vergi ertelemeleri yapıldı ancak iş yapamayanlar şimdi onları da ödeyemeyecek durumdalar. Burada bütün dünyada olduğu gibi esnafımıza şunu istiyoruz biz: Yani hiç olmazsa bir altı ay süreyle ben burada 2 milyon tavan üzerinden yaptım, 2 milyon esnaf var, hepsine vermek gerekmeyebilir. Durumu, işi iyi olanlara verilmeyebilir ancak tabii, şimdi, o seçimi ben yapamayacağım için ben o şekilde bir şey öngördüm. Ayda 2 bin TL'den altı ay süreyle esnafımıza böyle bir doğrudan destek ödemesi yapılmasını ben doğru olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) - Son olarak da sayı 5 milyonu bulan bir EYT var, biliyorsunuz ben de EYT mağduriyim. O yüzden bu EYT meselesi önemli bir mesele. Burada da biz EYT'liler için 15 milyar TL... Ben bunun 2021 yılı içerisinde, hele hele seçime gidersek bu işi çözmeden ben bu Hükümetin seçime gidebileceğini düşünmüyorum. Yıl içerisinde paraya ihtiyacımız olacak. Gelin, bugün burada hep beraber bu ödeneği koyalım ve EYT mağduriyetine de bir son verelim diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bütçeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesabını okutuyorum:

(Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İletişim Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(İletişim Başkanlığının 2021 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(İletişim Başkanlığının 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Savunma Sanayii Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Savunma Sanayii Başkanlığının 2021 yılı bütçesi ile okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Savunma Sanayii Başkanlığının 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Böylece gündemimizdeki Cumhurbaşkanlığı ile bağlı kuruluşların bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı uğurlu olsun, bereketli bir bütçe olsun inşallah.

Bütün katılımcılara teşekkür ediyoruz.

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) (Gelir Bütçesi, Maddeler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, şimdi gündemimizde yer aldığı üzere 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin maddelerinin görüşülmesine geçiyoruz.

Bütçe teklifi toplam 16 madde. Hatırlanacağı üzere, “Gider” başlıklı 1’inci ve “Gelir ve finansman” başlıklı 2’nci maddeler Komisyonumuzun 27 Ekim 2020 tarihli 6’ncı Birleşiminde okunmuştu.

Şimdi, 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 2021 yılı gelir bütçesinin bağlı olduğu 2’nci maddeye geçiyoruz.

Gelir bütçesini okutuyorum:

KODLAR				AÇIKLAMA	2021 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
01				VERGİ GELİRLERİ	1.058.733.147.000
03				TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	57.975.453.000
04				ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	13.823.591.000
05				DİĞER GELİRLER	75.333.582.000
06				SERMAYE GELİRLERİ	13.080.399.000
08				ALACAKLARDAN TAHSİLAT	1.405.743.000
				TOPLAM BÜTÇE GELİRİ	1.220.351.915.000
09				RED VE İADELER (-)	138.322.875.000
				NET BÜTÇE GELİRİ	1.082.029.040.000

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 1 adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'ne ekli (B) işaretli cetvelde gösterilen aşağıdaki değişikliklerin kabulünü arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Yaşar Kırkpınar

Uğur Aydemir

Erzurum

İzmir

Manisa

YIL: 2021

(B) İŞARETLİ CETVEL

KODLAR	AÇIKLAMA	EKSİLTİLEN TUTAR
01.3.7	Konaklama Vergisi	1.000.000.000
01.3.7.01	Konaklama Vergisi	1.000.000.000

YIL: 2021

(B) İŞARETLİ CETVEL

KODLAR	AÇIKLAMA	EKSİLTİLEN TUTAR
01.3.1	Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	1.000.000.000
01.3.1.01	Beyana Dayanan KDV	1.000.000.000

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile konaklama vergisinin uygulanması 1/1/2022 tarihine ertelenmiştir. Bu kapsamda “Konaklama Vergisi”ne yönelik 2021 yılı bütçe gelir tahmininin mezkûr cetveldен çıkarılması önerilmektedir.

Bu bağlamda, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinin (B) işaretli Cetveli’nde yer alan “Beyana Dayanan KDV” ve buna bağlı olarak “Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi”ne yönelik 2021 yılı bütçe gelir tahmini tutarının ekonomik aktivitede meydana gelebilecek canlanmaya bağlı olarak aynı miktarda artırılması öngörülmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçesi de okunan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler.... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi görüşmeye açıyorum.

Denge

MADDE 3- (1) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ödenekler toplamı ile 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan tahmini gelirler toplamı arasındaki fark, net borçlanma ile karşılanır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, yazılı olarak bütün maddeler dağıtıldığı için -gruplarla da istişare etmiştik- burada maddeleri okuyup zamanınızı almak yerine görüş ve önerilerinizi alıp maddeleri oylarınıza sunacağım.

3'üncü madde üzerinde söz isteyen var mı?

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, borçlanma yetkisiyle ilgili olan bu maddenin önemli olduğunu düşünüyorum. Değerli arkadaşlar, bakın, madde aynen şunu söylüyor: “1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ödenekler toplamı ile 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan tahmini gelirler toplamı arasındaki fark, net borçlanma ile karşılanır.”

Arkadaşlar, yalnız bakın, biz bu konuda bir yetki veriyoruz –doğaldır- borçlanma yetkisi veriyoruz ancak yıllardır bu borçlanma yetkisine uyulmuyor arkadaşlar ve iktidar bu borçlanma yetkisini aşıyor yani bütçeye uymuyor. Mesela, bu çerçevede bu yıl ne oldu size söyleyeyim: Sayın Berat Albayrak -veya iktidar olarak söyleyebilirim- borçlanma yetkisinin üzerinde borçlandı, daha sonra ekim ayında bu borçlanma yetkisinin arasındaki fazla borçlanmayı bir torba yasayla geçirdi. Değerli arkadaşlar, bakın, iktidara biz bir yetki veriyoruz bütçe hakkı çerçevesinde, hangi kalemlere neler harcayacağını söylüyoruz ama iktidar bu yetkiyi aşıyor, keyfi olarak aşıyor yani milletin verdiği, Meclisin verdiği yetkinin üzerinde aşıyor; daha sonra, bize torba yasayla bir madde getiriyor “Efendim, ben 150 milyar lira daha borçlandım; haydi, bunu torba yasayla bir geçirin.” diyor. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bu doğru değil. Yani eğer ki bizden aldığınız yetkiden daha fazla borçlanacaksınız veya daha fazla para harcayacaksınız bir ek bütçe getirmeniz gerekir. Yıllardır yaptığınız bu usul doğru değil. Eğer harcamalar aşılmışsa bu bir ek bütçeyle, hesap vererek yapılır. Yani mücbir sebepler olabilir “Ben düşündüğümden daha az vergi toplayabildim.” veya “Planladığımdan daha fazla harcama yaptım, bunun da hesabı budur ey değerli vekiller, bütçe hakkına sahip milletvekilleri.” der iktidar ve o çerçevede bir daha yetki alır. Aksi takdirde, biz yaklaşık otuz beş gündür bütçe görüşmelerini yapıyoruz, bu yaptığımız görüşmelerin hepsi boştur arkadaşlar. Eğer bu yetkiyi yani borçlanma yetkisini... Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı çok iyi bilir, Amerika'daki en önemli görüşmeler iktidarın borçlanma yetkisi talebiyle ilgilidir. Kongre ve Senato bu konuda kılı kırk yaran görüşmeler yapar, iktidara hesap sorar “Niye borçlanıyorsunuz? Ne yapacaksınız bu borçla? Aldığın bu borçla benim eyaletime, benim ilime, benim şehrimde yatırım yapacak mısın?” der ve bir pazarlığa girer. “Eğer bu harcamaları halkın yararına yapacaksan ben sana bu yetkiyi veririm.” der yoksa iktidar kapanır biliyorsunuz. Obama döneminde de Trump döneminde de defalarca iktidar kapanmıştır Senato ve Kongre yetki vermediği için. Arkadaşlar, Meclisin bütçe hakkını korumamız için .borçlanma yetkisinin bu şekilde bu iktidara verilmemesi lazım.

Değerli arkadaşlar, bu aşırı borçlanma yetkisiyle bu yıl ne oldu biliyor musunuz? Sayın Berat Albayrak fazla borçlandı, dedi ki: “Çünkü ben ekonomiyi büyüteceğim, ekonomi daraldı.” ve ne yaptı? O paraları kamu bankalarına koydu. Kamu bankaları ne yaptı? Yüzde 7'yle, 8'le piyasaya borç verdi, büyük oranda da yandaşlara borç verdi. O para nereye gitti arkadaşlar? İşte, dövizli patlattı, enflasyonu patlattı, faizleri patlattı. Yani bizim verdiğimiz yetkinin üzerinde borçlanması aslında iktidarın, ülkeyi enflasyon-faiz-döviz kuru sarmalına soktu. Bu açıdan, böyle bir yetkinin iktidara verilmemesi lazım. Bu konuda itirazım var, buna şerh koyuyorum. Bütçe hakkı çerçevesinde de bütün arkadaşların buna itiraz etmesi gerekir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz Sayın Paylan.

Sayın Usta, sizin de söz talebiniz var.

Buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, burası hakikaten çok önemli. Biliyorsunuz, biz 5018 sayılı Kanun’u çıkardık, sonra 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’u çıkardık. Aslında bunlar reform mahiyetinde çalışmalardı. Bir tanesi sizden önceki hükümetler döneminde, 5018 de AK PARTİ hükümetleri döneminde yapıldı. Zaten ondan başka da ekonomiye yönelik reform mahiyetli iş yapmadı AK PARTİ gerçi, o da ayrı bir konu.

Fakat şimdi, burada şu anda yaptığımız her şey, uygulamalar, hatta düzenlemeler hep geriye gitmek şeklinde. Yani reform yapıldı, reformdan geriye gidiyoruz. Şimdi, bunlardan bir tanesi ne? 5018 sayılı Kanun, orijinal hâliyle bütçeler arası veya tertipler arası ödenek aktarılmasını son derece sınırlandıran bir kanundu. Şimdi, bırakın onu, yani 5018 sayılı Kanun çıkmadan önce hiçbir iktidar ödenek üstü harcama yapamıyordu, mutlaka şu Meclise geliyor, ek ödenek alıyordu.

Şimdi, burada o maddeleri baypas edici başka maddeler, hükümler konularak yani yaptığımız reformdan daha geriye gidici bir işlem yapılıyor. Yani bunu görmek gerekiyor çünkü burada bunun bir faydası yok. Nasıl yapılıyor? Operasyon şu: Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı gibi personel gideri çok yoğun olan bütçelerdeki personel ödeneklerini önce alıyoruz bir havuza, havuzdan tekrar yani başlangıçta öngörülme-yen harcama kalemlerine dağıtıyoruz. Ondan sonra da personel giderleri için de ekstra harcama yapılıyor. Bu sefer de deniliyor ki: “İşte, personel giderine para mı ödemeyecektik?” Hâlbuki o değil, personelin giderinin parası konulmuştu başlangıçta. Yani burada bir hile yapılarak diğer kalemlere bu harcamalar kaydırılıyor. Burada ne oluyor? Şeffaflık kayboluyor, burada bütçe disiplini kayboluyor. O zaman siz bu reformu niye yaptınız? 5018 sayılı Kanunu siz çıkardınız. Yani bakın, reformdan geriye, daha da geriye gidilen, daha önceki, yani 90’lı yıllarda bile uygulaması olmayan işler şu anda çok normalmiş gibi yapılıyor.

Diğer husus, 4749 sayılı Kanun dedi ki: “Kardeşim, bundan sonra işte, bütçe öngördüğünüz açık ne? Bu açığın bir yüzde 5’i artı bir yüzde 5’i kadar daha, en fazla yüzde 10’u kadar borçlanabilirsiniz, bunun üzerine borçlanamazsınız.” Burada yetki alınmadan -bu yıl içerisinde bunu gördük- geçmiş yıllarda da oldu, yani yetki alınmadan bu borçlanma yapılıyor. Bunlar devletin resmî evraklarında var. Yani hakikaten artık hukuksuzluk o kadar normalleşti ki böyle bir şeyi kabul etmek mümkün değil. Yani buradaki o yetki çıkmadan, torba kanundaki yetki; zaten 100 milyar liranın üzerinde fazladan borçlanma yaptı Hazine. Ben hayret ediyorum, bu bürokratlar nasıl bunun altına imza atıyorlar? Yani yarın bu işin hesabının sorulmayacağını mı düşünüyorlar?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Dolayısıyla burada açığımız neyse bütçemizi samimi yapalım, açık yüksek olaksa yüksek gösterelim. Yüksek olmasını istemiyorsak harcamamızı kısıtlım ve şeffaf, düzgün bir uygulama yapalım. Ben bu işin çok önemli olduğunu düşünüyorum, bu konuda yürütmeyi ikaz etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Mustafa Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Başkanım.

Kısa bir açıklama da ben yapacağım. Şimdi, bu başlangıç ödeneklerinin yüzde 5’ine kadar borçlanma konusu 12’nci madde, bu madde değil.

İkinci söyleyeceğim: Muhasebeci arkadaşlar iyi bilir, bütçe açığı ile nakit açığı farklı şeylerdir. Burada, maddede baz alıyor, yani şeyi baz alıyor, “Başlangıç ödeneklerinin yüzde 5’i.” derken bunu baz alıyor. Yani bunu artırmak ek bütçe gerektirmez, bu konuda da Anayasa Mahkemesi kararı var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ekrem Bey, sizin bu maddeyle ilgili söz talebiniz var mı?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, maddeyle ilgili değil ama...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ona artık girmeyelim, maddelere geçtik Sayın Çelebi.

Teşekkür ediyorum.

Bu maddeyle ilgili söz talebi olan?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ben bir örnek vermek istiyorum özellikle bu gereksiz harcamalar ve borçlanma konusunda. Şimdi, az önce konu edilen şey, sadece Cumhurbaşkan Yardımcısının Mercedes’i değil, aynı zamanda bu Meclisteki başkalarının da araçları. Bunlarla ilgili de hakikaten ciddi bir israf söz konusu.

Benim vereceğim örnek şu: –Dinlerseniz eğer, sizi çok güldürdüm sanıyorum ama Mercedes’le ilgili olarak- Yeni Zelanda Başbakanı Jacinda Ardern, Coronavirus nedeniyle kendisi de dâhil olmak üzere bakanların, üst düzey kamu yöneticilerinin ve yöneticilerin maaşlarında yüzde 20 indirim yapılmasını teklif etti ve bu kabul edildi Yeni Zelanda’da.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Önergeyle ne ilgisi var bunun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Borçlanmayla...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ve dedi ki: “İnsanlar arasındaki farkı kapatmanın imkânı ancak böyle olabilir çünkü biz özel bir dönemi yaşıyoruz.” ve Corona virüsü gerekçe göstererek bunu yaptı. Bunu hepimiz yapabiliriz, bu sadece sizden beklenen bir şey değil. Bunu hepimiz yapabiliriz, hepimiz yapmaya da var mıyız bilmiyorum ama biz en azından bunu yapmaya...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Bitiriyorum, lütfen.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hızlıca, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Bu nedenle ben size Mercedes’e binmekten vazgeçin deyince bisiklete binin demedim zaten, bilmiyorsanız binmezsiniz, ben çok severim, binerim ama önemli değil. Ama bu on dört gün kapanmayı, biz bu ülkede yapamıyorsak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlayalım lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – E, tamamlatmadınız ama zaten bitiyordu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Evet, on dört kapanmak ve o insanların...

(AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım; konuşan bir arkadaşımız var, onu anlayamıyoruz.

Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Bu ülkede vatandaş lehine, çalışanlar lehine onların on dört gün -ücretli olarak tabii ki- kapanmasını sağlayamıyorsak ve o Yeni Zelanda’da Başbakanın yaptığı gibi maaşlarımızdan indirim yapamıyorsak o zaman kusura bakmayın, hamasetle vatanseverlik olmuyor diyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyorum.

Böylece...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Önergeyle ilgili bir şey söylemiyor ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, arkadaşlar önerge üzerinde konuşulduğunu zannediyor, biz madde üzerinde konuşuyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, madde üzerinde konuşuldu.

Şimdi 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4’üncü maddenin görüşmelerine başlıyoruz.

İKİNCİ BÖLÜM

Bütçe Düzenine ve Uygulamasına İlişkin Hükümler

Bağlı Cetveller

MADDE 4 - (1) Bu Kanuna bağlı cetveller aşağıda gösterilmiştir:

- a) 1 inci madde ile verilen ödeneklerin dağılımı (A)
- b) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından ilgili mevzuata göre tahsiline devam olunacak gelirler (B)
- c) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelirlerine dayanak teşkil eden temel hükümler (C)
- ç) Bazı ödeneklerin kullanımına ve harcamalara ilişkin esaslar (E)
- d) 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakit imkânları ile bu imkânlardan harcanması öngörülen tutarlar (F)
- e) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca verilecek gündelik ve tazminat tutarları (H)
- f) Çeşitli kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine göre bütçe kanununda gösterilmesi gereken parasal sınırlar (İ)
- g) Ek ders, konferans ve fazla çalışma ücretleri ile diğer ücret ödemelerinin tutarları (K)
- ğ) 11/8/1982 tarihli ve 2698 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanununun 3 üncü maddesi gereğince Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okul pansiyonlarının öğrencilerinden alınacak pansiyon ücretleri (M)
- h) 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu uyarınca millî müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak hayvanların alım değerleri (O)
- ı) 3634 sayılı Kanun uyarınca millî müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak motorlu taşıtların ortalama alım değerleri ile günlük kira bedelleri (P)

i) 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin yıl içinde edinebilecekleri taşıtların cinsi, adedi, hangi hizmette kullanılacağı ve kaynağı ile 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa tabi kurumların yıl içinde satın alacakları taşıtların azami satın alma bedelleri (T)

j) Kanunlar ve kararlarla bağlanmış vatani hizmet aylıkları (V)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu madde üzerinde önergeler var.

İlk önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2021 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nin Bağlı Cetveller başlıklı 4’üncü maddesinin 1 numaralı fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin ilavesini ve bent numaralarının ona göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Şehir Hastaneleri ve diğer Kamu Özel İşbirliği Projeleri ve Diğer Nedenlerle Verilen Hazine Garantilerinin Bütçe Yılına İzleyen 5 Yıl Boyunca Getireceği Yük Tahminini Gösterir Cetvel (D)”

Abdüllatif Şener

Kamil Okyay Sındır

Konya

İzmir

Bülent Kuşoğlu

Cavit Arı

Ankara

Antalya

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutalım mı, sözlü mü ifade edeceksiniz?

Sayın Sındır, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız; bu malumunuz şehir hastaneleri, diğer kamu-özel iş birliği çerçevesinde yapılan projeler, yap-işlet-devret kanunu çerçevesinde yapılan projeler ve bunlara verilen Hazine garantilerinin kamu finansmanı yükü 2021 Yılı Merkezî Bütçe Kanunu Teklifi’nin en çok tartışılan konularından birisi oldu. Tabii, bu sözleşmeler, imzalayan hükümetlerden sonra birçok hükümetin hem ulaştırma hem sağlık hem de kamu maliyesi alanındaki politika tercihlerini ipotek altına almakta hatta tercih olanaklarını neredeyse tamamen ortadan kaldırmaktadır. Zira bu projeler bugünün kaynaklarını değil, geleceğin kaynaklarını kullanmak üzere, bugünün Hükûmeti tarafından imzalanarak geleceğe aktarılan, aslında bir nevi geleceğe borç olan ve geleceğin politika tercihlerini de ipotek altına almak gibi bir durum yaratan projeler. Dolayısıyla bunların özellikle yol, otoyol, köprü ve benzeri yapımlarda ve şehir hastanelerinin yapımında olduğunu görüyoruz. Önümüzdeki yıl, örneğin, sadece kamu-özel iş birliği projeleri ve yap-işlet-devret projeleri üzerinden, sadece Karayolları Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının havalimanı projelerine 31 milyara yakın bir yük olduğu, önümüzdeki yani 2021 yılı bütçesinde yer aldığı düşünüyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Sındır, toparlayabilir miyiz lütfen?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bu nedenle, bu şehir hastanelerinin, diğer kamu-özel iş birliği projelerinin ve bu Hazine garantilerinin, bütçe yılını izleyen beş yıl boyunca getireceği yükün de toplumca bilinmesini sağlamak amacıyla -cetvel olarak- öngördüğümüz bu tahmin cetvelinin, ilgili yıllar merkezî bütçe kanunlarına eklenmesinin geleceği görebilmek adına, bugünden yarınki hükümetlerin de politikalarına yol göstermesi açısından önemli olduğunu düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDE YILMAZ – Erhan Usta, önerge üzerinde mi, madde üzerinde mi?

ERHAN USTA (Samsun) – Madde üzerinde.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O zaman daha sonra geleceğiz.

2'nci önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin ekli "E Cetveli"nin 46'ncı maddesinde yer alan "açılan özel hesaplara" ve "açılan özel hesaba" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Abdüllatif Şener

Bülent Kuşoğlu

Kamil Okyay Sındır

Konya

Ankara

İzmir

Cavit Arı

Antalya

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gerekçe...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Anayasa'nın 161'inci maddesi hükmüne aykırı olarak 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin (E) cetveline konulan söz konusu hükümle, 9/4/2003 tarihli ve 4842 sayılı Kanun ile 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Kanun uyarınca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'na aktarılmak üzere, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin 6-12.32-01-05.08, 37-12.32-01-05.08, 40-12.32-01-05.08 tertiplerinde tefrik edilen ödeneğin, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için 540.000.000 Türk lirası, taşınmalı ilköğretim ve ortaöğretim kapsamındaki öğrencilerin öğle yemeği için 1.463.000.000 Türk lirası ve Özel Eğitime İhtiyaç Duyan Öğrencilerin Okullara ve Kurumlara Erişiminin Sağlanması İçin Ücretsiz Taşınması Projesi kapsamında 954.000.000 Türk lirası olmak üzere toplam 2.957.000.000 Türk lirasına kadar olan kısmının, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine aktarmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılınmakta, bu ödenekleri söz konusu giderlerin karşılanması amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı adına açılan özel hesaplara aktarmaya ve ücretsiz kitap uygulaması için açılan özel hesaba aktarılan tutardan yüklenme tutarının yüzde 30'una kadar olan kısmını sözleşme tarihinde, geri kalanını ise işin bitim tarihinde kullandırmaya ise Millî Eğitim Bakanı yetkili kılınmaktadır.

Özel hesaplara yapılan aktarma dolayısıyla bütçe sistemi dışına çıkılmaktadır. Devletin temel amaç ve görevleri Anayasa'nın 5'inci maddesinde "Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak" olarak ifade olunmaktadır.

Anayasa'nın 2'nci maddesinde de tanımını bulan sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti devletinin ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları, taşınmalı ilköğretim ve ortaöğretim kapsamındaki öğrencilerin öğle yemeği ve Özel Eğitime İhtiyaç Duyan Öğrencilerin

Okullara ve Kurumlara Erişiminin Sağlanması İçin Ücretsiz Taşınması Projesi kapsamında yapılacak giderler karşılığı olarak merkezi yönetim bütçesinde kaynak ayırması ve harcama yapması Anayasa'nın 42 ve 61'inci maddesi hükmü gereğince anayasal bir zorunluluktur.

Ancak devlet kurumlarının (Millî Eğitim Bakanlığının) bu faaliyeti yerine getirirken mevcut anayasal sınırlamalar kapsamında ve yürürlükteki kamu mali yönetim ve denetim düzeni içinde hareket etmeleri gerekir.

Bütçe kanunlarını, diğer kanunlardan ayrı tutan bu anayasal kurallar karşısında, yasayla düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe yasasıyla düzenlenmesi veya yürürlükte bulunan herhangi bir yasada yer alan hükmün bütçe yasalarıyla değiştirilmesi, kaldırılması, uygulanmaması veya aykırı düzenlemeler yapılması olanaksızdır.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na Ekli "E Cetveli"nin 46'ncı maddesinde yer alan "adına açılmış olan özel hesaplara" ibareleri Anayasa'nın 7'nci, 87'nci, 88'inci, 89'uncu ve 161'inci maddelerine aykırı olduğundan bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeye geçiyoruz.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"657 sayılı Kanunun eki (1) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin (IV) Eğitim ve Öğretim Hizmetleri bölümünde yer alan ek gösterge rakamları yüzde 20 oranında artırılır ve Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığının 99-41.32-01-09.06 tertibinde ver alan ödenekten karşılanır."

Abdüllatif Şener

Bülent Kuşoğlu

Kamil Okyay Sındır

Konya

Ankara

İzmir

Cavit Arı

Antalya

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Eğitim emekçilerinin ek gösterge rakamlarını artırmak için bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"...Elektrik faturalarında, dağıtım bedeli, sayaç okumaya ilişkin perakende satış hizmet bedeli, perakende satış hizmet bedeli, kayıp kaçak bedeli, iletim sistemleri bedeli ve benzeri adlar altında herhangi bir ücret talep edilemez. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca müştereken belirlenir."

Abdüllatif Şener

Bülent Kuşoğlu

Kamil Okyay Sındır

Konya

Ankara

İzmir

Cavit Arı

Antalya

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Son enflasyon ortamında zamlanan elektrik faturalarının vatandaşa yükünün azaltılması amacıyla verilmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“...1/7/2015 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun kapsamında yer alanlara ilişkin olarak tahakkuk ettirilen elektrik ve doğalgaz kullanım bedelleri, gelir düzeyi ve engellilik durumu dikkate alınarak Bakanlar Kurulunca belirlenecek oranlar dahilinde Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığının 99-41.32-01-09.06 tertibinde yer alan ödenekten karşılanarak ilgili kurumlara aktarılır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

Abdüllatif Şener

Kamil Okyay Sındır

Bülent Kuşoğlu

Konya

İzmir

Ankara

Cavit Arı

Antalya

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Engellilere elektrik ve doğal gazın indirimli tarifieden verilmesi için bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Kamuda asgari ücret kapsamında çalışmakta olanlara ilişkin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde ortaya çıkan giderler Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığının 99-41.32-01-09.06 tertibinde yer alan ödenekten karşılanır.”

Abdüllatif Şener

Kamil Okyay Sındır

Bülent Kuşoğlu

Konya

İzmir

Ankara

Cavit Arı

Antalya

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Asgari ücretlilerin üzerinde bulunan vergi yükünün azaltılması amacıyla önerge verilmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

".....657 SAYILI Kanunun eki (1) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "III-Sağlık Hizmetleri Sınıfı" bölümünün b ve c (yüksek öğrenim görenler için) bentlerinde; "IV-Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı" bölümünün b bendinde; "VI-Din Hizmetleri Sınıfı" bölümünün a bendinde; "VII-Emniyet Hizmetleri Sınıfı" bölümünün d bendi ile (e) bendinin (aa) alt bendinde; yer alan ek gösterge rakamları yüzde 20 oranında artırılır ve bu durumun yaratacağı mali yük Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığının 99-41.32-01-09.06 tertibinde yer alan ödenekten karşılanır."

Abdüllatif Şener

Kamil Okyay Sındır

Bülent Kuşoğlu

Konya

İzmir

Ankara

Cavit Arı

Antalya

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Cefakâr ve fedakârca yurdun her köşesinde görev yapan sağlık personeli, din personeli ile eğitim ve öğretim sınıfı görevlisi öğretmenlerimizin ve terörizme karşı mücadele eden, şehit olan, gazi olan Emniyet mensuplarının ek gösterge rakamlarının artırılması için bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"Cem evlerinin ve diğer ibadethanelerin tamir ve tadilat giderleri ile bina giderlerinin, Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığının 99-41.32-01-09.06 tertibinden Diyanet İşleri Başkanlığına aktarılacak ödeneklerden gider kaydedilerek ödenir."

Abdüllatif Şener

Kamil Okyay Sındır

Bülent Kuşoğlu

Konya

İzmir

Ankara

Cavit Arı

Antalya

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Cemevlerinin giderlerinin devlet hazinesinden karşılanması için bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Prim ödeme gün sayısını doldurup yaş haddi nedeniyle emekli aylığı bağlanmasına hak kazanamamış olanlara Sosyal Güvenlik Kurumuna yapacakları başvuruya istinaden Kurumca emekli aylığı bağlanır”

Abdüllatif Şener

Kamil Okyay Sındır

Bülent Kuşoğlu

Konya

İzmir

Ankara

Cavit Arı

Antalya

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Prim ödeme gün sayısını doldurup yaş haddi nedeniyle emekli aylığı bağlanmasına hak kazanamamış olanların emekliliklerinin bir an önce sağlanması için bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesine bağlı (E) işaretli cetvele aşağıdaki sıranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun “Diğer İstisnalar” başlıklı 7'nci maddesinin uygulanması kapsamında çiftçilerin tarımsal üretimde kullandıkları ve 4760 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan malların teslimlerinde ortaya çıkan özel tüketim vergisi ve katma değer vergisine ilişkin giderler Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığının 99-41.32-01-09.06 tertibinde yer alan ödenekten karşılanır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

Abdüllatif Şener

Kamil Okyay Sındır

Bülent Kuşoğlu

Konya

İzmir

Ankara

Cavit Arı

Antalya

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Son ekonomik koşullar köylümüzü güç durumda bıraktığından girdileri nedeniyle üstlenmiş oldukları verginin kendilerine iadelerinin sağlanması için bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Önergeleri tamamladık.

4'üncü madde üzerinde söz talebi vardır.

Sayın Erhan Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, bu (E) Cetveli işinin tadı artık hakikaten kaçtı. Burada, şu anda bakıyorsunuz, 77 tane madde 18 sayfada düzenlenmiş, uzun uzun maddeler. Burada paralel bir evren oluşturuluyor yani bütçe kanunu dışında bir bütçe kanunu daha burada oluşturulmaya başlandı ve tabii, bu, bugünkü bir mesele değil, geçmişten beri gelen bir mesele ancak geçmişte bu kadar değildi. Ben baktırdım şimdi arkadaşlara; örneğin, 2004 yılında 45 madde varmış, 4 sayfada yapılmış, şimdi 4 sayfa, 18 sayfaya çıktı ve burada, hep sistemin dışına çıkan yani o 5018'in reform mantığından uzaklaşan maddeler var. Ya özel ödenekler yapılıyor, istisnalar getiriliyor; işte, bütçedeki sistemin dışında başka sistemle harcama yapılır, gelir toplanılır şeklinde. Yani ben burada biraz tutanaklara geçmesi açısından söyleyeyim yani şu anda yapılacak bir şey yok ancak yürütmenin bu anlamda biraz daha hassas olmasının faydalı olacağını düşünüyorum. Yani burada, bu işin sonu yok ve sürekli sistem dışı, şeffaf olmayan uygulamalar artık âdet hâline geldi ve kurumlar da tabii, buna çok meraklı, biz Planlamadayken bunu çok gördük. Yani kurumlar hep buraya bir madde sokmaya çalışıyorlar, bunu yapmamak lazım, her şeyi sistem içerisinde yapalım. Reform yapmışız, kanunlar yapmışız, şuradaki 18 sayfalık yerde, herkes “Sistemin dışına nasıl çıkılır? Sistemin dışında harcama yapayım.” şeklinde uğraşiyor. Bunu yapmamak lazım, bu doğru bir şey değil.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gerektiğinde kullanılabilecek ödenekler

Madde 5- (1) Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan ödeneklerin yetmeyeceği anlaşıldığı takdirde, ilgili mevzuatının gerektirdiği giderler için “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ile ilgili mevcut veya yeni açılacak tertiplere, Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.01 tertibinde yer alan ödenekten aktarma yapmaya,

(2) Yedek Ödenek:

Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.06 tertibinde yer alan ödenekten, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak (01), (02), (03), (05) ve (08) ekonomik kodlarını içeren tertipler ile çok acil ve zorunlu hâllerde (06) ve (07) ekonomik kodlarını içeren tertiplere aktarma yapmaya,

(3) Yatırımları Hızlandırma Ödeneği:

Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.03 tertibinde yer alan ödenekten, 2021 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyularak 2021 Yılı Yatırım Programının uygulama durumuna göre gerektiğinde öncelikli sektörlerde yer alan yatırımların hızlandırılması veya yılı içinde gelişen şartlara göre öncelikli sektör ve alt sektörlerde yer alan ve

programa yeni alınması gereken projelere ödenek tahsisi veya ödeneklerinin artırılmasında kullanılmak üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin projelerine ilişkin mevcut veya yeni açılacak tertiplere aktarma yapmaya,

(4) Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.05 tertibinde yer alan ödeneği, yatırım nitelikli giderler açısından yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmek kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin her türlü doğal afet giderlerini karşılamak amacıyla mevcut veya yeni açılacak tertiplerine aktarmaya,

Cumhurbaşkanı yetkilidir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 5’inci madde üzerinde söz talebi yok, oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 5’inci madde kabul edilmiştir.

Aktarma, ekleme, devir ve iptal işlemleri

MADDE 6- (1) Bu Kanunla verilen ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla, kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10’unu aşmamak kaydıyla; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin “Yedek Ödenek” tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(2) Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden hizmeti yaptıracak olan kamu idaresi, yıl içinde hizmeti yürütecek olan idarenin bütçesine ödenek aktarmaya yetkilidir.

(3) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, 10/7/2018 tarihli ve 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yaptıracak işlere ilişkin ödeneklerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesine aktarmaya yetkilidir.

(4) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinde yer alan ve tek merkezden yönetilmesi gereken ikmal ve tedarik hizmetlerine ilişkin ödeneği, kurumlar arasında aktarmaya ilgili kurumlar yetkilidir.

(5) Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelirler ile (F) işaretli cetvellerinde belirtilen net finansman tutarlarını aşan finansman gerçekleşme karşılıklarını, idare ve kurumların bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine ödenek olarak eklemeye Cumhurbaşkanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kamu idareleri yetkilidir. Hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerin 2020 yılında “06- Sermaye Giderleri” ve “07- Sermaye Transferleri” giderlerine finansman sağlamak üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinden tahakkuka bağlanan Hazine yardımlarının bu idarelerce kullanılmayan kısımları, 2021 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak mevcut veya yeni projelerin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılır.

(6) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferleri ödenek aktarma suretiyle yapılır. Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler ve kurumlar arasındaki diğer kaynak transferleri tahakkuk işlemleriyle gerçekleştirilir. Bu işlemler karşılığı tahsil edilen tutarlar, ilgili kamu idaresince bir yandan (B) işaretli cetvele gelir, diğer yandan (A) işaretli cetvele ödenek kaydedilir.

(7)a) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 yılı bütçelerinin (özel ödenekler ve “03.9 Tedavi ve Cenaze Giderleri” ekonomik kodu ile “03.1.1.01 Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Hizmetleri Yatırımları” fonksiyonunu içeren tertipler hariç) mal ve hizmet alım giderleri ve sermaye giderleri ile ilgili tertiplerinde yer alan ödeneklerden yılı içinde harcanmayan kısımları, hizmetin devamlılığını sağlamak amacıyla bu tertiplere bütçe ile tahsis edilen ödeneklerin toplamının yüzde 30’unu aşmamak üzere ilgili kurum bütçelerinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

b)12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Kültür ve Turizm Bakanlığı 2020 yılı bütçesinin 21.01.36.00 ve 21.01.36.63 kurumsal kodu altında bulunan (03) ekonomik kodunu içeren tertiplerinde yer alan tanıtma amaçlı ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin 18.36 ve 18.60 kurumsal kodu altında bulunan (03) ekonomik kodunu içeren tertiplere devren ödenek kaydetmeye,

c)Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) 2020 yılı bütçesinin 40.08.33.00-01.4.1.00-2-07.1 tertibinde yer alan ödenekten harcanmayan kısımları Kurum bütçesinin ilgili tertibine devren ödenek kaydetmeye,

ç) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2020 yılı bütçesinin 26.01.31.00-04.8.1.04-1-05.4, 26.01.31.00-04.8.1.06-1-05.4, 26.01.31.00-04.8.1.07-1-05.4, 26.01.31.00-04.8.1.08-1-05.4 ve 26.01.31.00-04.8.1.09-1-05.4 tertiplerinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin (05.04) ekonomik kodunu içeren ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

d)Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 yılı bütçesinin 12.01.41.00-04.1.1.00-1-07.2, 12.01.41.00-04.1.1.00-1-05.6 ve 12.01.41.00-01.2.1.00-1-08.2 tertiplerinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

e)Emniyet Genel Müdürlüğü 2020 yılı bütçesinin “03.1.1.01 Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Hizmetleri Yatırımları” fonksiyonu altında yer alan yatırım ödeneklerinden harcanmayan kısımları Genel Müdürlük bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

f)İlgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullanırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, 2020 yılı içinde harcanmayan ödenekleri bütçeye devren gelir ve ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar belirlemeye,

Cumhurbaşkanı yetkilidir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 6’ncı madde üzerinde önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının madde metninden çıkarılmasını ve bent sıralamasının ona göre düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Abdüllatif Şener

Bülent Kuşoğlu

Cavit Arı

Konya

Ankara

Antalya

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Gerekçe:

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun 6’ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla bütçe kanunuyla verilen ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla, kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10’unu aşmamak kaydıyla; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığı bütçesinin “Yedek Ödenek” tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanlığı yetkili kılınmaktadır.

TBMM’de 16/11/2016 tarihinde kabul edilen 6761 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 1’inci maddesiyle değişik 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 21’inci maddesinin birinci fıkrası “Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmaları kanunla yapılır. Ancak harcamalarda tasarrufu sağlamak, dengeli ve etkili bir bütçe politikasını gerçekleştirmek üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10’unu geçmemek kaydıyla, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmalarına ilişkin yetki ve işlemler ile usul ve esaslar merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenir” hükmünü taşımaktadır.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun 6’ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla Cumhurbaşkanına 5018 sayılı Kanun’un temel ilkeleri ve kurduğu mali sistemle bağdaşmayan yetkiler tanınmakta; genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10’unu aşmamak kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri, idarelerin kendi bütçeleri aktarmaya veya Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin “Yedek Ödenek” tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanlığı yetkili kılınmaktadır.

Anayasa’nın 7’nci maddesinde “Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez.” denilmektedir.

Anayasa’nın 87’nci maddesinde, bütçe hakkının Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu hüküm altına alınmıştır.

Cumhurbaşkanına, çerçevesi çizilmemiş, esasları belirlenmemiş bir alanda hiçbir sınırlamaya bağlı olmaksızın geniş yetkiler tanınarak yasama yetkisinin devri yapılamaz. Söz konusu aktarma toplamı için genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10’u gibi bir limitin konulması çerçeve çizme, sınır getirme anlamında bulunmamaktadır. Bütçe kanununa Anayasa’ya aykırı olarak bütçe dışı hükümler konularak mevcut kanun hükümlerin değiştirilmesi veya bütçe yılı itibarıyla zımnen kaldırılması Anayasa’nın 87 ve 161’inci maddelerine de aykırıdır.

Söz konusu düzenleme Anayasa’nın 7, 87, 161’inci maddelerine aykırı olduğundan bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, madde üzerinde söz talepleri vardır.

Sayın Garo Paylan, sonra Sayın Erhan Usta.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada da yürütmeye bir eleştirim var: Başlangıç ödenekler ile kapanış ödenekleri arasında ciddi farklılıklar oluyor arkadaşlar. Burada, görüyorsunuz, mesela Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi çok yüksek gösteriliyor, bir rezerv Bakanlık gibi kullanılıyor, oradan başka kalemlere aktarılmalar yapılıyor, pek çok bütçeler arasında geçişler yapılıyor, bu da bizim verdiğimiz bütçe çerçevesine uymamak anlamına geliyor. Ben, bu bütçe artık böyle geçecek, öyle gözüküyor ama en azından önümüzdeki yılın bütçesinde başlangıç ödeneklerine mümkün mertebe uyulmasını tavsiye ediyorum. Yani hangi bakanlığa ne kadar kalem gittiği burada alınan yetki çerçevesinde yürütülsün.

İkinci konu: “Bütçe ödeneklerinin, genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10’unu aşmamak kaydıyla” diyoruz, bu da çok yüksek bir oran arkadaşlar. Yani 1,4 katrilyonluk bir bütçenin yüzde 10’u 130-140 milyar lira. Yani 130-140 milyar lirayı idare istediği gibi bir bakanlıktan alıp öbür bakanlığa, öbür kalemlere aktarabilecek. Bu da doğru değil arkadaşlar. Bu da bütçe çerçevesinde, bütçe hakkı çerçevesinde yanlış. Yani yüzde 5 belki olabilir ama yüzde 10 çok büyük bir rakam. Bütün bütçe rakamlarını altüst edebilir iktidar bu anlamda. Bu yetkinin de yüksek olduğunu düşünüyorum Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erkan Usta’ya söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, az önce Sayın Kalaycı’nın ikazından sonra, biz hani toplu olarak, özetle konuşalım dedik ama maddesinde konuşmak daha uygun olacak zannedirim. Şimdi, aslında, bu, daha önce, az önce izah ettiğim mesele bu işte. Bakın, Sayın Bakanım, 5018 sayılı Kanun’u yaptık. Yani tekrar tekrar söylemek durumundayım. Bu, hakikaten hem yaptığımız kanuna saygısızlık hem de aslında burada “Ben Meclis filan istemiyorum, Meclisi filan takmıyorum.” maddesidir bu. Yani Meclis yok. Ya, bütçe hakkı Meclisindir.

Burada şimdi yapılan şey şu -muhtemelen siz bu detayları bilmiyorsunuz yani bilmeniz gerekmiyor- 1,4 katrilyon liralık bütçemiz var. 140 milyar TL’yi istediğiniz gibi hoplatıyorsunuz oradan oraya, oradan oraya. Yedeğe alıyorsunuz, yedekten de zaten her tarafa aktarma yetkisi var. Şimdi, az önce izah ettim, biraz da meşrulaştırmak için, Sayıştay denetiminden de kaçırmak için arkadaşlar... Bu Maliye Bakanlığındaki arkadaşların uyanıklığıydı, şimdi Strateji ve Bütçe Başkanlığına bu geçti. Daha önceden böyle bir şey yoktu, bu AK PARTİ hükümetleri döneminde başlamış bir şeydir. Bakın, yani sizin bu sisteme bir katkınızdır. Bu konuda tebrik etmek gerekir.

Şimdi, alıyoruz bütçeyi, Sağlık Bakanlığının personel gideri diyelim ki 50 milyar. Oradan, Sağlıkta alıyoruz. 1 milyon öğretmen olduğu için Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi personel giderinden alıyorlar. 100 milyar da oradan alıyor, getiriyor yedeğe. Yedekten keyfine göre sana öyle, sana öyle, aktarıyor paraları. Nerede bütçe? Ya, niye bütçe yapıyoruz? Yani biz, burada, tek tek okunuyor ediliyor, 1 liranın... Bakın, şimdi İbrahim Bey orada ödenek, şey verdi, gelir tarafında 1 milyar lirayı düzeltti. Bütçe bu kadar hassas çalışıyor ama gelince Maliye Bakanlığının veya ilgili birimin eline, bu oluyor bir torba. Nasıl şimdi kanunlar torbaya girdi, bütçe de bir torbaya giriyor, oluyor bir torba, ondan sonra oradan istediği yere dağıtıyor.

Şimdi, Mustafa Bey az önce... Neyse, onu bir sonraki maddede izah edeceğim. Bu, ödenek üstü harcama da buradan kaynaklanıyor. Yani personel giderini yedeğe at, yedekten istediğin yere ver. Personel gideri... Sayıştay raporu diyor ki: Personel giderleri -raporlarda var işte- atıyorum, Sağlık

Bakanlığında 50 milyar TL üzerinde olmuştur. “Personele para mı ödemeyeceksin canım. Yani işte mecbur buradan ödedik.” hikâyesi yapılıyor. Olmaz böyle bir şey. Bu hakikaten Anayasa’ya aykırıdır. Bakın, ben bu kelimeyi çok az kullanırım ama Sayın Başkan, bu Anayasa’ya hakikaten aykırı bir şey. 2 yönüyle aykırı. Yani, bir, Meclisin bütçe hakkını tamamen elinden alıyor, bir de ödenek üzerinde harcama yapma şeyi veriyor. Yani 2 türlü, bütçenin... Yani Meclisin herhangi bir hakkı hukuku kalmıyor. Buralara da dikkat etmek lazım. Yani bunları başlangıçta verelim, elinizi tutan yok ki. Yani 200... Eğer burada 140 milyar lira fazla harcamaya ihtiyacınız varsa 140 milyar lira fazla verin. Zaten bütçe kanununu geçirebiliyorsunuz. Ama her şey usulü dairesinde olsun. Bu kadar çok kamu idaresinin bu kadar çok harcama yetkilisini nasıl disipline edeceksiniz? Yani ondan sonra bu bütçe ödeneklerine bakan uzmanlar oluyor bir şey. Ne derler? Onlardan patronu yok. Onlar milletvekillerinden de müsteşarlarından da genel müdüründen daha havalı oluyor çünkü istediği bakanlığa istediği parayı tamamında işleyiş şeyine uydurularak veriliyor. Olmaz böyle bir şey. Yani bunlar... Hakikaten bunu anlamak mümkün değil. Buna nasıl cevaz verebilirsiniz, hele hele şimdi yüzde 10 olarak? Yani yapmayın. Bunları yapmayalım. Mali disiplinsizlik buradan kaynaklanıyor işte. Yani bunları, kanunları... Kendi çıkardığımız kanunla Meclisin bütçe hakkına uymazsak yani kim uyacak buraya? O yüzden, ben, bu maddedeki... Yani en azından bunu... Yani bilmiyorum, yürütme ne diyecektir, arkadaşların takdiri nasıl olacaktır ama şu yüzde 10’u hiç olmazsa... Tabii, belki bir anda kesme imkânı olmayacak da hiç olmazsa yüzde 5’e getirip böyle bir şey yapmak lazım. Bu esneklik filan değil, bu keyfiliktir. Bu, Meclisi saf dışı bırakmadır, Meclisi bertaraf etmektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, görüşlerimizi ifade ettik.

Şimdi maddeyi oylarınıza sunuyorum, 6’ncı maddeyi: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerindeki görüşmeleri başlatıyorum.

Diğer bütçe işlemleri

MADDE 7- (1) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bütçesinin 99-401-02-05.02 tertibinde 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 10 uncu maddesi çerçevesinde Öğretim Üyesi Yetiştirme Programına yönelik tefrik edilen ödenek, lisansüstü eğitim veren yükseköğretim kurumlarına, görevlendirilen öğrencilerin sayıları ve öğrenim alanları dikkate alınarak tahakkuk ettirmek suretiyle ödenir. Bu amaçla tahsil edilen tutarlar ilgili yükseköğretim kurumu tarafından, mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere bir yandan yükseköğretim kurumunun (B) işaretli cetveline öz gelir, diğer yandan (A) işaretli cetveline ödenek kaydedilir.

(2) 2547 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 44 üncü, 46 ncı, 58 inci, ek 25 inci, ek 26 ncı ve ek 27 nci maddeleri ile 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca tahsil edilen tutarlar ve diğer gelirler, yükseköğretim kurumları bütçelerine özel gelir ve özel ödenek olarak kaydedilmez. Tahsil edilen bu tutar ve gelirler, ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine konulan ödenekler, gelir gerçekleştirmelerine göre kullanılır.

(3) Cumhurbaşkanı;

a) Emniyet Genel Müdürlüğünün öğrenim ve eğitim müesseselerinde okutulan ve eğitim gören yabancı uyruklu öğrenci ve personele yapılan giderler karşılığında ilgili devletler veya uluslararası kuruluşlar tarafından ödenen tutarları,

b) NATO makamlarınca yapılan anlaşma gereğince yedek havaalanlarının bakım ve onarımları için ödenecek tutarları,

c) Gümrük idarelerince tahsil edilerek Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirilen bandrol ücretlerinin yüzde 2'si oranında Ticaret Bakanlığı hizmetleri için söz konusu Kurumca ödenecek tutarları,

ç) Jandarma Genel Komutanlığına ait veya tahsis edilen her türlü taşınmazın bünyesinde yer alan kule, tekrarlayıcı merkezi ile Jandarma birimlerinin konuş yeri içinde kalan alan ve ünitelerin, haberleşme maksatlı olarak merkezi yönetim kapsamı dışındaki kurum ve kuruluşlar ile özel teşebbüslerin kullanımına açılması karşılığında tahsil edilen tutarları,

aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan ilgili idare bütçelerinde kullanılacak tertiplere özel ödenek kaydetmeye ve önceki yıl bütçesinde harcanmayan kısımları devren ödenek kaydetmeye yetkilidir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 7'nci madde üzerinde 1 adet söz talebi var.

Erhan Usta Bey'e söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, hızınıza yetişemiyoruz. Yani siz hemen vardır, yoktur, biz biraz geç kalıyoruz, kusura bakmayın.

Şimdi, Sayın Kalaycı, az önce bana mı cevap verdi bilmiyorum ama benim söylediklerime de şey yaptı. Şimdi, “Nakit açığı, bütçe açığı farkı vardır.” dedi, doğru vardır ama 4749'un 5 no.lu maddesi, referansı nakit açığı değil, bütçe açığıdır. Bizim burada konuştuğumuz madde de zaten bütçe açığıydı. Dolayısıyla, bütçe açığında, 2 defa yüzde 5 bütçe açığının üzerinde borçlanma imkânı vardır, nakit açığı tamamen ondan farklı bir durumdur, bu birincisi. İkincisi, doğru, bütçe açığı her arttığında ödenek üstü harcama veya ek bütçe için Meclise gelmesi gerekemeyebilir ama özellikle tartıştığımız şey bu seneki mesele. Eğer, bütçe açığı, başlangıçta öngördüğümüz açık gelirlerdeki aksamadan dolayısıyla ödeneklerde herhangi bir aşım yoksa ek bütçe için gelinmez, otomatik olarak bütçe kanununda bütçe açığı artar, o zaman o yetki çerçevesinde daha fazla borçlanma yetkisi almak gerekir. Şimdi, geçen yıla bakalım. Biliyorsanız, hatırlıyorsanız geçen yıl, 2020 yılında bütçede öngörülen açığımız neydi? 139 milyar TL'ydı. En son hükümet bize neyle geldi? 239 milyar TL diye açığını revize etti ama borçlanma yetkisini de 308 milyar TL'ye aldı, onu ileriki maddelerde konuşacağız, o da kamu bankalarıyla ilgili bir operasyon ancak bu konuştuğumuz maddede net olarak, arkadaşlar, harcamalar 1.095 olan başlangıç bütçe ödeneğinin 117 milyar lira üzerinde 1.212 olması öngörülüyor, şimdi, 2020 yılında. Dolayısıyla, bu konuştuğumuz madde de gelirden kaynaklanan bir aksamadan değil, tam tersine gelirler öngörülerin bir miktar da üzerinde, harcamalardan kaynaklanan bir nedenle bütçe açığı artıyor ve yine tekraren söylüyoruz, burada da ek ödenek için Meclise gelmeden sadece borçlanma yetkisi olarak bu fazladan harcama finanse edilmiş oluyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

7'nci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi görüşlerinize açıyorum.

Mali kontrole ilişkin hükümler.

MADDE 8- (1) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri;

a) Arızı nitelikteki işleriyle sınırlı kalmak koşuluyla yıl içinde bir ayı aşmayan sürelerle hizmet satın alınacak veya çalıştırılacak kişilere yapılacak ödemeleri,

b) İlgili mevzuatı uyarınca kısmi zamanlı hizmet satın alınan kişilere yapılacak ödemeleri,

c) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu uyarınca aday çırak ve çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere yapılacak ödemeleri,

ç) İlgili mevzuatı uyarınca ders ücreti karşılığında görevlendirilen ve üzerinde resmî görevi bulunmayanlara yapılacak ödemeleri,

bütçelerinin (01.04) ekonomik kodunda yer alan ödenekleri aşmayacak şekilde yaparlar ve söz konusu ekonomik kodu içeren tertiplere ödenek eklenemez, bütçelerin başka tertiplerinden (bu ekonomik kodu içeren tertiplerin kendi arasındaki aktarmalar ile 6 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılan aktarmalar hariç) ödenek aktarılamaz ve ödenek üstü harcama yapılamaz. Ancak, bu ekonomik kodu içeren tertiplerden yapılması gereken akademik jüri ücreti ödemeleri ile (c) ve (ç) bentleri kapsamındaki ödemeler için gerekli olan tutarları ilgili tertiplere aktarmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

(2) Bu Kanuna bağlı (T) işaretli cetvelde yer alan taşıtlar, ancak çok acil ve zorunlu hâllere münhasır olmak kaydıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine Cumhurbaşkanlığı kararı ile edinilebilir.

(3) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri, sürekli işçileri ve geçici işçileri, bütçelerinin (01.03) ile (02.03) ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yer alan ödenekleri aşmayacak sayı ve/veya süreyle istihdam edebilirler. Bu işçilerle ilgili toplu iş sözleşmelerinden doğacak yükümlülükler, ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri, asgari ücret ve sigorta prim artışı nedeniyle meydana gelecek ödenek ihtiyaçlarını ödenek aktarmak suretiyle karşılamaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir. Bu fıkrafta belirtilen ekonomik kodlara bu durumlar dışında (söz konusu ekonomik kodlar arasındaki aktarmalar ile bu kodlar için birimler arası aktarmalar hariç) hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamayacağı gibi bütçenin başka tertiplerinden işçi ücreti ve fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücreti de ödenemez. Bu fıkradaki ödenek aktarmasına ilişkin kısıtlamalar, kendi bütçe tertiplerinden aktarma yapılması koşuluyla TÜBİTAK için uygulanmaz.

(4) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin harcama yetkilileri, sürekli işçiler ile geçici işçilerin fazla çalışmaları karşılığı öngörülen ödeneğe göre iş programlarını yapmak, bu ödeneği aşacak şekilde fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma yaptırmamak ve ertesi yıla fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışmadan dolayı borç bıraktırmamakla yükümlüdürler. Deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetler nedeniyle yürürlüğe konulacak Cumhurbaşkanlığı kararları uyarınca yaptırılacak fazla çalışmalar ile fazla çalışma ücret ödemelerine ilişkin ilama bağlı borçlar için yapılacak aktarmalar hariç fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamaz.

(5) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından uluslararası anlaşma, kanun ve kararnameler gereği üye olunanlar dışındaki uluslararası kuruluşlara, gerekli ödeneğin temini hususunda Cumhurbaşkanlığının uygun görüşü alınmadan üye olunamaz ve katılma payı ile üyelik aidatı adı altında herhangi bir ödeme yapılamaz.

(6) Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığının uluslararası anlaşma, kanun ve kararnamelerle Türkiye Cumhuriyeti adına üye olduğu uluslararası kuruluşlara ilişkin işlemlerine (katılma payı ödemeleri dâhil) beşinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(7) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, çocuk bakımevi, kreş, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin giderleri, münhasıran bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerden karşılanır. Bu yerlerde, merkezi yönetim bütçesi ile döner sermaye ve fonlardan ücret ödenmek üzere 2021 yılında ilk defa istihdam edilecek yeni personel görevlendirilmez.

(8) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, gerekli tedbirleri alarak bütçelerinin “03.03- Yolluk Giderleri”, “03.06- Temsil ve Tanıtma Giderleri”, “03.07- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri” İle “03.08- Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplerine tahsis edilen ödeneği aşmayacak şekilde harcama yaparlar. Söz konusu idarelerce anılan tertiplere bütçelerinin diğer tertiplerinden aktarılabacak ödenek tutarları ile 6 ncı maddenin beşinci fıkrası kapsamında eklenecek ödenek tutarları toplamı bu tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10’unu aşamaz. Ancak, ihtiyaç hâlinde söz konusu ekonomik kodları içeren tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10’unu aşan aktarma ve 6 ncı maddenin beşinci fıkrası kapsamında ödenek ekleme işlemlerini yapmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Yükseköğretim kurumlarınca yedinci maddenin birinci fıkrası kapsamında “03.03- Yolluk Giderleri” ile “03.07- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplere yapılacak ekleme işlemlerinde bu fıkra da yer alan sınırlamalar uygulanmaz.

(9) Öz gelir karşılığı olarak yükseköğretim kurumları bütçelerinin (A) işaretli cetvelinde yükseköğretim öz gelirleri finansman koduyla tertiplenen ödenekler arasında (Yükseköğretimde Öğrenci Yaşamı Alt Programı altında tefrik edilen ödenekler arasında yapılacak aktarmalar hariç) aktarma yapılamaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi var mıdır? Söz talebi yoktur.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

9’uncu maddeyi görüşlerinize sunuyorum:

Yatırım harcamaları

MADDE 9- (1) 2021 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamaz. Bu cetvellerde yer alan projeler ile ödeneği toplu olarak verilmiş projeler kapsamındaki yıllara sari işlere (Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca gerçekleştirilecek şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metro yapım projeleri ve diğer demiryolu yapımı ve çeken araç projeleri ile Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ve/veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecek kurulu gücü 300 MW ve üzeri pompaj depolamalı HES projeleri hariç) 2021 yılında başlanabilmesi için proje veya işin 2021 yılı yatırım ödeneği, proje maliyetinin yüzde 10’undan az olamaz. Bu oranın altında kalan proje ve işler için gerektiğinde projeler, 2021 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyulmak ve öncelikle kurumların yatırım ödenekleri içinde kalmak suretiyle revize edilebilir.

(2) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş yıllık projelerinden makine-teçhizat, büyük onarım, idame-yenileme, tamamlama ile bilgisayar yazılımı ve donanımı projelerinin detay programları ile alt projeleri itibarıyla tatad edilen ve edilmeyen toplulaştırılmış projeler ile ilgili işlemlerde 2021 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esasları uygulanır.

(3) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerine yatırım projeleri ile ilgili olarak yapılacak ödenek ekleme, devir ve aktarma işlemleri 2021 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usul ve esaslara göre yatırım programı ile ilişkilendirilir.

(4) 2021 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişiklikler için 2021 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usullere uyulur.

(5) 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu ile İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenleme[er Hakkında Kanunun 28/A maddesi ve geçici 10 uncu maddesi gereği 2021 yılı bütçesine devren kaydedilecek ödenekler, Strateji ve Bütçe Başkanlığına bilgi vermek kaydıyla proje sahibi ilgili kurum tarafından Yatırım Programında yer alan projelerle ilişkilendirilir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi yoktur.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

10’uncu maddeyi görüşlerinize sunuyorum:

Mahalli idarelere ilişkin işlemler

MADDE 10- (1) Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin;

a) 22-12.31-01-05.02 tertibinde yer alan ödenek, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun uyarınca il özel idarelerine devredilen personelin aylık ve diğer her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemelerini karşılamak üzere il özel idarelerine,

b) 36-12.31-01-07.03 tertibinde yer alan ödenek, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında köylerin altyapı ihtiyaçları için il özel idareleri ve/veya köylere hizmet götürme birliklerine,

c) 21-12.31-01-07.03 tertibinde yer alan ödenek, Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında belediyelerin içme suyu ve atık su projelerini gerçekleştirmek üzere İller Bankası Anonim Şirketine,

tahakkuk ettirilmek suretiyle kullanılır. SUKAP kapsamında ihtiyaç olması hâlinde genel bütçe kapsamındaki ilgili kamu idaresi bütçesine veya özel bütçeli idare bütçesine ödenek aktarılabilir. Bu fıkra kapsamında ilgili idarelere yapılan Hazine yardımları haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(2) Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirlenir.

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan ödeneklerin, 2021 Yılı Yatırım Programında belirlenmesini müteakip, KÖYDES Projesi için iller bazında; SUKAP için ise belediyeler bazında dağılımı, kullanılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından karara bağlanır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi yoktur.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

11’inci maddeyi görüşlerinize sunuyorum:

Fonlara ilişkin işlemler

MADDE 11- (1) Türk Silahlı Kuvvetlerinin stratejik hedef planı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaç planları uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçler ile gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için yıl içinde yapılacak harcamalar; 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunla kurulan Savunma Sanayii Destekleme Fonunun kaynakları, bu amaçla bütçeye konulan ödenekler ve diğer aynı ve nakdî imkânlar birlikte değerlendirilmek suretiyle Savunma Sanayii İcra Komitesince tespit edilecek esaslar çerçevesinde karşılanır.

(2) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden birinci fıkra hükümleri gereğince tespit edilecek tutarları; Emniyet Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden zırhlı araç, uçak ve helikopter, insansız hava araçları (İHA), uçuş simülatorü, Elektronik Harp (HEWS) ve Kent Güvenlik Yönetim Sistemleri (KGYs) projeleri ile istihbarat ve güvenliğe yönelik alımlara ilişkin tutarları; Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden motorbot alımına yönelik tutarları; Orman Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden Helikopter Alım Projesine ilişkin tutarları; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesi ödeneklerinden petrol ve doğalgaz boru hatları entegre güvenlik sistemi tedarikine ilişkin tutarları; Adalet Bakanlığı, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumuna bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden ceza infaz kurumları, adliye binaları ve hizmet binalarının güvenlik yönetim sistemlerinin tedarikine ilişkin tutarları; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden Özgün Helikopter Projesi Sertifikasyonu, Bölgesel Sivil Uçak Projesi Sertifikasyonu ve diğer sertifikasyon faaliyetlerine dair projelere ilişkin tutarları; ilgili hizmetleri gerçekleştirmek üzere Savunma Sanayii Destekleme Fonuna ödemeye ilgisine göre; Millî Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı, Sağlık Bakanı, Tarım ve Orman Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Adalet Bakanı veya Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.

(3) Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Hazineye yatırılacak tutarları bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydetmeye ve geçen yıllar ödenek bakiyelerini devretmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(4) İlgili yıllar bütçe kanunları uyarınca, yürütülmesi öngörülen projeler için Savunma Sanayii Destekleme Fonuna aktarılan tutarlardan kullanılmayan kısımlar, Savunma Sanayii Destekleme Fonundan ilgili genel bütçeli idarenin merkez muhasebe birimi hesabına; özel bütçeli idarelerde ise muhasebe birimi hesabına yatırılır ve ilgili idarenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar karşılığını ilgili idare bütçesine ödenek kaydetmeye genel bütçeli idarelerde Cumhurbaşkanı, özel bütçeli idarelerde ise ilgili özel bütçeli idare yetkilidir. Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dışındaki idarelerde ödenek kaydı, yılı yatırım programı ile ilişkilendirilerek yapılır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi vardır.

Sayın Erhan Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben aslında bunu 9’uncu maddede alacaktım ama yine hıza yetiemediğim için ama fark etmez çünkü konuşacağım husus yatırımlarla ilgili. Biliyorsunuz, bunu çok gündeme getirdik ama tekrar bunu söylemek istiyorum bu kamu özel iş birliği projeleri. Ben bunu soru olarak da sordum; Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısının gönderdiği cevaplarda güya bu soruya cevap veriliyormuş gibi yapılmış ama benim bu soruma hiçbir şekilde cevap verilememiş. Bizim şu anda sorduğumuz, şeffaf olmayan ve bilmediğimiz şey şu: Kamu-özel iş birliği projeleri kapsamında devlet bir kısım garantiler veriyor veya

hizmet alımları yapıyor. Şimdi, bu garantiler geçiş garantisi olur, trafik garantisi, yolcu garantisi falan filan... Bunlardan verdiğimiz garantilerin toplamı ne kadardır? Bu vuku muhtemel, bunun hepsinin gerçekleşmesi gerekmiyor ama buradaki risk ne kadardır? Bununla ilgili biz bir analiz istiyoruz ve buna hiç cevap verilmiyor yani bunu konuşmadıktan sonra...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımızı meşgul etmeyelim mümkün mertebe, hatipleri dinlemesi gerekiyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, bunu hakikaten bütçeleştirmedikten sonra veya buradaki riskleri öngörmedikten sonra bizim bütçe yapmamızın da bir anlamı yok. Tabii, bunları tam söylemediğiniz için, bununla ilgili zaten 2 belli başlı çalışan kişi var. Oradan aldığımız rakamlara göre, 154 milyar dolar civarında burada bir vuku muhtemel yükümlülük var, 154 milyar dolar. Yani Türkiye milli gelirinin ne kadar? Kabaca dörtte 1'i kadar, yüzde 25'ine geliyor neredeyse, 650 milyar dolara kadar düşecek. Dolayısıyla, buranın şeffaf olması lazım, bu hepimiz için gerekli bir şey. Zaten anlaşmaları, sözleşmeleri yapmışsınız, tabii, kimsenin yapacağı bir şey yok burada tadili mümkünse -bir sonraki maddede bu Gazi Osman Paşa Köprüsünü özel olarak konuşmak istiyorum-tadilat yapılsın ancak bunları bilelim. Bunlar bilinmediği sürece ekonominin riskliliğini artırıyor. Yabancı buraya daha fazla risk primi koyuyor. Belki bunları açık, şeffaf bir şekilde koymuş olsak orta yere bu kadar risk primi koymayacak çünkü diyor ki : “Senin açığın gerçek değil.” Yani “Kamu-özel iş birliği projelerinden ciddi bir yük gelebilir.” diyor veya “Sizin dış borç rakamınız gerçekçi değil.” diyor. Buradan ne geleceğinizi bilmiyoruz diye buraya, bilinmeyene, karanlığa herkes daha fazla risk primi koyar, bu da Türkiye’nin, ülkenin riskliliğini artırıyor. Dolayısıyla, burada yapılması gereken şey, bunların... Evet, Strateji ve Bütçe Başkanlığı bir kısım güncellenerek bilgi veriyor ama esas bizim istediğimiz bilgi yok. Bu geçiş garantileri ne kadar? Bunların seyri nasıl gidiyor? Bunlara ilişkin bir şey yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Yatırım büyüklüğüne ilişkin... O da Dünya Bankasının rakamlarıyla uyumlu değil. Yani tabii çok teknik olacağı için buraya giremeyiz şimdi ama o da Dünya Bankasının rakamlarıyla uyumlu değil. O bir kısmını kapsıyor, diğeri bir kısmını kapsamıyor ancak Sayın Başkanım, bu konunun Meclis açısından da son derece önemli... Hani, aşırı konuşulduğu için bazı şeylerin altı boşalıyor “Ya, aman, işte, kamu-özel iş birliği konusunu konuşuyorlar yine.” filan, değil. Hakikaten ülke açısından önemli riskleri bünyesinde barındıran bir konudur. Burada şeffaf olmanın ben ülkemiz açısından iyi olacağını düşünüyorum.

Bir de şu var: Bu paralara bedava para, bedava kaynak olarak bakıldı, yenilikçi bir kaynak olarak bakıldı. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, Avrupa Yatırım Bankasının raporu var. Bakın, hiçbir yolsuzluk, sözleşmeden kaynaklanan risk, hiçbir şey olmadığını düşünüyorum. Sözleşmeleri mükemmel yapmamız durumunda dahi “Normal kamu ihalelerine göre kamu-özel iş birliği projeleri yüzde 24 daha maliyetlidir.” diyor, yüzde 24. Avrupa Yatırım Bankası raporu, Türkiye için de değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Usta, toparlayabilirsek.

ERHAN USTA (Samsun) – Son cümlem.

“Krediler ise normal devlet borçlanmasına göre yüzde 84 daha fazladır.” diyor. Yani devlet 3’le borçlanırsa yüzde 84’ü ne yapar? “Yaklaşık burası 5’le borçlanır.” diyor. Çünkü risk var işin içerisinde. Ama biz buradan finanse ediyoruz, bir de sözleşme riskini alıyoruz. Varsa orada -bilemiyoruz tabii, bazı konuları akla getiriyor- yolsuzluk varsa, onları zaten hiç konuşmuyorum bile, her şey usulüne uygun olmuş olsa bile çok pahalı projeler.

Buralara dikkatli bakmak lazım, şeffaf olmak lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

Erhan Bey’in uyarısını dikkate alarak biraz daha yavaşlayayım.

12’nci maddeyi görüşmelere açıyorum:

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Hazine garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti ile borç üstlenim taahhüt limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler

MADDE 12- (1) 2021 yılında, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre sağlanacak; garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti 4,5 milyar ABD dolarını aşamaz.

(2) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde beşine kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir. Hazine ve Maliye Bakanı ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin kamu sermayeli bankalar ile kamu kurum ve kuruluşları arasındaki dağılımını, senetlerin vade, faiz ve diğer şartlarını belirlemeye yetkilidir.

(3) 2021 yılında 4749 sayılı Kanunun 8/A maddesi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığınca sağlanacak borç üstlenim taahhüdü 4,5 milyar ABD dolarını aşamaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi yine Erhan Bey’den ve Garo Bey’den var.

İsterseniz biraz değiştirelim, önce Sayın Paylan’a söz vereyim, sonra Sayın Erhan Usta’ya.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, bu kamu-özel iş birliği projeleri Türkiye için... Nasıl Osmanlılar için kapitülasyonlar Osmanlı’yı yıktıysa, maalesef, Türkiye’nin de geleceğini ipotek altına alan bir kamu-özel iş birliği projeleriyle karşı karşıyayız.

Burada, iktidara, borç yönetimi konusunda 4,5 milyar doları aşamayacağına dair bir yetki veriliyor. Değerli arkadaşlar, artık bu kamu-özel iş birliği projelerinden vazgeçilmelidir. Bakın, açıkça söyleyeyim, geleceğimizi ipotek altına alıyor ve dolarla, euroyla sonuç olarak bir avuç zengine milletin vergilerini aktarıyoruz.

Yapmamız gerekiyorsa -Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı da dinlerse, önemli olduğunu düşünüyorum- bundan sonra kamu-özel iş birliği projesi yapmayalım, bütçe kaynakları çerçevesinde yapalım. Geçmişte köprüler de otoyollar da bütçe kaynakları çerçevesinde yapıldı; dolarla, euroyla yapılmadı. Ülkemiz bu anlamda borçlanacaksa Hazinemiz borçlandı ama köprü garantisi, otoyol garantisi, şehir hastanesi garantisi verilmedi. Yani çocuklarımızın geleceğini ipotek altına alacak.

Sayın Binali Yıldırım demişti ki: “Ya, bütçemizden 5 kuruş para çıkmayacak.”

(Gürültüler)

Ya, dinleyin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşmayalım.

Değerli arkadaşlar, epey bir işimiz var, lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, gelecek yılın bütçesinden 10 milyarlarca lira bu kamu-özel iş birliği projelerine gidecek. Ve şundan utanç duyuyorum, şunu söyleyeyim bakın: Türkiye Cumhuriyeti bütçesinde dolarla ilgili bir ibarenin geçmesinin doğru olmadığını düşünüyorum arkadaşlar. Yerli ve milli iddiası var, dövizle ilgili bir yetki bu çerçevede var; bunlar doğru değil. Ne yapacaksak Türkiye’nin kaynaklarıyla yapalım. Bu anlamda, milli bütçeden yapalım. Yabancılarla borçlanmayalım. Kamu-özel iş birliği projelerinde dövizle, avroyla, dolarla garantiler vermeyelim. Çocuklarımızın geleceğini ipotek altına almayalım.

Bu açıdan, en azından gelecek bütçelerde artık böyle ibarelerin olmamasını, yeni kamu-özel iş birliği projelerinin olmamasını iktidara da öneriyorum, Meclisimize de öneriyorum, böyle yetkilerin de iktidara verilmemesini bütün arkadaşlara öneriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, şimdi, burada bir miktar ben de Osmangazi Köprüsü hikâyesi üzerinde durmak istiyorum, artık pehlivan tefrikası gibi oldu bu konu.

Şimdi, bununla ilgili de yine, tabii, oradan buradan alınan bilgilerle yapılan bir çalışma var çünkü dört başı mamur bir şekilde buralar, bu bilgiler bizlerle hiç paylaşılmadı yani milletvekilleriyle de kamuoyuyla da paylaşılmadı. Hatta ben geçen sefer şu benzetmeyi yaptım Ulaştırma Bakanlığı bütçesinde; bazı arkadaşlar için tekrar olacak ama kusura bakmayın, ben hazır Cumhurbaşkanı Yardımcısını ve bunun müsebbibi olan kurumu da burada bulmuşken... Tabii, bu, İbrahim Şenel Bey’den bağımsız bir konu -kendisine de “Hayırlı olsun.” diyemedik bu arada ama- eski Kalkınma Bakanlığı bunun iznini verdi. Oradaki hikâyeler ayrı bir konu. Dolayısıyla, yapılan şeyi burada bir anlatmamız gerekiyor. Eğer ben burada yanılıyorsam -inşallah yanılıyordumdur- lütfen bana deyin ki... Ben bunu Ulaştırma Bakanına sordum, anlattım; yanılıyorsam bana bir cevap verin “Yanılıyorsun.” deyin, bana hiçbir şey söylenmedi; sadece kaç kişinin geçtiğini söyledi, o da o kadar, bitti. Çünkü ben bir iddia koyuyorum, birazdan rakamlarını vereceğim.

Olay şu: Şimdi, bir sözleşme yapılıyor, 1 köprü yapılacak, 4 tane de yol yapılacak parça parça. Ondan sonra, tabii tek bir sözleşme üzerinden yapılıyor, yedi yıl inşaat, on beş yıl da işletme olacak. Şimdi, şöyle bir madde konuluyor, deniliyor ki: “Eğer inşaat erken biterse daha erken işletmeye açılır ve garantiler kapsamında da bu diyelim ki iki yıl, üç yıl erken açıldı; o da on beş yıla ilave edilir.” Böyle bir kıyak var yani on beş yıldan düşülmüyor. Diyelim ki daha kısa sürede yaptıysa “On beş yılın üzerinden o ilave edilir ve garantiler orası için de geçerlidir.” diyor. “Tersi durumda da gecikirse de on beş yıldan düşülür.” diyor. Başkanım, böyle bakınca adaletli gibi duruyor ama öbürü hiç olmamış yani yedi yıldan daha uzun, daha doğrusu sözleşme süresinden daha uzun süren hiç olmamış. Şimdi, bir madde daha var, bunu Sayın Cumhurbaşkanı da söyledi “Parça parça işletmeye alınabilir.” diyor. Gayet güzel. Şimdi burada ne yapılıyor? Verilen garantilere ve maliyetlere bakıyoruz, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım köprünün maliyeti toplam sözleşme içerisinde yüzde 19 ama hasılat içerisinde yüzde 76. Akıllı bir müteahhit ne yapar? Önce köprüyü açar. Maliyeti toplamın yüzde 19’u, hasılatın yüzde 76’sı. O da öyle yapıyor. Üç yıl içerisinde köprüyü yapıyor, ucunda yolu olmadan bize köprüyü veriyor. İşletme süresine dört yıl ilave yapıyoruz. On beş, artı, dört; çıkıyor on dokuz yıla ve bu dört yıl içerisinde

garantiler kapsamında, daha doğrusu “garantiler” demeyelim... Ben olaya şöyle bakmıyorum: Bunu vatandaş mı, devlet mi ödemiş; bunun bir önemi yok, vatandaşa gelen yük de bizim yükümüz. Ben burada müteahhide yapılan kıyağa bakıyorum. Şimdi, dört yıl ilave verdik, sadece 2,4 milyar dolar cebine koyuyoruz. 1,2 milyar dolara yapılan bir köprü için daha sözleşme süresi başlamadan 2,4 milyar doları cebine koyuyoruz. “1,2” derken o da yanlış olmasın, faiz giderini koyup, işte, bakım giderlerini de koyduğumuz zaman -1,2 milyar ilk yatırım gideri- on dokuz yıl boyunca toplam bütün maliyet 2,3 milyar dolar. Toplam hasılat ne? Toplam hasılat -öngörülen dolar kuru, dolar üzerinden zaten ve bu da Amerikan TÜFE’sine göre eskale ediliyor veya enflate ediliyor, ondan sonra- 11 milyar doları köprüden, 3 milyar doları da yollardan olmak üzere 14 milyar dolar. 14 milyar dolar hasılat var. Böyle bir kârlılık dünyanın neresinde var? Toplam maliyet: 1,2 milyar dolar yapım maliyeti; işte, bakım, onarım, işletme maliyetleriyle birlikte maksimum 2,3 milyar dolar olur diye hesap ediliyor. 2,3 milyar dolar yatırıyorsunuz, 14 milyar dolar kazanıyorsunuz. Ben artık bunu aklınıza ve vicdanınıza havale ediyorum. Allah rızası için buna bir bakmak lazım ya! Ha, ben inşallah yanılıyordum “Sayın Erhan Usta, siz bunda yanılıyorsunuz.” deyin. Ben Ulaştırma Bakanına sordum, aynen bu şekilde tutanaklarda var. Size de soruyorum. Hemen cevap verilmeyebilir ama istirham ediyorum, bu konuya bir bakılsın, bu çok ciddi bir iddia. Nerede böyle bir kârlılık var? 2,3 milyar dolar yatıracaksın ve bunun içerisinde kâr da var...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Usta, toparlayabilirsek...

ERHAN USTA (Samsun) – Hemen bitiriyorum Sayın Başkan.

İşte, defalarca söylüyorum ki... Çünkü şöyle düşünüyorum Sayın Başkan: Anlatamıyorum herhâlde...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, gayet iyi anlattınız, mutlaka bir incelenip cevabı verilir.

ERHAN USTA (Samsun) – ...yoksa anlatıyor olsam herkesin çıldırması lazım diye düşündüğüm için yani çok sakın görünce karşımdaki hazırunu hakikaten kötü oluyorum. Dolayısıyla, buna bakılması lazım. Burada bir tadilat mümkünse bunun tadilatını yapmak lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Herhâlde daha sonra bu konuda bir bilgilendirme yapılır.

Teşekkür ediyorum.

Görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi 12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13’üncü maddeyi görüşmelere açıyorum.

Gelir ve giderlere ilişkin diğer hükümler

MADDE 13- (1) 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca il özel idareleri ve belediyelerin ileri teknoloji ve büyük tutarda maddi kaynak gerektiren altyapı yatırımlarında Cumhurbaşkanınca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar, 5302 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 5393 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında hesaplanan faiz dâhil borç limitinin hesaplanmasına dâhil edilir. Ancak, il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin yüzde 50’sinden fazlasına sahip oldukları şirketler tarafından Avrupa Birliği ile katılım öncesi mali iş birliği çerçevesinde desteklenen projelerin finansmanı için yapılan borçlanmalar, çok taraflı yatırım ve kalkınma bankaları ile yabancı devlet kuruluşlarından doğrudan veya İller Bankası

Anonim Şirketi aracılığıyla yapılan borçlanmalar ile SUKAP kapsamında yürütülecek işler için İller Bankası Anonim Şirketinden yapılan borçlanmalarda söz konusu borç stoku limitine uyma şartı aranmaz.

(2)Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin politik risk kapsamında yapacağı tahsilatın ve Bankanın faaliyet kârlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının ve olağanüstü yedek akçelerinin tamamı veya bir kısmım, Bankanın politik risk alacağına mahsup etmeye ve mahsup işlemlerini mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydetmeye Hazine ve Maliye Bakanı, bu işlemlere karşılık gelen tutarları bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan da ilgili tertiplere ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(3)2006 yılından önce katma bütçeli olan idarelerden 5018 sayılı Kanunla genel bütçe kapsamına alınanların ilgili mevzuatında belirtilen kurum gelirleri, genel bütçe geliri olarak tahsil edilir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Madde üzerinde söz talebi var mı? Gördüğüm kadarıyla yok.

Şimdi 13’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14’üncü maddeyi görüşmelere açıyorum.

Yetki

MADDE 14- (1) Bu Kanunda ve diğer kanunlarda Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına bütçenin uygulanmasına yönelik verilen yetkilerin kullanımı ve devrine ilişkin hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erhan Bey, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Arkadaşlardan da özür diliyorum ama bunları konuşmalarımıza sığdıramadığımız için burada...

Şu israf konusu Sayın Cumhurbaşkanını Yardımcım. Şimdi, bugün bir haber düştü “Samsun’da Büyükşehir Belediyesi 200 bin laleyi toprakla buluşturuyor.” diye. Ama aynı haberin altında bir başka haber daha var. Çöpten topladığı havucu çocuğuna yediren bir annenin resmi var. Şimdi, hadi başka zamanlarda neyse yapıyoruz.

Devletin imkânlarının kısıtlı olduğunu herkes biliyor, Büyükşehir Belediyesi borç batağında. Şimdi, bunun “Piyasa değerinin de 1 milyon lira” olduğu söyleniyor. Ben lale tüccarı değilim bilmiyorum ama bu Büyükşehir Belediyesinin projesidir, 200 bin laleyi toprakla buluşturuyoruz. İnsanlar hakikaten aç yani aç insan var, herkes aç değil elbette ama nasıl olabilir? Bir büyükşehir belediyesi böyle bir şeyi insanların gözünün içerisine baka baka nasıl yapar? Şimdi, tabii, sadece burada mı? Tabii, konumuz büyükşehir belediyesi değil belki ama merkezi yönetimin denetleme yetkisi var, ben o anlamda size söylüyorum veya siyaseten baktığımız zaman AK PARTİ’nin bir belediyesi.

Şimdi, yani vatandaşın derdiyle dertlenmemiz lazım. Kamu harcamaları... Kamu harcamalarına biz şöyle bakıyoruz, daha doğrusu kamu harcamalarının tamamı değil, kamu tasarruf yatırım farkı veya kamu tasarruf açığı diye bakıyoruz. Yani normal bir ekonomide kamunun çok fazla tasarruf açığı vermemesi beklenir veya küçük miktarlarda vermesi beklenir. Bakın, sizin şu Strateji Bütçe Başkanlığı kitabında 2019 yılında kamunun tasarruf açığı 153 milyar TL, bunun 2020 yılında da 310 milyar TL’ye çıkması öngörülüyor. Şimdi, dolayısıyla ne yapacağız, bu kadar tasarruf açığıyla bir idareyi nasıl götüreceğiz? Biz bu kadar tasarruf açığını verirse özel sektör nasıl yatırım yapacak? Dolayısıyla bunun mutlak surette azaltılması lazım.

Bu anlamda israf, özellikle israf konusu. Yani bakın, bu devlet binaları, kiralanın binalar, yapılan binalar, içerisindeki mefruşat, bu araç kiralamaları... Ben geçen Meclisi söyledim burada, Allah'tan bir faydamız oldu. Hiçbir şey değiştiremesek de Meclisin özel kaleminde 21 tane araç var dedik, 8 tanesini şimdi Sayın Başkan kaldırmış. 21'den 13'e düştü en azından. Yani buradaki şatafata, buradaki saltanata bir son vermek lazım. Müthiş bir şekilde, özellikle bu yabancı arabalar, yani Audi kiralamaları filan çok aşırı boyutlara gitmiş durumda. Tabii, sadece araçla olacak bir şey değil, her şeyiyle bunu yapmamız lazım. Bakın, şu kitaba Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Usta, toparlayabilirsek...

ERHAN USTA (Samsun) – Bitiriyorum efendim.

Şu kitap Ulaştırma Bakanlığının yani konuşma metnini vermeyi başaramadı. Bakan ama bize böyle kocaman bir kitap... Şu kitap, yani kâğıt masrafına mı... Bunu tabii hiçbir kamu bürokrati yapamaz, bu özel bir şirkete yaptırılıyor. Şuralardaki israfı bir bakın. Bu kadar teknoloji çağındayız artık yani bunları manyetik ortamda insanlara dağıtın, edin. O da yetmedi gibi bir de şu: Bize bunlar dağıtıldı, yani normal bütçe dokümanlarına ilave olarak. Yani bu bir anlayış. “Sadece bir kâğıtla mı bu işler düzelecek Erhan Usta?” demeyin lütfen, bu bir anlayış meselesi. Aynı anlayışı bina kiralarken de yapıyoruz, aynı anlayışı gereksiz yatırım için para harcarken de yapıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Bitiriyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu israf konusu çok önemsememiz gereken bir konu ve burada kamunun yapacağı çok ciddi bir alan olduğunu eski bir bütçeci olarak ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi görüşlerinize açıyorum.

Yürürlük

MADDE 15 - (1) Bu Kanun 1/1/2021 tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi yok gördüğüm kadarıyla.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi görüşmelere açıyorum.

Yürütme

MADDE 16 - (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi olan arkadaşımız yok gördüğüm kadarıyla.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Böylece Bütçe Kanunu üzerindeki maddelerimizi oylayıp kabul etmiş olduk.

Şimdi, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin tümü kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun. Milletimiz, memleketimiz için bereketli olsun. Daha fazla hizmetlere vesile olsun inşallah.

3.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280) (Maddeler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Kesin Hesap Kanunu’nun maddelerine geçiyoruz.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin maddelerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kesin Hesap Kanunu Teklifi toplam 7 madde. 1’inci ve 2’nci maddeler Komisyonumuzun 27 Ekim 2020 tarihli 6’ncı Birleşiminde okunmuştu.

Şimdi 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi görüşmelere açıyorum.

MADDE 3- (1) 2019 yılı bütçe giderleri ile bütçe gelirleri toplamı arasında, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 126.161.690.901,90 Türk Lirası gider fazlası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 2.113.450.502,23 Türk Lirası gelir fazlası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 669.670.858,17 Türk Lirası gelir fazlası, gerçekleşmiştir.

(2) 2019 yılı merkezi yönetim net bütçe gider fazlası 124.747.270.429,93 Türk Lirasıdır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - 2 adet söz talebi var Sayın Paylan ve Sayın Usta’nın.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, Sayıştay, bizim adımıza denetim yapıyor ve raporlarını sunuyor ama herkes şunu söylesin, Sayın Bülent Bey dışında Sayıştay raporlarına hangi arkadaşımız yeterince değinebildi? Biz burada kesin hesabı görüşemedik arkadaşlar, bunu açıkça söyleyeyim. Biz ilk günde açıkladık, dedik ki Sayın Başkan: Gelin, kesin hesaplara ilgili bir alt komisyon kuralım ve orada bütün Sayıştay raporlarını görüşelim. Bakın, bu, büyük bir eksiklik, Meclisimiz için büyük bir eksiklik. Yani, kesin hesabı mutlaka ayırmamız gerekir önümüzdeki yıllarda ve geçmiş yılın hesabını, Sayıştay raporlarını orada enine boyuna tartışıp ibra etmemiz gerekir ama şu anda bu tartışmaları yapamadık Sayın Başkan. Genelde, gelecek yıllara ilgili veya mevcut yılın eleştirilerini yapabildik ama 2019 yılına yeterince vurgu yapamadık. Bu, Meclisimiz için büyük bir eksiklik.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, önümüzdeki yılda bu Sayıştay raporlarını bir alt komisyonda görüşmeyi öneriyoruz. Bu çerçevede Meclisimizin bir irade koyması gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta’ya şimdi söz veriyorum.

Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, kesin hesap olunca, tabii, söylenecek çok şey var. Bu alt komisyon meselesi aslında daha önceden de konuşuldu. İktidar tarafından da bu konuyla ilgili olarak ben Anayasa görüşmeleri esnasında “Tamam.” dediğini hatırlıyorum fakat bu konuyla ilgili sonradan mesafe katedilemedi.

Burada benim nazarıdikkate getirmek istediğim bir husus, az önce Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısının da... Benim bu Varlık Fonuyla ilgili -belki başka arkadaşlar da dedi- “Kaynaklar Varlık Fonu’na aktarılıyor.” şeklinde bir değerlendirmem olmuştu. Arkadaşlar bu sözü nasıl anladılar bilmiyorum da öğlen gibi “Bütçeden biz Varlık Fonuna para vermiyoruz, bütçe dışındadır.” şeklinde bir şeyler söylediler. Yani şunu biliyoruz tabii ki: Orada KİT’ler var, KİT’ler 233’e veya 4046’ya tabi olabilir, onun dışında kamu bankaları var, onlar da zaten özel kanunlarına göre hayatlarını geçiriyorlardı, şimdi Varlık Fonu bünyesine girdiler ve oradaki mevzuata tabi oldular. Fakat, burada, şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bu Varlık Fonunun zaten bir defa niye kurulduğunu anlamak mümkün değil. Yani Varlık Fonu borçlanacaksa -ki borçlanamıyor, çıktı borçlanmak için, kimse para vermedi, geri döndü- zaten hazinemiz var bizim; özelleştirme yapacaksa da ihtisas kurumumuz Özelleştirme İdaresi var. Yani, herkesin bugünkü... Bizim bir maden gelirimiz yok, bizim bir bütçe fazlamız yok, bizim cari fazlamız yok. Yani, varlık fonları kuran ülkeler ne yapıyor? Bugünkü gelirlerini gelecek nesillere aktarmak için varlık fonu kuruyorlar. Biz de gelecek nesillerin kaynaklarını bugün harcamak için Varlık Fonu kurduk, böyle bir çarpıklık var. Fakat burada, daha tuhaf olanı -yani bunlar konuşulmuş meseleler ama- siz şunu söylediniz benim sorularıma verdiğiniz cevaplarda, yazılılarda da var bu, bunu kabul etmek mümkün değil: “Varlık Fonuna herhangi bir şekilde bir kaynak transferi yok.” anlamında bir şey var. Şu, elimde, hazine nakit dışı iç borç stoku, Hazinesin sayfasında. Varlık Fonuna verilen kâğıtlar 67,9 milyar TL. Yani kaynak derken illaki bütçeden ödenekle mi yapılması lazım? Keşke öyle yapılırsa, o kadar şeffaf olsak keşke.

Şimdi, bu, eğer bir kısım kamu bankalarına bizim faiz sübvansiyonu karşılığında yapılmış bir şeyse veya onların... Kamu bankaları battı zaten, bunu biliyorsunuz herhâlde. Kamu bankalarına iki defa sermaye enjeksiyonu yapıldı, o yetmedi; şimdi, hazine ihtiyacından fazla borçlanıyor; kamu bankalarına, vadesize yatırıyor, oraya bir şey yapıyoruz, hem likiditesini temin ediyoruz hem de onları biraz kârlılığa geçiriyoruz. O da bedava aldığı parayı kullanarak birtakım şeyler yapmaya çalışıyor. Kamu bankaları battı. Bakın, bu kamu bankalarının batması çok ciddi bir...

Peki, o zaman teknik bir şey söyleyeceğim, yani ben rakamıyla söylüyorum, burada da verdiğimiz kâğıtlar onu gösteriyor zaten. İki defa sermaye enjeksiyonu yapıldı -az önce söyledim- 3,3 milyar avro, ondan sonra peşinden de 21 milyar TL, toplam 56 milyar lira civarında. Bu yetmedi. Dediğim gibi, battı kelimesini kabul etmeyebilirsiniz ama böyle bir parayı niye verelim? Niye verelim biz, yani hazinenin parası mı çok? Hazine piyasadan borçlanıyor, kamu bankalarına veriyor.

Şimdi, dolayısıyla, Varlık Fonuna bütçe transfer yapıyor bir şekilde, 67,9 milyar liralık nakit dışı kâğıt veriyor. Bunun anlamı şudur: Borçlanma kâğıdını çıkartıyor veriyor oraya, ondan sonra “Siz bu kâğıdı kullanın.” diyor. Yani bu nakit dışı olduğu için herhangi bir şekilde bizim ödeneklerle de ilişkilendirilmiyor, zaten bu da şeffaflığa aykırı bir durum. Dolayısıyla, Varlık Fonunun bir an evvel tasfiye edilmesi lazım. Varlık Fonu, bakın, bir kara deliktir, Varlık Fonu bu ülkenin başına çok ciddi sıkıntı açacak. Diğer operasyonlarına başlayınca zaten o sıkıntıları göreceğiz, şu anda İstanbul konuşmaya başladı. İşte Varlık Fonu üzerinden, usullü usulsüz bir şekilde şirketlere ortak olunacağı konusu şu anda İstanbul’da herkesin ağzına düşmüş durumda. Varlık Fonu gidecek -çünkü o imkân var, o yetki var- ondan sonra öbür taraftan “Şu şirkete ortak oldum, bu şirkete ortak oldum.” Hangi değerlemeye göre bunlar yapılacak belli değil ama zaten yapılmış olan mevcut hâliyle bile son derece bir kara delik.

Bakın, Türkiye fonları kapattı. Ya, kapattığımız 59 tane fonun toplamı, yekûnu Varlık Fonunun açığı kadar değildi. Yani buraya biz “reform” dedik, şimdi en büyük açığı burada oluşturduk. Dolayısıyla bu konuyu da dikkatlerinize sunmak istedim, artık sizin takdirinizdir.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKAN ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4’üncü maddeyi görüşmeye açıyorum:

Devredilen, iptal edilen ve tamamlayıcı ödenek

MADDE 4- (1) 2019 yılı merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin harcanmayan toplam 992.648.984,40 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin harcanmayan toplam 591.013.548,96 Türk Lirası, ödeneği ertesi yıla devredilmiştir.

(2) Merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 2019 yılı içinde kullanılan ve ertesi yıla devredilen şartlı bağış ve özel ödenekler dışında kalan ödeneklerden, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 47.132.059.803,36 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 4.888.544.936,13 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 652.762.290,36 Türk Lirası, ödeneği iptal edilmiştir.

(3) Merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, kamu idarelerinin 2019 yılı ödenek üstü giderlerini karşılamak üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için 42.712.478.560,13 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler için 16.487.391,35 Türk Lirası, tamamlayıcı ödenek kabul edilmiştir.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL - 4’üncü madde üzerinde söz talebi var mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcım; şimdi, demin görüştüğümüz 2021 bütçesinin bu 6’ncı maddesi ve Kesin Hesap Kanunu’nun bu 4’üncü maddesi en önemli maddeler.

Bütçe Kanunu’nun 6’ncı maddesiyle biz “Bütçenin geliri, gideri budur.” diyoruz. Ondan sonra da Maliye Bakanlığına, Strateji Bütçe Başkanlığına, Cumhurbaşkanına yetki veriyoruz “Geliri, gideri bu.” dedikten sonra “İstedikini de yapabilirsin bu böyle olmakla beraber.” diyoruz. Hâlbuki bütçe hakkı Meclisindir, bunun denmemesi lazım, yapılmaması lazım. Mümkün olduğunca o tür elastikiyetlerin, kanunun gösterdiği sınırlar içerisinde kalması lazım ve bu, istismar ediliyor. Meclisteki, Parlamentodaki millet iradesinden aldığımız bu bütçe hakkı bu yolla istismar edilmiş oluyor 6’ncı maddede.

Bu 4'üncü maddede de bütün bu istismlara rağmen 2019'un kesin hesabı, 2021'in kesin hesabı da 2023'te gelecek, 2023'te görüşeceğiz, orada da aynı şekilde olacak. Yine, burada olduğu gibi devredilen, iptal edilen ve tamamlayıcı ödenek gelecek. İdarenin yaptığı fazla harcamalar, bütün verilen yetkiye rağmen, 6'ncı maddede verilen yetkiye rağmen yapılan fazla harcamalar, israflar, lüzumsuzluklar, gereksizlikler, enflasyona sebep olan, pahalılığa sebep olan bütün işlemlere ilave olarak bir de Kesin Hesap Kanunu'yla o yapılanların hepsi bir daha affedilecek. Buradaki maddenin, Kesin Hesap Kanunu'nun 4'üncü maddesinin anlamı da budur. Bu 2 madde büyük istismlara yol açmaktadır. Burada durum değişmeyecek ama yine de bilin istedim.

Bakın, burada genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için 42 milyar 712 milyon liralık bir tamamlayıcı ödenek; bunlar yapılmış edilmiş, bitmiş, bizim verdiğimiz yetkinin dışında, Meclisin verdiği yetkinin dışında yapılan işler, bunları tamamlayıcı ödenekle affediyoruz anlamına geliyor. Bunlar istismlar maddeleridir, aklınızda olsun diye söylüyorum.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

4'üncü madde üzerinde başkaca bir talep olmadığını görüyorum.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi görüşmelere açıyorum:

Devlet borçları

MADDE 5- (1) Devlet borçlarına ilişkin cetvellerde gösterildiği üzere, 2019 yılı sonu itibarıyla;

a)755.051.843.019,13 Türk Lirası kısa, orta ve uzun vadeli Devlet iç borcu,

b)572.089.579.942,67 Türk Lirası Devlet dış borcu,

c)114.403.939.853,88 Türk Lirası Hazine garantili borç, mevcuttur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Erhan Usta'nın söz talebi vardır.

Buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, konuşmanızda... Öncelikle teşekkür ediyorum, hakikaten sistematik bir şekilde sorularımıza cevaplar bize gönderilmiş. Tabii, sizin bunun içeriğine bakma imkânınız yok, öyle bir şey sizden beklemiyoruz ancak bunun denetimini belki bir şekilde kurmak gerekirdi. Yani, burada bizim sorulara verilen cevaplar son derece yetersiz; kimi sorulara hiç cevap verilmemiş, verilenlerin bir kısmı yetersiz. Hadi buna da bir şey demiyorum.

Bizim siyasalda Özhan Uluatam diye bir hocamız vardı -muhtemelen rahmetli olmuştur, Allah rahmet eylesin rahmetli olduysa, olmadıysa da sağlık dilerim- derdi ki bize: “Çocuklar, yanlış yazın ama yalan yazmayın.” Kastı şuydu: Ya ilgisiz bir kurum, ben bir şey soruyorum, üstelik bir de benim soruyu da değiştirmişler, tamamen benim soruyu farklılaştırmış, ona da kafasına göre aklına geleni yazmış. Şimdi ben bunları size resmî yazıyla Meclis üzerinden göndereceğim. Hadi bazı soruların cevabı zordur veya cevap vermek siyaseten uygun olmaz, ona hadi vermediniz diyelim ama benim sorum değiştiriliyor veya benim sorum tamamen farklı bir şey. Hatta bir tane daha var -yani bunu muhtemelen bir planlamacı yapmamıştır, ben ondan beklemem çünkü- diyorum ki bir soruda -19'uncu soru, bize gönderilen sette, not alma imkânı varsa bakılır- “Sermaye giderlerinin millî gelire oranı 2018 yılında yüzde 2,4; 2021'de ise bu oran yüzde 1,8'e düşüyor.” “Zaten yatırımlar düştü, bu nasıl

bir hizmet bütçesi?” diye bir değerlendirme yapmışım. Arkadaş benim söylediğim rakamı, 2018 yılı sermaye giderlerinin millî gelire oranı rakamı... Cevapta diyor ki: “Bu 2,4 değil, 1,83.” “Allah Allah, hakikaten yanlış mı acaba?” diyorum. Baktım, bütün kaynaklara baktım. Sizin bize verdiğiniz dışında başka bir kaynağınız varsa onu bilmiyorum ama yıllık programlara baktığımızda, ettiğimizde bu 2,4; farklı bir şey varsa arkadaşlar yine bize söyleyebilirler. Yani bir de bizim değerlendirmemizi, bizi suçlu çıkartıyor. Yani dolayısıyla, hakikaten buraya bir sistem kurmak lazım. Daha uzatmayacağım, çok örnek var, hepsini işaretledim ben, resmî yazıyla göndereceğim. Dolayısıyla siz, hakikaten belki iyi niyetli olarak diyorsunuz ki... Tabii, İbrahim Bey’in de buradan bir şeyi yok çünkü o da yeni geldi, bu daha önceden geldi, Naci Ağbal döneminin eseridir bunlar. Dolayısıyla bunlara bakmak lazım. Cevap istediğim sorulara büyük ihtimalle cevap vermemiş oluyorsunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

5’inci madde üzerinde başkaca bir söz talebi yoktur.

5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6’ncı maddeyi görüşlerinize açıyorum:

Yürürlük

MADDE 6- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi olan yok gördüğüm kadarıyla.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7’nci maddeyi görüşlerinize sunuyorum:

Yürütme

MADDE 7- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Görüş ifade etmek isteyen arkadaşımız yok gördüğüm kadarıyla.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, böylece 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi’nin maddeleri de kabul edilmiş oldu.

Şimdi, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi’nin tümünü oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi’nin tümü kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

Değerli üyeler, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ve 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi’nde bulunabilecek maddi hatalarla ilgili gerekli düzeltmelerin yapılması ve kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde Başkanlık Divanına redaksiyon yetkisi verilmesini, muhalefet şerhlerinin en geç perşembe günü saat 12.00’ye kadar Başkanlığımıza verilmesini, İç Tüzük’ün 45’inci maddesi uyarınca bütçe ve kesin hesap raporları için Genel Kurulda Komisyonumuzu temsil etmek üzere özel sözcüler olarak Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi, Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet Erim, Antalya Milletvekili İbrahim Aydın, Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç, Denizli Milletvekili Nilgün Ök, Düzce Milletvekili Ayşe Keşir, Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk, İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar, İstanbul Milletvekili Şirin Ünal, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir,

Trabzon Milletvekili Salih Cora, Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy, Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cavit Arı Bey'in bir söz talebi var, söz talebini karşılayıp sonra siyasi parti gruplarına söz vereceğim.

Buyurun lütfen.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, 26/11/2020 tarihinde İçişleri Bakanlığı bütçesi görüşmelerinde kendisinin barolarla ilgili yaptığı konuşma üzerine İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun verdiği cevaba ilişkin açıklaması

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım,

Sayın Başkanım, dünkü konuşmamda Sayın İçişleri Bakanına “Baroların genel kurulunu engellediniz.” demiştim. Sayın İçişleri Bakanının da “Bizim barolarla ilgili herhangi bir kısıtlamamız söz konusu olmamıştır, bunu söyleyeyim.” diye devam eden bir konuşması tutanaktan... Şimdi, bu konuşmasında sanki baroların genel kurulunun ertelenmesine sebebiyet vermediklerini, bu konuda bir karar almadıklarını ifade etmeye çalıştı Sayın İçişleri Bakanı. Ancak bir gerçek vardı, 2 Ekim itibarıyla başlaması gereken barolar genel kurulları ertelenmişti. Ne zamana kadar? 1 Aralığa kadar. Şimdi önümüzdeki günlerde baroların genel kurullarının başlaması gerekmektedir, İçişleri Bakanlığının 27 Kasım 2020 yani bugün biraz önce yayınlanan bir genelgesiyle yine barolar başta olmak üzere dernekler ve diğer kamu yararına meslek örgütlerinin genel kurulları 1 Mart 2021 tarihine kadar ertelenmiştir. Buradaki esas amaç Türkiye Barolar Birliğinin Genel Kurulunun ertelenmesi ve esas itibarıyla da baroların genel kurullarının ertelenmesidir. Her ne kadar corona tedbirleri kapsamındaymış gibi gözükse de baroların 2 Ekim itibarıyla yapılan ertelemeleriyle, bölünmüş baro anlayışını hayata geçirebilmek için zaman kazandırma, bölünmüş barolar yani yeni barolar oluşturulmasını sağlayabilme ve böylelikle bu barolar üzerinden de Türkiye Barolar Birliği delege yapısını etkileyerek Türkiye Barolar Birliğinin seçim sürecini etkileyebilme girişimidir bu girişim. Dolayısıyla dünkü Bakanımızın, İçişleri Bakanının buradaki söylediğiyle almış olduğu bu kararın birbiriyle açıkça çelişen bir karar olduğunu, esas amacın da burada baroların genel kurullarını engellemek olduğunu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, Sayın Arı.

Şimdi, kapanış konuşmaları için söz vereceğim. İlk sözü Sayın Abdüllatif Şener'e veriyorum CHP Grubu adına.

Buyurun lütfen Sayın Şener.

7.- Konya Milletvekili Abdüllatif Şener'in, 2021 yılı bütçesinin hayırlı olmasını dilediğine ve katkı veren, emeği geçen, mesai harcayan herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, değerli milletvekillerimiz, değerli bürokratlar, değerli Meclis personelimiz, değerli basın mensupları; 2021 yılının bütçesi bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonumuzdan geçmiş bulunmaktadır.

Bütçeler hem yasama organı açısından hem de yürütme organı açısından hatta yargı organı açısından önemli metinlerdir. Bir kere yürütmek demek, idare etmek demek -yürütmek deyince yanlış anlaşılıyor, onun için toparlayayım- yönetmek demek harcama yapmak demektir. Bu temel bir

kuraldır. Harcama yapma kabiliyeti olmayanın ülkeyi yönetme kabiliyeti olmaz. İdare ise harcama yapacağı parayı Meclisin verdiği izin çerçevesinde elde eder. Çünkü Meclis gelecek bir yılla ilgili olarak idarenin vergileri tahsil etmesine yetki verir, harcamaları yapmasına da izin verir, harcama sınırlarını belirler ve böylece yönetim ülkeyi idare edecek maddi imkâna kavuşmuş olur. Her ne kadar Ziya Paşa yönetimin kolay olduğunu, devleti idare etmenin kolay olduğunu söylemişse de o meşhur beyti aslında Ziya Paşa'ya yakıştıramadığım bir beyittir. Filozofça Terkiibent'te, Terciibent'te çok güzel sözleri, deyişleri vardır ama “Asiyabı devleti bir har da olsa çevirir.” diye işi çok basite almıştır, indirgemıştır. Neyzen Tevfik de buna nazire yakarak daha da basitleştirmiştir, daha karmaşık hâle getirmiştir ama buna katılmak mümkün değil, gerçekten devlet işi zordur. Yetkilerden daha fazla kamusal unvanlar kişilerin sorumluluklarını hatırlatır. Onun için ben Cumhurbaşkanı dediğimde, Cumhurbaşkanı Yardımcısı denildiğinde, Bakan denildiğinde onun yetkilerini, altındaki arabayı veya etrafındaki korumaları hatırlamam, sorumluluklarını hatırlarım yani kamusal unvanların tamamı aslında yetkilerden önce o yetkileri kullananların sorumluluğunu tanımlar. İşte bu sorumluluk gereğidir ki harcayacakları paraları ve tahsil edecekleri paraların iznini Meclisten almaktadırlar. Onun için; Hükümetimiz için tüm bakanlıklarımız için, harcama birimlerimiz için bu bütçe hayırlı olsun diyorum. Ama yasama organı açısından da önemlidir, bir kere yasama organını ortaya çıkaran temel olay bütçedir yani bir taraftan halktan vergi toplama işi, bir taraftan devletin yapacağı harcamaların halkın vekilleri tarafından belirlenmesi inancı yüzyıllardır zaman zaman toplumsal ayaklanmalara, devletlerle halkın karşı karşıya gelmesi sonrasında prensiplere bağlanarak bugüne ulaşmıştır. Bu süreç aynı zamanda demokrasiyi doğurmuştur, bu süreç aynı zamanda parlamentoları doğurmuştur ve bugün geldiğimiz devlet anlayışı bütçe ayağıyla bağlantılı, yöneten ve yönetilen arasındaki ilişkilerin olgunlaştırdığı bir yapıdır. Onun için eskiden Mecliste bütçeler daha uzun konuşulurdu. 61 Anayasası'nda üç ay bütçe Mecliste kalırdı, daha rahat bir tempoda tartışılırdı ve herkes meramını “Sözümü kestir.” demeden rahatça anlatabilirdi ama 82 Anayasası'yla yetmiş beş güne düşmüştür fakat son zamanlarda da bu yetmiş beş gün Anayasa'da bulunmakla birlikte fiilen kısaltılmıştır, aralara boşluklar girmektedir. Ama her şeye rağmen bütçe, yasama organını var kılan, yasama organının iki temel fonksiyonunu, yani yasama yetkisini ve idareyi denetim yetkisini bir arada barındıran bir ana metindir. “Biz bu asli görevimizi Plan ve Bütçe Komisyonunda hakkıyla yerine getirdik.” diyebiliriz. Zaman zaman çekişmeler, tartışmalar olmuştur, özellikle Sayın Çelebi bana çok laf atmıştır ama neyse hakkımı helal ediyorum sana Sayın Çelebi.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Biz de helal ediyoruz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ama önemli bir metin tartışılırken elbette zaman zaman gerginlikler olabilir ama bu gerginlikler hiçbir zaman birbirimizi kırma vesilesi olmamalıdır diye düşünüyorum.

Tabii, Genel Kurulda da görüşülecek ancak ondan sonra yasalaşacaktır bu metin.

Ben her şeyden önce bu bütçe çalışmamızın verimli olmasını, bereketli olmasını, önümüzdeki yılı aydınlatmasını diliyorum, idareye de, Meclisimize de bu mesaisi için teşekkür ediyorum, hayırlı olsun diyorum.

Aynı zamanda Meclis personelimiz, basın mensuplarımız çok emek sarf ettiler, uzun mesailer harcadılar onlara da teşekkürlerimizi iletiyorum. Daha güzel Meclis tartışmalarında yine beraber olmak umudu içerisinde...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayıştaya...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, katılan tüm bürokrasiye, tüm bürokratlarımıza diye ifade etmişim başlarken. Elbette Cumhurbaşkanlığımıza...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayıştay...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayıştay görevlilerimiz sürekli izlediler, Maliye Bakanlığı temsilcileri sürekli izlediler tüm Bakanlıkların bütçelerini burada tartışırken, hepsine teşekkür ediyoruz ve ülkemizin önü aydınlık olsun diyorum.

Saygılarımı, sevgilerimi sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Şener.

HDP Grubu adına kapanış konuşmasını Garo Paylan yapacaktır.

Buyurun.

8.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, halkın taleplerini bu bütçeye yansıtamadıklarına ve katkı veren, emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, otuz beş gündür gerçekten bütçe hakkı için mücadele veriyoruz ve bu bütçe hakkını elde etmek için insanlık büyük mücadeleler verdi arkadaşlar.

Bakın, geçmişte krallar, padişahlar keyfine göre vergi toplayıp keyfine göre harcıyorlardı, keyiflerine göre savaş çıkarıyorlardı, içeride düşmanlar ilan ediyorlardı. Bunun önüne geçmek için parlamentolar kuruldu büyük mücadelelerle ve parlamentoların en önemli vazifesi de bütçe hakkıydı. Niye? Çünkü milletin vekilleri sarayda olanlardan farklı olarak halkın dertlerini daha iyi anlar, onların dertlerini bütçeye yansıtırlar diye bütçe hakkı Meclise verildi. Şimdi, saraydan gelen bütçeye baktığımızda, biz bütçeyi değiştiremedik çünkü gücümüz yok arkadaşlar. Yani güçler arası denge denetleme mekanizmaları şu anda çökmüş durumda ve bir virgöl bile şu anda değiştiremedik.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Paylan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Çelebi, kapanış konuşmalarında hiç olmazsa karşılıklı konuşmayalım, güzel bir kapanış yapalım lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu anlamda halkın taleplerini bu bütçeye yansıtamadık, umarım, önümüzdeki yıllarda Meclisimizi daha güçlendiririz ve bu anlamda halkın taleplerini bütçelere yansıtabiliriz.

Sayın Fuat Oktay, gerçekten Mercedes bir semboldü, o açıdan Mercedes'i dillendirdik. Bakın, burada bize çay getiren emekçiler vardı, onları görmüşsünüzdür. Onlarca emekçi çay getirdiler, burada dezenfekte hizmetini yaptılar, öyle değil mi? Bize bu ortamı hazırladılar o emekçiler. Biliyor musunuz o emekçiler 2.500 lira maaş alıyorlar Sayın Fuat Oktay, 2.500 lira maaş alıyorlar. Yani yalnızca o Mercedes'ten vazgeçmek bir semboldü, onlara daha fazla imkân sağlamak için bu mücadeleyi veriyoruz arkadaşlar. Yani onlara 4.000 lira maaş verelim, daha iyi imkânlar sağlamasınlar, en azından evlerine, çocuklarına ayakkabı alabilsinler diye bu mücadeleyi veriyoruz. Bu açıdan Mercedes bir sembol. Umarım bu anlamda daha adaletli bütçeler yapabiliriz. Ben, Komisyon emekçilerimize çok teşekkür ediyorum ve onlardan özür diliyorum onları 2.500 lira maaşa maalesef mahkûm ettiğimiz için.

Sevgili stenograflara çok teşekkür ediyorum. Gerçekten orada otuz beş gündür çok zor şartlarda bizim seslerimizi duymaya çalıştılar, çoğu anlamda duyamadılar bu salon şartlarından dolayı ama büyük mücadeleler veriyorlar. Onların da çalışma şartlarıyla ilgili pek çok eksik var arkadaşlar. Bakın, zor şartlarda çalışıyorlar, çalışma şartlarıyla ilgili pek çok sıkıntılar var, bunları gideremediğimiz için onlardan da özür diliyorum.

Basın emekçilerine çok teşekkür ediyorum. Basın emekçileri buradan bilgi aktarmaya çalışıyorlar ama ülkedeki mevcut basın özgürlüğü ikliminden dolayı bilgiler maalesef halkımıza ulaşmıyor. Bu bütçe de büyük oranda halktan kaçırılmıştır, canlı yayınlanmamıştır. Umarım ki daha özgür basınla halkımızın hakemliğinde bütçeler görülebiliriz.

Sayıştay temsilcilerine çok teşekkür ediyorum. Sonuç olarak büyük baskı altında yine de pek çok Sayıştay raporunu da bize getirdikleri için çok teşekkür ediyorum. Halk adına denetim yaptıkları için teşekkür ediyorum onlara.

Yürütmeye de teşekkür ediyorum. Umarım gelecek yıllarda daha vicdanlı ve daha adaletli bütçeler bize getirirler. Burada görüşmeler yaptık, pek çok Bakanımızla düzeyli görüşmeler yaptık. Hepimiz ülkemizin refah ve huzur bulmasını için bu görüşlerimizi burada aktardık. Burada mesele, birbirimizi tahkir etmek asla değil, hepimiz bu ülkenin huzur ve refahı bulmasını istiyoruz, bu açıdan yürütmeye eleştirilerimizi söylüyoruz. Umarım bu eleştirileri yapıcı eleştiriler olarak algırlar ama bugün bu konuda bir eksiklik gördüğümü ifade etmek isterim.

Bürokratlara da çok teşekkür ederim. Bugüne kadar gelen bütün bürokratlara, kamu emekçilerine bu anlamda teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Değerli arkadaşlar, halkın taleplerinin içerildiği bütçeleri, umarım gelecek yıllarda daha vicdanlı ve daha adaletli bütçeleri devreye sokabiliriz.

Sayın Başkan, size, Yüksel Bey'e, bütün Bütçe Başkanlığımıza, bütün Bütçe Komisyonu emekçilerimize de çok teşekkür ediyorum. Sağ olun, var olun, teşekkürler arkadaşlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Erhan Usta, buyurun lütfen.

9.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 2021 yılı bütçesinin hazırlanmasında ve görüşmelerinde katkı veren, emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ve Cumhurbaşkanlığı başta olmak üzere kamu idarelerine hayırlı olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ettiğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, değerli arkadaşlar; evet, bir ayı aşkın bir süredir çalışıyoruz. Çalışmalarımızın hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Hepimiz Anayasa'nın bize verdiği denetim yetkisi çerçevesinde yetkilerimizi kullanarak değerlendirmelerde bulunduk, önerilerde bulunduk. Yapmak istediğimiz şey, milletimizin, memleketimizin faydasına olan işlerdir. Hiçbir şekilde, milletin hayrına olmayan bir şeyi burada talep etmedik, bir şekilde söylemedik; onu çok net bir şekilde söyleyebilirim. Çalışmalarımız iyi niyetli bir şekilde olmuştur. Zaman zaman tansiyon yükselmiş olsa da bunlar herhâlde anlayışla karşılanacaktır.

Tabii, bu çalışmalarda çok emeği geçen arkadaşlarımız var, ben de hepsine teşekkür etmek istiyorum. Yani Komisyon personeli var -müdüründen uzmanlarına kadar- stenograf arkadaşlar var, sürekli bize çay getiren arkadaşlarımız, aşağıda yemek hazırlayan arkadaşlarımız var; onların hepsine çok teşekkür ediyorum. Yine, Sayıştay, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli sürekli burada oldular; onlar da sağ olsunlar.

Bütçe işini, bütçecileri şöyle tarif ederler: “Başkasının parasını başkası için harcayan” diye. Burada başkası gibi harcamayalım, tüyü bitmemiş yetimin hakkı var bu paralarda. Dolayısıyla, bunu memleketimiz için, milletimiz için en iyi şekilde harcamayalım, o sorumluluk içerisinde harcamayalım; kendi malımızı, kendi paramızı harcar gibi harcamayalım. Eğer bunu yapmayı başarabilirsek hakikaten bu ülke bütün sorunlarını aşar diyorum.

Ben tekrar bu bütçenin devletimize, milletimize, Cumhurbaşkanlığı başta olmak üzere kamu idarelerimize hayırlı ve uğurlu olmasını da Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Usta.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Sayın Mustafa Kalaycı.

Buyurun lütfen.

10.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, 2021 yılı bütçesinin hazırlanmasında ve görüşmelerinde katkı veren, emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ve bütçenin ülkeye, millete hayırlar getirmesini dilediğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Covid-19 salgınının çok yoğun yaşandığı bu bir ay boyunca bütçe görüşmelerini gerçekleştirdik. Tabii, hep risk altındaydık uzun süreli toplantı hâli dolayısıyla ama Allah'a şükür, ne Komisyon üyelerimizden ne Komisyon çalışanlarımızdan Covid'e yakalanan olmadı. Bu arada, tabii ki Covid'den vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakalananlara da acil şifa diliyorum.

Bütçe görüşmelerinin genel olarak ben de seviyeli geçtiğini düşünüyorum. Ayrı partileriz, ayrı görüşlerimiz var; elbette, zaman zaman atışmalar, tartışmalar oldu. Bunları doğal karşılamak gerekir. Plan ve Bütçe Komisyonu olarak geleneksel çalışmalarımıza uygun bir şekilde güzel bir çalışma yürüttüğümüzü düşünüyorum.

Sayın Başkanım, ben de başta size, Başkanlık Divanına, bütçe uzmanlarına, stenograflara, Komisyonunda, yemekhanede bizlere hizmet eden arkadaşlarımıza, bütçe boyunca bizi izleyen basın mensubu arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Elbette, bütçe ve kesin hesabın hazırlanmasında görev alan, başta Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli olmak üzere Cumhurbaşkanlığı ve tüm bakanlıkların personeline teşekkür ediyorum.

Sayıştay benim kurumum, Sayıştaya da çok teşekkür ediyorum, binbir emekle o raporların nasıl yazıldığını iyi biliyorum; hepsine teşekkür ediyorum.

2021 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini ve bereketli olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Mustafa Bey.

Şimdi AK PARTİ Grubu adına Sayın Uğur Aydemir'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Aydemir.

11.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, Komisyonun 26/11/2020 tarihli 24'üncü Toplantısında söylediği bir ifadeyi düzelttiğine; 2021 yılı bütçesinin hazırlanmasında ve görüşmelerinde emeği geçen, katkı veren herkese teşekkür ettiğine, bütçenin hayırlı olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ettiğine ilişkin açıklaması

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de sözlerime başlarken öncelikle bir düzeltmeyle başlamak istiyorum: Dünkü konuşmamda “Kadına işkence...” diye başlayan ifadem “Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü” olarak düzeltilmesini arkadaşlardan, stenograflardan rica ediyorum ve teşekkür ediyorum.

* Bu düzeltmeye ilişkin ifade 26/10/2020 tarihli 24'üncü Toplantı tutanağının sayfasında yer almaktadır.

Evet, değerli arkadaşlar dört beş haftadır, uzun bir süreden beri birlikte çalışıyoruz. Öncelikle bu salonun hazırlanmasında başta Komisyon Başkanımız olmak üzere bu salonu bize tahsis eden Meclis Başkanımıza çok teşekkür ediyorum. Ve dört beş haftadan beri bu Komisyona katkı sunan başta Komisyon üyelerimiz olmak üzere milletvekillerimize de teşekkür etmek istiyorum. Ancak istisna bir durum var, içimizi acıtan konuşmalar da burada gerçekleşti, onları istisna tutuyorum, diğer bütün vekil arkadaşlarıma huzurunuzda teşekkür ediyorum. Coronanın dünyada kol gezdiği, pandemi sürecinde en çok etkilendiğimiz günlerde bütçe çalışmalarını birlikte gerçekleştirdik ve bu coronadan dolayı, pandemiden dolayı olumsuz şartlar inşallah bu bütçede, 2021 yılı bütçesinde ülkemiz için, bütçemiz için inşallah bize yeni imkânlar doğurur, biz bunu fırsata çeviririz diye düşünüyorum, öyle de Allah'ın izniyle olur diyorum.

Diğer bir konu: Sayın Bakanım, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım; Bu bütçenin her kuruşunun 83 milyona inşallah fayda sağlayacağını, herkese dokunacağını ve herkesin maksimum bir şekilde hayallerini gerçekleştirebileceğini umut ediyorum ve her kuruşun da hakkını vereceğinizi ve bu her kuruşu harcarken de tüyü bitmemiş yetimin hakkını düşünerek bu paraları harcayacağınızı da çok yakinen biliyorum.

Bu vesileyle de bu bütçenin hazırlanmasında emeği geçen başta Cumhurbaşkanı Yardımcımız ve Maliye ekibi olmak üzere, Strateji ve Bütçe Başkanlığımıza ve ekibine -her daim bize yardımcı oldular, sağ olsunlar- teşekkür ediyorum. Başta Divan olmak üzere, Sayın Cevdet Başkanımın başlamak üzere Divan Heyetine ve Plan ve Bütçe Komisyon Müdürümüz Yüksel Bey'den başlayarak bütün ekibine ayrı ayrı, tek tek teşekkür ediyorum. Stenograflara özellikle çok teşekkür ediyorum, -Garı Bey değindiler- çok zor şartlarda hakikaten çalıştılar, bizim buradan sesimizi duyabilmek için can kulağıyla bizi dinlediler, özellikle mikrofon açık olmadığı zaman çok zorlandıklarını çok iyi biliyorum. İnşallah, eğer bundan sonraki çalışmalarımızda Meclis Başkanımızca bu salon tahsis edilirse, Sayın Başkanım, bu salonun altyapısının da buna göre dizayn edilmesini özellikle istirham ediyorum. Basınımıza çok teşekkür ediyorum, güvenlik görevlilerimize çok teşekkür ediyorum, zor şartlarda çalıştılar, bunları da bizzat yaşadık, gördük. Çay ocağında çalışan kardeşlerimizden başlayarak lokantamızda bize emek veren ve gittiğimizde her daim bizi güler yüzle karşılayan ve bizi en iyi şekilde ağırlayan lokanta çalışanlarımıza çok teşekkür ediyorum. Kim emek sarf ettiyse a'dan z'ye bütün arkadaşlarıma huzurunuzda tekrar teşekkür ediyorum.

2021 yılı bütçemizin hayırlı olmasını, bereketli olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Son söz olarak da Sayın Başkanım, bütçe dışında Diyanet İşleri Başkanlığıyla alakalı bir cümle sarf etmek istiyorum. Bizim Diyanet İşleri Başkanlığımız sadece cami içerisinde, dört duvar arasında değil, yaşamın her alanında, doğumdan ölüme kadar her alanda olur diye düşünüyorum, zaten de olmaya çalışıyorlar. Dolayısıyla, Diyanet İşleri Başkanlığımıza söylenen sözleri, kınamaları reddediyoruz ve daha çok alanda görmek istiyoruz diyorum ve huzurunuzda herkese teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ederiz Sayın Aydemir.

Şimdi, Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Fuat Oktay'a kapanış konuşması için söz veriyorum.

Buyurun Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım.

12.- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın, 2021 yılı bütçesinin hazırlanmasında ve görüşmelerinde emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ve 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ülkeye ve millete hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; bugün itibarıyla Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların bütçe ve kesin hesaplarına, Sayıştay raporlarına, 2019 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı ile 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ne ilişkin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerini tamamlamış bulunuyoruz. Gün boyu yaptığınız ve yaptığımız müzakereler dâhil bugüne kadar yapılan tüm özverili çalışmalar için Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli Başkan ve üyelerine, kıymetli katkılarını esirgemeyen bütün siyasi partilere, milletvekillerimize, ilgili bürokrat ve teknokrat arkadaşlarımıza, stenograflarımıza, uzmanlarımıza, çayını, kahvesini içtiğimiz arkadaşlara, emek veren tüm arkadaşlarımıza, basın mensuplarımıza, hepinize yürekten teşekkür ediyorum.

Maddelere ilişkin görüşlerinizi ben burada not aldım, onlara ilişkin eleştirilerinizi not ettim.

Cumhuriyetimizin 100'üncü kuruluş yıl dönümüne yaklaşırken toplumsal refahı her geçen gün daha da artırmak ve teknoloji başta olmak üzere her alanda bağımsızlığımızı pekiştirmenin yine en önemli önceliklerimiz arasında olduğunu ben ifade etmek istiyorum. Bu doğrultuda da bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da kamunun tüm erkleri, merkezî ve yerel yönetimler, üniversiteler ve iş dünyamız hep birlikte dayanışma içinde ve birbirimize destek olarak ülkemizi daha müreffeh seviyelere taşıyacağız inşallah.

Gayretlerimizin dayanağını oluşturan bütçe sürecinde büyük ve güçlü Türkiye inşası için azim ve gayretle emek sarf eden herkesle birlikte çalışmaktan özellikle memnuniyet duyduğumu ifade etmek isterim.

Yani, bir konu vardı paylaşmak istemiyorduk biz, paylaşmadık da aslında bugüne kadar ama böyle çok eleştiri de geldiği için dostane boyutta paylaşmış olayım. Yani, bu salgın döneminde şu ülke şöyle yaptı, yüzde şu kadar indirim yaptı, maaşlarında böyle yaptı, siz ne yaptınız şeklinde. Biz, dediğim gibi yani keşke kameralar olmasa da bunu buranın mahremiyetinde ifade etmiş olsaydık. Biz Kabine üyeleri olarak tamamımız, aynı şekilde gerek Cumhurbaşkanlığı ve diğer kurumlarda -ama Cumhurbaşkanlığı kesin olmak üzere- daire başkanı ve üzerindeki tüm yöneticilerimizin ve hatta çalışanlarımızın çoğu -yüzde 80'ine yakını- aldıkları ücretlerin çoğunu katkı olarak vermişlerdir, Kabine üyelerindeki en asgari yıllık gelirlerinin yani aylık gelirlerinin en az -en az diyorum, bakın- yüzde 55-60'ını, bu yüzde 100'e kadar varan şeydedir, herkes bağışlamıştır ama bunu biz ifade etmedik, aslında etmek de istemedik ama "Bir başka ülke şunu yapıyor." derken bunun aslında kendi özümüzde olduğunu ben özellikle ifade etmek isterim. Yani bunu sadece biz yapmadık, Türkiye'deki herkes yaptı. Hatırlıyorsunuz, "Biz bize yeteriz" kampanyasıyla da toplanan her şey tekrardan ihtiyaç sahiplerine buradan dağıtıldı. Bu bizim özümüzde olan bir şey. Dolayısıyla, başka bir ülke yaptı da biz yapmadık değil, aynı şeyi çok daha fazlasıyla ve gönülden yaptık, zorunlu olduğumuz için değil.

Heyetinizi ben bir kez daha saygı ve muhabbetle selamlıyor, Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri tamamlanan 2019 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi ile yine 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Tekrar teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Usta, bir şeyi unuttunuz galiba.

Buyurun.

13.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Komisyon üyeleri olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığıyla ilgili çok bilgiye ihtiyaç duyduklarına ve işi kolaylaştırmak için bir temas noktasının verilmesinin gerekli olduğuna ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, özür dileyerek çok kısa bir şey söyleyeceğim Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı buradayken.

Şimdi, tabii, burası Plan ve Bütçe Komisyonu, bizim burada aslında Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığıyla ilgili çok bilgiyle ihtiyacımız oluyor. Tabii, aradığımızda Sayın Başkanlar bizim telefonumuza çıkmamazlık yapmaz ama her defasında, en ufak bir şeyde onları aramak çok uygun olmaz. Hani soru önergesi istemek de çok zaman alan bir şey. Bir de tabii Strateji ve Bütçe Başkanlığı benim eski Kurumum olduğu için, bir de muhalefet milletvekilimiz, kimsenin başına bir sıkıntı gelmesin diye arkadaşları da arayamıyoruz. Sizden istirhamımız şudur Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı: Yani burada bize bir temas noktası verilirse onlar yine sizin denetiminizde vereceği bilgiyi denetleyerek... Ama bizim bir bilgiye ihtiyacımız olduğunda işimizi kolaylaştırmak adına –bu teknik bir şey oluyor çoğu zaman- bize bir temas noktası verilsin. O arkadaşla biz veya danışmanlarımız temasa geçerler ve biz de ihtiyaç olan bilgiyi yine sizlerin denetiminden geçerek almış oluruz. Aynı şeyi ben Lütfi Bey’den, Maliye Bakanlığında da talep edeceğim. İşimizi kolaylaştırmış olur. Belki biz de hatalı yorum yapıyorsak eğer eksik bilgiye dayalı, onları da yapmamış oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz’ın, bütçe görüşmelerinin Tören Salonunda yapılmasına; katkı veren, emeği geçen herkese Başkanlık Divanı adına teşekkür ettiğine ve 2021 yılı bütçesinin millete, memlekete hayırlı, bereketli olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, müsaadenizle ben de kapanış konuşmamı yapmak istiyorum. 21/10/2020 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcımız Fuat Oktay’ın sunumlarıyla başlayan bütçe görüşmeleri, bugün itibarıyla tamamlanmıştır. Toplamda 38 gün süren ve 20 birleşim yapılan bu sürecin sonunda Komisyonumuz yaklaşık 205 saat mesai yapmıştır.

Mesaiyi de farklı bir ortamda yaptık bu yıl, Mustafa Kalaycı Bey’e ben de katılıyorum. Gerçekten bu süreci kazasız belasız, corona şartlarında atlattığımız için çok sevinçliyiz, mutluyuz. Çok şükür, Komisyon üyelerimizden veya çalışanlarımızdan herhangi bir olumsuz haber almadık, bundan sonra da olmaz inşallah. Bu vesileyle hastalarımıza şifa, hayatını kaybedenlere de Allah’tan rahmet diliyorum. Bu kapsamda, tabii bu salonu kullanmamıza da vesile oldu corona süreci. Belki gelecek yıllarda yine bu salonu kullanırız, corona olmadan da kullanmak hakikaten güzel olur. Bu salonun havası, atmosferi de bir farklı. Meclis Başkanımıza ben burada çok çok teşekkür ediyorum böyle bir imkânı Komisyonumuza sundukları için. Coronada bir olumsuzluk yaşamadıysak bu ortamın da bunda bir etkisi var, rolü var, onu da kabul etmemiz gerekiyor.

Yaptığımız çalışmalar kapsamında, 172’si Komisyon üyesi olmayan milletvekilimiz olmak üzere toplam 202 farklı milletvekili konuşma yapmıştır. Tabii, bunların bir kısmı defalarca konuşma yapmıştır. Baktığımız zaman, Meclisteki milletvekili sayısının üçte 1’inden fazlası Komisyonumuza gelip katkıda bulunmuştur, onu da ifade etmek isterim. Yaklaşık olarak yine 1.200 civarında konuşmanın burada yapıldığını ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, Başkanlık Divanı adına ben de Komisyonumuzun çok değerli üyelerine yürekten teşekkür ediyorum. Gerçekten yorucu bir mesai. Bir gün değil, işte gördüğünüz gibi uzun bir mesai. Gerçekten hepsine yürekten teşekkür ediyorum. Bütün siyasi gruplara çok çok teşekkür ediyorum. Değerli milletvekillerimize, Komisyon dışından gelip katkıda bulunan bütün milletvekillerimize katkılarından dolayı çok çok teşekkür ediyorum. Tabii, başında ve sonunda bu işi başlatmamızda ve

kapatmamızda birlikte mesai yaptığımız Sayın Cumhurbaşkan Yardımcımıza şükranlarımı sunuyorum. Cumhurbaşkanlığının çok kıymetli bürokratlarına teşekkür ediyorum. Özellikle tabii, Strateji ve Bütçe Başkanlığı burada çok önemli bir rol üstleniyor, kendilerine teşekkür ediyorum. Hazine ve Maliye Bakanlığımıza, Sayıştaya teşekkür ediyorum. Daha özel, daha büyük gayret sarf eden kurumlarımızı da ismen burada anmak isterim. Ancak, ilgili bütün kurumlarımızdan gelip Komisyonunda bütçe sürecine katkı veren tüm bakanlıklarımıza, tüm bakan yardımcılarımıza, bürokratlarımıza teşekkür ediyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe Başkanlığımızın yöneticilerine, yasama uzmanlarımıza ve çalışanlarımıza teşekkür ediyorum. Sayıştayın değerli temsilcilerine, kıymetli basın mensuplarına teşekkür ediyorum, onlar da sürekli bu süreci izlediler. Az önce ifade edildi, stenograf arkadaşlarımıza ayrıca teşekkür ediyorum. Tabii, güvenliğimizi sağlayan ve hakikaten fedakârca çalışan güvenlik görevlilerimize de çok çok teşekkür ediyorum. Komisyonumuza hizmet eden tüm Meclis çalışanlarına, çaycısından aşçısına, bütün herkese yürekten teşekkür ediyorum. Bütçemizin insanımızın refahına, huzuruna, milletimizin birliğine, kardeşliğine, devletimizin, milletimizin dünyada en üst sıralarda gelişme sürecini devam ettirmesine katkıda bulunmasını yürekten diliyorum ve Cumhurbaşkanlığımıza, tabii yürütme olarak ayrıca özel olarak şükranlarımı sunuyorum, teşekkür ediyorum.

Bütçe, milletimize, memleketimize hayırlı olsun, bereketli olsun diyorum ve Birleşimimizi kapatıyorum.

Kapanma saati: 21.37

